

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

CAPITOLUL 7

MEDIUL ȘI INFRASTRUCTURA DE MEDIU

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

7.1. Calitatea factorilor de mediu

7.1.1. Calitatea solurilor

Solul este o resursă esențial neregenerabilă și un sistem foarte dinamic ce îndeplinește multe funcții și furnizează servicii vitale pentru activitățile umane și pentru supraviețuirea ecosistemelor. Informațiile disponibile sugerează că, în cursul ultimelor decade, procesele de degradare a solului s-au întesit semnificativ și, dacă nu se va acționa în acest sens, aceste procese se vor accentua.

Solul se află sub o presiune crescândă în întreaga Comunitate Europeană, condusă sau exacerbată de activitatea umană, cum sunt practicile agricole și silvice necorespunzătoare, dezvoltarea industrială sau urbană și turismul. Aceste activități afectează negativ solul în a-și exercita în deplină capacitate varietatea funcțiilor sale cruciale pentru om. Solul este o resursă de interes comun pentru Comunitatea Europeană, chiar dacă majoritar privată, și eșecul protejării sale ar submina durabilitatea și competitivitatea pe termen lung în Europa. În plus, degradarea solului are un impact puternic asupra altor zone de interes comun pentru Comunitate, ca apa, sănătatea populației, schimbările climatice, protecția naturii și a biodiversității și securitatea alimentară.

Decizia Nr. 1600/2002/EC cuprinzând cel de-al VI-lea Program de Acțiune pentru Mediu în Comunitatea Europeană include obiectivul de a proteja resursele naturale și de a promova utilizarea durabilă a solului, document prin care Comunitatea s-a angajat să adopte o Strategie Tematică pentru protecția solului care să stopeze și să reorienteze degradarea solului. (Propunere de Directivă a Parlamentului European și a Consiliului privind cadrul de protecție a solului și care amendează Directiva 2004/35/CE - Memorandum Explicativ).

Hotărârea de Guvern nr. 1408 din 2007 privind modalitățile de investigare și evaluare a poluării solului și subsolului reglementează acest aspect, în scopul identificării prejudiciilor aduse acestora și stabilirii responsabilităților pentru refacerea mediului geologic. Investigarea și evaluarea poluării solului și subsolului reprezintă obligația și responsabilitatea operatorului economic sau deținătorului de teren care a desfășurat ori desfășoară activități poluatoare sau potențial poluatoare pentru mediul geologic și se realizează în următoarele cazuri: la constatarea unei poluări potențial periculoasă pentru sănătatea oamenilor și pentru mediu, la elaborarea bilanțului de mediu, la stabilirea obligațiilor de mediu, în cazul schimbării statutului juridic al terenurilor pe care s-a desfășurat o activitate cu impact asupra mediului, la identificarea unei surse potențial poluatoare a solului și subsolului, periodic, pentru urmărirea evoluției în timp a siturilor contaminate a căror remediere se realizează prin atenuare naturală, bioremediere sau metode de remediere de lungă durată, la monitorizarea siturilor după

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

Încheierea programelor sau proiectelor de curățare, remediere și/sau reconstrucție ecologică, la producerea accidentelor care conduc la poluarea terenului, după îndepărtarea sursei și poluanților deversați în mediul geologic.

În strânsă corelație cu relieful s-a format, în timp, o acoperitură de sol în care se disting:

- solurile montane (Vlădeasa, Gilău, Muntele Mare), pe care se dezvoltă o vegetație forestieră (fagaceae și conifere) și de pajiști subalpine. Fondul pedologic este dominat de cambisoluri și spodosoluri, cu un potențial scăzut datorat chimismului global defavorabil și prezenței unei cantități ridicate de schelet
- solurile din unitățile depresionare submontane, Câmpia Transilvaniei, Dealurile Clujului, culoarele de vale sunt dominate de luvisoluri și cernoziomuri, cu potențial de fertilitate ridicat, pretabile la o gamă largă de folosințe agricole;
- ambele areale se remarcă prin prezența, pe suprafețe relativ mari, a unor soluri cu caracter intrazonal (hidrisoluri, protisoluri – soluri neevoluate, salsodisoluri, histisoluri) care pun mari probleme pedoameliorative;
- principalele procese care contribuie la degradarea acoperirii de sol sunt: eroziunea în suprafață și adâncime; hidromorfismul (exces de umiditate); poluare cu depuneri (în vecinătatea centrelor urbane).

În județul Cluj degradarea solului este, în general, o consecință a producerii și depozitării neigienice a reziduurilor lichide, solide, rezultate din activitățile menajere și industriale, ca urmare a exploatării neraționale a resurselor (lemn, balast, gaz) sau prin folosirea în practica agricolă a unor substanțe chimice.

În contextul degradării solurilor trebuie să amintim și eroziunea și alunecările de teren.

Suprafața afectată de eroziune este de 81.800,10 ha, din care:

- Eroziune de suprafață produsă de ape pe 69064,70 ha,
- Eroziune de adâncime 12735,40 ha.
- Suprafața afectată de alunecări este de 43904,80ha din care alunecări în brazde pe 1517 ha, în valuri pe 43387,8 ha – acest fenomen apare mai ales în partea de SE a județului.

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

Din datele furnizate de Agenția pentru Protecția Mediului Cluj nu au fost semnalate afectări ale stării și calității solului pe areale semnificative în perimetrul județului. Fenomenele legate de poluarea solului se manifestă în general punctual în jurul surselor. Orice unitate economică activă își aduce aportul sau la poluarea solului, fie prin împrăștierea de pulberi, hidrocarburi, uleiuri minerale, substanțe chimice toxice, emisii de noxe în aer care apoi se depun pe sol, toate acestea constituind surse de poluare care se însumează. Deoarece poluarea solului nu este luată în observație sistematică, pentru măsurători periodice, datele de care dispunem sunt sporadice și se referă doar la situația salubrității localităților, în special depozitarea deșeurilor menajere, industriale și agricole și calitatea solurilor urbane.

În județul Cluj sunt identificate următoarele zone vulnerabile la poluarea cu nitrați din surse agricole: Călărași, Câmpia Turzii, Viișoara, Săndulești, Mihai Viteazu, Feleacu, Jucu, Luna, Turda, Cuzdrioara, Câțcău, Sic, Iclod, Apahida, Bonțida, Gherla, Negreni.

Un risc major este reprezentat de depozitarea de HCH (hexaclor ciclohexan) conținute într-un amestec neomogen de HCH, pământ și alte reziduuri din zona Turda. Aprobarea proiectului în cadrul Programului Operațional pentru dezvoltarea infrastructurii de mediu 2007-2013 (POS Mediu) „Reabilitare sitului contaminat istoric - Depozit de deșeuri periculoase Turda” UCT – Poșta Rât în valoare de 11,5 milioane de euro va putea aduce aportul lui în rezolvarea problemei.

Conform studiilor recente efectuate volumul total de sol estimat (presupus) de 10 ha, contaminat 22,000 m³ cu HCH total între 2 mg/kg până la 50 mg/kg:

- zona investigată 14,000 m³
- zona neinvestigată la vest, 4,000 m³
- zona neinvestigată la est, 4,000 m³

Volumul total de sol estimat (presupus) 10,000 m³ contaminat cu HCH peste 50 mg/kg:

- zona investigată 6,000 m³
- zona neinvestigată la vest, 2,000 m³
- zona neinvestigată la est, 2,000 m³

Tot în așteptare se află și situația celor 3.566 kg Hg și 1,5 tone deșeu cu conținut de mercur, cca. 70 tone rodanură de potasiu și cca. 20 tone acrilat de butil - toate provenind de la S.C.

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

Uzinele Chimice Turda S.A. Turda, cu deosebirea că acestea se afla în paza și sub supravegherea agenților economici.

Un alt sit contaminat de importanță majoră este platforma industrială a fostei S.C. CESOM S.A. Deși unde regăsim o poluare istorică datorată desfășurării activității de fabricare a celofibre prin procedeul de vâscoză, la fața locului identificându-se: ape contaminate cu sulf în volum estimat de 380 mc; sulf deșeu încheșat în volum estimat de cca. 268 mc, respectiv deșeu de sulf în depozit 952 mc.

7.1.2. Calitatea aerului

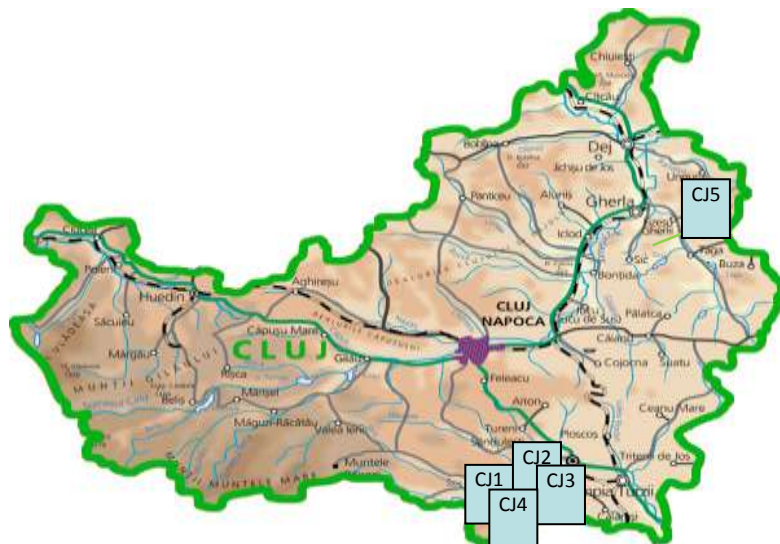
Până la sfârșitul anului 2008 conform Angajamentelor semnate de țara noastră a fost necesar să fie creat Sistemul Național de Evaluare și Gestionare Integrată a Calității Aerului prin dotarea autorităților locale pentru protecția mediului cu echipamente de monitorizare a calității aerului și cu echipamente de laborator.

Aglomerarea Cluj-Napoca (municipiul Cluj-Napoca și comunele limitrofe) a fost aleasă pentru realizarea unei rețele automate de monitorizare a calității aerului conform cerințelor UE, cu ajutorul unui proiect PHARE. Rețeaua constă din 4 stații de monitorizare on-line a calității aerului în municipiul Cluj-Napoca și o stație în municipiul Dej. Aceste stații automate de monitorizare a calității aerului au funcționat, începând cu luna ianuarie 2006.

Menționăm că amplasamentele pentru aceste stații automate de monitorizare au fost stabilite, cu respectarea reglementărilor în vigoare, în urma unui amplu studiu privind evaluarea preliminară a calității aerului și a dispersiei atmosferice la nivel local.

Un obiectiv deosebit de important al Directivei 2008/50/CE transpusă prin Legea 104/2011 privind calitatea aerului înconjurător îl reprezintă obligativitatea de obținere a informației adecvate privind calitatea aerului înconjurător și asigurarea că, această informație a fost pusă la dispoziția publicului. În acest sens pe lângă site-ul **www.calitateair.ro** și **site-ul** Agenției Regionale pentru Protecția Mediului Cluj-Napoca: (http://arpmcj.anpm.ro/articole/buletine_calitate_aer-163), unde se regăsesc măsurătorile realizate de întreaga rețea de monitorizare a calității aerului la nivel național, publicul poate urmări rezultatele determinărilor pe cele două panouri informaționale, unul exterior și altul interior, amplasate în municipiul Cluj-Napoca, în Piața Mihai Viteazu, pe rondoul din fața halei agroalimentare, respectiv în incinta Primăriei situată pe str. Moșilor.

Figura 7.1.1. Amplasarea stațiilor de monitorizare a calității aerului din municipiul Cluj- Napoca

Legendă:

CJ-1: Str. A. Vlaicu, Cluj Napoca

CJ-2: Str. Constanța, Cluj Napoca

CJ-3: Str. 1 Decembrie 1918, Cluj Napoca

CJ-4: Str. Dâmbovița, Cluj Napoca

CJ-5: Str. 21 Decembrie, Dej

Sursa: ARPM Cluj-Napoca

Stațiile de monitorizare a calității aerului din municipiul Cluj–Napoca se află pe următoarele amplasamente:

- Stația de monitorizare CJ-1, tip trafic, este situată în stația de autobuz de pe str. Aurel Vlaicu în fața blocului 5B
- Stația de monitorizare CJ-2, tip urban, este situată în curtea interioară a Liceului Teoretic Nicolae Bălcescu
- Stația de monitorizare CJ-3, tip suburban, este situată în cartierul Grigorescu, Blvd. 1 Decembrie 1918, lângă garajul RATUC
- Stația de monitorizare CJ-4, tip industrial, este amplasată pe str. Dâmboviței, în zona Expo Transilvania
- Locația stației monitorizare CJ-5, tip urban, din municipiul Dej este str. 21 Decembrie colț cu str. Vasile Alecsandri, în fața imobilului cu nr. 2.

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

Principalele surse de poluare a aerului din județul Cluj sunt legate de activitățile antropice și pot fi grupate pe 3 categorii:

- activități industriale diverse, cu emisia de noxe (gaze, vapori sau pulberi) specifice în funcție de procesele tehnologice;
- traficul auto, cu emisia de poluanți specifici arderii combustibililor;
- activități urbane specifice datorate în principal arderii combustibililor (în sistem centralizat sau individual)

În județul Cluj, activitatea industrială care generează fenomene importante de poluare a aerului este concentrată în patru mari zone industriale situate în municipiile Cluj-Napoca, Dej, Turda și Câmpia Turzii. Această situație influențează evoluția calității aerului, în aceste zone existând o concentrare mai mare a noxelor evacuate decât în restul teritoriului județului. De altfel și rețeaua de monitoring este cu precădere amplasată pentru a surprinde evoluția parametrilor calității aerului în aceste areale.

7.1.2.1. Emisii de poluanți atmosferici

Scopul principal al directivelor europene și a legislației naționale care le transpune în totalitate este acela de a evalua și gestiona calitatea aerului într-un mod comparabil și pe baza aceluiași criterii la nivelul întregii Uniuni Europene. Mai mult de atât, aceste informații trebuie transmise publicului.

Evaluarea calității aerului reprezintă chintesența modalității de implementare a cerințelor directivelor europene. România prin Legea 104 din 2010 „Legea calității aerului” transpune Directiva 50/2010. În lege se definește riscul de depășire a pragurilor de alertă ca fiind situația în care concentrațiile măsurate pentru 3 ore consecutiv sunt egale sau mai mari decât 90% din valoarea pragurilor de alertă. În situația în care, într-o anumită zonă sau aglomerare, există riscul de depășire a pragurilor de alertă se întocmesc planuri de acțiune pe termen scurt care conțin măsurile ce trebuie luate pentru a reduce riscul sau durata depășirii. Un alt element important reprezintă planul de menținere a calității aerului care se elaborează, de către consiliul județean și conține măsuri pentru păstrarea nivelului poluanților sub valorile-limită, respectiv sub valorile-țintă și pentru asigurarea celei mai bune calități a aerului înconjurător în condițiile unei dezvoltări durabile.

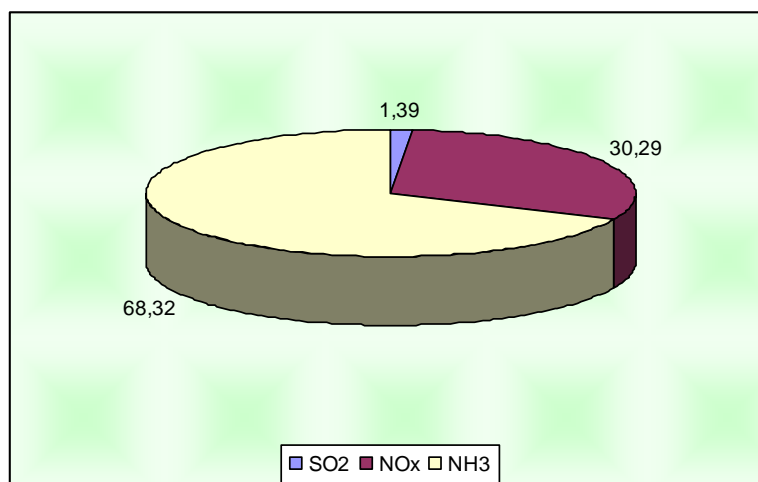

7.1.2.2. Emisii de gaze cu efect acidifiant

Emisii de dioxid de sulf, oxizi de azot și de amoniac (SO_2 , NO_x , NH_3)

Emisiile de gaze cu efect acidifiant sunt reprezentate de emisiile de: oxizi de sulf (SO_2), oxizi de azot (NO_2) și amoniac (NH_3). Sursele principale sunt arderea combustibililor pentru industrie și populație (SO_x , NO_x), traficul rutier (NO_x), agricultura (NH_3).

Figura 7.1.2. Contribuția poluanților acidifianți în județul Cluj

Sursa: ARPM Cluj-Napoca

În județul Cluj, în anul 2010, au rezultat, conform inventarului de emisii realizat cu ajutorul factorilor de emisie din Ghidurile CORINAIR 2009 și AP 42, un total de 8.130,27 t poluanți acidifianți din care: 113,22 t SO_2 (1,39%), 2.462,65 t NO_x (30,29%), 5.554,40t NH_3 (68,32%).

- Emisii anuale de dioxid de sulf (SO_2)

Dioxidul de sulf este un gaz incolor, cu miros înăbușitor și pătrunzător. Acesta este transportat la distanțe mari datorită faptului că se fixează ușor pe particulele de praf. În atmosferă, o reacție cu vaporii de apă conduce la formarea acidului sulfuric sau sulfuros, care conferă ploilor un caracter acid.

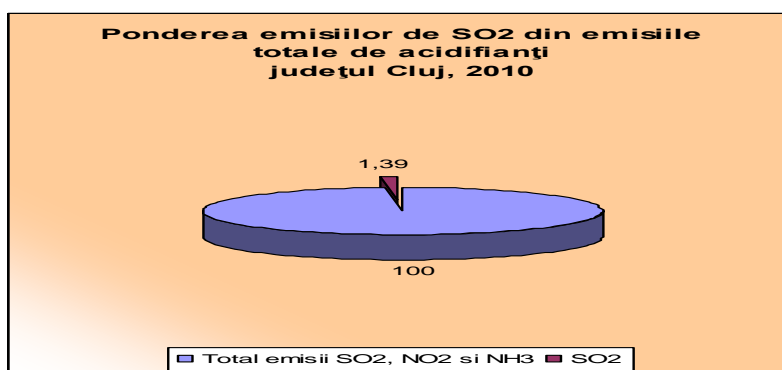

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

Prezența dioxidului de sulf în atmosferă peste anumite limite are efecte negative asupra plantelor, animalelor și omului. La plante, dioxidul de sulf induce leziuni locale, în sistemul foliar, care reduc fotosinteza. La om și animale, în concentrații reduse produce iritarea aparatului respirator, iar în concentrații mai mari provoacă spasm bronșic. De asemenea, dioxidul de sulf produce tulburări ale metabolismului glucidelor și a proceselor enzimatic. Efectul toxic al dioxidului de sulf este accentuat de prezența pulberilor.

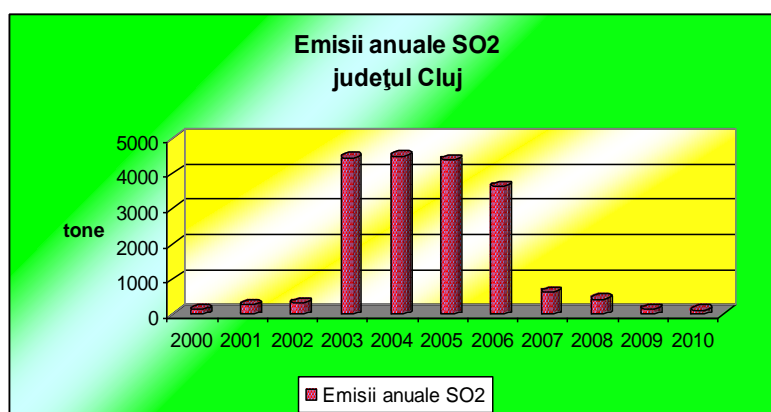
Conform Inventarului de emisii aferent anului 2010, în județul Cluj s-a emis în atmosferă o cantitate de 113,22 t SO₂ (1,39%), din totalul de 8.130,27 t poluanți acidifiianți.

Figura 7.1.3. Emisiile de dioxid de sulf din județul Cluj, în anul 2010

Sursa: ARPM Cluj-Napoca

Figura 7.1.4. Emisiile de dioxid de sulf (în tone) din județul Cluj, 2000-2010

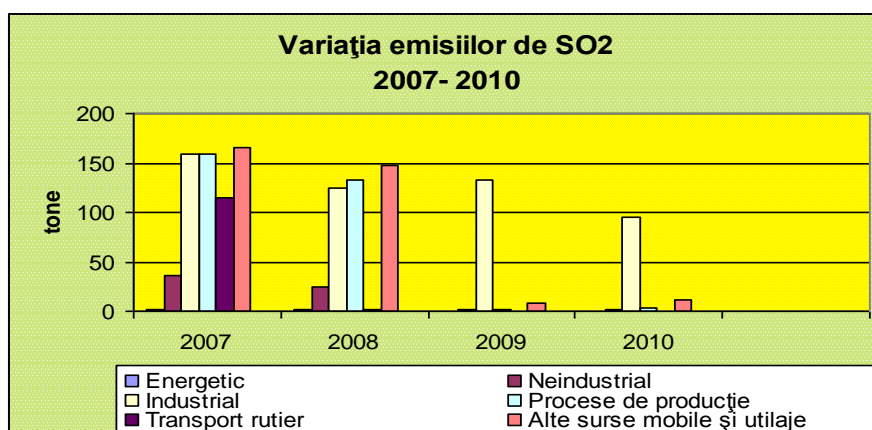
CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

Sursa: ARPM Cluj-Napoca

La nivelul județului Cluj, emisiile preponderente de SO₂ au provenit, până în anul 2006, de la SC Someș SA Dej. În anii 2007, 2008 și 2009 acestea au scăzut, datorită montării, în luna iulie 2007 a unui electrofiltru cu eficacitate ridicată la cuptorul de regenerare, conform Programului de conformare, prevăzut în Autorizația Integrată de Mediu.

În anul 2010 cantitatea preponderentă a emisiilor de SO₂, la nivelul județului Cluj înregistrează cea mai scăzută valoare din ultimii 10 ani și a provenit mai ales de la activitatea de producție cărămizi și țigle a SC Wienerberger Triteni (35,7481 t SO₂) și de la activitatea de producție materiale ceramice a SC Sanex SA Cluj-Napoca (20,93 t SO₂)

Figura 7.1.5. Variația emisiilor de SO₂, 2007-2010

Sursa: ARPM Cluj-Napoca

Cantitatea de SO₂ emisă din traficul rutier a scăzut în anul 2010 comparativ cu anii anteriori, datorită scăderii valorii factorului de emisie, conform noului program CORINAIR 2009 și a scăderii conținutului de sulf din benzina și motorina folosită ca și combustibil în traficul rutier.

- Emisii anuale de monoxid și dioxid de azot (NO_x)

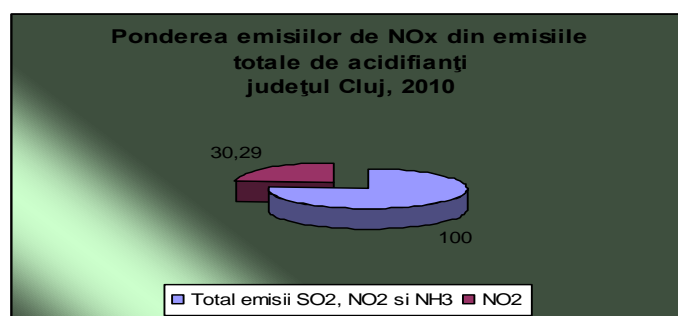

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

Oxizii de azot rezultă din procesele de ardere a combustibililor în surse staționare și mobile, sau din procese biologice. În mediul urban prezența oxizilor de azot este datorată în special traficului rutier. Dintre oxizii azotului cantitatea cea mai mare o rezultă monoxidul de azot - gaz incolor, rezultat din combinarea directă a azotului cu oxigenul la temperaturi înalte. Urmează dioxidul de azot - gaz de culoare brună, rezultat din oxidarea monoxidului de azot cu aerul. În atmosferă, în urma reacției cu vaporii de apă se formează acid azotic sau azotos, care conferă ploilor caracterul acid.

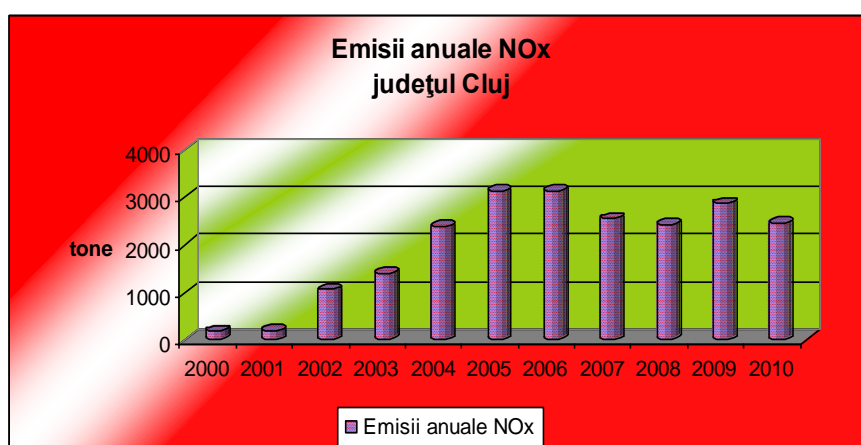
Datele obținute la nivelul județului Cluj pentru anul 2010 din Inventarul de emisii, pun în evidență o cantitate de 2.462,65 t NO_x (30,29%), din totalul de 8.130,27 t poluanți acidifiianți.

Figura 7.1.6. Emisiile oxizilor de azot din județul Cluj, în anul 2010

Sursa: ARPM Cluj-Napoca

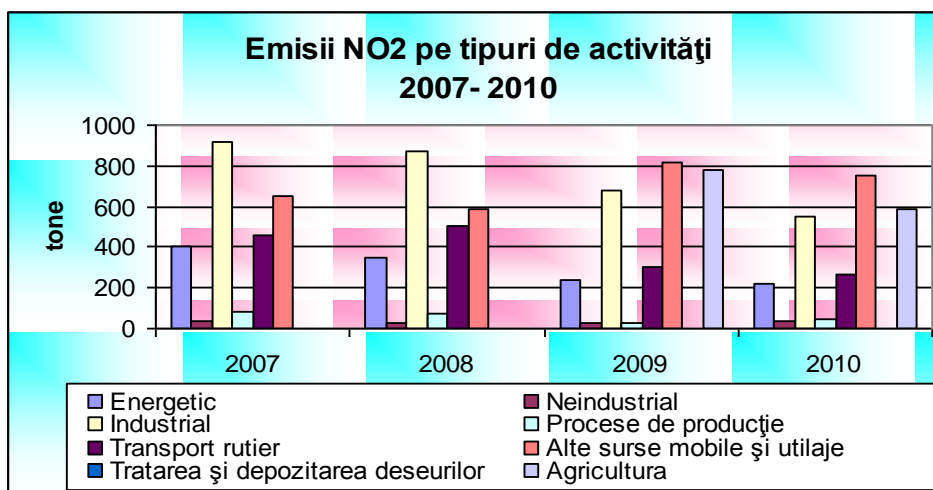
Figura 7.1.7. Emisiile de dioxid de azot din județul Cluj, 2000-2010

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

Sursa: ARPM Cluj-Napoca

Figura 7.1.8. Emisii NO₂ pe tipuri de activități, 2007-2010

Sursa: ARPM Cluj-Napoca

Cele mai mari emisii de NO₂ provin de la culturile cu fertilizatori, excepție îngrășământul natural-gunoiiul de grajd (586,87 tone) fapt care a dus la înregistrarea unei cantități totale în anul 2010 de 2.462,65 tone.

- emisii anuale de amoniac (NH₃)

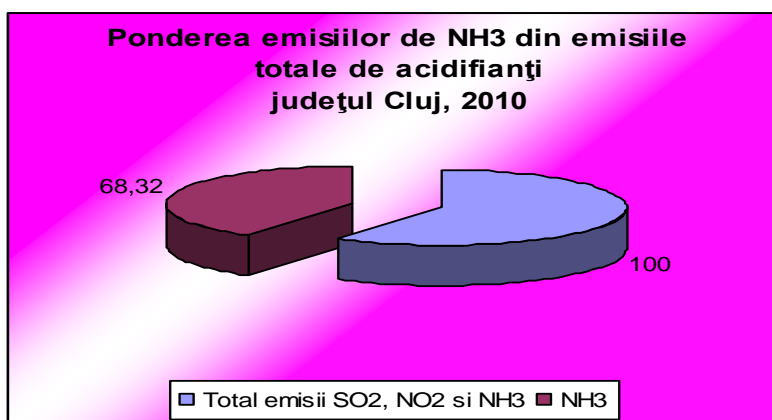
Amoniacul este un gaz incolor, cu miros caracteristic, mai ușor decât aerul și foarte solubil în apă.

La nivelul județului Cluj, în anul 2010, conform Inventarului de emisii, a fost pusă în evidență o cantitate de 6597,696 t NH₃ (68,6%), din totalul de 9.617,943 t poluanți acidifianți.

Figura 7.1.9. Ponderea emisiilor de amoniac, în anul 2010

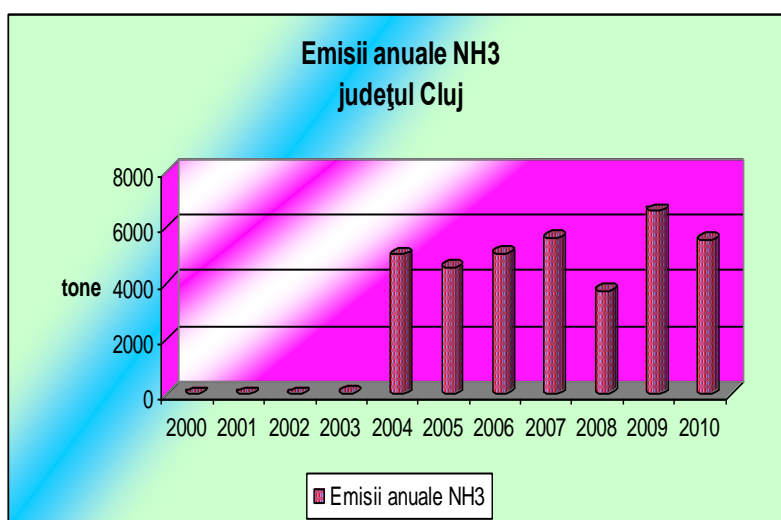

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

Sursa: ARPM Cluj-Napoca

Figura 7.1.10. Emisiile anuale de amoniac din județul Cluj, 2000-2010

Sursa: ARPM Cluj-Napoca

Se observă o scădere a cantității de amoniac în anul 2010 față de anul 2009.

Figura 7.1.11. Emisii NH₃ pe tipuri de activități, 2007-2010

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

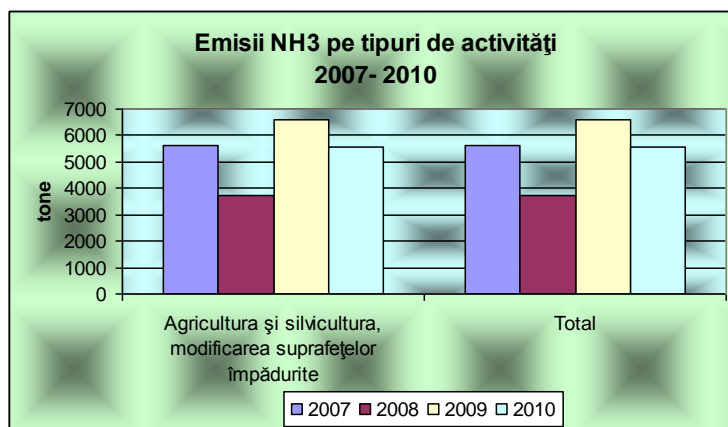
UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

Sursa: ARPM Cluj-Napoca

Din totalul cantității de NH₃ emise din diferite tipuri de activități, se observă faptul că agricultura este principala sursă de emisie a amoniacului în atmosferă, 5.549,68 tone, din care: 1.868,244 tone provin de la culturile cu fertilizatori (excepție îngrășământul natural-gunoii de grajd) și 3.681,44024 tone provin din managementul dejecțiilor animale.

Celelalte surse de poluare precum: instalațiile de ardere neindustriale, arderile în industria de prelucrare și alte surse mobile și utilaje determină poluarea atmosferei cu NH₃ într-o pondere nesemnificativă.

În anul 2010 cantitatea totală de NH₃ emisă la nivelul județului Cluj a înregistrat o scădere comparativ cu anul 2009.

- Emisii de metale grele

Din Inventarul de emisii realizat de către Agenția Regională pentru Protecția Mediului Cluj - Napoca, pentru anul 2010, au rezultat o cantitate de 265,2688 kg metale grele (As, Cd, Cr, Cu, Hg, Ni, Se, Zn). Din această cantitate mercurul și cadmiu, au reprezentat:

- Hg - 7,2938 kg (2,75%),
- Cd - 5,3977 kg (2,03%)

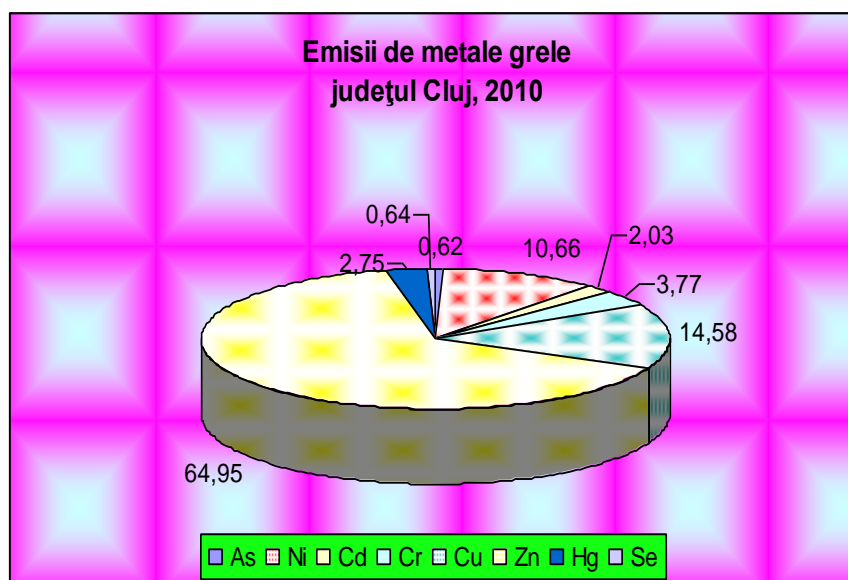
Pe lângă cele două metale grele Hg și Cd din Inventarul de emisii au rezultat și alte cantități de metale grele emise în atmosferă, pe parcursul anului 2010:

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

- As - 1,655 kg (0,62%),
- Cr – 10,011 kg (3,77%),
- Cu – 38,688 kg (14,58%),
- Ni – 28,286 kg (10,66%),
- Se – 1,677 kg (0,64%),
- Zn – 172,260 kg (64,95%).

Figura 7.1.12. Emisii de metale grele, din județul Cluj, 2010 (As-Arseniu, Ni-Nichel, Cd-Cadmiu, Cr-Crom, Cu-Cupru, Zn-Zinc)

Sursa: ARPM Cluj-Napoca

Figura 7.1.13. Emisii de metale grele pe tipuri de activități, în anul 2010

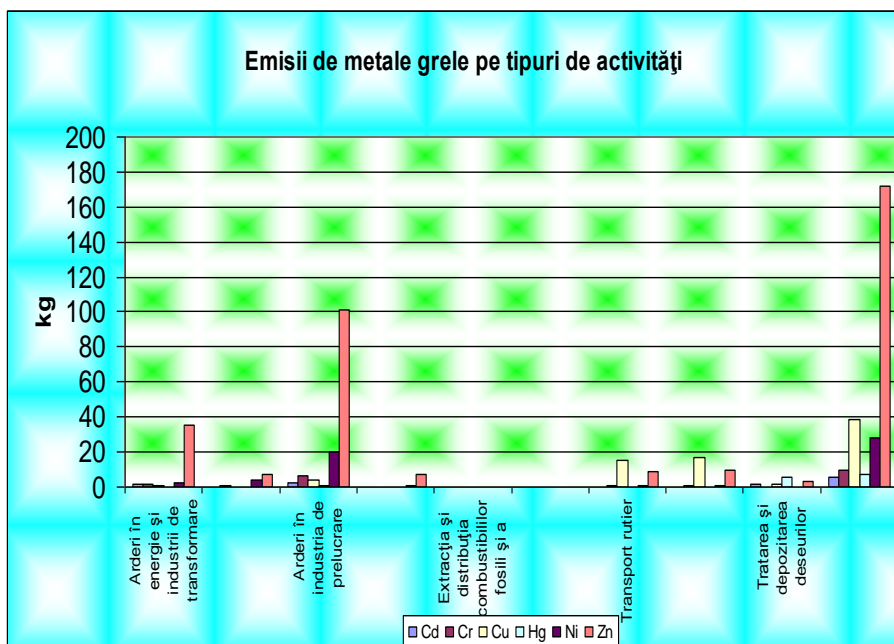
UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

Sursa: ARPM Cluj-Napoca

- Emisii de plumb

Din Inventarul de emisii realizat de către Agenția Regională pentru Protecția Mediului Cluj - Napoca, pentru anul 2010, a rezultat o cantitate de Pb emisă în atmosferă de 30,734 Kg, comparativ cu cea înregistrată în anul 2009 de 121,57363 kg.

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

7.1.2.3. Precipitații

Ploaia acidă se formează în urma combinării oxiziilor de sulf și a celor de azot cu vaporii de apă din atmosferă, rezultând acizi sulfurici și acizi azotici, care pot fi transportați la distanțe mari de locul originar producerii.

Ploaia acidă este în prezent un important subiect de controversă datorită acțiunii sale pe areale largi și posibilității de a se răspândi și în alte zone decât cele inițiale formării. Între interacțiunile sale dăunătoare se numără: erodarea structurilor, distrugerea culturilor agricole și a plantațiilor forestiere, amenințarea speciilor de animale terestre dar și acvatice, deoarece puține specii pot rezista unor astfel de condiții, deci în general distrugerea ecosistemelor.

Ph-ul scăzut din probele de precipitații colectate în punctele de observație se datorează contactului precipitațiilor cu gazele provenite din procese de ardere: arderi în centrale termice, în procese industriale, din activități de transport.

În județul Cluj există 15 puncte de prelevare amplasate în principalele localități din județ, precum: Cluj-Napoca, Turda, Câmpia-Turzii, Gherla, Dej, Huedin, Aghireș.

Precipitațiile atmosferice din județul Cluj au înregistrat un pH optim ($\text{pH} \geq 5,6$) în toate punctele de prelevare, pe parcursul întregului an 2010.

S-au înregistrat conductivități mari în următoarele puncte de prelevare:

- Huedin Primărie – 356 $\mu\text{S}/\text{cm}$ – martie 2010
- Stația de Tratare Dej – 332 $\mu\text{S}/\text{cm}$ – martie 2010
- APM Cluj – 208 $\mu\text{S}/\text{cm}$ – mai 2010
- Rigips Depozit 2 Turda – 205 $\mu\text{S}/\text{cm}$ – martie 2010
- Romcim Lafarge Aghireș – 192 $\mu\text{S}/\text{cm}$ – octombrie 2010
- Sc Rigips Depozit 1 Turda – 169 $\mu\text{S}/\text{cm}$ – octombrie 2010
- Stația de monitorizare aer Dej – 164 $\mu\text{S}/\text{cm}$ – decembrie 2010
- SC Sortilemn SA Gherla – 161 $\mu\text{S}/\text{cm}$ – februarie 2010 – februarie 2010

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

Ca posibile surse de poluare cu PM₁₀ și NO₂ în municipiile Cluj-Napoca și Dej au fost identificate: industria (ex. zona industrială din Dej), activitățile de construcții, traficul (circulația rutieră intensă din municipiile Cluj-Napoca și Dej) precum și sursele de încălzire rezidențială (RAT Cluj), aplicarea materialului antiderapant pe carosabil, în perioada de iarnă.

În luna ianuarie 2010, Agenția Regională pentru Protecția Mediului Cluj – Napoca a elaborat Raportul anual privind stadiul realizării măsurilor prevăzute în Programul Integrat de Gestionare a Calității Aerului pentru aglomerarea Cluj-Napoca și municipiul Dej. Acest raport anual a fost aprobat de către Consiliul Județean Cluj, prin Hotărârea nr. 37/17.02.2010.

În luna martie 2010, ca urmare a depășirilor valorilor limită înregistrate în anul 2008, s-a elaborat Planul de exonerare pentru municipiul Cluj-Napoca, parte din aglomerarea Cluj-Napoca, în vederea exonerării de către CE de la încadrarea în valoarea limită pentru indicatorul PM₁₀, determinat din aerul înconjurător.

La sfârșitul lunii iunie 2010 s-a finalizat revizuirea Programului Integrat de Gestionare a Calității Aerului pentru aglomerarea Cluj-Napoca și municipiul Dej, care a fost aprobată de către Consiliul Județean Cluj prin Hotărârea nr. 166/29.06.2010 și care a propus măsuri suplimentare în vederea reducerii concentrației indicatorului PM₁₀ în scopul încadrării acestuia în valorile limita stabilite de legislația în vigoare.

- Emisii de hidrocarburi aromatice policiclice (PAH)

Emisiile de PAH în anul 2010, (0,0032 t), la nivelul județului Cluj au fost cauzate, în special de consumul de motorină utilizat la utilajele mobile precum: buldozere, excavatoare, macarale și tractoare (SC Grandemar SA Cluj, SC Wienerberger SA Triteni, SC Mechel SA Câmpia-Turzii).

- Emisii de poluanți organici persistenti (POPs)

Emisiile de Poluanți Organici Persistenti (POPs) au fost calculate pe trei categorii: PCB-uri, PAH-uri și dioxine.

Poluanții Organici Persistenti (POP_s) sunt substanțele chimice care persistă în mediul înconjurător, se bioacumulează în organismele vii și prezintă riscul de a cauza efecte adverse asupra sănătății umane și mediului. Aceste substanțe intră în mediul înconjurător ca rezultat al unei activități antropice. Cercetările științifice evidențiază faptul că POPs cauzează efecte dăunătoare semnificative asupra sănătății umane și mediului înconjurător. Un aspect unic al POP_s este ca acestea pătrund în lanțul alimentar uman, având posibilitatea de a trece de la mamă la copil prin placenta și laptele matern. Principalele criterii de identificare a POPs-

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

urilor sunt: persistența, bioacumularea, toxicitatea, volatilitatea, transportul pe distanțe lungi, bioaccesibilitatea, expunerea și presiunea de vapori.

Cele mai importante categorii de POP_s sunt:

- Pesticidele: aldrin, clordan, DDT, dieldrin, endrin, heptaclor, mirex și toxafe
- Substanțele chimice industriale: hexaclorbenzen (HCB), bifenilipoliclorurati (BFC)
- Produsele secundare: dioxinele și furanii

Conform Inventarului de emisii realizat în anul 2010, s-a emis o cantitate de 0,265 g dioxine, provenită, în special, de la arderea gazului metan în centralele termice cu putere < 50 MW, de la incinerarea deșeurilor industriale și a celor spitalicești (IF Tehnologii Cluj-Napoca).

Cantitatea de HCB emisă în anul 2010 a fost de 0,077 kg, la nivelul județului Cluj, cantitate provenită, în cea mai mare parte, de la activitatea de incinerare a deșeurilor spitalicești.

7.1.3. Calitatea apelor

Monitorizarea apelor subterane se face în special pentru cele freatice în vederea evaluării potențialului de potabilizare al acestora. În județul Cluj calitatea apelor subterane este urmărită prin intermediul laboratoarelor: DAST (Direcția Apelor Someș-Tisa), Cluj (cinci foraje de rețea: Gherla, Iclod, Jucu, Reteag și Dej), APM Cluj, DSP Cluj și SC Terapia SA. Analizele efectuate au evidențiat frecvente depășiri la indicatorii NO₂ și CCOMn și la cei bacteriologici.

Depășirile limitelor admise pentru indicatorii de potabilitate se datorează:

- lipsei sistemelor de colectare, transport și epurare a apelor uzate menajere, în localitățile rurale;
- existența rampelor neamenajate și neorganizate de deșeuri menajere, precum și cele rezultate din activitățile zootehnice;
- lipsa în unele localități rurale a puțurilor seci, amenajate, pentru animalele moarte; grupurile sociale din gospodăriile individuale, în majoritatea cazurilor, sunt construite

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

impropriu în apropierea fântânilor sau a surselor de apă, nefiind protejate prin betonarea pereților;

Impurificarea chimică cu NO₂, se datorează compoziției chimice a solului, respectiv cantităților prea mari de îngrășăminte aplicate. Se constată numeroase cazuri de conținut peste concentrația maximă admisibilă (CMA) la NO₂, de exemplu în zona Urișor, Coplean, Salatruc, Turda, Caseiu, Chiuești, Mintiul Gherlei, Fizeșu Gherlei.

Depășirile la indicatorii regimului de oxigen (CCOMn) și indicatori bacteriologici se datorează inundațiilor din lunile de primăvară, precum și neigienizării periodice a acestor surse de apă potabilă. S-au luat măsuri de recondiționare a fântânilor, izvoarelor, dezinfecția apei și refacerea perimetrului sanitar de protecție a acestora.

Calitatea apelor de suprafață este redată cel mai bine prin intermediul categoriilor sintetice de calitate atribuite unor sectoare de rețea pe baza indicatorilor de calitate determinați în secțiunile de control. Calculul încadrării în categoriile de calitate se face pe grupe de indicatori prin raportarea concentrațiilor determinate la CMA.

Cele mai importante surse de poluare a apelor în județul Cluj sunt: S.C. Terapia S.A Cluj, S.C. Someș —Dej, R.A.G.C.L. Gherla, Agroflip Bonțida, R.A.G.C.L. Câmpia-Turzii.

Există încă și numeroase cursuri de apă care sunt afectate de depozitări ilegale de deșeuri industriale sau menajere.

Bazinul hidrografic Someș

Calculul încadrării în categoriile de calitate se face pe baza indicatorilor fizico-chimici determinați în secțiunile de control de către laboratorul Direcției Apele Române Someș-Tisa în cadrul monitorizării în flux lent. Astfel majoritatea secțiunilor de control se încadrează în categoriile I și II conform STAS 4706/1988.

Încadrările în categoria a III-a de calitate semnalate pe cursurile Someșului Mic și Someșului sunt datorate unor factori conjuncturali și mai puțin fenomenelor de poluare antropică directă:

- debite mari datorate topirii zăpezilor care au provocat creșteri ale cantităților de aluviuni în suspensie (depășiri la „gradul de mineralizare);
- scăderea debitelor în perioadele de vară cu depășirea indicatorilor la „regim de oxigen – O dizolvat, CCO-Mn.

Bazinul hidrografic Crișuri

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

Calitatea apelor râului Crișul Repede pe teritoriul județului Cluj, pe tronsonul de 54 km de la izvor până la limita județului se încadrează în general în categoria I de calitate sau a II-a în sectorul aval. Situațiile în care categoria de calitate este inferioară sunt în general produse de apariția concentrațiilor importante de metale (zinc) care provin din fondul natural.

Bazinul hidrografic Mureș

Bazinul hidrografic al râului Arieș (afluent de dreapta al râului Mureș) în județul Cluj cuprinde un număr de 36 cursuri de apă codificate, cu lungime totală de 500 km și suprafața de 1.542 km². Densitatea medie a rețelei hidrografice este de 0,32 km/km². Râul Arieș este încadrat în categoria „degradat aproape pe toată lungimea sa în aval de confluență cu pârâul Abrud, din cauza deversărilor de ape încărcate cu metale grele provenite de la exploatarea miniere din arealele Roșia Montană, Abrud și Baia de Arieș. Această încadrare se păstrează în multe intervale de timp și până la confluența cu Mureșul. Pârâul Hășdate se încadrează în categoria a II-a de calitate din cauza conținutului în fenoli.

7.1.3.1. Poluarea apelor de suprafață și subterane, zone critice

În arealul județului Cluj se găsesc 3 corpuri de apă în zone considerate critice:

- Corpul de apă “Nadăș și afluenți”
- Corpul de apă “Zapodie”
- Corpul de apă “Borșa și afluenți”

Toate cele 3 corpuri de apă au prezentat în anul 2010 o *stare ecologică proastă*, evaluare realizată pe baza rezultatelor obținute pentru elementele biologice. Indicatorii fizico-chimici monitorizați au încadrat aceste corpuri de apă în cea mai defavorabilă stare posibilă „*starea moderată*”.

Pentru corpurile de apă “Nadăș și afluenți” și “Borșa și afluenți” încadrarea finală este determinată de depășirile înregistrate la parametrul modul de *poluare organică*, calculat pe baza valorilor saprobe ale algelor planctonice. Starea corpului de apă “Zapodie” este proastă ca urmare a pustiirii piscicole observată pe tot parcursul anului 2010.

În cazul corpurilor de apă “Zapodie” și “Nadăș și afluenți”, elementele fizico-chimice monitorizate au evidențiat o neconformare a valorilor obținute pentru toți indicatorii din grupa *nutrienți*: fosfați, P_{total}, NH₄, NO₃ și NO₂. Obiectivele economice principale a căror influență asupra corpurilor de apă se resimte, sunt Petrom Someșeni (depozitul pentru produse de

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

petrol), Electromontaj Cluj, Farmec (secția Dezmir de parfum), Van Wijk (ape tehnologice), Transbeton (stația de sortare Gilău), Rondocarton (Sânnicoară), Direcția Vămirilor Cluj, Halda deșeuri menajere Pata Rât, respectiv Bega Minerale (industria Minieră Aghireș), depoul CFR Cluj, CAS SA (stația de epurare Aghireș), Stația PECO - Calea Baciului (POPEȘTI), Armătura Cluj, Mucart (prelucrare hârtie), Metalurgia Cluj (acoperiri galvanice), Transbeton SRL - Baza de Producție Baci, Oncos (ferma de păsări Săliște).

Starea corpului de apă "Borșa și afluenți" este una defavorabilă ca urmare a valorilor înregistrate în acest an, pentru indicatorii: oxigen dizolvat și NO₂, ca urmare a influenței activității agricole specifice zonei.

Zone critice sub aspectul poluării apelor subterane

Ani de zile, platforma unității SC Terapia Cluj a fost nominalizată ca zonă critică sub aspectul calității apelor subterane, datorită domeniului de activitate pe care a desfășurat-o în trecut și anume sinteza chimică. Măsurile din Programul de Etapizare au fost realizate, respectiv:

- depoluarea apelor freactice decontaminate
- refacerea mediului pe amplasamentul depoluat
- întreținerea corespunzătoare a rețelei de canalizare a apelor uzate menajere, tehnologice și pluviale
- monitorizarea calității apelor uzate evacuate în rețeaua de canalizare
- eliminarea finală a deșeurilor periculoase de pe amplasamentul dezafectat
- ecologizarea vechiului depozit de periculoase
- monitorizarea post – închidere a depozitului dezafectat.

Noul depozit de deșeuri funcționează conform legislației în vigoare.

Programul de etapizare, care se derulează conform termenelor stabilite și care include măsuri de decontaminare a micropoluantilor organici din apele freactice de pe platforma industrială, precum și gospodărirea controlată a deșeurilor.

Cu toate acestea, unitatea rămâne în continuare, în atenția specialiștilor, datorită poluării istorice generate de activitățile productive intense desfășurate anterior precum și datorită faptului că efectul diluției apelor subterane este foarte lent în timp.

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

În anul 2010 s-au efectuat analize chimice la 5 foraje proprii de urmărire a poluării existente pe vechea platformă a societății SC Terapia SA. S-au înregistrat ușoare depășiri ale valorilor de prag la indicatorii amoniu și azotiți (Terapia F3) și încărcare organică peste limita admisibilă la F2, F3 și F6.

Poluarea are efect strict local, fără să fie afectată calitatea întregului corp de apă subterană.

Comparativ cu anii anteriori, se observă o îmbunătățire a calității freaticului.

Fântâni domestice

Similar cu anii precedenți, la nivelul anului 2009, s-au primit informații, despre fântânile domestice din mediul rural, prin intermediul Direcției de Sănătate Publică Cluj cu filialele din Dej și Gherla. Astfel, s-au centralizat date de la 102 de fântâni din gospodării private aparținătoare județului Cluj. S-au făcut determinări la o gamă redusă de indicatori chimici. Indicatorii bacteriologici au fost analizați la majoritatea fântânilor.

În ceea ce privește calitatea apelor din aceste fântâni domestice, concluzionăm:

Din totalul de 102 puncte monitorizate, la un număr de 24 fântâni s-au înregistrat depășiri ale valorii de prag (TV) la azotați, cu valoarea maximă de 391,18 mg/l aparținând gospodăriei din localitatea Nima nr. 121. Apa corespunzătoare a doua fântâni a avut caracter nepotabil după parametrul oxidabilitate (CCO-Mn), respectiv din 17 fântâni, după indicatorii bacteriologici.

Menționăm că numărul destul de mare de fântâni domestice cu depășiri la azotați și parametrii microbiologici, se datorează amplasării necorespunzătoare a acestora în vecinătatea unor surse de contaminare aflate în gospodăriile individuale ale cetățenilor.

Apa subterană - apa carstică

Un alt domeniu vrednic de menționat este problema protecției apei subterane și în mod special a apei carstice. În județul Cluj fiind multe zone carstice importante atât din punct de vedere al turismului cât și al biodiversității.

Aportul descărcărilor surselor de poluare semnificative din totalul evacuărilor surselor punctiforme inventariate este de cca 80%. Sursele de poluare difuză sunt reprezentate în special de îngrășămintele chimice utilizate în agricultură, pesticidele utilizate pentru combaterea dăunătorilor și aglomerările umane din mediul rural și urban, având în vedere procentele mici de racordare a populației la rețeaua de canalizare și la stațiile de epurare mai ales în mediul rural.

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

Majoritatea drenajelor de apă subterană din zonele carstice unde există localități, sunt poluate biologic și chimic. Între principalele zone carstice afectate sunt și Munții Apuseni. Poluarea se datorează deversărilor de apă menajeră neepurată a localităților, depozitelor ilegale de deșeuri menajere solide și animaliere.

Planul de management al bazinului hidrografic reprezintă instrumentul de implementare a Directivei Cadru și are drept scop gospodărirea echilibrată a resurselor de apă și protecția ecosistemelor acvatice.

Planul de Management al Spațiului Hidrografic (PMSH) Someș Tisa vizează îndeosebi următoarele domenii:

- Măsuri pentru implementarea legislației europene pentru protecția apelor; Măsurile și etapele pentru aplicarea principiilor recuperării costurilor la serviciile de apă;
- Măsuri pentru protejarea corpurilor de apă utilizate sau care vor fi utilizate pentru captarea apei destinate consumului uman;
- Măsuri pentru controlul prelevărilor din sursele de apă pentru folosințe;
- Măsuri pentru diminuarea poluării din surse punctiforme și pentru alte activități cu impact asupra stării apelor;
- Identificarea cazurilor în care evacuările directe în apele subterane au fost autorizate;
- Măsuri pentru reducerea poluării cu substanțe prioritare;
- Măsuri pentru prevenirea și reducerea impactului poluărilor accidentale;
- Măsuri pentru corpurile de apă care riscă să nu atingă obiectivele de mediu;
- Măsuri suplimentare pentru atingerea obiectivelor de mediu.

Programele de măsuri cuprind măsuri de bază care sunt obligatorii, deoarece implementează legislația comunitară privind protecția apelor și în plus, măsuri suplimentare, acolo unde va fi cazul.

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

Prioritizarea măsurilor se va face pe baza analizei cost-eficientă și a consultării părților (publicului) interesate. Pentru susținerea acestei acțiuni, Direcția Apelor Someș Tisa a demarat în perioada august-noiembrie 2008 seria dezbaterilor publice în vederea stabilirii programelor de măsuri având ca scop reducerea poluării apelor pentru toate categoriile de surse de poluare: industrie, agricultură, aglomerări umane și alterări hidromorfologice.

Din punct de vedere al poluării cursurilor de apă cu substanțe rezultate din activitățile agricole s-au realizat înierbări pe malurile pâraurilor: Becaș, Murătorii. Producătorii de îngrășăminte animaliere au fost monitorizați de către Direcția Poliția Comunitară din cadrul Primăriei municipiului Cluj-Napoca privind modul în care au valorificat excedentul de îngrășăminte animaliere.

Evaluarea stării calității apelor de suprafață și subterane în zonele vulnerabile se face având în vedere, în principal, concentrațiile de azotați care nu trebuie să depășească pragul de 50 mg/l. Din totalul de 26 secțiuni de monitorizare pentru apele de suprafață localizate în zone vulnerabile, nici una nu a depășit pragul de 50 mg/l în tot Bazinul Someș-Tisa.

Pentru apele subterane, din totalul de 50 puncte de monitorizare (foraje, izvoare) localizate în zone vulnerabile 7 au depășit pragul de 50 mg/l.

Obiectivele de mediu generale ale directivelor specifice privind poluarea cu nitrați se referă la:

- reducerea poluării apelor cauzată de nitrații proveniți din surse agricole, prevenirea poluării cu nitrați și raționalizarea și optimizarea utilizării îngrășămintelor chimice și organice ce conțin compuși ai azotului - zone vulnerabile la nitrați.

Un obiectiv important privind poluarea apei o constituie igienizarea malurilor cursurilor de ape și a luciilor de apă de pe domeniul public (fântâni și izvoare).

Compania de Apă Someș SA este un operator regional care deservește două județe Cluj-Sălaj. În județul Cluj sunt deservite trei municipii Cluj-Napoca, Dej și Gherla, orașul Huedin și 24 de comune.

Compania de Apă a derulat o serie de proiecte de infrastructură apă-canal cum sunt:

- **MUDP II** "Program de dezvoltare a utilităților municipale" 1997-2002 – modernizare și re tehnologizare a stației de tratare Gilău, reabilitare rețele de apă și apă uzată, modernizarea și re tehnologizarea stăției de epurare Cluj-Napoca;

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

- **SAMTID** "Reabilitare sistemului de alimentare cu apă în 7 localități urbane din bazinul hidrografic Someș-Tisa" 2006-2008 - extindere și reabilitare rețea de alimentare cu apă și canalizare în orașele Dej, Gherla și Huedin;

- **Măsura ISPA** – "Proiectul de modernizare și reabilitare a sistemului zonal de alimentare cu apă și canalizare" 2004-2009:

– Priza de apă brută și conducta de aducțiune Tarnița-Gilău;

- Îmbunătățirea procesului din stația de tratare a apei Gilău;

- Reabilitarea și extinderea rețelelor de alimentare cu apă și canalizare în Cluj-Napoca și împrejurimi;

- **POS Mediu** - "Îmbunătățirea sistemelor de alimentare cu apă, canalizare și epurare în zona Cluj-Sălaj – extindere, reabilitare sisteme de apă potabilă și apă uzată" 2008-2013 :

- Reabilitarea și modernizarea stației de tratare Bologa-Huedin;

- Extindere și reabilitare rețele de apă și canal în localitățile Cluj-Napoca, Gherla, Dej și Huedin;

-Extindere și modernizare stații de epurare în localitățile Cluj-Napoca, Gherla și Huedin;

-Stație nouă de epurare în municipiul Dej.

În cadrul Măsurii ISPA au fost implementate două Planuri de Acțiune :

- Plan de acțiune privind prevenirea poluării în Bazinul de captare Tarnița-Giău

Acumularea Tarnița devenind sursa principală pentru alimentarea cu apă ;

- Plan de Acțiune privind conformarea calității apelor uzate industriale la cerințele legislației actuale.

În cadrul proiectului POS Mediu s-au elaborat două strategii:

- Strategia privind managementul apelor uzate care cuprinde :

- Planul de Acțiune pentru monitorizarea descărcărilor de apă uzată;

- Planul de Acțiune privind situațiile de avarii

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

- Strategia privind managementul nămolului și reziduurilor care cuprinde

- Planul de Acțiune privind implementarea strategiei - care prevede câteva direcții de valorificare a nămolului: agricultura, silvicultura, compostare, incinerare, depozitare pe rampă, pe terenuri degradate ținându-se cont de realitățile existente în fiecare oraș.

Planurile de acțiune oferă o privire de ansamblu asupra activităților industriale care au loc în zona proiectului, evaluează practicile actuale privind deversările de ape uzate industriale în rețeaua de canalizare și stațiile de epurare, stabilesc o serie de măsuri ce urmează a fi realizate atât de către Compania de Apă Someș cât și de agenții economici și trasează principalele căi de minimizare a eventualelor efecte nefavorabile asupra canalizării și stațiilor de epurare, ce deservesc localitățile în cauză.

Obiectivele cheie sunt: asigurarea funcționării stațiilor de epurare în condiții sigure, eliminarea sau reducerea concentrației substanțelor nocive conform limitelor impuse de standarde, înainte de a intra în rețeaua de canalizare, implementarea principiului „poluatorul plătește”.

Strategiile implică o bună cunoaștere a performanțelor tehnice și economice reale ale sistemului și este parte a strategiei generale de dezvoltare a Operatorului Regional.

7.2. Gestiunea deșeurilor

7.2.1. Deșeuri municipale

În orașe, municipii, cât și în șapte comune depozitarea deșeurilor menajere se face centralizat, fără a dispune de rampe de gunoi ecologice autorizate. În județul Cluj șase regii de salubritate deservesc un număr de peste 600 de mii de locuitori din cei peste 700 de mii ai județului, ceea ce reprezintă aproximativ 98%. Deșeurile sunt depozitate în cele 3 rampe de deșeuri menajere urbane funcționale și alte 3 rampe funcționează pe baza avizelor de închidere. Suprafața totală ocupată de aceste depozite este de peste 20 ha și toate au durata de funcționare depășită.

În prezent, cea mai mare parte a deșeurilor municipale generate sunt depozitate. La nivelul județului există în prezent un număr de 5 depozite neconforme clasa „b” în zona urbană. Aceste depozite își vor înceta activitatea etapizat, conform prevederilor Hotărârii de Guvern nr. 349 din 21 aprilie 2005 privind depozitarea deșeurilor. În plus față de cele 5 depozite, mai

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

există 2 depozite care au sîstat depozitarea, și anume depozitul Cetan-Dej și Turda. Din totalul de 6 depozite municipale neconforme, 5 dintre ele au obținut avizul de închidere cu program de conformare (Pata Rât, Câmpia Turzii, Gherla, Turda și Dej), depozitul Huedin avînd probleme în obținerea avizului de gospodărire a apelor. Conform Planului de implementare a directivei privind depozitarea, după data aderării, depozitele care vor sista depozitarea se vor închide conform cu cerințele Directivei 1999/31/CE, într-o perioadă de maximum 2 ani după sistarea depozitării.

La nivelul județului Cluj, anul 2010 a fost anul stabilit în HG 349/2005 pentru sistarea depozitării primelor depozite municipale, la 16 iulie 2010 fiind sistată depozitarea pe principala rampă de deșeuri a județului, Pata Rât. Sistarea depozitării pe această rampă a creat o problemă destul de delicată privind gestionarea deșeurilor municipale, datorită faptului că rampa Pata Rât deservea municipiile Cluj-Napoca și Dej și numeroase comune de pe raza județului Cluj. Alternativa găsită de autoritățile locale a fost amenajarea unei platforme de stocare temporară a deșeurilor, situată în apropierea fostei rampe, pe care să se stocazeze temporar deșeurile menajere nevalorificabile. Platforma de stocare temporară are și posibilitatea realizării unei sortări a deșeurilor menajere care se pot valorifica energetic, existînd un contract de valorificare a acestor deșeuri cu SC Ecovalor SRL, pentru valorificarea lor în cuptorul de ciment aparținînd SC Holcim SA (Aleșd). Există de asemenea posibilitatea stocării temporare, separat de cele menajere umede, și a deșeurilor verzi, cu posibilitatea valorificării lor în instalația de compostare care va fi pusă în funcțiune în municipiul Dej.

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

Tabel 7.2.1. Cantitățile de deșeuri municipale colectate în anul 2010, în județul Cluj

Agentul de salubritate	Cantități colectate de la populația din mediul urban (tone)	Cantități colectate de la populația din mediul rural (tone)	Cantități colectate de la agenți economici (tone)	Localități arondate	Compoziția procentuală a deșeurilor menajere (%)
CS Brantner Vereș SA	49.640	7.253	15.810	- Cluj Napoca, Dej, Ciurila, Feleacu, Gârbău, Iara, Jucu, Petreștii de Jos, Sânpaul, Vad, Cășeiu, Bobâlna, Unguraș, Câțcău, Jichișu de Jos, Mica, Mintiu Gherlii, Recea-Cristur, - Căianu, Geaca, Valea Ierii, Cornești, Sic (o parte din 2010) (2 municipii și 21 comune)	Urban: 42-biodegradabile; 21-hârtie; 22-plastic; 3-sticlă; 3-lemn; 2-metal; 7-altele Rural: 51-biodegradabile; 13-hârtie; 18-plastic; 5-sticlă; 4-lemn; 4-metal; 5-altele
SC Strict Prest SRL	0	4.822	363	Apahida, Chinteni, Băișoara, Borșa, Cămărașu, Dăbâca, Fizeșu Gherlii, Iclod, Vultureni - Așchileu (o parte din 2010)	Urban: 42-biodegradabile; 21-hârtie; 22-plastic; 3-sticlă; 3-lemn; 2-metal; 7-altele Rural: 51-biodegradabile; 13-hârtie; 18-plastic; 5-sticlă; 4-lemn; 4-metal; 5-altele
SC Salprest Rampă SA	0	4.992	1.351	- Săvădisla, Bonțida, - Florești (o parte din 2010)	Urban: 42-biodegradabile; 21-hârtie; 22-plastic; 3-sticlă; 3-lemn; 2-metal; 7-altele Rural: 51-biodegradabile; 13-hârtie; 18-plastic; 5-sticlă; 4-lemn; 4-metal; 5-altele

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

Agentul de salubritate	Cantități colectate de la populația din mediul urban (tone)	Cantități colectate de la populația din mediul rural (tone)	Cantități colectate de la agenți economici (tone)	Localități arondate	Compoziția procentuală a deșeurilor menajere (%)
SC Valmax Impex SRL	3.628	2.421,51	3.475,72	- Cluj Napoca (până în 31.10.2010), Turda (doar agenți economici), - Aiton, Tureni, Sândulești, Mihai Viteazu, Moldovenești, Aluniș, Ploscoș, Călărași, - Cornești, Sic (o parte din 2010)	60-biodegradabile; 22-hârtie; 10-plastic; 3-sticlă; 2-lemn; 3-metal;
SC Crișul Huedin SA	5.620		1.080	- Huedin, Săcuieu, Sâncraiu, Poieni, Ciucea, Mărgău, Izvoru Crișului, Călățele - Râșca (o parte din 2010)	80-biodegradabile; 16,4-hârtie; 3,6-plastic;
SC Brantner Servicii Ecologice SA	0	1.361,2	3.607,89	- Beliș, Mărișel, Suatu, Țaga, Buza, Cătina, Sânmărtin, - Rașca, Caian, Geaca, Valea Ierii (o parte din 2010)	10-biodegradabile; 8-hârtie; 9-plastic; 0,1-sticlă; 0,1-metal; 0,3-textile; 1,5-altele; 71-inerte
SC Hareti Prest SRL	490		335	- Huedin, - Negreni, Mănăstireni	60-biodegradabile; 18-hârtie; 10-plastic; 6-sticlă; 6-metal;
SC ECO Prisal SRL / SC ROSAL Grup SA – Sucursala Cluj Napoca	3.363,15	560,8	622,65	- Cluj Napoca - Palatca, Mociu	
SC Prival Ecologic	7.180	0	1.770	Cluj Napoca (până în 31.10.2010)	50-biodegradabile; 7-hârtie; 10-plastic; 7-

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

Agentul de salubritate	Cantități colectate de la populația din mediul urban (tone)	Cantități colectate de la populația din mediul rural (tone)	Cantități colectate de la agenți economici (tone)	Localități arondate	Compoziția procentuală a deșeurilor menajere (%)
Servis SA					sticlă; 3-metal; 10-lemn, 2-textile; 10-inerte, 1-altele
SC Salubritate, Lucrări de Construcții și Instalații, alte Servicii SA – SC SLCIAS SA (fosta R.A.G.C.L. Câmpia Turzii)	13.566,69	0	1.500,33	Câmpia Turzii	45-biodegradabile; 16-hârtie; 17-plastic; 3-sticlă; 1-lemn; 4-metal; 14-altele
SC DOMENIUL PUBLIC TURDA SA (fosta R.A.D.P. Turda)	15.236,7	0	10.782,7	Turda	29-biodegradabile; 18-hârtie; 5-sticlă; 12-plastic; 2-metal; 3-textile; 1-lemn; 30-altele
SC ADP Gherla SA	14.925	0	4.878	Gherla	39 - biodegradabile; 18-hârtie; 24-plastic; 5-sticlă; 4-lemn; 3-metal; 7-altele
SC Ave Cluj SRL	0	6.273.40	2.233	Ceanu Mare, Cojocna, Frata, Luna, Tritenii de Jos, Viișoara	
SC Comunal Eco SRL	0	1.350	877	Baciu, Aghireșu	Hârtie-35; 20-plastic; 10-altele; 35-biodegradabil
Sc Ecorecycling Alex	0	735	0	Cuzdrioara	

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

Agentul de salubritate	Cantități colectate de la populația din mediul urban (tone)	Cantități colectate de la populația din mediul rural (tone)	Cantități colectate de la agenți economici (tone)	Localități arondate	Compoziția procentuală a deșeurilor menajere (%)
SRL Uriu					
SC QUATRO ECO SALUB SRL	0	4.156,201	763,7	- Gilău, Căpușu Mare, Măguri Răcătău - Florești (o parte din 2010)	8-hârtie/carton; 16-plastic; 6-sticlă; 7-metal; 63-biodegradabil
Total	205.161,13		53.026,34	Toate municipiile și orașele județului Cluj și 57 comune	

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

Noul depozit ecologic va fi construit în cadrul Sistemului integrat de management al deșeurilor la nivel județean, proiect a cărui realizare a fost demarată la nivelul Consiliului Județean cu asistență tehnică din partea Ministerului Mediului (în cadrul finanțării ISPA 2005/RO/16/P/PA 001-05). În anul 2010 a fost scoasă la licitație proiectarea și execuția depozitului ecologic din cadrul SMID, licitația a fost mult timp în litigiu, datorită unor contestații.

Noul sistem integrat de management al deșeurilor va acoperi și investițiile care se vor realiza prin proiectele câștigate de administrațiile publice locale prin componenta regională a "Schemei de investiții pentru Proiecte Mici de Gestionare a deșeurilor" finanțată în cadrul programului PHARE 2004 – Coeziune Economică și Socială.

În 2010, nu s-a realizat la nivelul județului Cluj o colectare separată a deșeurilor periculoase din deșeurile municipale.

La nivelul județului Cluj se află în derulare pregătirea proiectului privind SISTEMUL INTEGRAT DE MANAGEMENT AL DEȘEURILOR, proiect finanțat de către M.M.D.D. prin Măsura ISPA 2005/RO/16/P/PA 001-05 și derulat prin POS Mediu în cadrul Axei prioritare 2- Dezvoltarea sistemelor de management integrat al deșeurilor și reabilitarea siturilor istorice contaminate- , care este prevăzut a se finanța prin Fondul European de Dezvoltare Regională.

Prin proiectul sus menționat se prevede realizarea unui Centru de Management Integrat al Deșeurilor (prevăzut cu stație de sortare, stație de compostare și celule pentru depozitare) și a trei stații de transfer, după cum urmează:

- depozitul ecologic la nivel județean se va amplasa în Municipiul Cluj-Napoca, zona Postata sub Păduri;
- stațiile de transfer vor fi amplasate în Municipiul Gherla, orașul Huedin și în comuna Mihai Viteazu.

În vederea optimizării transportului deșeurilor la Centru de Management Integrat al Deșeurilor, județul Cluj a fost împărțit în 4 zone de gestiune, după cum urmează:

- Zona 1- pentru Centru de Management Integrat al Deșeurilor compus din zona tehnică;
- Zona 2- pentru stația de transfer Huedin;
- Zona 3 - pentru stația de transfer Mihai Viteazu;

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

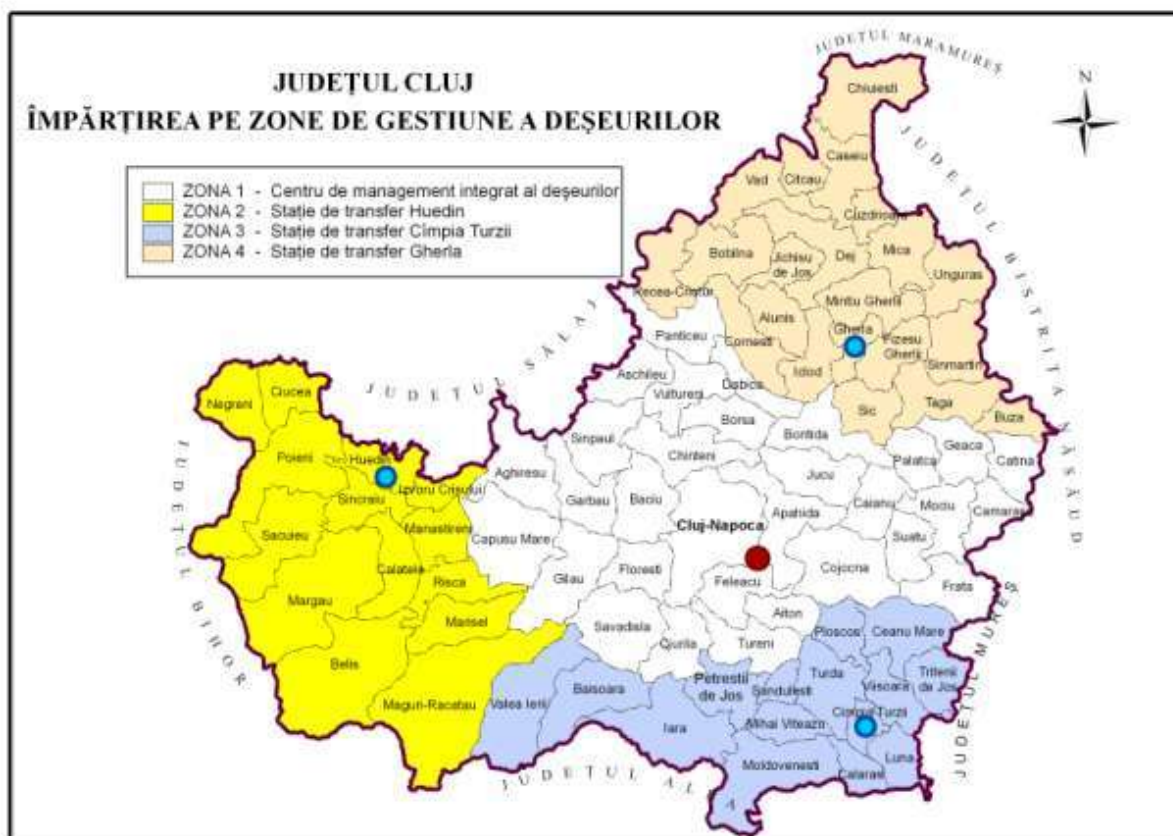
GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

- Zona 4 - pentru stația de transfer Gherla.

Figura 7.2.1. Gruparea localităților județului Cluj în zone de gestiune a deșeurilor

Sursa: APM Cluj

• **Tratarea și valorificarea deșeurilor municipale**

Conform Legii 211 din 2011 pentru asigurarea unui grad înalt de valorificare, producătorii de deșeuri și deținătorii de deșeuri sunt obligați să colecteze separat cel puțin următoarele categorii de deșeuri: hârtie, metal, plastic și sticlă.

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

Autoritățile administrației publice locale au obligația ca începând cu anul 2012 să asigure colectarea separată pentru cel puțin următoarele tipuri de deșeuri: hârtie, metal, plastic și sticlă.

Deși sunt multe autorități locale din județul Cluj, care au luat măsuri pentru îndeplinirea acestor obligații, de multe ori prin derularea unor proiecte care să prevadă colectarea selectivă, încă vor fi multe de făcut în acest domeniu.

Tot conform legii autoritățile administrației publice centrale cu atribuții în domeniul protecției mediului adoptă sau, după caz, propun măsuri adecvate pentru promovarea reutilizării produselor și activităților de pregătire a acestora pentru reutilizare în special prin:

- a) stimularea realizării unor rețele pentru repararea și reutilizarea produselor;
- b) utilizarea instrumentelor economice;
- c) introducerea unor criterii referitoare la achizițiile publice;
- d) stabilirea de obiective cantitative sau alte măsuri.

Importante vor fi aceste măsuri și implementarea lor, reutilizarea fiind o metodă importantă în reducerea cantităților de deșeuri eliminate.

Aceeași lege afirmă că producătorii de deșeuri și autoritățile administrației publice locale au următoarele îndatoriri:

- a) să atingă, până în anul 2020, un nivel de pregătire pentru reutilizare și reciclare de minimum 50% din masa totală a cantităților de deșeuri, cum ar fi hârtie, metal, plastic și sticlă provenind din deșeurile menajere și, după caz, provenind din alte surse, în măsura în care aceste fluxuri de deșeuri sunt similare deșeurilor care provin din deșeurile menajere;
- b) să atingă, până în anul 2020, un nivel de pregătire pentru reutilizare, reciclare și alte operațiuni de valorificare materială, inclusiv operațiuni de umplere rambleiere care utilizează deșeuri pentru a înlocui alte materiale, de minimum 70% din masa cantităților de deșeuri nepericuloase provenite din activități de construcție și demolări, cu excepția materialelor geologice naturale.

Atingerea acestor valori impuse de lege va fi o datorie dificilă a administrațiilor publice locale și în județul Cluj.

În tabelele de mai jos elaborate în cadrul Raportului de Monitorizare la Planul Județean de Gestionare a Deșeurilor este prezentată situația colectării separate a deșeurilor reciclabile de la populație la nivelul județului Cluj pentru anii 2007, 2008, 2009 și 2010 conform datelor cuprinse în raportul de monitorizare a PRGD pe 2009 și a celor din baza de date a ARPM Cluj Napoca privind sistemul de colectare selectivă a deșeurilor de ambalaje pentru 2010.

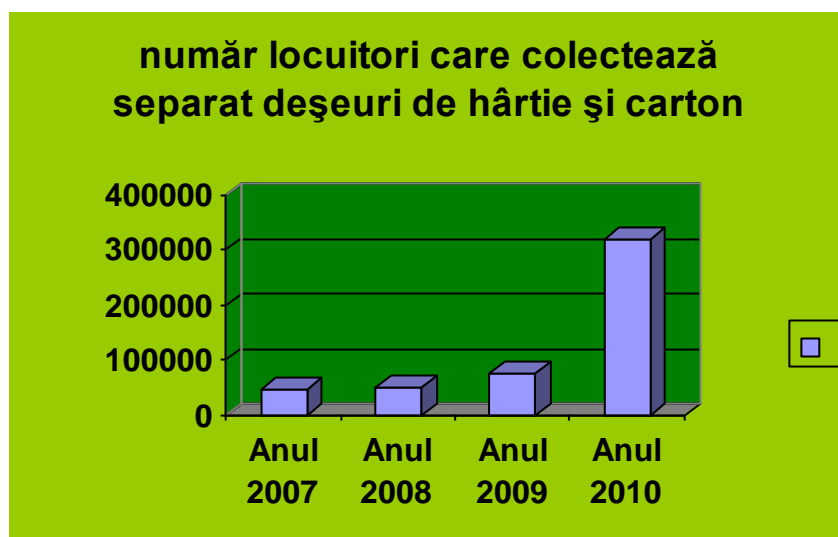

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

Tabel 7.2.2. - Populația care colectează separat deșuri de hârtie și carton

Anul 2007	Anul 2008	Anul 2009	Anul 2010
46678	49587	76656	320965

Fig. 7.2.2. Populația care colectează separat deșuri de hârtie și carton

Tabel 7.2.3. - Populația care colectează separat deșuri de sticlă, plastic și metale

Anul 2007	Anul 2008	Anul 2009	Anul 2010
46678	53977	76656	354070

Fig. 7.2.3. Populația care colectează separat deșuri de sticlă, plastic și metale

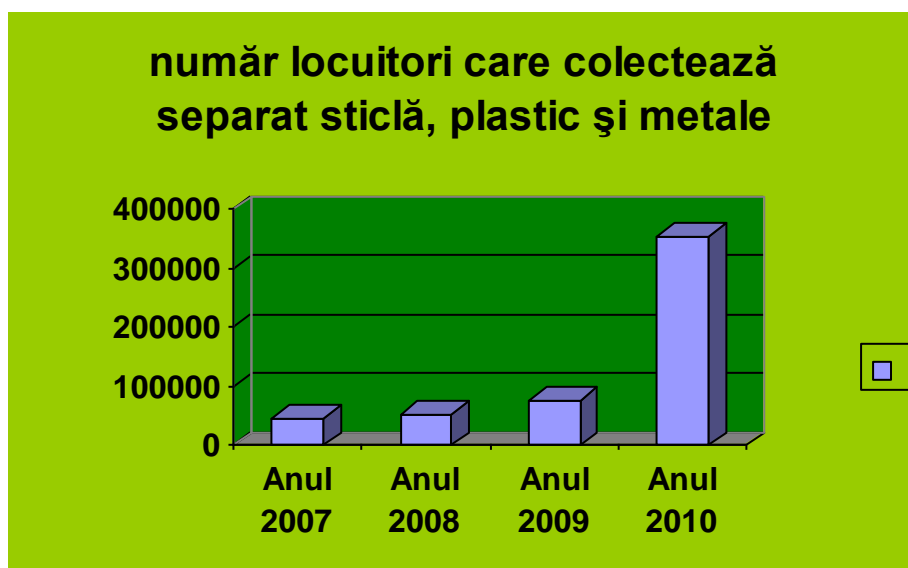
UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

Notă: prin număr de locuitori care colectează separat deșeurile reciclabile se înțelege număr de locuitori arondați la sistemul de colectare selectivă.

Din analiza datelor rezultă ca numărul populației care colectează separat materiale reciclabile a crescut semnificativ în anul 2010 față de anii 2009, 2008, 2007.

La nivelul județului, la momentul întocmirii raportului, erau implementate proiecte Phare-CES ce prevăd colectarea separată a deșeurilor reciclabile în municipiile Gherla și Câmpia Turzii, orașul Huedin precum și comunele Mihai Viteazu, Baciș-Aghireșu și Gilău.

7.2.2. Situri contaminate

Pentru a aborda strategic problematica siturilor contaminate trebuie să amintim obiectivele generale ale Strategiei Naționale pentru reabilitarea terenurilor contaminate:

Obiectiv strategic 1: Protejarea sănătății oamenilor și a mediului de efectele contaminanților rezultați din activități antropice.

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

Obiectiv strategic 2: Protecția solului și subsolului în contextul respectării principiilor de dezvoltare durabilă.

3.2 OBIECTIVE SPECIFICE

3.2.1 Obiective specifice de mediu

- A. Dezvoltarea, armonizarea și punerea în aplicare a cadrului legislativ pentru remedierea siturilor contaminate și încurajarea regenerării urbane
- B. Reducerea suprafeței ocupate de situri contaminate istoric
- C. Îmbunătățirea calității elementelor de mediu și managementul național al acestora

3.2.2 Obiective specifice socio-economice

- A. Asigurarea protecției resurselor de apă potabilă, a securității alimentare și a sănătății populației
- B. Reabilitarea terenurilor astfel încât să fie corespunzătoare pentru folosința planificată

3.2.3 Obiective specifice tehnice

- A. Dezvoltarea capacității instituționale în gestionarea siturilor contaminate
- B. Dezvoltarea pieței serviciilor în domeniul investigării și reabilitării siturilor contaminate
- C. Dezvoltarea și aplicarea celor mai bune tehnici existente ce nu generează costuri excesive pentru investigarea și reabilitarea siturilor contaminate

În prezent există inventariate la nivelul județului Cluj un număr de 27 situri potențial contaminate, înscrise în baza de date CoSIS 2.0 administrată de ANPM, care va cuprinde inventarul național al tuturor siturilor potențial contaminate. Această acțiune a demarat în anul 2007 și numărul siturilor înregistrate în prezent este de așteptat să crească prin impunerea strictă a unei scheme obligatorii de declarare.

Cele mai importante situri contaminate de pe teritoriul județului Cluj sunt depozitele necontrolate de deșeuri cu HCH de pe teritoriul județului, depozite apărute în urma activității fostelor UCT Turda. De-a lungul anilor au fost identificate 4 amplasamente din zona Turda (altele decât amplasamentul fostei UCT unde există de asemenea o contaminare a solului cu mercur) și anume:

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

1. Depozit batal Arieș – situat între digul Arieșului și digul de protecție a fostei UCT
2. Depozit Constructorul SCCA Cluj-Napoca, secția Turda – incinta firmei SCCA Constructorul Cluj-Napoca
3. Depozit Poșta Rât – fosta rampa de deseuri – pe raza Ocolului Silvic Turda
4. Depozit DN1spre Alba Iulia – pe raza comunei Mihai Viteazul, jud. Cluj

Problema acestor situri contaminate este mai dificil de rezolvat și datorită faptului că poluatorul nu mai există, sarcina ecologizării lor revenind administrațiilor publice.

Problema acută era cea a depozitului situat pe DN1 Turda – Mihai Viteazu, care este situat pe traseul autostrăzii „Transilvania” Brașov – Târgu Mureș – Cluj – Oradea – Borș. În anul 2009 s-au demarat lucrările proiectului “Eliberarea amplasamentului de materiale periculoase (HCH) DN1, de pe secțiunea 2B, km 10+500, autostrada Brașov-Cluj-Borș”, beneficiar fiind Compania Națională de Autostrăzi și Drumuri Naționale, cu valoare a investițiilor de 16-25 mil euro, proiect reglementat din punct de vedere al protecției mediului la ARPM NV6 Cluj Napoca.

Proiectul prevede:

- Executia lucrărilor de eliberare de materiale periculoase (HCH) a unei suprafețe de 12.614 mp, care se suprapune cu amplasamentul Autostrăzii Brașov-Cluj-Borș pe secțiunea 2B, Km 10+500 (volum de 25.228 mc material contaminat, cca. 50.000 tone), refacerea terenului eliberat de materialul contaminat,
- Amenajarea, pe terenul proprietate a sc euroconstruct Trading '98 srL și SC I&C Transilvania Construcții SRL a unui depozit temporar de deșeuri periculoase, pentru stocarea materialului excavat (Suprafața totală de depozitare sol contaminat cu HCH în cele două celule conforme: 16.650 m². Suprafața platformei de depozitare - cca. 600 m²)

Deși, în conformitate cu HG 1408/2007 privind modalitățile de investigare și evaluare a poluării solului și subsolului, a fost declarata (ca sit contaminat) de către Primăria comunei Mihai Viteazu o suprafața de 1 ha, prin proiectul de eliberare a traseului autostrazii s-au estimat aproximativ 1,7 ha contaminate, din care s-au decontaminat prin proiect 1.26 ha. Suprafața decontaminată cuprinde atât **ampriza** (9.312 m²) **cât și zona de siguranță** (3302 m²) a Autostrazii Transilvania. Lucrările de decontaminare s-au efectuat până la limita fostului traseu al DN1, traseu ulterior relocat în zona decontaminată, în prezent, la km 10,

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

DN1 traversând autostrada peste un pod. În ceea ce privește decontaminarea suprafeței rămase (aproximativ 0.5 ha în proprietate privată), menționăm că în toamna anului 2009 a fost elaborată o nouă notă de fundamentare și un nou proiect de HG pentru alocarea de fonduri din bugetul de stat.

De asemenea, pentru depozitul Poșta Rât, Consiliul Local Turda a demarat un plan de acțiune pentru reabilitarea acestui sit, elaborând proiectul „**Reabilitarea Sitului Poluat Istoric – Depozit Deseuri Periculoase UCT- Posta Rat (Primăria Turda)**”. Investiția propusă este parte componentă a Proiectului PHARE 2006/018-147.03.03/04.07 care include pregătirea cererilor către Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) pentru finanțarea a trei proiecte-pilot pentru reabilitarea siturilor contaminate istoric - un proiect pentru fiecare domeniu specific menționat în temă- Termenii de Referință (ToR), pentru Pachetul de lucru 3. Potrivit cerinței contractuale consorțiu selectat pentru acest proiect include a dezvoltat un proces de preselecție pentru site-uri, care a fost prezentat într-un raport separat.

Scopul principal al preselecției a fost de a identifica proiecte eligibile pentru finanțare în cadrul Programului Operațional Sectorial Mediu, Axa prioritară 2, Domeniul major de intervenție 2 (POS Mediu PA2 MIF2) și de a selecta trei beneficiari de proiecte-pilot, pentru care să se pregătească cererile de finanțare a proiectelor. Preselecția a fost realizată pe baza datelor furnizate de Inventarul siturilor contaminate (CoSIS), deținut de către Agenția Națională pentru Protecția Mediului (ANPM). Ministerul Mediului și Pădurilor (MMP), prin Autoritatea de Management pentru POS Mediu, a aprobat astfel după parcurgerea procedurii mai sus amintite, proiectul-pilot pentru Reabilitarea Sitului Poluat Istoric – Depozit Deseuri periculoase UCT-Posta Rat (Municipiul Turda). Consorțiul a pregătit și Studiul de Fezabilitate pentru acest proiect-pilot de la Turda pentru a fi pus în aplicare în conformitate cu FIDIC Yellow Book, respectând totodată HG 28/2008 privind aprobarea conținutului cadru al documentației tehnico-economice aferente investițiilor publice, și "Ghidul Solicitantului".

La momentul actual, proiectul se află în procedura de reglementare la ARPM Cluj Napoca, pentru obținerea acordului de mediu, necesar pentru depunerea aplicației în vederea obținerii finanțării.

7.2.3. *Vehicule scoase din uz (VSU)*

În 2010 a fost adoptată:

- Hotărârea 907/2010 pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 2.406/2004 privind gestionarea vehiculelor și a vehiculelor scoase din uz

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

- Ordinul 44 /2010 pentru modificarea și completarea Ghidului de finanțare a Programului de stimulare a înnoirii Parcului auto național, aprobat prin Ordinul ministrului mediului, interimar, nr. 1.683/2009
- Ordinul 457 /2010 pentru modificarea și completarea Ghidului de finanțare a Programului de stimulare a înnoirii Parcului auto național, aprobat prin Ordinul ministrului mediului, interimar, nr. 1.683/2009
- Ordinul 1936 /2010 pentru aprobarea unor derogări de la dispozițiile Ghidului de finanțare a Programului de stimulare a înnoirii Parcului auto național, aprobat prin Ordinul ministrului mediului, interimar, nr. 1.683/2009

Agenții economici care desfășoară activitate de colectare/ tratare / dezmembrare a vehiculelor uzate în județul Cluj dețin autorizații de mediu dar și autorizație tehnică de la RAR și aviz de funcționare de la Inspectoratul Județean de Poliție Cluj. La sfârșitul anului 2010 existau 25 de agenți economici autorizați pentru gestionarea VSU, din care 19 pentru colectare/ tratare/dezmembrare și 6 doar pentru colectare. Există în activitate 28 puncte de lucru care desfășoară activități cu VSU.

În Programul stimulare a înnoirii Parcului auto național pentru anul 2010, pe lista producătorilor admiși pentru a intra ca participanți în acest program din județul Cluj existau 7 societăți, iar pe lista operatorilor economici autorizați pentru colectare VSU care pot participa la program erau 16 operatori.

În anul 2010 s-a realizat situația gestionării vehiculelor scoase din uz pentru anul 2009 (rezultată din centralizarea datelor transmise de agenții economici). Numărul total vehicule colectate a fost 3624 (cantitate totală de 3206,38 tone).

7.2.4. Deșeuri industriale

A. Deșeuri periculoase

Deșeurile periculoase provenite din producție ocupă o gamă foarte variată de categorii de deșeuri din catalogul european al deșeurilor, practic toate activitățile productive din industrie, agricultură, comerț, servicii pot genera deșeuri care sunt periculoase.

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

Deșeurile periculoase generate de agenții economici sunt responsabilitatea acestora, acest lucru însemnând găsirea unor metode adecvate din punct de vedere al mediului dar și din punct de vedere economic de valorificare sau eliminare a acestora.

Deșeurile periculoase care se produc actualmente din activitățile agenților economici și-au găsit rezolvarea prin impunerea în autorizațiile de mediu a condițiilor de eliminare a deșeurilor periculoase în condiții de protecție adecvată a mediului. La nivelul județului Cluj, începând cu anul 2010 există mai multe societăți autorizate pentru gestionarea deșeurilor periculoase de producție: o societate de eliminare prin incinerare a deșeurilor (SC If Tehnologii SRL, autorizată pentru prima dată în 2005, și reautorizată în 2010) și 2 societăți autorizate pentru colectarea deșeurilor periculoase în vederea eliminării/ tratării (SC If Tehnologii SRL – în baza noii autorizații are posibilitatea și de a colecta în vederea tratării/ eliminării pe alte amplasamente, întreaga gamă a deșeurilor periculoase din Catalogul European al Deșeurilor – și SC Stena DTM SRL – autorizată pentru colectarea și tratarea în principal al DEEE-urilor, dar și pentru colectarea în vederea tratării/ eliminării pe alte amplasamente –care au preluat mare parte din deșeurile periculoase generate de agenții economici atât din județul Cluj cât și din întreaga regiune. Odată cu autorizarea la nivel național și a altor eliminatori (fie prin incinerare, fie prin depozite autorizate de deșeurii periculoase), s-au multiplicat alternativele generatorilor de astfel de deșeurii în rezolvarea gestionării corecte a acestor deșeurii.

O mențiune specială trebuie acordată deșeurilor periculoase rezultate din excavarea unuia din depozitele fostei Uzine chimice Turda, aflat pe traseul autostrăzii „Transilvania” Brașov – Târgu Mureș – Cluj – Oradea – Borș. Aceste deșeurii au fost gestionate în cadrul unei facilități de stocare temporară a deșeurilor periculoase autorizată, aparținând Asocierii SC Euroconstruct Trading 98 SRL București și I&C Transilvania Construcții SRL Turda, facilitate care este situată pe teritoriul comunei Moldovenești, județul Cluj. În cadrul facilității, în anul 2010 au ajuns să fie stocate 140.766 tone deșeurii periculoase (soluri cu diferite grade de contaminare în HCH și Hg). În anul 2010, din această cantitate au fost supuse tratării în vederea decontaminării, o cantitate de aprox. 50.000 tone, rezultând 49.164 tone de sol decontaminat (după cum confirmă buletinele de analiză), valorificat în construcții, cca. 4.000 tone de sol cu un grad de contaminare scăzut, dar care nu se pretează valorificării, necesitând eliminarea pe un depozit de deșeurii periculoase, cca 38 tone de nămol cu conținut mare de contaminați (care urmează să fie incinerat) și o cantitate de 30,98 tone de sol contaminat cu Hg, care nu a fost tratat pe amplasament, ci a fost eliminat într-o facilitate autorizată din Germania.

Tot aici trebuie să menționăm fosta platformă industrială a SC Cesom SA Dej unde regăsim o poluare istorică datorată desfășurării activității de fabricare a celofibrei prin procedeul de vâscoză.

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

La nivelul județului Cluj, prin firmele autorizate care desfășoară activități de colectare, valorificare și/ sau eliminare, a fost colectată în anul 2010 în vederea eliminării și /sau tratării o cantitate de 22.825,962 tone deșeurii periculoase, în principal deșeurii rezultate din activitățile de service auto, tipografie, fabricarea mobilei, vopsitorie. Din acestea, cca. 9.520 tone au fost incinerate, 168,95 tone au fost tratate (soluri contaminate cu produse petroliere), 70,385 tone vor fi valorificate/reciclate (baterii și acumulatori uzate), restul fiind stocate temporar pe facilitățile autorizate în vederea tratării/eliminării ulterioare.

B. Deșeurii nepericuloase

Deșeurile industriale nepericuloase sunt tratate în general de către agenții economici care le produc. Tratarea urmărește în primul rând recuperarea componentelor prețioase, valorificabile. Unele deșeurii industriale sunt colectate selectiv: fier, fontă, cupru, aluminiu, hârtie, carton, textile, etc. și valorificate prin unități de tip REMAT, altele sunt eliminate în depozite proprii sau orășenești. Din categoria deșeurilor nepericuloase mai fac parte anvelopele uzate, deșeurile de lemn, provenite din activitatea de prelucrare a lemnului brut.

Situația anvelopelor uzate gestionate de firmele care desfășoară activități de colectare, valorificare și/ sau eliminare a fost următoarea: din cele 4.316,146 tone colectate toată cantitatea a fost valorificată prin reciclare sau incinerare la agenții economici din alte județe.

Cantitățile de deșeurii de lemn gestionate la nivelul anului 2010 pe teritoriul județului Cluj sunt: 14.893,664 t rumeguș colectate, valorificându-se energetic 12.836,246 tone, respectiv 17.465,526 tone alte deșeurii lemnoase, o parte din ele fiind energetic (15.618,259 tone). Majoritatea cantității de deșeu lemnos provine din activitatea gaterelor, banzicurilor și a societăților care prelucrează lemnul în vederea producerii de mobilă. Acești operatori economici au obligația stabilită prin autorizația de mediu de a încheia contracte de preluare a acestor deșeurii cu firme autorizate.

Un document strategic important care trebuie luat în considerare în ceea ce privește gestionarea deșeurilor este Strategia Națională de Gestionare a Deșeurilor). Tabelul următor prezintă obiectivele strategice generale care trebuie luate în considerare la conceperea oricărei strategii.

Tabel privind obiective strategice generale pentru gestionarea deșeurilor (Sursa Strategia Națională de Gestionare a Deșeurilor)

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

Domeniul / Activitatea	Obiective principale	Obiective subsidiare
1. Politică și cadrul legislativ	1.1. Armonizarea politicii și legislației naționale în domeniul gestionării deșeurilor cu politicile și prevederile legislative europene, precum și cu prevederile acordurilor și convențiilor internaționale la care România este parte.	1.1.1. Crearea cadrului legislativ adecvat pentru întreg sistemul de gestionare a deșeurilor cu specificarea clară a tuturor "părților implicate (asoc. prof., patronale, ONG-uri, sindicate, soc. civilă etc.)", responsabilităților și obligațiilor acestora.
	1.2. Integrarea problematicii de gestionare a deșeurilor în politicile sectoriale și de companie.	1.2.1. Corelarea politicii și a actelor normative interne cu prevederile legislative europene și internaționale în domeniul gestiunii deșeurilor.
	Creșterea eficienței de aplicare a legislației în domeniul gestiunii deșeurilor.	1.3.1. Creșterea importanței acordate aplicării legislației și controlului acesteia.
1.3.2. Întărirea capacității instituționale		
1.3.3. Încurajarea inițiativei private în domeniul gestionării deșeurilor		

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

2. Aspecte instituționale și organizatorice	2.1 Adaptarea și dezvoltarea cadrului instituțional și organizatoric în vederea îndeplinirii cerințelor naționale și compatibilizarea cu structurile europene.	2.1.1. Crearea condițiilor pentru eficientizarea structurilor instituționale și a sistemelor aferente activităților de gestionare a deșeurilor.
		2.1.2. Întărirea capacității administrative a instituțiilor guvernamentale la toate nivelele (național, regional, județean, local) cu competente și responsabilități în aplicarea legislației
3. Resursele umane	3.1. Asigurarea resurselor umane ca număr și pregătire profesională	3.1.1. Asigurarea de personal suficient și bine pregătit profesional și cu dotări corespunzătoare la toate nivelele atât în sectorul public, cât și în sectorul privat.
4. Finanțarea sistemului de gestionare a deșeurilor	4.1. Crearea și utilizarea de sisteme și mecanisme economico-financiare pentru gestionarea deșeurilor în condițiile respectării principiilor generale, cu precădere a principiului poluatorul plătește	4.1.1. Stimularea creării și dezvoltării unei piețe viabile de deșeuri reciclabile
		4.1.2. Optimizarea utilizării tuturor fondurilor disponibile (fondul de mediu, fonduri private, fonduri structurale, etc) pentru cheltuielile de capital în domeniul gestionării deșeurilor

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

		<p>4.1.3. Îmbunătățirea mecanismelor economico-financiare pentru gestionarea deșeurilor municipale (calculare taxe, programe naționale speciale de la buget)</p>
		<p>4.1.4. Îmbunătățirea mecanismelor economico-financiare pentru gestionarea deșeurilor industriale (deșuri rezultate direct din activități industriale), inclusiv a celor industriale periculoase.</p>
		<p>4.1.5. Crearea și susținerea unor mecanisme economico-financiare adecvate pentru gestionarea fluxurilor de deșuri speciale: acumulatori și baterii, uleiuri uzate, anvelope uzate, ambalaje, electrice și electronice, vehicule scoase din uz etc. (sisteme de depozit, responsabilizarea producătorului, mecanisme de eco-finanțare)</p>
		<p>4.1.6. Utilizarea completă și eficientă a fondurilor naționale și internaționale disponibile</p>
		<p>4.1.7. Finanțarea sistemului național de monitorizare în domeniul gestionării deșeurilor</p>
		<p>4.1.8. Finanțarea securizării intermediare și a reabilitării finale a zonelor contaminate orfane</p>

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

5. Conștientizarea părților implicate	5.1 Promovarea unui sistem de informare, conștientizare și motivare pentru toate părțile implicate	5.1.1. Intensificarea comunicării între toate părțile implicate
		5.1.2. Organizarea și susținerea de programe de educare și conștientizare a populației
		5.1.3. Stimularea agenților economici ce finanțează acțiuni de educare și conștientizare a populației, prin deduceri din sumele datorate la Fondul pentru Mediu
		5.1.4. Elaborarea de ghiduri legislative și documente informative
6. Colectarea și raportarea de date și informații privind gestionarea deșeurilor	6.1. Obținerea de date și informații complete și corecte care să corespundă cerințelor de raportare la nivel național și european	6.1.1. Îmbunătățirea sistemului național de colectare, prelucrare și analizare a datelor și informațiilor privind gestionarea deșeurilor
		6.1.2. Îmbunătățirea sistemului de raportare la nivel european și internațional a datelor privind gestiunea deșeurilor
7. Prevenirea generării	7.1. Maximizarea prevenirii generării	7.1.1. Promovarea și aplicarea principiului prevenirii în industrie

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

deșeurilor	deșeurilor	7.1.2.Promovarea și aplicarea principiului prevenirii la consumator
8.Valorificarea potențialului util din deșeuri	8.1. Exploatarea tuturor posibilităților de natura tehnică și economică privind valorificarea deșeurilor	8.1.1.Dezvoltarea pieții pentru materiile prime secundare și susținerea promovării utilizării produselor obținute din materiale reciclate
		8.1.2.Decuplarea generării deșeurilor de creșterea economică și realizarea unei reduceri globale a volumului de deșeuri.
	8.2. Dezvoltarea activităților de valorificare materială și energetică	8.2.1.Promovarea prioritară a valorificării materiale în măsura posibilităților tehnice și economice în condiții de siguranță pentru sănătatea populației și mediu
		8.2.2.Promovarea valorificării energetice în instalații cu randament energetic ridicat în cazul în care valorificarea materială nu este fezabilă din punct de vedere tehnico-economic, beneficiul energetic rezultat în urma incinerării este pozitiv și există posibilitatea utilizării eficiente a energiei rezultate
9. Colectarea și transportul deșeurilor	9.1. Asigurarea deservirii unui număr cât mai mare de generatori de deșeuri de către	9.1.1.Extinderea sistemelor de colectare a deșeurilor în mediul urban și rural

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

	sistemele de colectare și transport a deșeurilor	9.1.2.Optimizarea schemelor de transport
	9.2. Asigurarea celor mai bune opțiuni pentru colectarea și transportul deșeurilor, în vederea unei cât mai eficiente valorificări	9.2.1.Stabilirea unor principii și cerințe unitare care să stea la baza funcționării tuturor companiilor de salubritate
9.2.2.Separarea fluxurilor de deșeuri periculoase de cele nepericuloase		
9.2.3.Introducerea și extinderea colectării selective la sursa a deșeurilor		
9.2.4. Controlul activității de transport deșeuri pe plan intern: întărirea capacității instituționale de control ;		

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

		<p>9.2.5.Eficientizarea controlului activității de transport deșeuri peste frontieră :</p> <ul style="list-style-type: none"> - stabilirea cadrului legal și instituțional care să permită aplicarea directă a Regulamentului 259/93/CEE; - stabilirea autorității competente; - întărirea capacității instituționale de control ; - implementarea Regulamentului 259/93/CEE.
10. Tratarea deșeurilor	10.1. Promovarea tratării deșeurilor în vederea asigurării unui management ecologic rațional	<p>10.1.1.Încurajarea tratării deșeurilor în vederea:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ valorificării ▪ facilitării manipulării ▪ diminuării caracterului periculos ▪ diminuării cantităților de deșeuri eliminate final în condiții de siguranță pentru sănătatea populației și mediu

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

11. Eliminarea	11.1. Eliminarea deșeurilor în conformitate cu cerințele legislației în domeniul gestiunii deșeurilor în scopul protejării sănătății populației și a mediului	11.1.1. Asigurarea capacităților necesare pentru eliminarea deșeurilor prin promovarea cu prioritate a instalațiilor de eliminare la nivel zonal.
		11.1.2. Inchiderea depozitelor de deșeuri neconforme cu cerințele UE
12. Cercetare-dezvoltare	12.1. Încurajarea și susținerea cercetării românești în domeniul gestionării integrate a deșeurilor.	12.1.1. Adaptarea la condițiile locale a unor tehnologii curate de producție.
		12.1.2. Elaborarea de tehnologii noi pentru neutralizarea și eliminarea deșeurilor periculoase.
		12.1.3. Creșterea disponibilității pentru dezvoltarea de noi soluții pentru prevenire, minimizare, reciclare și eliminare a acestora.
		12.1.4. Diseminarea informațiilor privind noi soluții precum și noi tehnologii

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

7.2.5. Nămoluri

Nămoluri provenite de la epurarea apelor uzate orășenești

La nivelul anului 2010 s-au obținut următoarele date statistice referitoare la nămolurile provenite din stațiile de epurare orășenești:

Există 8 stații de epurare orășenești (Cluj-Napoca, Gherla, Huedin, Dej, Aghireș, Căpuș, Apahida, Băișoara – administrate de CASSA SA; Câmpia Turzii – administrate de Compania de Apă Arieș). Sunt dotate cu treaptă mecanică de separare din care 4 sunt dotate și cu trepte de tratare biologică a nămolului.

- Stațiile de epurare orășenești deserveșc și unități industriale care funcționează în apropiere și care nu au stații proprii de epurare și, de asemenea, preiau nămol de la unele stații de preepurare aparținând agenților economici.
- Total producție de nămol: aproximativ 44.674 tone, din care 44.375 tone au fost eliminate pe depozitele de deșeuri, iar 299 au fost împrăștiate pe soluri în agricultură.
- În anul 2010 au fost eliberate 2 permise de aplicare pe terenuri agricole (CASSA Cluj și CASSA Gherla) pentru o cantitate totală de 2.754 tone/an, din care doar 299 tone au fost împrăștiate.

Nămoluri provenite de la epurarea apelor uzate industriale

În funcție de activitatea industrială pe care o deserveșc stațiile de epurare industrială funcționale în 2010 se împart pe următoarele categorii: industria chimică, petrochimie, siderurgie, industria construcțiilor de mașini, extracția și procesarea metalelor feroase și neferoase, industria alimentară, producerea hârtiei etc.

Total producție de nămol generat în 2010: aproximativ 1.485,871 tone din care 0,113 tone deșeuri periculoase:

- Cantități eliminate (depozite sau stațiile de epurare orășenești): 158,125 tone se regășesc pe rampele de deșeuri ale județului Cluj

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

- Cantități reintroduse în procesul de producție: 135,5
- Cantități incinerate: 0,113 tone (în totalitate periculoase)
- Cantități de nămoluri cu grad de umiditate foarte ridicat care au fost eliminate de agenții economici prin firme autorizate pentru vidanjare, ajungând în stațiile de epurare orășenești – 1.330,09 tone

7.2.6. Planul Județean de Gestionare a Deșeurilor și efectele lui

Un document strategic de importanță majoră în ceea ce privește gestionarea deșeurilor la nivelul județului Cluj este Planul Județean de Gestionare a Deșeurilor.

Implementarea acestui plan va genera schimbări semnificative ale practicilor curente de gestionare a deșeurilor.

În ceea ce privește deșeurile menajere și cele asimilate cu acestea din comerț, industrie și instituții, trebuie menționate următoarele aspecte cu impact deosebit asupra populației județului:

- închiderea depozitelor neconforme în exploatare și amenajarea la nivel județean a uneia conforme cu standardele UE conduce la creșterea costurilor de operare la nivel local.
- amenajarea Stațiilor de transfer pentru zonele populate situate la distanță mare de depozit conduce la apariția unor noi tipuri de mașini pentru transportul deșeurilor la distanță;
- extinderea colectării deșeurilor în zona rurală va crea condiții pentru reabilitarea terenurilor afectate de depozitare necontrolată și va ridica standardul serviciilor în zona rurală;
- noi reglementări și cerințe cu privire la sortare, colectare și/sau puncte de colectare, eliminare pentru diferite categorii de deșeuri duc la schimbarea propriu-zisă a obiceiurilor de colectare a deșeurilor în fiecare gospodărie în parte, necesitând o implicare deosebită din partea populației;

În ceea ce privește pre-colectarea diferențiată, punctele de colectare și activitățile de reciclare a deșeurilor de ambalaje ori a celor biodegradabile, sunt previzibile următoarele aspecte:

- sortarea la generator în noi containere și transport separat pentru hârtie/sticlă/metale/plastic/ deșeurile de ambalaj duc la schimbarea propriu-zisă a obiceiurilor de colectare a deșeurilor în fiecare gospodărie în parte, aceasta ducând la implicare mai responsabilă din partea populației.
- vor apărea noi containere pentru colectarea hârtiei/cartonului, a recipientilor din PET, a dozelor de aluminiu, a materialelor textile și sticlei de la generatorii comerciali, din parcuri sau instituții publice.
- centrele locale sau județene pentru sortarea deșeurilor de ambalaje crează noi locuri de muncă și schimbă destinația unora dintre fluxurile de deșeurile;
- încurajarea compostării deșeurilor vegetale în propria gospodărie în zonele rurale duc la creșterea cantităților de compost disponibile pentru agricultură; colectarea diferențiată a deșeurilor vegetale din zonele urbane determină schimbarea procedurilor de lucru ale serviciilor orașenești de întreținere a spațiilor verzi;
- compostarea deșeurilor biodegradabile va crea noi locuri de muncă, schimbă destinația unora din fluxurile de deșeurile și crește oferta de compost pentru agricultură;
- amenajarea de puncte de colectare sau colectarea specializată a deșeurilor voluminoase facilitează populației eliminarea acestor deșeurile, fără a mai polua estetic localitățile;
- utilizarea unor instrumente economice pentru încurajarea reutilizării/reciclării materialelor provenite din deșeurile poate determina creșterea cantităților colectate, variații în prețul unor produse.

7.3. Biodiversitatea. Protecția naturii și peisajului

Biodiversitatea biologică include toate speciile de plante, animale și microorganisme, ca și ecosistemele și procesele ecologice din care ele fac parte. Importanța biodiversității este esențială atât pentru stabilitatea (homeostaza) mediului natural, cât și pentru stabilitatea sistemelor antropice, de unde rezultă necesitatea imperioasă de conservare a acestora. Conservarea biodiversității este o condiție fundamentală a dezvoltării durabile. Valorificarea

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

tuturor resurselor naturale (biotice și minerale) și intensificarea exploatărilor materiilor prime, au determinat anumite dezechilibre în cadrul mediului natural (geografic).

Pe teritoriul județului Cluj, procesul de despădurire (cea mai profundă intervenție asupra mediului natural) a determinat restrângerea arealului forestier cu efecte în lanț asupra tuturor componentelor mediului: modificarea condițiilor microclimatice și topoclimatice, modificarea regimului de scurgere a apelor, rărirea (dispariția) unor specii de plante și animale.

Dezechilibrele în cadrul mediului natural au repercusiuni asupra calității acestuia, crescând riscul dispariției unor specii de plante și animale devenite rare. Aceste efecte profunde au determinat adoptarea unor măsuri cuprinse într-un corp legislativ a cărui aplicare să conducă la: diminuarea presiunii antropice asupra mediilor afectate, ocrotirea unor specii de plante și animale, realizarea unor areale de protecție complexă (asupra unor ecosisteme vegetale, animale, componente morfo-peisagistice) de interes științific sau de interes general. Valorificarea habitatelor și a speciilor identificate în urma unor cercetări științifice sistematice, a fost certificată la nivelul județului Cluj și prin înființarea unui număr important de rezervații naturale, unde suprafața ariilor protejate ocupă 17,15% din totalul suprafeței județului Cluj. Multe dintre ariile naturale protejate de importanță județeană declarate de-a lungul timpului de autoritățile județene au fost preluate de către Legea 5/2000 ca fiind de importanță națională. În 1994, la sugestia organizațiilor neguvernamentale ecologiste prin Decizia 1471/1994 a Consiliului Județean Cluj au fost puse sub protecție o serie de arii naturale. Fiind declarate pe baza legislației de amenajarea teritoriului, zonele protejate naturale au fost tratate comun cu cele construite, balneare, sau cinegetice. Din cauza că o serie dintre acestea din urmă conțin elemente naturale valoroase a fost menținută lista inițială.

Orice plan strategic trebuie să aibă ca scop reducerea ratei actuale de pierdere a biodiversității la nivel european, național sau regional ca o contribuție la reducerea sărăciei și în beneficiul tuturor formelor de viață de pe pământ și trebuie transpus în mod corespunzător și la nivelul județului Cluj. Această responsabilitate a fost centrată pe crearea unei rețele ecologice europene, care să includă un eșantion reprezentativ din toate speciile și habitatele naturale de interes comunitar, în vederea protejării corespunzătoare a acestora și garantând viabilitatea acestora pe termen lung. Rețeaua Ecologică Europeană – numită "**Natura 2000**", se opune tendinței actuale de fragmentare a habitatelor naturale și are ca fundament faptul real că dezvoltarea sistemelor socio-economice se poate face numai pe baza sistemelor ecologice naturale și semi-naturale. Obligațiile legale ale statelor membre în domeniul protejării naturii sunt incluse în Directivele Consiliului 79/409/CEE privind conservarea păsărilor sălbatice modificată prin Directiva 2009/147/EEC (numită pe scurt Directiva "Păsări") și 92/43/CEE privind conservarea habitatelor naturale și a speciilor de floră și faună sălbatice (numită pe scurt Directiva "Habitat"). În cadrul reuniunii privind mediul din martie 2009, Consiliul a solicitat elaborarea la nivelul UE, a unei noi viziuni globale privind biodiversitate, după anul 2010, ca parte a unei strategii actualizate. În ianuarie 2010, a fost adoptat documentul privind

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

Opțiunile pentru o perspectivă și un obiectiv post-2010 în materie de biodiversitate la nivelul UE, prin Comunicarea Comisiei, către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor nr. 4 final/19.01.2010. Analiza implementării Strategiei UE, privind conservarea biodiversității, a reliefat o serie de rezultate pozitive dar și o serie de deficiențe.

În această perioadă s-a pregătit în România cea de-a 3-a Strategie Națională și Planul de Acțiune pentru Conservarea Biodiversității care se adresează perioadei 2010 – 2020 și a fost realizată în cadrul proiectului UNDP/GEF: "Suportul pentru Conformarea Strategiei Naționale și a Planului de Acțiune pentru Conservarea Biodiversității cu CBD și realizarea Mecanismului de Informare (Clearing-House Mechanism - CHM)".

Principalii factori antropici care au indus, în ultimele decenii, modificarea compoziției și structurii ecologice, respectiv a capacității productive și de suport a biodiversității din județul Cluj pot fi identificați în obiectivele strategiilor de dezvoltare socio-economică și în mijloacele folosite pentru punerea lor în practică în perioada 1950-1989. Aceștia au generat dezechilibre și discontinuități care au fost corectate doar parțial, sub impulsul spontan al mecanismelor de piață, în perioada 1990-2010:

- Extinderea și intensificarea sistemelor de producție agricole prin transformarea unor ecosisteme naturale sau semi-naturale în terenuri arabile și amenajarea lor pentru aplicarea tehnologiilor de producție intensivă;
- Industrializarea rapidă prin dezvoltarea infrastructurii de producție în mari unități, cu precădere în sectoarele metalurgiei feroase și neferoase, industriei chimice și petrochimice, construcțiilor de mașini a antrenat creșterea consumului de resurse neregenerabile (minerale și energetice) din surse autohtone și externe, contribuind masiv la poluarea aerului, apelor de suprafață și subterane și a solului; la aceasta s-a adăugat poluarea directă și indirectă cauzată de gestionarea defectuoasă a instalațiilor de depoluare sau chiar lipsa acestora în cadrul capacităților de producție din marea industrie, inclusiv cea a cimentului, îngrășămintelor chimice și pesticidelor; Exploatarea necontrolată a pădurilor naturale, având drept consecință apariția unor dezechilibre ecologice în multe din bazinele hidrografice montane;
- Executarea de lucrări hidrotehnice ample pentru crearea acumulărilor de apă și protecția împotriva inundațiilor;
- Dezvoltarea urbană și transferul de populație din mediul rural, însoțite de distrugerea ecosistemelor din zonele urbane (diminuarea suprafeței spațiilor verzi, construcții pe spațiile verzi, tăierea arborilor, distrugerea cuiburilor, etc) și de măsuri insuficiente pentru colectarea și tratarea corespunzătoare a deșeurilor și

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

apelor uzate; Dezvoltarea infrastructurii de transport, cu accent pe cel feroviar, fluvial și maritim în condițiile menținerii unui parc de mijloace de transport, inclusiv auto, învechite fizic și moral;

- Extinderea activităților de minerit la suprafață și extinderea suprafețelor ocupate de haldele de steril fără ecologizarea acestora;
- Supraexploatarea resurselor naturale regenerabile și neregenerabile pentru a alimenta procesele de producție din economie; Introducerea deliberată sau accidentală de specii alohtone în ecosistemele naturale sau agricole;
- Eliminarea din alimentația umană a unor specii de plante (lintea, meiul, năutul etc) și orientarea culturilor agricole spre monocultură, în sole extinse.

În momentul de față au fost adoptate la nivel internațional și asumate la nivel comunitar și național următoarele concepte cheie privind conservarea biodiversității:

1. Dezvoltarea durabilă. Protecția și conservarea biodiversității sunt strâns legate de satisfacerea nevoilor economice și sociale ale oamenilor.

2. Abordarea ecosistemică. Biodiversitatea trebuie privită în toată complexitatea ei, incluzând toate procesele și funcțiile esențiale ale ecosistemelor, interacțiunile dintre organisme și mediul lor de viață și diversitatea etno-culturală. Din această perspectivă cea mai eficientă cale de a promova conservarea, utilizarea durabilă și echitabilă a resurselor biodiversității este aceea a managementului integrat al acestora.

3. Prioritizarea biodiversității. Biodiversitatea trebuie să fie integrată în toate politicile sectoriale - planificarea exploatării resurselor naturale, exploatarea pădurilor, planificarea dezvoltării agricole și rurale. Convenția poate contribui la toate capitolele Agendei 21, mai ales la cele referitoare la modul de integrare conservării în acțiunile de dezvoltare.

Pentru îndeplinirea dezideratelor privind conservarea biodiversității și utilizarea durabilă a componentelor sale urmare a analizei contextului general de la nivel național și a amenințărilor la adresa biodiversității, pentru asigurarea conservării „in-situ” și „ex-situ” și pentru împărțirea echitabilă a beneficiilor utilizării resurselor genetice, au fost stabilite următoarele 10 obiective strategice:

A. Dezvoltarea cadrului legal și instituțional general și asigurarea resurselor financiare

- B. Asigurarea coerenței și a managementului eficient al rețelei naționale de arii naturale protejate
- C. Asigurarea unei stări favorabile de conservare pentru speciile sălbatice protejate
- D. Utilizarea durabilă a componentelor diversității biologice
- E. Conservarea ex-situ
- F. Controlul speciilor invazive
- G. Accesul la resursele genetice și împărțirea echitabilă a beneficiilor ce decurg din utilizarea acestora
- H. Susținerea și promovarea cunoștințelor, practicilor și inovațiilor tradiționale
- I. Dezvoltarea cercetării științifice și promovarea transferului de tehnologie
- J. Comunicarea, educarea și conștientizarea publicului

Toate aceste obiective strategice stabilite la nivel național trebuie respectate și la nivelul județului Cluj. La acestea se mai poate adăuga încă o nouă dimensiune, având în vedere că în ultimul timp, s-a pus din ce în ce mai mult accentul pe înțelegerea și evaluarea peisajelor, ca sisteme dinamice supuse transformărilor naturale și ale societății. Peisajul reprezintă o parte de teritoriu perceput ca atare de către populație, al cărui caracter este rezultatul acțiunii și interacțiunii factorilor naturali și/sau umani. El influențează în mod direct calitatea vieții, fiind un factor esențial în realizarea și ilustrarea bunăstării sociale și individuale, contribuind la formarea culturilor și la consolidarea identității locale.

7.3.1. Ariile naturale protejate

Ariile naturale protejate de interes național

În județul Cluj, conform categoriei UICN (Uniunea Internațională pentru Conservarea Naturii), sunt 24 de arii naturale protejate de importanță națională, care de altfel sunt nominalizate și în secțiunea III a Legii nr. 5/2000 de aprobare a Planului de amenajare a teritoriului național precum și în anexele H.G. 2151/2004, H.G. 1581/2005 și H.G. 1143/2007.

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

Lista acestor arii este următoarea:

UICN III – Monumente ale naturii:

- Peștera Vârfurașu – speologic
- Peștera Mare de pe Valea Firii – speologic
- Peștera din Piatra Ponorului – speologic
- Cariera Corabia – geologic
- Gipsurile de la Leghia – mixt
- Zona Fosiliferă Coruș – geologic

UICN IV – Rezervații Naturale:

- Fânațele Clujului – Copârșaie – botanic
- Fânațele Clujului – Valea lui Craiu – botanic
- Suatu I și II – botanic
- Valea Morilor – botanic
- Pârâul Dumbrava – botanic
- Lacul Știucilor – mixt
- Valea Legiilor – zoologic
- Stufărișurile de la Sic – mixt
- Cheile Baciului – mixt
- Cheile Turzii – mixt
- Cheile Turenilor – mixt

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

- Sărăturile și Ocna Veche – botanic
- Molhașul Mare de la Izbuc - botanic
- Dealul cu Fluturi (H.G. 2151/2004) – zoologic (lepidopterologic)
- Pădurea Ciuășului (H.G. 1581/2005) – arie de protecție specială avifaunistică
- Rezervația de orbeți de la Apahida (H.G. 1143/2007) – zoologic

UICN V –Peisaje protejate:

- Făgetul Clujului – mixt
- Parcul Natural Munții Apuseni – mixt

La nivelul județului Cluj există o singură arie naturală protejată care necesită constituirea de structuri de administrare: Parcul Natural Apuseni administrat de Regia Națională a Pădurilor – Romsilva.

Ariile naturale protejate de interes comunitar

În ceea ce privește rețeaua Natura 2000, conform Ordinul 1964/2007 al ministrului mediului și dezvoltării durabile privind declararea siturilor de importanță comunitară ca parte integrantă a rețelei ecologice europene Natura 2000 în România (SCI) și Hotărârea de Guvern 1284/2007 privind declararea ariilor de protecție specială avifaunistică ca parte integrantă a rețelei ecologice europene Natura 2000 în România (SPA) precum și OUG [nr. 57/2007](#) privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, aprobată prin Legea nr. 49/07.04.2011 (M. Of. nr. 262 din 13 aprilie 2011), totodată HG nr. 971/2011 pentru modificarea și completarea HG nr. 1284/2007 privind declararea ariilor de protecție specială avifaunistică ca parte integrantă a rețelei ecologice europene Natura 2000 în România (M. Of. nr. 715/11 din 11 octombrie 2011) și Ord. MMP nr. 2387/2011 pentru modificarea Ordinului ministrului mediului și dezvoltării durabile nr. 1.964/2007 privind instituirea regimului de arie naturală protejată a siturilor de importanță comunitară, ca parte integrantă a rețelei ecologice europene Natura 2000 în România (M. Of. nr. 846 din 29 noiembrie 2011) , au fost declarate la nivelul județului Cluj 24 de situri din care 20 situri sunt (SCI):

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

- Apuseni (Jud. Cluj, Jud. Alba și Județul Bihor)
- Cheile Turenilor (Jud. Cluj)
- Cheile Turzii (Jud. Cluj)
- Coasta Lunii (Jud. Cluj și Jud. Mureș)
- Dealurile Clujului Est (Jud. Cluj)
- Fânațele Pietroasa-Podeni (Jud. Cluj)
- Făgetul Clujului – Valea Morii (Jud. Cluj)
- Lacul Știucilor – Sic – Puini – Valea Legiilor (Jud. Cluj)
- Molhașurile Căpățânei (Jud. Cluj și Jud. Alba)
- Muntele Mare (Jud. Cluj și Jud. Alba)
- Pajiștile Balda-Frata-Miheșu de Câmpie (Jud. Cluj)
- Pajiștile Sărmășel-Miłaș-Urmeniș (Jud. Cluj și Bistrița-Năsăud)
- Pădurea de Stejar Pufos de la Hoia – Cluj (Jud. Cluj)
- Poienile de la Șard (Jud. Cluj)
- Sărăturile – Ocna Veche (Jud. Cluj)
- Someșul Mic (Jud. Cluj)
- Someșul Rece (Jud. Cluj)
- Suatu – Cojocna Crairât (Jud. Cluj)
- Trascău (Jud. Cluj și Jud. Alba)
- Valea Ierii (Jud. Cluj)

Iar 3 situri sunt (SPA) – arii de protecție specială avifaunistică:

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

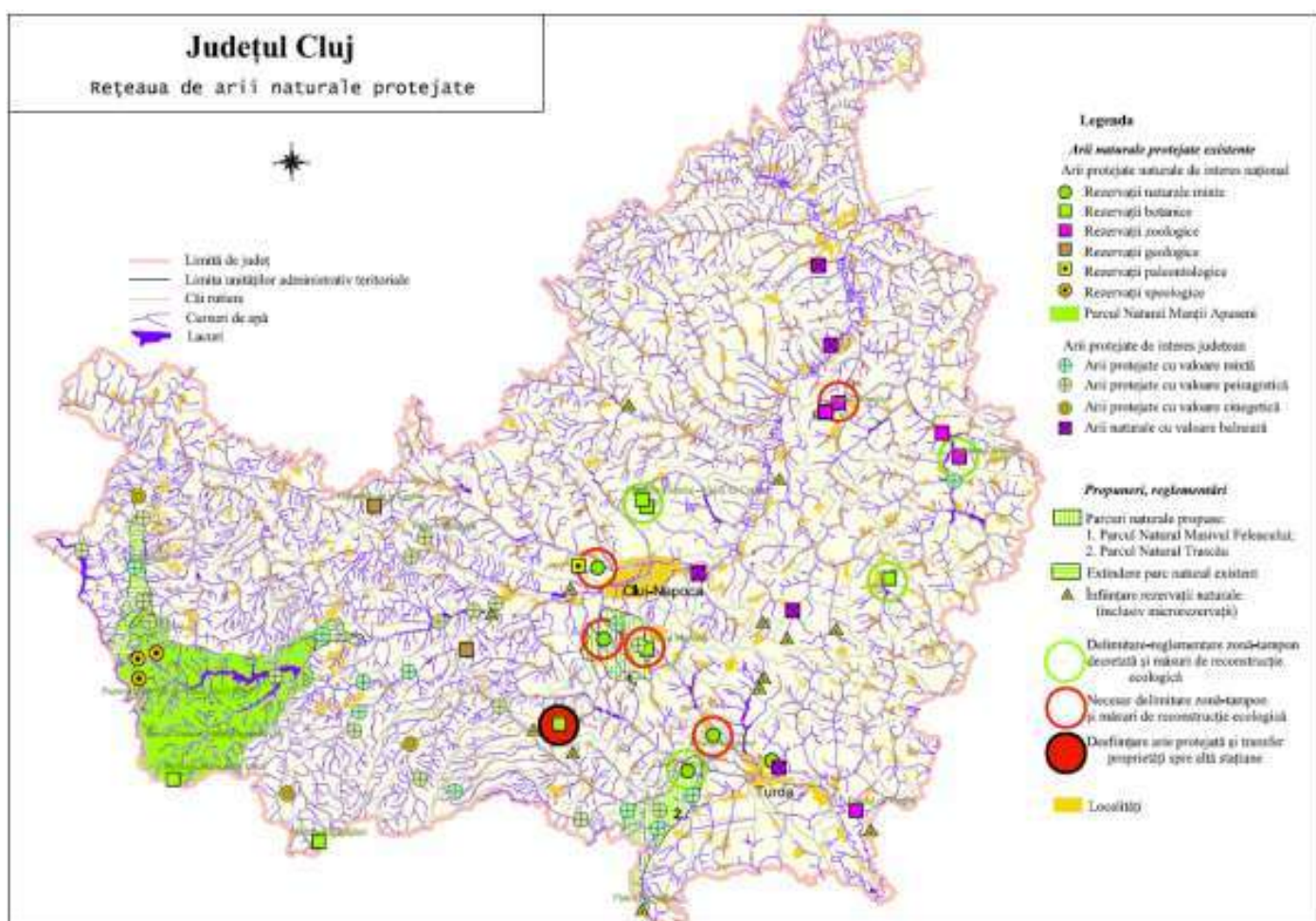
GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

- Munții Apuseni – Vlădeasa (Jud. Cluj, Jud. Alba și Jud. Bihor)
- Munții Trascăului (Jud. Cluj și Jud. Alba)
- Bazinul Fizeșului (Jud. Cluj)
- Cânepiști (Jud. Cluj)

Figura 7.3.1. Ariile protejate din județul Cluj

Sursa: APM Cluj

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

Legea Nr.49 din 07.04.2011 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice prevede reguli importante în ceea ce privește planurile de management pentru ariile naturale protejate:

(1) „Planurile de management și regulamentele ariilor naturale protejate care au structuri de administrare special constituite se elaborează de către administratorii acestora, prin consultarea consiliilor consultative de administrare, se avizează de către consiliile științifice și se aprobă prin hotărâre a Guvernului, la propunerea autorității publice centrale pentru protecția mediului și pădurilor.

(2) Pentru ariile naturale protejate care nu necesită structuri de administrare special constituite, planurile de management și regulamentele se elaborează de către custozii acestora, se avizează de către Agenția Națională pentru Protecția Mediului/structurile din subordinea acesteia, după caz, și se aprobă prin ordin al conducătorului autorității publice centrale pentru protecția mediului și pădurilor, cu avizul autorităților publice centrale interesate.

(3) Măsurile prevăzute în planurile de management ale ariilor naturale protejate se elaborează astfel încât să țină cont de condițiile economice, sociale și culturale ale comunităților locale, precum și de particularitățile regionale și locale ale zonei, prioritate având însă obiectivele de management ale ariei naturale protejate.

(4) Respectarea planurilor de management și a regulamentelor este obligatorie pentru administratorii ariilor naturale protejate, pentru autoritățile care reglementează activități pe teritoriul ariilor naturale protejate, precum și pentru persoanele fizice și juridice care dețin sau care administrează terenuri și alte bunuri și/sau care desfășoară activități în perimetrul și în vecinătatea ariei naturale protejate.

(5) Planurile de amenajare a teritoriului, cele de dezvoltare locală și națională, precum și orice alte planuri de exploatare/utilizare a resurselor naturale din aria naturală protejată vor fi armonizate de către autoritățile emitente cu prevederile planului de management.

(6) Autoritățile locale și naționale cu competențe și responsabilități în reglementarea activităților din ariile naturale protejate sunt obligate să instituie, de comun acord cu administratorii ariilor naturale protejate și, după caz, cu autoritatea publică centrală pentru protecția mediului și pădurilor, măsuri speciale pentru conservarea sau utilizarea durabilă a resurselor naturale din ariile naturale protejate, conform prevederilor planurilor de management.

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

(7) Ariile naturale protejate de interes comunitar sunt create pentru impunerea unor măsuri speciale în vederea conservării unor habitate naturale și/sau specii sălbatice de interes comunitar. În cazul suprapunerii ariilor naturale protejate de interes comunitar cu ariile naturale protejate de interes național, se va realiza un singur plan de management integrat, ținând cont de respectarea categoriei celei mai restrictive arii naturale protejate în zonele de suprapunere.”

Ariile protejate nu trebuie considerate ca o piedică în calea dezvoltării economice, dimpotrivă ele reprezintă mai multe categorii de valori cum ar fi:

- valoare intrinsecă: flora, fauna, peisajele terestre și acvatice;
- bunuri și servicii locale: produse din plante, recreere și turism, educație;
- bunuri și servicii generale: suport de viață pentru om și alte viețuitoare, calitatea aerului, protecție pentru agricultură, protecția așezărilor umane;
- valori ale comunității (non-materiale): cultură, identitate, spiritualitate;
- valori individuale: satisfacție existențială, experimentală, sănătate fizică și mentală.

Este foarte important ca să recunoască valorile deosebite ale ariilor naturale protejate, să se încurajeze utilizarea lor responsabilă printr-un cadru legislativ și financiar prielnic care să favorizeze dezvoltarea durabilă a comunităților locale din zona acestor arii.

O nouă dimensiune a protecției biodiversității - Peisajul

La nivel european conservarea biodiversității a căpătat însă și o nouă dimensiune, în ultimul timp punându-se foarte mult accentul pe înțelegerea și evaluarea peisajelor, ca sisteme dinamice supuse transformărilor naturale și ale societății. Peisajul reprezintă o parte de teritoriu perceput ca atare de către populație, al cărui caracter este rezultatul acțiunii și interacțiunii factorilor naturali și/sau umani. El influențează în mod direct calitatea vieții, fiind un factor esențial în realizarea și ilustrarea bunăstării sociale și individuale, contribuind la formarea culturilor și la consolidarea identității locale. În consecință, peisajul este un element definitoriu al identității europene, naționale și locale.

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

O atenție specială trebuie deci acordată impactului asupra peisajului începând de la nivelul local, și având în vedere fiecare din cele 3 componente ale sale: elementele culturale (așezări, infrastructură, construcții, activități umane), biodiversitatea, structura geomorfologică (relief, caracteristici geologice, hidrologice).

Intervențiile umane cu impact negativ asupra peisajului, în funcție de gravitate, sunt următoarele:

- **Distrugere** – pierderi semnificative la nivelul tuturor celor 3 componente ale peisajului. Acestea sunt cauzate în principal de dezvoltări urbanistice intensive inadecvate mediului și arhitecturii locale, schimbarea funcțiunii terenurilor, defrișări, transformarea radicală a țesuturilor tradiționale ale localităților (îndesire, demolări, schimbări de funcțiuni)
- **Degradare** – transformări puternice la nivelul componentelor, care însă nu schimbă caracterul unitar. Acestea sunt cauzate de: deteriorări la nivelul biodiversității (amenajarea spațiilor verzi urbane cu specii alohtone, neglijarea și abandonul spațiului public în favoarea traficului rutier), pierderi culturale (transformări ale elementelor de construcție cu derogări de la legislația în vigoare, urbanism intensiv de factură nesustenabilă, fără planificare strategică, cartiere suburbane lipsite de identitate, infrastructură și integrare în organismul orașului, abandonarea tradițiilor), poluare (acumulare de deșeuri, cauzată de acumularea de deșeuri, poluarea aerului, apelor și terenurilor)
- **Agresiuni** – acțiuni punctuale cu impact major la nivelul tuturor componentelor. Acestea sunt cauzate de activitățile economice și turistice, precum cariere, balastiere, exploatarea forestieră, pârtii de ski etc. - care se desfășoară în mod nesustenabil și cauzează modificarea formelor de relief, acumularea de deșeuri, dezechilibre ale ecosistemelor, lipsa de continuitate în politicile de amenajare a teritoriului.

În cadrul unui seminar unde s-a evaluat eficiența managementului ariilor protejate-au identificat următoarele presiuni și amenințări cu care se confruntă ariile protejate:

- Braconaj
- Schimbarea categoriei de folosință
- Managementul deșeurilor
- Tăieri ilegale și legale de lemn
- Turism necontrolat

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

- Construcții ilegale și legale
- Pășunat
- Dezvoltarea infrastructurii
- Vânătoare
- Poluare
- Lucrări hidrotehnice
- Pierderea tradițiilor
- Minerit (în mod deosebit cariere)
- Infrastructura pentru schi

7.3.2. Suprafețe din fondul forestier parcurse cu tăieri

Conform datelor declarate de Direcția Silvică Cluj-Napoca, în anul 2010 suprafața din fondul forestier parcursă cu tăieri la nivelul județului Cluj a fost de 36.094 ha din care:

- 766 ha tăieri de regenerare
- 13.838 ha tăieri produse accidentale
- 19.327 ha tăieri de igienă și curățire a pădurilor
- 1.997 ha tăieri de îngrijire în păduri tinere
- 166 ha tăieri de transformare a pășunilor împădurite

- **Zone cu deficit de vegetație forestieră și disponibilități de împădurire**

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

Zonele cu deficit de păduri sub media pe țară sunt: Turda, Gherla și Dej.

- **Suprafețe de teren scoase din fondul forestier pentru alte utilizări**

În anul 2010, au fost scoase din fondul forestier administrat de către Direcția Silvică Cluj-Napoca, pentru alte utilizări, terenuri cu o suprafață de 0,4 ha, din care:

- Scoateri definitive din fondul forestier proprietate publică de stat - 0,13 ha.

- Scoateri temporare din fondul forestier proprietate publică de stat - 0,27 ha.

Pentru realizarea obiectivelor sportive, sociale, turistice sau de interes propriu, în anul 2010 s-a scos, definitiv, din fondul forestier, o suprafață de teren de 11 ha.

- **Păduri regenerare și reîmpăduriri**

În cursul anului 2010 la nivelul județului Cluj au fost efectuate regenerări de pădure pe o suprafață de 495 ha, din care pe: 232 ha s-au realizat regenerări naturale, iar pe 263 ha s-au realizat regenerări artificiale (împăduriri).

Din punct de vedere al regenerărilor pe specii s-au realizat 93 ha cu foioase și 402 ha cu rășinoase.

Creșterea suprafeței pădurilor prin includerea în această categorie a pășunilor împădurite cu consistența >0,4. Prin Măsura 221 "Prima împădurire a terenurilor agricole" și împădurirea terenurilor degradate din fondul de mediu sau fonduri bugetare se urmărește creșterea suprafețelor acoperite cu păduri și apropierea de media europeană. Conform informațiilor primite de la Inspectoratul Teritorial de Regim Silvic și de Vanatoare Cluj-Napoca s-au identificat până în prezent 250 ha care vor fi împădurite în următorii ani.

Biodiversitatea și amenajarea teritoriului - probleme urbanistice

O altă tematică în jurul căreia gravitează și multe dintre probele majore și la nivelul județului Cluj (și în mod deosebit municipiul Cluj-Napoca) este relația problemelor

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

urbanistice și ariile protejate sau în general spațiile verzi. Dezvoltarea urbană necontrolată, periurbanizarea și transferul de populație din mediul rural, însoțite de distrugerea ecosistemelor din zonele urbane (diminuarea spațiilor verzi, construcții pe spațiile verzi, tăierea arborilor, distrugerea cuiburilor etc.) și de măsuri insuficiente pentru colectarea și tratarea corespunzătoare a deșeurilor și a apelor uzate au efecte negative considerabile atât asupra biodiversității, cât și asupra calității vieții.

O presiune foarte importantă este exercitată asupra biodiversității din ariile naturale protejate, în mod special din zona montană cu potențial turistic, unde pe lângă construcțiile rezidențiale se dezvoltă și construcții cu destinație sezonieră.

La nivel județean trebuie ca strategia privind dezvoltarea turismului să aibă în vedere aceste considerente și dezvoltarea infrastructurii să se bazeze pe o arhitectură compatibilă cu protecția biodiversității și de ce nu una care să ia în considerare valorile tradiționale din domeniu.

Dacă extinderea a suprafețelor intravilane localităților, nu se realizează în urma unei planificări prealabile, dacă extinderea nu este dublată de dezvoltarea infrastructurii – rutiere și tehnice, apare fenomenul de expansiune urbană necontrolată, cu puternice efecte negative asupra economiei, aspectului social și asupra mediului.

Mediul este afectat atât prin suprautilizarea infrastructurii existente, care devine incapabilă de a satisface noile cerințe de utilizare, cât și prin fragmentarea habitatelor naturale. De asemenea, expansiunea realizându-se în mod "natural"-primând interesul privat și nu cel public, conduce la confruntarea acestor zone cu lipsa serviciilor necesare, inclusiv a spațiilor verzi. Acest aspect, alături de distrugerea ecosistemelor din zonele urbane (diminuarea spațiilor verzi, conversia spațiilor verzi în zone pentru construcții, tăierea arborilor, distrugerea cuiburilor etc.), conduc la efecte negative considerabile, atât asupra biodiversității, cât și asupra calității vieții.

În apariția fenomenului de expansiune urbană necontrolată, pot fi identificate condiții endogene, marcate de schimbările structurale ale localității respective –dezvoltarea economică, apariția unor noi activități, schimbarea opticii în ceea ce privește modul de locuire, creșterea numărului populației. La apariția fenomenului, contribuie de asemenea și zonele și condițiile exogene, presiunea imobiliară, în special pentru zonele cu potențial natural, unde se exercită o presiune foarte importantă asupra biodiversității din ariile naturale protejate, din zona montană cu potențial turistic, unde pe lângă construcțiile pentru locuirea permanentă, se dezvoltă și construcții cu destinație sezonieră.

Fragmentarea habitatelor apare și atunci când există aglomerări mari de locuințe, dar și în cazul celor izolate, datorită construcției suplimentare de căi de acces și utilități. Construirea haotică, fără respectarea unei strategii de urbanism coerentă și consecventă conduce la

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

utilizarea nejudicioasă a zonelor destinate pentru construcții și extinderea acestora în detrimentul celor naturale.

În acest context o atenție deosebită trebuie acordată problematicii fragmentării habitatelor naturale. Ceea ce se întâmplă deseori este fragmentarea habitatelor multor specii și întreruperea conectivității longitudinale (prin bararea cursurilor de apă) și laterale (prin îndiguirea zonelor inundabile, blocarea sau restrângerea drastică a rutelor de migrație a speciilor și a accesului la locurile potrivite pentru reproducere și hrănire). Toate aceste pericole trebuie înlăturate prin măsurile și deciziile corecte luate.

Comunitățile care trăiesc tradițional reprezintă un reper al culturii naționale și al identității regionale și europene. România este unul din puținele state europene care a păstrat tradiții de trai potrivit spiritului local și acest lucru putem regăsi și în județul Cluj. Aceste tradiții se referă la principii și tehnici de arhitectură vernaculară și agricultură în armonie cu mediul, flora și fauna cu un impact scăzut asupra biodiversității.

Valorile tradiționale sunt instrumente valabile, verificate în timp pentru funcționarea unei societăți durabile. Transformarea accelerată a ecosistemelor impune restabilirea acestor principii, protejarea și conservarea valorilor și peisajelor naturale și culturale.

Problemele în acest domeniu sunt cauzate și de carențe legislative și administrative:

- Lipsa luării în considerare a noțiunii de peisaj (natural și/sau cultural) în realizarea și evaluarea proiectelor de amenajare a teritoriului și de dezvoltare a infrastructurii (transport, energetic, producție), în concordanță cu prevederile Convenției Europene a Peisajului, ratificată prin Legea nr. 451/2002;
- Carențe, incoerente și derogări legislative, insuficiența reglementărilor și sancțiunilor pentru infracțiunile privind amenajarea teritoriului, urbanism și protecția patrimoniului natural și cultural;
- Cadrul instituțional deficitar, existând conflicte de competențe între mai multe autorități ce conduc la diminuarea responsabilităților și aplicarea deficitară a prevederilor legale;
- Dezechilibre grave în ecosistemele urbane cauzate de neluarea în considerare a biodiversității locale și a poluării excesive;
- Lipsa unei politici coerente pentru arhitectură, amenajarea teritoriului, urbanismul și peisajul, care să ia în considerare atât factorii economici și sociali, dar și factorii de mediu și culturali.

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

Obiectivele operaționale pentru asigurarea managementului integrat al amenajării teritoriului și urbanismul sunt următoarele:

1. Dezvoltarea și aplicarea politicilor de amenajare a teritoriului și urbanismul în sprijinul conservării biodiversității. O atenție specială trebuie acordată coridoarelor ecologice, zonelor situate în afara ariilor naturale protejate dar care au un nivel crescut de biodiversitate, cum ar fi zonele montane și zonele umede;
2. Includerea conservării peisajului ca una din condițiile principale ale proiectelor de dezvoltare finanțate prin Fondurile Structurale și de Coeziune;
3. Adoptarea unei politici coerente privind amenajarea teritoriului, urbanismul și peisajul.

Managementul ariilor protejate

În ceea ce privește managementul și administrarea ariilor naturale protejate s-au identificat mai multe aspecte care necesită corecțiuni atât la nivel național (legislativ și organizațional) cât și la nivel local. În prezent nu există o structură de coordonare la nivel național care să interacționeze cu alte instituții și agenții în vederea realizării unui cadru economic și financiar favorabil pentru managementul ariilor protejate inclusiv pentru realizarea unor modele de dezvoltare durabilă la scară mică în zona ariilor naturale protejate. Totodată există carențe în modul de atribuire în administrare/custodie a ariilor naturale protejate și în monitorizarea administratorilor/custozilor. Pe de altă parte acești administratori trebuie să asigure integral din fonduri proprii resursele necesare managementului ariei protejate contractate și nu primesc suficient sprijin în creșterea/dezvoltarea capacității de management.

Obiectivele operaționale pentru asigurarea unui cadru legal și instituțional adecvat unui management eficient al rețelei de arii naturale protejate:

1. Crearea și dezvoltarea unor structuri instituționale corespunzătoare care să asigure coordonarea managementului întregii rețele de arii naturale protejate;
2. Îmbunătățirea cadrului legal și de reglementare necesar asigurării conservării biodiversității în ariile naturale protejate;
3. Asigurarea structurilor de management corespunzătoare pentru toate ariile naturale protejate;
4. Stabilirea și adoptarea unui conținut cadru al Planurilor de Management pentru toate categoriile de arii naturale protejate;

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

5. Elaborarea și aprobarea planurilor de management pentru ariile naturale protejate
6. Elaborarea liniilor directe pentru managementul siturilor Natura 2000;
7. Întărirea capacității instituționale la nivelul autorităților de mediu și al administratorilor/custotitorilor și dezvoltarea unor programe pentru creșterea pregătirii profesionale a personalului din aceste structuri.

Obiectivele operaționale pentru asigurarea unui management eficient al rețelei de arii naturale protejate:

1. Stabilirea unei rețele corespunzătoare de arii naturale protejate, inclusiv coridoarele ecologice;
2. Asigurarea măsurilor corespunzătoare pentru conservarea biodiversității „in situ”;
3. Stabilirea, armonizarea și implementarea sistemului de monitorizare a stării de conservare a habitatelor naturale și a speciilor sălbatice.

Toată această stare de fapt a agriculturii românești poate constitui un imens potențial pentru reconstruirea întregului sector agricol pe alte baze, durabile și centrate pe punerea în valoare a biodiversității. Principalele probleme care îngreunează acest proces sunt următoarele:

- Conceptul de agrobiodiversitate nu este introdus în politica națională agrară în sensul corect al termenului;
- Schemele actuale de agro-mediu iau parțial în considerare obiectivele și principiile de conservare a biodiversității, în unele cazuri fiind contradictorii cu măsurile de conservare a speciilor sălbatice și a habitatelor naturale (distrugerea mușuroaielor, tăierea arbuștilor și fertilizarea pășunilor/fânețelor);
- Subvențiile pentru agricultură nu iau în considerare principiile conservării biodiversității;
- Utilizarea nedurabilă a terenului (fragmentare, conversia terenurilor, abandonul terenurilor agricole);
- Alinierea la cerințele politicii agrare comune privind extinderea culturilor destinate obținerii de biodiesel, etanol, biomasă, fără a se ține cont de realitățile românești;
- Lipsa unui inventar național al raselor autohtone;

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

- Lipsa unor stimulente pentru omologarea și promovarea raselor și soiurilor autohtone;
- Lipsa unor programe de conservare a raselor și soiurilor autohtone omologate;
- Inexistența unei politici agrare naționale care să stimuleze diversificarea tipurilor de culturi prin producerea și consumul unor plante cu potențial agricol, neutilizate (lintea, bobul, meiul, etc.);
- Lipsa unor mecanisme care să stimuleze aplicarea unor scheme agro-ambientale pentru obținerea producției agricole;
- Lipsa unor mecanisme care să stimuleze producția agricolă de tip eco, bio, etc;
- Lipsa unei strategii clare privind organismele modificate genetic.

Obiectivele operaționale pentru asigurarea managementului integrat al agriculturii:

1. Menținerea și dezvoltarea practicilor agricole extensive și a metodelor tradiționale de utilizare a terenurilor ce asigură conservarea habitatelor semi-naturale:
  - Dezvoltarea standardelor pentru bunele practici agricole
  - Promovarea și asigurarea viabilității speciilor și soiurilor/raselor ce contribuie la conservarea ecosistemelor și speciilor sălbatice
  - Dezvoltarea schemelor actuale de agro-mediu
2. Diminuarea efectelor negative ale practicilor agricole intensive
3. Implementarea Principiilor de la Addis Ababa și a Ghidurilor privind Utilizarea Durabilă.

Principalele probleme pe care le poate genera dezvoltarea turismului în ariile naturale protejate și în afara acestora:

- peisaje distruse datorită construcțiilor de noi structuri de cazare
- eroziunea zonelor intens vizitate
- prezența turiștilor poate face să dispară obiceiuri locale, poate schimba valoarea terenurilor și a forței de muncă, poate determina dezvoltarea unor companii multinaționale detașate de problemele locale

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

- transportul spre și dinspre aceste zone poate avea un impact negativ, prin consumul mare de combustibili fosili și eliberarea de CO₂ și noxe
- transformarea unei destinații turistice într-o zonă total dependentă de această activitate, dacă nu se păstrează o diversificare a activităților din zonă
- utilizarea mijloacelor de transport neadecvate (ATV-uri) în afara drumurilor publice și în interiorul ariilor naturale protejate.

Turismul și biodiversitatea

Dezvoltarea turismului convențional consideră cultura și mediul natural ca pe resurse destinate exploatarei și expuse epuizării. Turismul convențional este o industrie pe termen scurt, marketingul fiind rezolvarea multor probleme. Dar politicile de marketing urmăresc aproape întotdeauna să mărească numărul de vizitatori, fără a ține cont de responsabilitatea față de mediul natural.

Turismul durabil este un concept menit nu să stopeze turismul, ci să-l dirijeze astfel încât, asigurând conservarea mediului natural și cultural, să asigure și dezvoltarea pe termen lung a afacerilor. Pentru găsirea acestui echilibru între conservare și dezvoltare este necesară nu doar planificarea activităților turistice, dar și integrarea turismului în politica de dezvoltare durabilă a zonei în ansamblu.

În cadrul proiectului de cercetare „*Crearea unei oferte agroturistice românești competitive pe piața internă și internațională prin dezvoltarea serviciilor turistice și de agrement specifice condițiilor naturale ale spațiului rural (munte, deal, câmpie, litoral, deltă) și zonelor etnografice*”, realizat de Institutul Național de Cercetare Dezvoltare în Turism în anul 2002, au fost identificate 20 de zone etnografice reprezentative pentru țara noastră.

În toate aceste zone se află o importantă zestre spirituală, reprezentată prin valori arhitecturale populare, metode și tehnici tradiționale durabile de utilizare a terenurilor și a resurselor naturale, meșteșuguri tradiționale, folclor și obiceiuri ancestrale, sărbători populare, ce trebuie să constituie baza de dezvoltare a ecoturismului.

Obiectivele operaționale pentru asigurarea managementului integrat al turismului:

1. Includerea elementelor de peisaj și a principiilor de conservare a biodiversității ca și condiții majore pentru dezvoltarea infrastructurii de turism;

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

2.Reconversia turismului de masă din arii naturale protejate, inclusiv siturile Natura 2000, spre turism durabil și ecoturism.

Informare și conștientizarea publicului

Principalele probleme legate de informarea și conștientizarea publicului sunt legate de:

- Lipsa resurselor umane și financiare pentru menținerea portalelor și platformelor de comunicare (editarea și actualizarea conținutului) realizate în cadrul diverselor proiecte, după finalizarea acestora
- Lipsa unui punct focal la nivelul autorității publice centrale pentru protecția mediului care să asigure managementul informațiilor
- Nu există o abordare unitară a campaniilor locale de informare și conștientizare a publicului
- Utilizarea în campaniile de informare și conștientizare a unor promisiuni nerealizabile și a unui limbaj prea tehnic
- Opoziția comunităților locale față de interdicțiile stabilite de către autorități, datorită consultărilor insuficiente și a lipsei percepției unor avantaje reale pe care conservarea biodiversității le poate aduce
- Lipsa unui nivel minim de cunoștințe în domeniul conservării biodiversității al celor mai mulți jurnaliști și a editorilor care abordează acest domeniu

Obiectivele operaționale pentru asigurarea comunicării, educării și conștientizării publicului cu privire la importanța conservării biodiversității:

- 1.Dezvoltarea Strategiei CEPA;
- 2.Dezvoltarea capacității instituționale în domeniul comunicării;
- 3.Alinierea la prevederile CBD în domeniul comunicării, educării și conștientizării;
- 4.Alinierea politicilor interne de formare profesională în acord cu Strategia de la Lisabona.

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

Finanțarea în domeniul biodiversității

Pentru constituirea Rețelei Natura 2000, România a alocat din fonduri bugetare suma de aproximativ 800.000 Euro. Pentru perioada 2003-2006, costurile medii estimate prin proiectul Phare 2002 de Asistență Tehnică pentru "Evaluarea Costurilor Implementării Directivelor Europene de Mediu", erau cuprinse între 16,72 milioane Euro pentru scenariul 5% teritoriu acoperit de situri Natura 2000 și 28,92 milioane Euro pentru scenariul 10%. Sumele alocate așadar în realitate sunt de 36 de ori mai mici decât cele estimate ca fiind necesare pentru o bună implementare a Rețelei Natura 2000 în România la scenariul de 10%, deși țara noastră a propus în 2007 aproximativ 18% din teritoriul țării pentru a face parte din aceasta Rețea Europeană de Aree Naturale Protejate.

După aderarea României la Uniunea Europeană au devenit accesibile Fondurile Post-Aderare, dintre care, pentru activități de conservare a biodiversității sunt utilizate în principal finanțările provenite din FEDR prin intermediul POS Mediu-Axa prioritară 4 și din FEADR prin PNDR.

În ceea ce privește POS Mediu trebuie aduse toate îmbunătățirile necesare pentru a avea o rată cât mai ridicată de absorbție și bineînțeles o utilizare eficientă a resurselor financiare pentru protecția și managementul eficient al ariilor protejate. Trebuie asigurată includerea tuturor potențialilor beneficiari, eligibilitatea tuturor cheltuielilor esențiale pentru implementarea proiectelor, o procedură cât mai simplă și eficientă de aplicare, reducerea perioadei de la aprobare până la contractare și demararea efectivă a proiectului.

Alte programe operaționale care pot fi folosite pentru proiecte de infrastructură pentru conservarea biodiversității sunt POR (ex. construcția de infrastructură turistică) și POT (ex. construcția de pasarele, podețe, tunele etc. care să permită trecerea faunei). De asemenea, sunt disponibile fondurile POS DRU care pot fi utilizate pentru dezvoltarea de programe de formare profesională și perfecționare în domeniul conservării biodiversității.

În cadrul PNDR sunt funcționale plățile de agro-mediu (Măsura 214) care aduc direct beneficii în domeniul conservării biodiversității printr-un management adecvat al pășunilor, practicarea agriculturii tradiționale și menținerea pajistilor cu înaltă valoare naturală. Singurele probleme în acest caz sunt unele condiții de management impuse și care sunt în contradicție cu măsurile conservative (cum ar fi distrugerea mușuroaielor).

Unul din cele mai importante instrumente financiare pentru mediu, și în special pentru conservarea biodiversității îl reprezintă Programul LIFE+ al Comisiei Europene. Din păcate, deși România are o vastă experiență în accesarea acestor fonduri, în ultimii ani rata de absorbție pentru componenta LIFE+ Natură și Biodiversitate a scăzut de la 100% la 30%. Această situație se datorează în principal faptului că proiectele finanțate prin acest program

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

trebuie să fie în general de peste 1 milion de euro, iar posibii beneficiari pentru astfel de proiecte, în care rezultatele intră în patrimonial public al statului, nu pot acoperi din surse proprii cofinanțarea de 50% (în cazuri excepționale acceptându-se doar 25% - pentru habitatele naturale și speciile sălbatice prioritare).

O altă sursă de finanțare o reprezintă Fondul pentru Mediu. În prezent însă valoarea finanțărilor din acest fond pentru proiecte de conservare a biodiversității și managementul ariilor naturale protejate este mică (ex: bugetul de cheltuieli aprobat pentru anul 2009 - 12.559.000 Ron (2,9 milioane Euro). Cu toate că alocările Fondului pentru Mediu pentru proiecte de conservare a biodiversității nu au o valoare mare, gradul de accesare a acestor fonduri este foarte redus. Spre exemplu, în anul 2007 dintr-un total de 2.996.434 Euro alocați pentru acest domeniu au fost accesați prin proiecte numai 1.144.177 Euro. Motivele constau în procedura greoaie de accesare a acestor fonduri, condițiile mult prea restrictive care fac ca aceste fonduri să fie greu accesate de ONG-uri, reguli și condiții specifice proiectelor de investiții, nu celor de conservare etc. În plus, disponibilitatea acestor fonduri este afectată de posibilitatea Guvernului de a le utiliza în alte scopuri decât cele destinate protecției mediului (de exemplu, acoperirea deficitului bugetar din Fondul pentru Mediu).

Cele mai importante surse de finanțare pentru conservarea biodiversității vor rămâne și pe viitor programul LIFE +, Fondurile Europene și Fondul pentru Mediu. Capacitatea de absorbție a acestor fonduri trebuie însă îmbunătățită prin revizuirea criteriilor de accesare care s-au dovedit ineficiente până în prezent. România trebuie totodată să întărească capacitatea de finanțare a unor instrumente financiare existente (Fondul pentru Mediu) și să pună accent în continuare pe dezvoltarea de noi instrumente financiare și economice pentru atingerea obiectivelor CBD: subvențiile și donațiile, mecanismul financiar „datorie în schimbul conservării naturii”, fonduri fiduciare pentru conservare, drepturi de utilizare, taxe și alte redevențe aferente ariilor protejate, etc.

Obiectivele operaționale pentru asigurarea resurselor financiare adecvate:

1. Stabilirea unei linii bugetare distincte pentru conservarea biodiversității la nivelul autorității publice centrale pentru protecția mediului;
2. Eficientizarea funcționării POS Mediu și a Fondului pentru Mediu;
3. Dezvoltarea unor instrumente și mecanisme financiare suplimentare și eficiente pentru conservarea biodiversității;
4. Monitorizarea utilizării fondurilor publice destinate biodiversității.

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

Pentru siturile Natura 2000, PNDR a stabilit fondurile destinate platilor compensatorii (Măsura 213 pentru terenurile agricole și Măsura 224 pentru terenurile forestiere) în valoare de 100 milioane Euro pentru perioada 2007-2013, dar acestea nu au fost încă utilizate din cauza unei condiții impuse de autoritatea publică centrală pentru agricultură, și anume existența planurilor de management pentru siturilor Natura 2000, care până în prezent nu au fost elaborate și/sau aprobate. Deoarece siturile Natura 2000 au fost desemnate abia în 2007, preluarea în custodie/administrare a început în 2010, iar procesul de elaborare a unui plan de management durează cel puțin 1 an, aceste planuri nu pot fi adoptate înainte de 2012.

Obiectivele operaționale pentru asigurarea resurselor financiare necesare asigurării unui management eficient al rețelei de arii naturale protejate:

1. Elaborarea și aplicarea metodologiilor și a normelor tehnice pentru asigurarea finanțării administrării ariilor naturale protejate;
2. Dezvoltarea și aplicarea metodologiilor și normelor necesare alocării plăților compensatorii;
3. Crearea unui sistem financiar complementar pentru suplimentarea bugetului ariilor naturale protejate (taxe, tarife, norme care să permit ca veniturile produse de ariile naturale protejate să fie utilizate pentru aplicarea măsurilor de management și nu transferate către bugetul de stat etc.);
4. Îmbunătățirea mecanismelor de finanțare pentru conservarea biodiversității.

7.4. Energii verzi, regenerabile

Sub presiunea angajamentelor luate prin Protocolul de la Kyoto, dezbaterile pe marginea „energiei verzi” au luat o amploare deosebită. Directiva europeană 2001/77 stabilește că „promovarea energiei electrice din surse regenerabile, pe piața unică de energie, are ca obiectiv creșterea ponderii surselor regenerabile de energie (SRE) de la 14 la 22% (până în 2010) din consumul brut de energie electrică din Uniunea Europeană. Directiva aduce și o serie de măsuri de încurajare și facilități pentru cei care investesc în SRE. Strategiile sunt urmate de fapte abia acum, când petrolul anunță o nouă posibilă criză energetică mondială.

În aceste condiții și România a elaborat o strategie în domeniul „energiei verzi”, prin care își stabilește ca țintă, până în 2010, o cota de 4% din energie obținută din surse regenerabile:

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

amenajări hidro de mică putere, energie eoliană, energie solară, bioenergie (în primul rând biomasă). În putere instalată, aceasta cotă reprezintă circa 750 megawați.

În Strategia Națională de Dezvoltare Durabilă se prevăd niște ținte având ca termen anul 2020:

„Orizont 2020. Obiectiv national: Asigurarea functionarii eficiente si in conditii de siguranta a sistemului energetic national, atingerea nivelului mediu al UE-27 din anul 2006 in privinta intensitatii si eficientei energetice.”

Se prelinină reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu 20% în comparație cu cifrele anului 1990.

Romania urmează să majoreze cota parte a surselor regenerabile (solară, eoliană, hidro geotermală, biogaz etc.) în consumul brut de energie de la 17,8% în 2005 la 24% în 2020. Ținta avută în vedere de România este ca, la nivelul anului 2020, ponderea energiei electrice produse din surse regenerabile să ajungă la 38%.

Prin creșterea eficienței energetice consumul de energie primară se va reduce cu 20%.iar cel de energie finală cu 18% comparativ cu media consumului din 2001-2005.

Intensitatea energiei primare va scădea la 0,26 tep/1.000 euro-2005 (aproape de media UE din 2006), iar intensitatea energiei finale la 0,17 tep/1.000euro-2005 (sub media UE din 2006).

Va continua procesul de reabilitare energetică a circa 35% din fondul de clădiri multietajate de locuit, administrative și comerciale.

Vor fi puse în funcțiune și racordate la sistemul național noi unități de producere a energiei electrice pentru acoperirea cererii preliminate, inclusiv două noi reactoare nucleare la centrala de la Cernavodă și finalizarea unor proiecte hidroenergetice.

Aceste ținte devin și mai importante având în vedere strategia “Europa 2020”.

Specialiștii apreciază că România are un potențial energetic ridicat de biomasă, evaluat la circa 7.594 mii tep/an (tone echivalent petrol), ceea ce reprezintă aproape 19% din consumul total de resurse primare la nivelul anului 2000, împărțit pe următoarele categorii de combustibil: reziduuri din exploatări forestiere și lemn de foc (1.175 mii tep), deșeuri de lemn (487 mii tep), deșeuri agricole rezultate din cereale (4.799 mii tep), biogaz (588 mii tep), deșeuri și reziduuri menajere urbane (545 mii tep).

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

7.4.1. Potențial eolian

În România s-au identificat cinci zone eoliene, în funcție de condițiile de mediu și topogeografice, luând în considerare nivelul potențialului energetic al resurselor de acest tip la înălțimea medie de 50 de metri și peste. Potențialul energetic eolian este cel mai favorabil pe litoralul Mării Negre, în zone montane și podișuri din Moldova sau Dobrogea, inclusiv în zona off-shore, cu posibilități de obținere a unei cantități de energie de ordinul miilor de GWh/an. La nivel mondial, energia eoliană a avut impactul cel mai puternic, cunoscând o dezvoltare fără precedent în ultimii șase ani, comparabilă doar cu dezvoltarea energiei hidro și nucleare din anii '70-'80. În statisticile realizate la sfârșitul anului 2002, față de totalul de 31.128 MW instalați pe glob, România apare cu 1 MW instalat în energie eoliană.

7.4.2. Potențial solar

Energia solară poate substitui 50% din volumul de apă caldă menajeră. Potențialul solar din România este reprezentat de densitatea medie de energie aferentă radiației solare incidente, în plan orizontal, care depășește 1.000 kWh/mp/an. Sistemele solar-termale active se folosesc, de obicei, pentru prepararea apei calde menajere în locuințe individuale.

Figura 7.4.1. Potențialul solar al României

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

ZONA DE RADIAȚIE SOLARĂ	INTENȘITATEA RADIAȚIEI SOLARE (kWh/m ² /an)
I	>1350
II	1300-1350
III	1250-1300
IV	1200-1250
V	<1200

Sursa: Ministerul Industriei

7.4.3. Eficiența energetică – costuri și beneficii

Eficiența energetică constituie în prezent o condiție esențială a dezvoltării durabile la nivel mondial, fiind pentru România o premisă a trecerii la economia dezvoltată de piață, precum și o cerință imperioasă privind creșterea independenței energetice a țării și reducerea poluării mediului. Cea mai importantă metodă de punere în aplicare a tehnologiilor noi, care conduc la mari economii de energie și la creșterea randamentelor energetice, este implementarea proiectelor de investiții în sectoarele economice în care se înregistrează intensități energetice și pierderi de energie ridicate.

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

În contextul îndeplinirii țintelor propuse de Strategia națională a României pentru perioada 2007-2020, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 1.069/2007, și al transpunerii în legislația națională a Directivei 2006/32/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind eficiența energetică la utilizatorii finali și serviciile energetice și de abrogare a Directivei 93/76/CEE, document ce stipulează rolul exemplar al sectorului public în promovarea eficienței energetice, implementarea unui Program național pentru creșterea eficienței energetice și utilizarea surselor regenerabile de energie în sectorul public, pentru anii 2009-2010, denumit în continuare Programul național 2009-2010, permite punerea în aplicare efectivă a principalelor prevederi legislative cu impact multiplu: reducerea consumurilor de energie, reducerea facturilor, efecte sociale favorabile, impuls pozitiv asupra pieței și protecția mediului.

Programul național pentru creșterea eficienței energetice și utilizarea surselor regenerabile de energie în sectorul public constituie continuarea acțiunilor de implementare a măsurilor de creștere a eficienței energetice, desfășurate în anii 2005-2006, prin intermediul Agenției Române pentru Conservarea Energiei (ARCE), cu diversificarea tipului de lucrări pentru creșterea eficienței energetice și utilizarea surselor regenerabile de energie, care vor obține sprijin financiar de la bugetul de stat.

ARCE este autoritatea competentă de implementare a Programului național 2009-2010, calitate în care execută analiza tehnică de specialitate pentru determinarea eligibilității proiectelor și pentru selectarea acestora pe baza unor criterii tehnico-economice. Prin intermediul filialelor sale teritoriale, ARCE culege datele privind proiectele de investiții și asigură monitorizarea implementării acestora, pe întreaga durată a desfășurării lucrărilor, precum și ulterior punerii în funcțiune, pentru verificarea atingerii parametrilor de proiect.

Sprijinul financiar pentru cofinanțarea proiectelor se asigură de la bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Economiei și Finanțelor, prin transferuri între unități ale administrației publice.

Pentru finanțarea Programului național 2009-2010 se alocă suma de 32,9 milioane lei pentru anul 2009 și, respectiv, 40 milioane lei pentru anul 2010.

Reabilitarea termică a unor clădiri publice și utilizarea potențialului local de surse regenerabile de energie pentru alimentarea cu energie electrică și/sau termică.

Vârsta medie a clădirilor publice - școli, spitale, sedii de primării, prefecturi, consilii județene, clădiri sociale etc. - este de ordinul a 25-30 de ani. Potențialul de economie de energie în aceste clădiri este de 30-40% și în unele cazuri de peste 50%, având în vedere starea precară a izolației termice existente.

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

Categoriile de lucrări de investiții eligibile, din domeniul reabilitării termice a unor clădiri publice, pentru care se pot solicita fonduri de cofinanțare în cadrul prezentului program, sunt următoarele:

- reabilitarea instalațiilor interioare termice și electrice ale clădirii;
- îmbunătățirea izolației termice a anvelopei exterioare a clădirii (pereți și ferestre);
- utilizarea surselor regenerabile de energie pentru asigurarea necesarului de energie termică pentru încălzire și prepararea apei calde de consum;
- rambursarea cotei de 50% din costuri, inclusiv TVA, aferente executării auditului energetic al clădirii publice, pe baza căruia s-a executat proiectul de investiții de reabilitare termică.

Reabilitarea termică a blocurilor

Programul a fost lansat în 2008. De atunci și până în septembrie 2011 numai în Cluj-Napoca au fost reabilitate 16 blocuri, iar alte 79 sunt aproape de finalizare. În program s-au înscris, însă, 487 de blocuri. În 2008, au fost finalizate primele 11 blocuri: pe străzile Albac nr 9, Unirii 15, Bucegi 3, Primăverii 14, Bucium 17-19, Cioplea10, Firiza 4, Tarnița5. În 2009, au fost demarate lucrările de reabilitare termică la 84 de blocuri. Dintre acestea, cinci sunt finalizate, iar alte 79 sunt gata în proporție de 90-95%. Pentru anul 2010, primăria clujeană are documentații de avizare a lucrărilor de intervenții, inclusiv expertize structurale și audite energetice pentru 132 de alte blocuri, cu 5.823 de apartamente și 264 de scări. În același timp, în curs de organizare a licitației de execuție sunt alte 55 de blocuri, iar în curs de semnare a unui contract pentru elaborare de documentații de avizare a lucrărilor pentru alte 152 de blocuri cu 7.166 de scări. Potrivit Programului, banii pentru reabilitarea termică sunt plătiți astfel: 50%, fonduri de la bugetul de stat, 30% fonduri de la bugetul local și 20% contribuția asociației de proprietari.

7.4.4. Potențial biomasă

Din punct de vedere al potențialului energetic al biomasei, teritoriul României a fost împărțit în opt regiuni și anume:

1. Delta Dunării – rezervație a biosferei

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

2. Dobrogea
3. Moldova
4. Munții Carpați (Estici, Sudici, Apuseni)
5. Platoul Transilvaniei
6. Câmpia de Vest
7. Subcarpații
8. Câmpia de Sud

Potențialul de biomasă pe sorturi, pe Platoul Transilvaniei, este prezentat în tabelul de mai jos.

Tabel 7.4.1. Potențialul de biomasă pe sorturi, pe Platoul Transilvaniei

Nr.	Regiune	Biomasă forestieră mii t / an TJ	Deșeuri lemnoase mii t / an TJ	Biomasă agricolă mii t / an TJ	Biogaz ml. mc/an TJ	Deșeuri urbane mii t / an TJ	TOTAL
V	Platoul Transilvaniei	835	252	815	141	548	43.757
		8.721	3.482	12.956	2.954	2.740	

7.4.5. Potențialul microhidroenergetic

Resursele de apă datorate râurilor interioare sunt evaluate la aproximativ 42 miliarde m³/an, dar în regim neamenajat se poate conta numai pe aproximativ 19 milioane m³/an, din cauza fluctuațiilor de debite ale râurilor.

În tabelul de mai jos se indică valorile potențialului hidroenergetic de precipitații Ep, de scurgere, teoretic liniar considerat la debitul mediu și tehnic amenajabil, pentru râul Someș, de importanță majoră Pentru județul Cluj.

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

Tabel 7.4.2. Potențialul hidroenergetic pe râul Someș

	Suprafața	Potențial hidroenergetic				
		De precipitații	De scurgere		Teoretic	Tehnic
		GWh/an	GWh/an	% Ep	TWh/an	TWh/an
Someș	18.740	23.000	9.000	39	4,20	2,20

Strategia Europa 2020

Strategia UE 2020 prevede – obiectivul 20/20/20 – adică reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu 20% - utilizarea energiei verde într-un procent de 20% - creșterea eficienței energetice cu 20%. România s-a angajat să reducă emisiile cu 19%, să utilizeze energii regenerabile într-un procent de 24% și să reducă consumul de energie cu 10%. Pentru a putea însă să și realizeze aceste obiective va fi nevoie de o politică unitară care să susțină aceste domenii.

7.5. Riscuri asociate substratului

7.5.1. Procese geomorfologice de risc

- **factorul geologic**

S-au identificat șase clase de structuri litologice (roci foarte dure, roci dure, roci compacte, roci sedimentare, slab consolidate și roci sedimentare neconsolidate), cu comportament geotehnic diferențiat. Pentru fiecare clasă stabilită s-au indicat procesele generatoare de riscuri (conform hartă scara 1:400.000).

- **factorul relief**

S-au separat pante prag și domenii de înclinare specifice pentru procese de modelare (harta pantelor). Apoi, au fost analizate fragmentarea (orizontală și verticală) și hipsometria. Funcție de acești parametri s-au evidențiat prezența și intensitatea proceselor. Toți acești parametri au fost calculați pentru unitățile teritorial-administrative și s-au reprezentat pe hărți speciale.

- **factorul climatic - regimul precipitațiilor.**

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

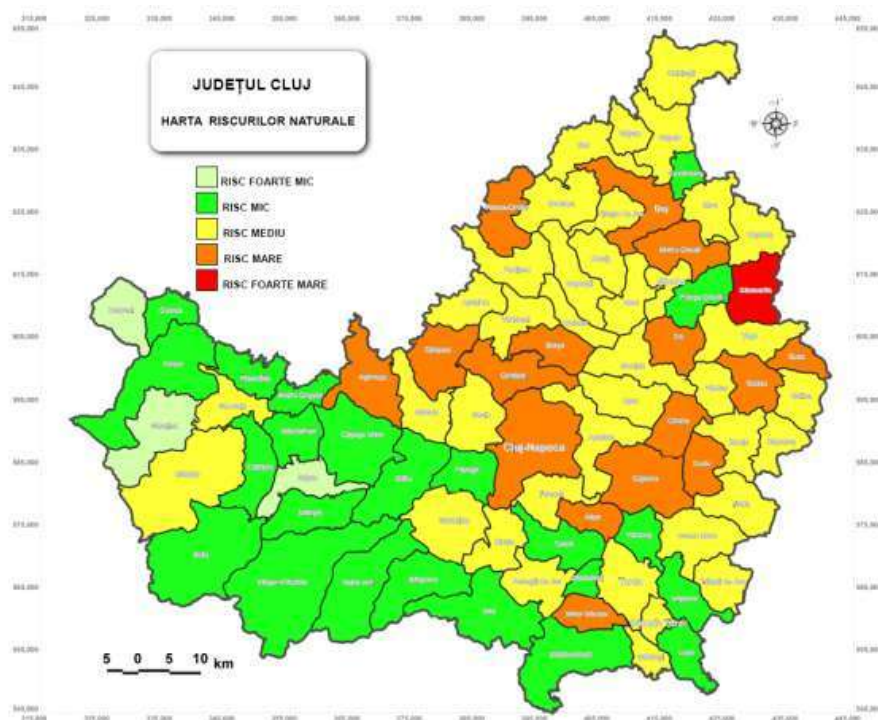
GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

S-au remarcat perioadele cu ploi consecutive de trei zile suficiente pentru declanșarea eroziunii în suprafață și a celei torențiale, a alunecărilor de teren și chiar a inundațiilor a fost, în medie, într-un an, de 9,4 perioade la Cluj-Napoca și de 8,0 perioade la Dej.

Figura 7.5.1. Harta riscurilor naturale

Sursa: APM Cluj

- **factorul antropic**

Intervenția umană la nivelul ecosistemelor naturale este deosebit de agresivă în ultimele decenii. Antropocul tinde să se extindă tot mai mult în dauna naturalului datorită creșterii populației și a dezvoltării economice. Intervenția antropică cauzează dezechilibre la nivelul celorlalte sisteme și subsisteme, care conduc la sporirea frecvenței evenimentelor extreme cu efecte dezastruoase asupra societății. Cele mai dramatice situații sunt înregistrate într-un areal

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

delimitat de comunele Cornești, Iclod, Bonțida, Căianu, Mociu, Geaca, Buza în nord; Borșa, Apahida, Aiton, Săndulești, Mihai Viteazu, Călărași în vest. Această situație vine să marcheze presiunea antropică exercitată asupra teritoriului prin defrișări masive și prin dispersia zonelor rezidențiale.

Luând în considerare vulnerabilitatea și celelalte elemente, dar și evenimentele produse, s-a întocmit o hartă a riscurilor naturale pentru județul Cluj. Din analiza acesteia reiese clar că pentru comunele amplasate în Câmpia Transilvaniei, Dealurile Clujului și Dejului și parțial în cele din spațiile depresionare, riscul se extinde pe o plajă de la mediu (36 de comune, 2 municipii) spre mare (14 comune și 2 municipii) și foarte mare (1 comună). În spațiul montan riscul este mic și foarte mic.

Notă: o pondere mare o au riscurile mici la nivelul comunelor. Factorii restrictivi sunt roca, folosința terenurilor și faptul că zonele rezidențiale sunt dispersate astfel încât probabilitatea afectării unui număr mare de spații locuite se reduce.

-riscul mediu este prezent în spațiul montan și submontan în Mărgău, Sâncraiu, Săvădisla, Ciurila, Turda, Câmpia Turzii, Călărași.

- același risc mediu se înregistrează în 31 de comune situate în spațiul deluros al Dealurilor Someșene și Câmpia Transilvaniei.

- într-o singură comună riscul se înscrie în categoria foarte mare (Sânmartin), prin evenimentele multiple produse și pierderi materiale.

O alta zona critică o considerăm pentru comunele care-și dezvoltă vatra în ariile de contact unde se practică o agricultură de subzistență neperformantă, ce se extinde ca areal în dauna suprafețelor de pădure (Huedin, Sâncraiu, Mănăstireni, Aghireș, Chinteni, Ciurila, Tureni, Petreștii de Jos) sau în interiorul Dealurilor Someșene (Recea Cristur, Bobâlna, Aluniș) și Câmpiei Transilvaniei (Sic, Palatca, Țaga).

În concluzie, considerăm că frecvența proceselor cauzatoare de riscuri este mai ridicată în arealele cu peisaje foarte puternic și puternic degradate acolo unde pădurea, ca element de protecție și de filtrare a elementelor climatice, lipsește sau este prezentă într-o proporție foarte scăzută.

7.5.2. Inventarul terenurilor afectate de diferite procese

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

Conform Informării de presă din data de 29.07.2009 a Biroului de specialitate, Consiliul Județean Cluj a demarat procedurile pentru Elaborarea Hărții de risc pentru alunecările de teren din comunele Cojocna, Feleacu, Petrești de Jos și Recea Cristur, județul Cluj, respectiv delimitarea zonelor din cele patru comune care prezintă riscuri de alunecări de teren.

Acest tip de hărți ne oferă informații despre valorile de vulnerabilitate, de hazard și de risc care se regăsesc pe raza acestor unități administrativ teritoriale.

În baza acestor informații sunt delimitate zonele de risc, măsurile de stabilizare dar și zonele cu interdicții sau limitări de construcție. Proiectul vizează întreg teritoriul administrativ al comunelor mai sus enumerate, cu toate localitățile acestora, și presupune stabilirea zonelor afectate de riscurile naturale – alunecări de teren și măsurile de prevenire, fiind un instrument la dispoziția administrației publice locale. Beneficiarul acestor hărți este Consiliul Județean Cluj, finanțarea fiind realizată, în cote egale, de către forul județean și Ministerul Dezvoltării Regionale și Locuinței.

7.6. Inundații și riscuri climatice

7.6.1. Inundațiile

În România se poate vorbi de o frecvență anuală a inundațiilor, în special primăvara la topirea zăpezii și vara din cauza ploilor torențiale, când debitele râurilor cresc foarte mult, producând inundații, adeseori catastrofale, cu pierderi de vieți omenești și mari pagube materiale. Frecvența de producere a inundațiilor și amploarea au crescut din cauza schimbărilor climatice, a ocupării albiei majore a râurilor cu construcții neautorizate, precum și a defrișărilor neautorizate. Din punctul de vedere al vulnerabilității la inundații, cele mai afectate zone sunt cele ale bazinelor: Crișuri, Someș, Mureș, Târnave, Timiș, Olt, Argeș.

Având în vedere numărul important de pierderi de vieți omenești (276 persoane decedate) înregistrate în ultimul deceniu, precum și pagubele materiale însemnate (gospodării și anexe afectate, terenuri inundate, obiective socio-economice, drumuri, poduri și podețe, etc.) a căror valoare se ridică la 3 miliarde Euro (din care 1,5 miliarde Euro numai în 2005), una din preocupările majore ale MMGA o constituie prevenirea și protecția împotriva dezastrelor hidrologice.

În anul 2003 a fost finalizat Sistemul Meteorologic Integrat Național (SIMIN) care permite cunoașterea și prognozarea mai precisă a fenomenelor meteorologice periculoase și s-a

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

demarat realizarea Sistemului Informațional – Decizional Integrat în cazul Dezastrelor Provocate de Ape (DESWAT). În vederea creșterii capacității de reacție a administrației publice în caz de inundații și poluări accidentale, se va realiza Sistemul Integrat al Managementului Apelor în caz de dezastre (WATMAN) cu sprijinul Agenției de Dezvoltare Internațională și al Agenției de Dezvoltare Comercială din Statele Unite ale Americii.

Fondurile alocate de la bugetul de stat (0,23% din PIB) și creditele externe obținute de la Banca de Dezvoltare a Consiliului Europei și Banca Europeană de Investiții au permis realizarea de lucrări hidrotehnice pentru apărarea împotriva inundațiilor a unei suprafețe agricole de 2,13 mil. ha, 1.298 localități, peste 3.100 obiective economico-sociale, 6.100 km drumuri și căi ferate. Mai există însă un număr de 2.050 de localități cu peste 5.000 de locuitori, expuse inundațiilor în regim natural, pentru care sunt necesare lucrări de investiții pentru protecția împotriva inundațiilor.

În acest context, precum și ca urmare a inundațiilor catastrofale din anul 2005, MMGA a elaborat, în colaborare cu toți factorii implicați, o nouă Strategie pentru protecția împotriva inundațiilor, care are următoarele obiective principale:

- Reducerea riscului la inundații;
- Creșterea răspunderii publice și civice;
- Modernizarea sistemului informatic.

De asemenea, această strategie va fi îmbunătățită cu sprijin PHARE și vor fi identificate zonele cu risc major la inundații. Vor fi sprijinite investiții majore în zonele identificate.

România a fost extrem de afectată de inundații distrugătoare în ultimul deceniu. În anul 2005 s-au înregistrat inundații la scară largă cu efecte catastrofale, ce au afectat peste 1,5 milioane persoane (70 oameni uciși) și au distrus o parte importantă a infrastructurii. Distrugerile cauzate de inundații au fost estimate la peste 1,5 miliarde Euro.

Recentele inundații din România au dezvăluit slăbiciuni atât în ceea ce privește tehnicile de protecție împotriva inundațiilor, cât și a capacității de răspuns după apariția inundațiilor. Astfel, România a realizat necesitatea de schimbare a abordării managementului inundațiilor, de la "acțiunea pasivă" la o "acțiune pro-activă", în vederea reducerii potențialelor dezastre și a vulnerabilității la inundații.

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

Activități preventive (de prevenire, de protecție și de pregătire).

Aceste acțiuni sunt concentrate spre prevenirea/diminuarea pagubelor potențiale generate de inundații prin:

- evitarea construcției de locuințe și de obiective sociale, culturale și/sau economice în zonele potențial inundabile, cu prezentarea în documentațiile de urbanism a datelor privind efectele inundațiilor anterioare; adaptarea dezvoltărilor viitoare la condițiile de risc la inundații; promovarea unor practici adecvate de utilizare a terenurilor și a terenurilor agricole și silvice;
- realizarea de măsuri structurale de protecție, inclusiv în zona podurilor și podețelor; • realizarea de măsuri nestructurale (controlul utilizării albiilor minore, elaborarea planurilor bazinale de reducere a riscului la inundații și a programelor de măsuri; introducerea sistemelor de asigurări etc.);
- identificarea de detaliu, delimitarea geografică a zonelor de risc natural la inundații de pe teritoriul unității administrativ – teritoriale, înscrierea acestor zone în planurile de urbanism general și prevederea în regulamentele de urbanism a măsurilor specifice privind prevenirea și atenuarea riscului la inundații, realizarea construcțiilor și utilizarea terenurilor;
- implementarea sistemelor de prognoză, avertizare și alarmare pentru cazuri de inundații; • întreținerea infrastructurilor existente de protecție împotriva inundațiilor și a albiilor cursurilor de apă;
- Execuția lucrărilor de protecție împotriva afuiierilor albiilor râurilor în zona podurilor și podețelor existente;
- comunicarea cu populația și educarea ei în privința riscului la inundații și a modului ei de a acționa în situații de urgență.

Activități de management operativ (managementul situațiilor de urgență) ce se întreprind în timpul desfășurării fenomenului de inundații:

- detectarea posibilității formării viiturilor și a inundațiilor probabile; • prognozarea evoluției și propagării viiturilor în lungul cursurilor de apă;

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

- avertizarea autorităților și a populației asupra întinderii, severității și a timpului de apariție al inundațiilor;
- organizarea și acțiuni de răspuns ale autorităților și ale populației pentru situații de urgență;
- asigurarea de resurse (materiale, financiare, umane) la nivel județean pentru intervenția operativă;
- activarea instituțiilor operaționale, mobilizarea resurselor etc.

Activități ce se întreprind după trecerea fenomenului de inundații:

- ajutorarea pentru satisfacerea necesităților imediate ale populației afectate de dezastru și revenirea la viața normală;
- reconstrucția clădirilor avariate, a infrastructurilor și a celor din sistemul de protecție împotriva inundațiilor;
- revizuirea activităților de management al inundațiilor în vederea îmbunătățirii procesului de planificare a intervenției pentru a face față unor evenimente viitoare în zona afectată, precum și în alte zone.

Deși cauzele inundațiilor sunt complexe și variate totuși unele sunt evidente:

- intensificarea utilizării terenurilor și creșterea valorii economice a zonelor periclitate;
- creșterea vulnerabilității clădirilor și infrastructurilor;
- deficiențe de concepție și de construcție ale unor măsuri de protecție;
- un grad de protecție asigurat apropiat de valoarea minimă;
- neglijențe în privința întreținerii și exploatarei unor lucrări de protecție și a albiilor cursurilor de apă;
- variabilitatea climatică tot mai accentuată manifestată prin creșterea frecvenței fenomenelor meteorologice extreme, posibile semnale ale unor schimbări climatice.

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

Inundațiile produse în anul 2005 au scos în evidență atât anumite slăbiciuni ale tehnicilor utilizate pentru protecția împotriva inundațiilor, cât și a capacității de răspuns pentru gestionarea fenomenului. Recentele inundații au scos, de asemenea, în evidență, vulnerabilitatea comunităților umane expuse riscului, manifestată prin slaba lor capacitate de a putea absorbi efectele fenomenului și de a se reface după trecerea acestuia. Toate acestea sunt argumente pentru a schimba optica asupra modului de abordare a problemelor inundațiilor și a trece de la conceptul de acțiune de tip pasiv, la conceptul de acțiune activă în vederea reducerii pagubelor potențiale și a vulnerabilității receptorilor de risc la inundații.

Mai sunt și alte argumente în favoarea elaborării unei strategii de management al inundațiilor cum ar fi:

- creșterea riscului la inundații datorită modului de utilizare a terenurilor și a schimbărilor climatice deja manifeste trebuie recunoscute și înțelese pe deplin și luate în considerare în schemele de management al riscului și în deciziile de planificare;
- necesitatea adoptării unei abordări strategice privind managementul riscului la inundații având ca obiectiv orientarea resurselor către acele zone unde riscul la inundații poate fi efectiv redus;
- necesitatea adoptării unor măsuri de protecție a mediului, în principal a vieților umane și a bunurilor de valoare prin intermediul unui minim de măsuri structurale și adoptarea cu preponderență a măsurilor nestructurale, preventive;
- necesitatea abordării holistice a fenomenului de inundații la nivel de bazin hidrografic prin promovarea unei dezvoltări coordonate și un management integrat al activităților privind apa, terenurile și resursele adiacente: transporturile, dezvoltarea urbană și conservarea naturii;
- riscul la inundații asupra vieții și activităților umane poate fi minimizat și printr-o dezvoltare controlată a zonelor de inundabilitate cum ar fi: delimitarea zonelor inundabile (hărțile de risc), reglementarea utilizării terenurilor, planuri de amenajare a teritoriului, prezervarea unor spații de mobilitate a cursurilor de apă;
- necesitatea ca toți cei care ar putea avea de suferit de pe urma inundațiilor să-și asume responsabilitatea de a nu se expune fără măsuri de precauție la riscul de inundații și de a nu contribui la agravarea acestui risc.

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

Prevenirea inundațiilor în Regiunea Nord-Vest

Județele Maramureș, Cluj, Bistrița, Sălaj și Satu Mare vor beneficia de punerea în aplicare a proiectului „Planul pentru prevenirea, protecția și diminuarea efectelor inundațiilor” care are o valoare de aproximativ șapte milioane de euro. Contractul de finanțare pentru acest proiect a fost semnat la începutul acestui an, iar proiectul este derulat prin Programul Operațional Sectorial „Mediu”, axa prioritară 5, pentru cele cinci județe din Bazinul Hidrografic Someș-Tisa. Proiectul este finanțat din Fondul de Coeziune prin Programul Operațional Sectorial „Mediu” și are ca obiective specifice elaborarea hărților de hazard la inundații, elaborarea planului de prevenire, protecție și diminuare a efectelor inundațiilor în bazinul hidrografic Someș – Tisa, îmbunătățirea eficacității sistemului de apărare împotriva inundațiilor și modernizarea sistemelor de supraveghere, avertizare și alarmare în perioada apelor mari generatoare de inundații, în bazinele hidrografice ale râurilor Someș, Tisa și Crasna.

Direcția Apelor Someș-Tisa a lansat în 2009 un proiect în valoare de 120 milioane de euro pentru colectarea apelor de viitură de pe râurile care compun unul dintre cele mai importante bazine hidrografice din Transilvania.

7.6.2 Seismicitate

Din punct de vedere seismic, conform zonării teritoriului României, județul Cluj în cea mai mare parte se încadrează în zona F cu valoarea coeficientului $k_s = 0,08$ și valoarea coeficientului perioadei de colț $T_c = 1,5$ sec, conform normativului P100-92.

7.7. Schimbări climatice

7.7.1. Protocolul de la Kyoto

În decembrie 1997 s-a desfășurat la Kyoto, în Japonia, cea de-a treia Conferință a Părților. Dovezile științifice apărute după adoptarea UNECCC au indicat necesitatea unor măsuri mai stringente de reducere a GHG.

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

S-a cerut Părților la Convenție să-si asume angajamente mai puternice decât stabilizarea emisiilor de GHG (conform UNFCCC) și să limiteze sau să reducă emisiile de GHG în prima perioadă de angajament (2008-2012) cu o cotă negociată.

România a semnat Protocolul de la Kyoto în 1999, fiind ratificat prin Legea nr. 3/2001, angajându-se astfel să-si reducă emisiile de GES cu 8% față de nivelul anului 1989, în timpul primei perioade de angajament, 2008-2012.

Protocolul de la Kyoto a intrat în vigoare la nivel internațional la data de 16 februarie 2005 și cere tuturor părților următoarele:

- să dezvolte sisteme naționale de măsurare și raportare
- să înființeze registre naționale
- să furnizeze la timp inventarele de GES
- să-si atingă obiectivele pentru perioada 2008-2012

Protocolul stabilește de asemenea trei mecanisme flexibile cunoscute sub numele de Implementare în comun (JI), Mecanismul de Dezvoltare Curată (CDM) și Schimbul Internațional de Emisii (IET).

Acestea își propun să ajute Părțile din Anexa I să reducă costurile de realizare a valorilor țintă de emisii profitând de oportunitățile de reducere a emisiilor, sau de creștere a eliminării de gaze cu efect de seră, care ar costa mai puțin în alte țări decât în țara proprie.

Acestea oferă beneficii și țărilor gazdă prin aceea că asigură finanțare pentru proiectele de reducere a emisiilor.

Implementare în comun (JI-Joint Implementation): România recunoaște avantajele pentru mediu și economie ale participării benevole în cadrul mecanismelor flexibile stabilite prin Protocolul de la Kyoto. Prin urmare țara noastră s-a implicat cu succes de mai mulți ani în Implementare în comun (JI) conform Protocolului de la Kyoto.

Gazele cu efect de seră sunt :

1. Bioxid de carbon (CO_2)
2. Metan (CH_4)
3. Oxid azotos (N_2O)

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

4. Hidrofluorcarburi (HFCs)
5. Perfluorcarburi (PFCs)
6. Hexafluorură de sulf (SF₆)

Guvernul României a adoptat, în iulie 2005, prin Hotărârea Guvernului nr. 645/2005 prima Strategie Națională privind Schimbările Climatice (SNSC).

7.7.2. Directiva 2003/87/CE

Directiva EU-ETS privind stabilirea unei scheme de comercializare a certificatelor de emisii de gaze cu efect de sera reprezintă un instrument utilizat de către UE în cadrul politicii referitoare la schimbările climatice. Face parte din Acquis-ul comunitar de mediu și amendează Directiva 96/61/CE IPPC, privind prevenirea și controlul integrat al poluării. Prevederile acestei directive se aplică pentru emisiile de CO₂ (dioxidul de carbon).

Scopul schemei UE privind comercializarea certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră (EU ETS) reprezintă promovarea unui mecanism de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră de către agenții economici cu activități care generează astfel de emisii, în așa fel încât îndeplinirea angajamentelor asumate de UE sub Protocolul de la Kyoto să fie mai puțin costisitoare.

Fiind primul sistem internațional de comercializare al emisiilor de CO₂ din lume, EU-ETS înregistrează 11.500 de instalații mari consumatoare de energie din tot spațiul Uniunii Europene, care emit aproape jumătate din emisiile de CO₂ din Europa;

La nivel național directiva a fost implementată prin OM 1897/2007 privind procedura de emiterie a autorizațiilor privind emisiile de gaze cu efect de seră, 2008-2012, DC 589/2007 – stabilirea ghidurilor privind monitorizarea și raportarea emisiilor de GES sub schema de comercializare, OM 1474/2007 – Regulamentul privind gestionarea și operarea Registrului Național al emisiilor de GES, HG 60/2008 – aprobarea Planului Național de Alocare.

Pachetul legislativ “Energie- Schimbări climatice” cuprinde următoarele directive:

1. DIRECTIVA 2009/29/CE de modificare a DIRECTIVEI 2003/87/CE în vederea îmbunătățirii și extinderii schemei de comercializare a certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră.

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

Această directivă se aplică pentru cea de-a III-a perioadă a schemei de comercializare a certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră: 2013 - 2020.

Una din principalele activități prevăzute în "Planul de acțiune pentru pregătirea României în vederea intrării în vigoare și implementării pachetului legislativ "Energie - Schimbări Climatice" este identificarea și realizarea inventarului instalațiilor care vor intra sub incidența schemei începând cu anul 2013 și transmiterea listei instalațiilor către Comisia Europeană (termen 31 decembrie 2009).

2. Directiva 2009/28/CE privind promovarea utilizării surselor regenerabile de energie

3. Directiva 2009/31/CE privind captarea și stocarea geologică a dioxidului de carbon;

4. Decizia 2009/406/CE privind efortul Statelor Membre de a reduce emisiile de gaze cu efect de seră, astfel încât să se respecte angajamentele Comunității de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră până în anul 2020.

La nivel național, în vederea înființării schemei de comercializare a certificatelor privind emisiile de gaze cu efect de seră, în vederea respectării procedurii de emisie a autorizației privind emisiile de gaze cu efect de seră și pentru monitorizarea și raportarea emisiilor de gaze cu efect de seră s-a respectat următorul pachet legislativ:

- HG 780/2006 privind înființarea schemei de comercializare a certificatelor privind emisiile de gaze cu efect de seră, HG 780/2006 transpune Directiva 2003/87/EC și Directiva 2004/101/EC. Această hotărâre prevede ca începând cu data de 1 ianuarie 2007 pentru instalațiile în care se desfășoară o activitate prevăzută în anexa nr.1, care generează emisii specifice activității respective, operatorul trebuie să dețină autorizația privind emisiile de gaze cu efect de seră, eliberată de autoritatea competentă pentru protecția mediului.
- Ordinul 1008/2006 al MMGA privind competențele și procedura de emisie a autorizației privind emisiile de gaze cu efect de seră, valabilă pentru perioada 2007.
- Ordinul 1175/ 2006 al MMGA privind ghidul de monitorizare și raportare a emisiilor de gaze cu efect de seră.

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

7.7.3. Emisii de gaze cu efect de seră

Emisii totale anuale de gaze cu efect de seră

În tabelul 7.7.1. sunt prezentate cantitățile principalelor gaze cu efect de seră emise în perioada 1992 – 2010, în județul Cluj:

Tabel 7.7.1. Emisiile gazelor cu efect de seră în perioada 1992-2010

Anul	CO ₂ (t)	N ₂ O (t)	CH ₄ (t)
1992	954357,52	-	-
1993	1892793,88	-	-
1994	1256560,47	-	-
1995	1463984,29	-	-
1996	1386360,43	-	-
1997	1349533,26	-	-
1998	1349533,26	-	-
2000	124990,15	6,17	5,92
2001	134067,16	6,45	6,04
2002	1116317,41	26,09	19,31
2003	540808,23	489,99	42,59
2004	605580,74	831,66	13411,71
2005	994641,18	1017,07	12395,48
2006	1024144,659	520,777	11814,273
2007	1121458,460	790,785	16943,038
2008	931009,815	852,132	11880,856
2009	557988,510	524,141	12129,969
2010	497183,688	19,688	11133,935

Sursa ARPM Cluj-Napoca

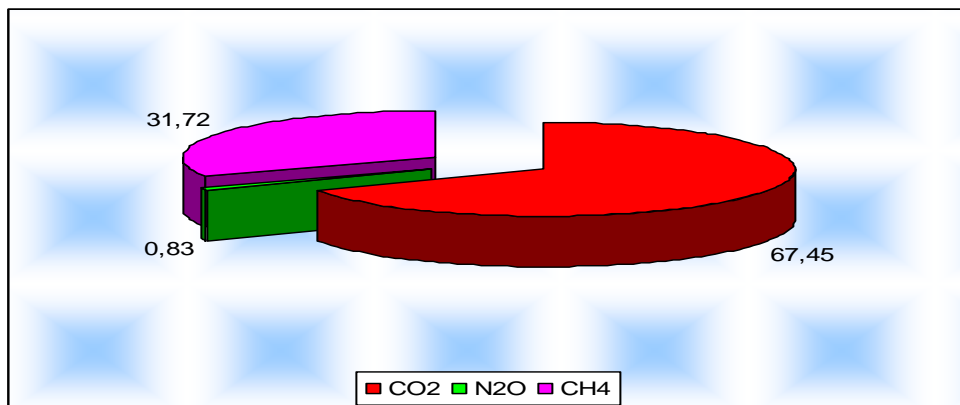
Din datele prezentate se observă că la nivelul anilor 2003 – 2006, cantitățile de CO₂, N₂O și CH₄, emise în atmosferă sunt mai mari față de anii anteriori. Aceasta se datorează faptului că în această perioadă s-au inventariat un număr considerabil mai mare de agenți economici din județul Cluj, comparativ cu perioada 1992 – 2002.

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

Principalele gaze cu efect de seră sunt: dioxidul de carbon (CO_2), protoxidul de azot (N_2O) și metanul (CH_4). Efectul global potențial de seră (PGE), se exprimă în CO_2 echivalent, CO_2 , având prin definiție PGE egal cu 1, N_2O multiplicându-se cu 310, iar CH_4 cu 21.

Fig. nr. 7.7.1. Ponderele principalelor gaze cu efect de seră, exprimat în CO_2 echivalent, 2010, județul Cluj

Sursa ARPM Cluj-Napoca

În urma inventarierii realizate pentru anul 2010 la nivelul județului Cluj PGE-ul rezultat a fost: pentru CO_2 - 497183,688 tone, pentru N_2O - 6103,28 tone, iar pentru CH_4 - 233812,64 tone. Proporția dintre cele 3 gaze cu efect de seră exprimată procentual în CO_2 echivalent este: CO_2 - 67,45%, N_2O - 0,83% și CH_4 - 31,72 %

Cele mai importante cantități de CO_2 provin din arderile în industria de prelucrare precum și din arderile în energetică și industriile de transformare.

Emisiile de CH_4 provin din agricultură și de la tratarea și depozitarea deșeurilor.

Cea mai mare cantitate a emisiilor de N_2O provine de la tratarea și depozitarea deșeurilor, de la alte surse mobile și utilaje și de la arderile în industria de prelucrare.

Emisii anuale de dioxid de carbon

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

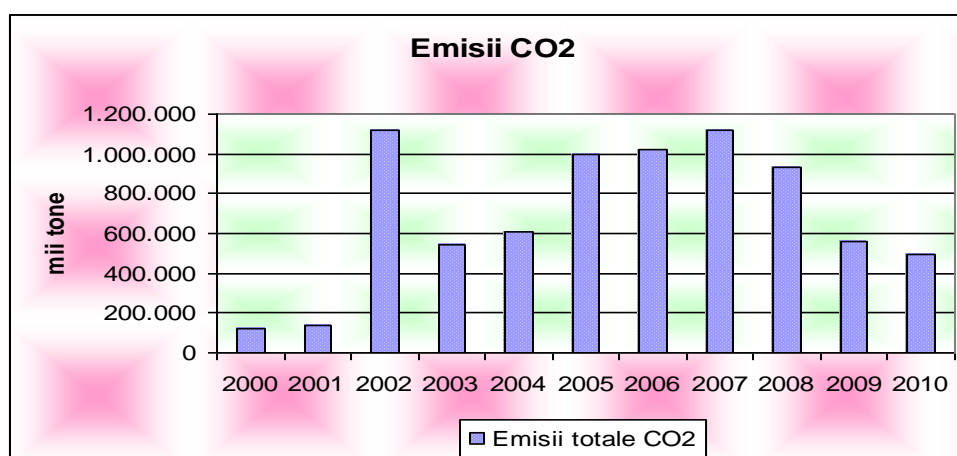
Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

Inventarele de Emisii realizate de către Agenția Regională pentru Protecția Mediului Cluj-Napoca, în perioada 2000-2010, în care au fost inventariați cea mai mare parte dintre agenți economici din județul Cluj, pun în evidență cantitățile de CO₂ emise în fiecare an.

Tabelul nr.7.7.2. Emisiile de CO₂ în atmosferă, în județul Cluj, 2000-2010

Județul Cluj/Total	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Emisii totale CO ₂ (mii tone)	124,990	134,067	1116,317	540,808	605,580	994,641	1024,144	1121,458	931,009	557,980	557,980

Figura. 7.7.2. Emisii CO₂ (mii tone), în județul Cluj, 2000-2010

Sursa ARPM Cluj-Napoca

În județul Cluj, în anul 2010, emisiile de CO₂ din atmosferă au provenit din următoarele activități:

- Arderi în industria de prelucrare – 184,257 mii tone CO₂
- Arderi în energetică și industrii de transformare – 141,102 mii tone CO₂

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

- Alte surse și utilaje – 66,428 mii tone CO₂
- Instalații de ardere neindustriale – 29,703 mii tone CO₂
- Transportul rutier – 27,506 mii tone CO₂
- Procese de producție – 27,392 mii tone CO₂
- Tratarea și depozitarea deșeurilor – 20,679 mii tone CO₂

În județul Cluj, pe parcursul anului 2010, s-a emis o cantitate totală de 497,183 mii tone CO₂, mai mică decât cea emisă în anul 2009 care a fost de 557,988 mii tone CO₂. Acest lucru se datorează în mare parte reducerii activității unor agenților economici din județul Cluj, în anul 2010.

Emisii anuale de metan

Agencia Regională pentru Protecția Mediului Cluj-Napoca a realizat Inventarul de emisii în atmosferă, aferent anului 2010, la nivelul județului Cluj, din care reies următoarele cantități emise de metan.

Tabelul nr.7.7.3. **Emisiile de CH₄ în atmosferă, în județul Cluj, 2000-2010**

Județul Cluj/Total	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Emisii totale CH ₄ (mii tone)	0,0059	0,0060	0,0193	0,4899	13,4117	12,3955	11,814	16,943	11,881	12,1299	12,1299

Fig. nr. 7.7.3. **Emisii CH₄ (mii tone), în județul Cluj, perioada 2000-2010**

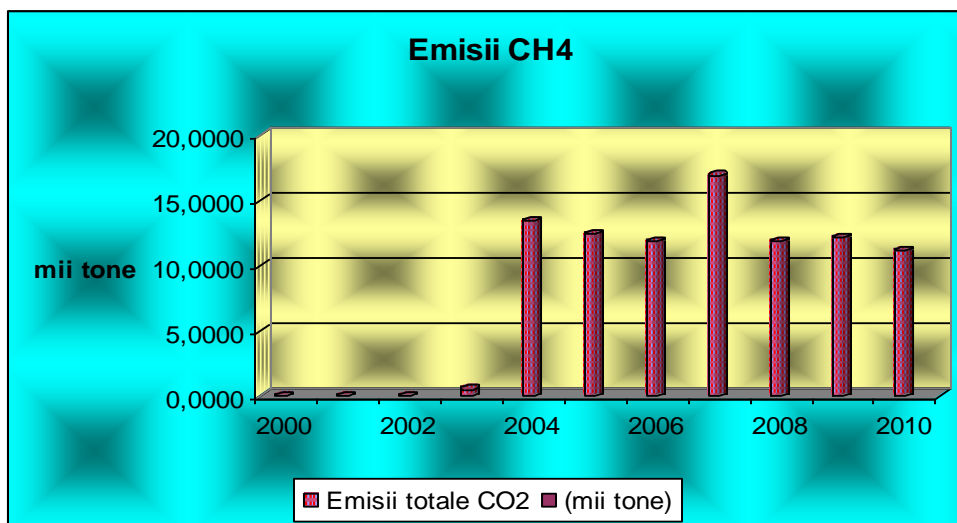
UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

Sursa ARPM Cluj-Napoca

Pe parcursul anului 2010, cantitatea totală de CH₄ emisă, în atmosferă, în județul Cluj, a atins valoarea 11,133 mii tone CH₄. Aceste emisii provin, în speță, de la următoarele activități:

- Agricultură – 7,846 mii tone CH₄
- Tratarea și depozitarea deșeurilor – 3,266 mii tone CH₄
- Arderi în industria de prelucrare – 0,012 mii tone CH₄
- Instalații de ardere neindustriale – 0,0043 mii tone CH₄
- Arderi în energetică și industrii de transformare – 0,0025 mii tone CH₄
- Alte surse mobile și utilaje – 0,0019 mii tone CH₄
- Procese de producție – 0,00049 mii tone CH₄

7.7.4. Acțiuni pentru atenuarea și adaptarea la schimbările climatice

Pachetul legislativ "Energie - Schimbări Climatice" elaborat de Comisia Europeană fost adoptat de Parlamentul European în data de 17 decembrie 2008. Pachetul reprezintă angajamentul ferm al Uniunii Europene și implicit al Statelor Membre de a lupta împotriva

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

schimbărilor climatice, pregătind tranziția către o economie cu emisii scăzute de dioxid de carbon.

Noul pachet are drept obiectiv sustenabilitatea Uniunii Europene prin oferirea unor noi oportunități economice întreprinderilor europene și asigurarea securității aprovizionării cu energie prin dezvoltarea utilizării surselor alternative de energie regenerabilă, creșterii eficienței energetice și a tehnologiilor cu carbon redus.

În cazul încheierii unui acord global în domeniul schimbărilor climatice care să continue Protocolul de la Kyoto post 2012 (Conferința Părților la UNFCCC - COP 15, Copenhaga - decembrie 2009), UE își va asuma un angajament de reducere a emisiilor de GES de 30% față de nivelul înregistrat în anul 1990, cu condiția ca și celelalte țări dezvoltate să își asume angajamente comparabile. În principal, pachetul legislativ conține măsuri ferme de combatere a schimbărilor climatice și promovare a surselor de energie regenerabile (SRE) în vederea atingerii de către Statele Membre, a obiectivelor de mediu stabilite la nivel european până în anul 2020, și anume:

- reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu 20 % până în anul 2020 (față de anul 1990) și cu 30 % în situația în care se ajunge la un acord la nivel internațional (COP 15 – Copenhaga, 2009);
- ponderea energiilor regenerabile în consumul final de energie al Uniunii Europene de 20 % până în anul 2020, inclusiv o țintă de 10% pentru biocombustibili, din totalul consumului de combustibili utilizați în transporturi;
- reducerea consumului de energie cu 20% față de nivelurile estimate pentru anul 2020, prin îmbunătățirea eficienței energetice.

Participarea la utilizarea mecanismelor protocolului de la Kyoto

În anul 1997, la cea de-a treia Conferință a Părților la Convenție, a fost aprobat Protocolul de la Kyoto, în vederea stabilirii unor măsuri, ținte și perioade clare de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră (GHG). Protocolul de la Kyoto permite Părților, care l-au ratificat, să-și îndeplinească angajamentele de reducere a emisiilor de GHG combinând politicile și măsurile interne cu cele trei mecanisme flexibile.

Mecanismul "Implementare în comun" a fost folosit de către România, în calitate de țară gazdă, încă din anul 2000, iar mecanismul „Comercializarea Internațională a Emisiilor”, a demarat în anul 2008 conform Strategiei Naționale privind Schimbările Climatice. Cel de-al treilea mecanism nu prezintă interes pentru România în acest moment, având în vedere că acesta se referă la posibilitatea ca o țară aflată pe Anexa I a Convenției să investească în

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

proiecte de reducere a emisiilor de GHG în țări în curs de dezvoltare și să primească reducerile de emisii astfel obținute.

La nivelul județului Cluj, se derulează proiectul Sawdust 2000 Joint Implementation (JI), la Huedin care urmărește realizarea unui sistem de încălzire centralizată prin utilizarea rumegușului, care a înlocuit combustibilul lichid ușor.

Aceste investiții au un impact pozitiv nu numai prin reducerea emisiilor de gaze cu efect de sera, dar acționează și asupra mediului. De asemenea din punct de vedere social, conduce la asigurarea unor condiții de confort, cu prețuri rezonabile.

Agenția Regională pentru Protecția Mediului Cluj Napoca urmărește, stadiul de îndeplinire a obligațiilor de asigurare a calității de monitorizare a proiectului de tip Implementare în comun, Joint Implementation.I.

Participarea României la implementarea schemei europene de comercializare a certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră

Schema europeană de comercializare a certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră se aplică în doua faze, corespunzând celor doua perioade de angajament stipulate in Protocolul de la Kyoto:

I perioada 1.01.2005 – 31.12.2007

IIperioada 2008 - 2012

Sectoarele industriale prevăzute să aplice schemele europene de comercializare a certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră cuprind:

Domeniul energetic:

- Instalații de ardere cu o putere termică nominală mai mare de 20 MW (cu excepția instalațiilor pentru deșeuri periculoase și municipale)
- Instalații pentru rafinarea țițeiului
- Cuptoare de cocs

Producția și prelucrarea metalelor feroase

- Instalații de prăjire sau sinterizare a minereului metalic (inclusiv a minereului cu conținut de sulf);

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

- Instalații pentru producerea fontei sau a oțelului (topire primară ori secundară), inclusiv instalații pentru turnarea continuă, cu o capacitate maximă de producție ce depășește 2,5 tone/oră.

Industria mineralelor

- Instalații pentru producerea clincherului de ciment în cuptoare rotative cu o capacitate de producție mai mare de 500 tone/zi, instalații pentru producerea varului în cuptoare rotative cu o capacitate de producție mai mare de 50 tone/zi și instalații pentru producerea clincherului de ciment sau a varului în alte tipuri de cuptoare, nerotative, cu o capacitate de producție mai mare de 50 tone/zi;
- Instalații pentru fabricarea sticlei, inclusiv a fibrelor de sticlă, cu o capacitate de topire mai mare de 20 tone/zi;
- Instalații pentru fabricarea produselor ceramice prin ardere, în special a țiglelor, a cărămizilor, a cărămizilor refractare, a dalelor, a plăcilor de gresie sau de faianță;
- Instalații cu o capacitate de producție mai mare de 75 tone/zi; și/sau cu o capacitate a cuptorului mai mare de 4 m³ și cu o densitate stabilită pentru fiecare cuptor mai mare de 300 kg/m³.

Alte activități

- Instalații industriale pentru producerea de:

- celuloză din lemn sau din alte materiale fibroase;

- hârtie și carton, având o capacitate de producție mai mare de 20 tone/zi.

Fiecare Stat Membru trebuie să decidă câte certificate de emisie pot fi alocate pentru comercializare într-o anumită perioadă de timp și câte certificate va primi fiecare combinat sau fabrică. Prima perioadă de comercializare a fost cuprinsă între anii 2005 și 2007, cea de-a doua este între 2008 și 2012, iar a treia perioadă va începe din 2013. Astfel, se dorește limitarea emisiilor de CO₂ din sectoarele industrial și energetic prin acordarea de certificate de emisie.

Un certificat de emisii de gaze cu efect de sera este un titlu care conferă dreptul de a emite o tona de dioxid de carbon echivalent într-o perioadă definită, este valabil numai pentru îndeplinirea scopului HG nr.780/2006 privind înființarea schemei de comercializare a

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

certificatelor de emisii de gaze cu efect de sera și este transferabil în condițiile prevăzute de această hotărâre.

În județul Cluj există la această dată 9 agenți economici a căror activitate necesită autorizație privind emisiile de gaze cu efect de seră, dintre care:

- 2 instalații non IPPC

- SC CARBOCHIM SA – “Fabrică de produse abrazive”.
- SC LAPP INSULATOR SA , Turda – “Fabrică de izolatori ceramici”.

- 7 instalații IPPC

- SC MECHEL SA , Campia Turzii – “Instalație pentru elaborare oțeluri, laminare, trefilare”.
- SC Colonia Cluj Napoca Energie SRL – “ Producție energie termică si electrică”.
- SC SOMEȘ SA, Dej – “Fabrică de celuloză și hârtie”.
- SC SANEX SA – “Fabrică produse ceramice, gresie și faianță”.
- R.A.T.Cluj – “Centrală termică de zonă”.
- SC DE PRODUSE CERAMICE SA, Gherla – “Fabrică de cărămizi”.
- SC Wienrberger – Sisteme de Caramizi SRL, București, punct de lucru Triteni, județul Cluj “Instalație de producere blocuri ceramice”.

Autorizațiile pentru aceste instalații au fost emise conform Ordinului 1008/2006 al MMGA, pentru aprobarea procedurii de emitere a autorizației privind emisiile de gaze cu efect de seră pentru perioada 2008 - 2012.

Planul Național de Alocare privind certificatele de emisii de gaze cu efect de seră pentru perioadele 2007 și 2008-2012, aprobat prin HG 60/01.2008 reprezintă documentul prin care se stabilește numărul total de certificate de emisii de gaze cu efect de seră, alocate la nivel național, precum și la nivelul fiecărei instalații care intră sub incidența prevederilor HG nr. 780/2006 privind stabilirea schemei de comercializare a certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră .

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

La elaborarea Planului Național de Alocare, atât pentru prima perioadă cât și pentru cea de-a doua perioadă, s-a ținut seama de cel de-al doilea Ghid al Comisiei Europene privind elaborarea Planului Național de Alocare (COM(2005)703), care are rolul de a asista Statele Membre în implementarea criteriilor din Anexa III, a Directivei 2003/87/CE.

Planul Național de Alocare al României, pentru anul 2007 și perioada 2008-2012 descrie metodologia și principiile pe baza cărora se face alocarea certificatelor, prezintă numărul total de certificate ce urmează a fi alocate precum și numărul de certificate ce se alocă fiecărui sector, precum și fiecărei instalații.

În conformitate cu Planul Național de alocare numărul total al instalațiilor pentru care au fost alocate certificate de emisii de gaze cu efect de seră, la nivel național, este de 244 pentru anul 2007 și 229 pentru perioada 2008-2012.

Plafonul la nivel național trebuie să se conformeze cu plafonul indicativ al Comisiei Europene.

Numărul de certificate ce urmează a fi alocate pentru perioada de 2008-2012 este de 379.721.760 (întreaga perioadă), 75.944.352 anual. Se acordă un bonus instalațiilor de cogenerare în condițiile eficienței globale a instalației de minim 65%. Rezerva pentru cogenerare cuprinde un număr de 723.913 certificate anuale pentru perioada 2008-2012.

În județul Cluj există o singură instalație care beneficiază de bonus de cogenerare: SC Colonia Cluj Napoca Energie SRL.

7.8. Planul Local de Acțiune pentru Mediu – județul Cluj – 2007

Planurile Locale de Acțiune pentru Mediu vizează în general diminuarea poluării, utilizarea eficientă a resurselor naturale regenerabile și neregenerabile, dezvoltarea educației ecologice și promovarea activităților social-economice cu impact minim asupra mediului natural. PLAM-urile accentuează de asemenea importanța respectării cerințelor economice prezente, ținând cont de necesitatea respectării principiilor de coabitare cu mediul natural.

În baza evaluării calității mediului și a surselor de poluare existente, prin aplicarea metodologiei de evaluare și ierarhizare, pentru Planul Local de Acțiune pentru Mediu al Județului Cluj în anul 2007 s-a obținut următoarea listă ierarhizată a problemelor/aspectelor de mediu:

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

CALITATEA NECORESPUNZĂTOARE ȘI CANTITATEA INSUFICIENTĂ A APEI POTABILE

1. Calitatea necorespunzătoare a apei utilizate în scop potabil în mediul rural
2. Absența unui sistem de monitoring corespunzător al calității apei potabile în mediul rural
3. Deficiențe în sistemul de distribuție a apei potabile în mediul urban
4. Existența unui deficit cantitativ de apă potabilă în mediul rural

POLUAREA APELOR DE SUPRAFATA

5. Inexistența sistemelor de canalizare și epurare a apelor uzate menajere în localități cu sisteme centralizate de alimentare cu apă potabilă
6. Epurarea necorespunzătoare a apelor uzate provenite din mediul rural
7. Deficiențe în sistemul de canalizare a apelor uzate din mediul urban
8. Epurarea necorespunzătoare a apelor uzate provenite din mediul urban
9. Afectarea calității apelor de suprafață datorită poluărilor accidentale

POLUAREA SOLULUI SI A APELOR SUBTERANE

10. Evacuarea necorespunzătoare a dejecțiilor de la fermele zootehnice și din sectorul industrial.

POLUAREA ATMOSFEREI

11. Existența poluării datorită surselor mobile (praf, noxe)
12. Ineficiența sau inexistența unor sisteme de reținere a emisiilor în sectorul industrial, precum și folosirea exclusivă a energiei obținută în mod convențional

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

13. Lipsa sistemelor de recuperare și reducere a COV rezultați la stocarea, manipularea produselor petroliere precum și din alte activități industriale

GESTIUNEA DEȘEURILOR

14. Lipsa sistemului integrat de gestionare a deșeurilor municipale la nivel județean

15. Poluarea istorică din zona Turda ca urmare a depozitărilor necontrolate de HCH (hexaclor ciclohexan)

16. Închiderea depozitelor de deșeuri municipale neconforme

17. Închiderea și ecologizarea gropilor de gunoi din mediul rural

PERICOLE GENERATE DE CATASTROFE/FENOMENE NATURALE ȘI ANTROPICE

18. Pericole asociate transportului materialelor periculoase

19. Existența unor suprafețe importante de terenuri supuse eroziunii în zona Dealurilor Someșene și în Câmpia Transilvaniei

20. Amplificarea inundațiilor ca urmare a exploatării neraționale a resurselor naturale

URBANIZAREA MEDIULUI

21. Absența centurilor de ocolire pentru traficul rutier de tranzit în localitățile: Cluj-Napoca, Turda, Câmpia Turzii, Gherla, Huedin și Dej

22. Diminuarea și degradarea spațiilor verzi intraurbane și periurbane din aglomerarea Cluj-Napoca și celelalte localități ale județului Cluj

23. Poluare sonoră cauzată de trafic

24. Evoluția neuniformă a spațiilor verzi și a zonelor de agrement în localitățile județului Cluj

25. Absența infrastructurii rutiere adecvate și ineficiența sistemelor de

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

transport în mediul urban

26. Extinderea intravilanului localităților în detrimentul zonelor naturale

27. Desfășurarea de activități în spații antifonate necorespunzător

28. Inexistența unor spații tampon între zona industrială și zona rezidențială din municipii și orașe

DEGRADAREA MEDIULUI NATURAL SI CONSTRUIT

29. Degradarea mediului natural ca urmare a funcționării necorespunzătoare a balastierelor și carierelor

30. Îmbunătățirea administrării ariilor naturale protejate care sunt atribuite în custodie și în special a celor care nu sunt atribuite în custodie și alocarea de fonduri în acest scop

31. Afectarea mediului natural ca urmare a agresiunii de tip antropic (practicarea turismului necontrolat, braconaj, pășunat, pescuit, extinderea urbanizării, activități agricole, defrișări, colectare de material biologic

32. Lipsa administrării eficiente a terenurilor forestiere retrocedate în special persoanelor fizice (structuri de administrare, amenajamente silvice, cadastru forestier s.a.)

33. Lipsa unui sistem de informare a cetățenilor cu privire la arealele protejate și existența regulamentelor de urbanism care reglementează

activitățile umane în spațiile terestre și acvatice situate în aceste areale

34. Lipsa unui inventar riguros al speciilor și al ariilor de interes științific la nivelul județului Cluj

35. Exploatarea irațională a pășunilor și a solurilor agricole

EDUCATIA PRIVIND PROTECȚIA MEDIULUI

36. Educația privind protecția mediului scăzută la nivel comunitar și lipsa de cunoștințe privind legislația de mediu în vigoare

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

37. Participarea redusă a comunității în rezolvarea problemelor de mediu

ASIGURAREA STĂRII DE SĂNĂTATE

38. Inexistența unei cuantificări a efectelor poluării factorilor de mediu asupra stării de sănătate a populației

39. Lipsa unui sistem de monitorizare a evoluției sănătății umane în raport cu poluarea mediului

TURISM

40. Amenajarea inadecvată sau chiar absența în unele zone de agrement a dotărilor corespunzătoare din punct de vedere igienico-sanitar și al gestiunii deșeurilor.

Cu toate că au trecut patru ani de la redactarea acestui plan, multe probleme identificate și-au păstrat actualitatea astfel trebuie luate în considerare și pentru perioada 2014-2020.

Concluzii

În istoria economică a României și inclusiv a județului Cluj protecția mediului nu a reprezentat niciodată o prioritate. Putem spune că din multe puncte de vedere reprezenta o necesitate mai mult sau mai puțin recunoscută de factorii decizionali și/sau de populație. Schimbările de după 1989 au favorizat rezolvarea problemelor de mediu, cu sau fără dezavantaje economice colaterale. Sau dacă ne gândim la prăbușirea industriei (mai ales industria grea poluatoare), îmbunătățirea calității aerului este un efect colateral plăcut. Industria oricum necesita o schimbare structurală. Această îmbunătățire a fost parțial contrabalansată de creșterea parcului auto (și un parc cam bătrân), dar a mai venit și criza economico-financiară și a mai rezolvat parțial și problema aceasta. Un lucru însă nu putem nega. Procesul de aderare la Uniunea Europeană a avut un efect pozitiv în domeniul dezvoltării infrastructurii de mediu și nu numai. S-au investit și se investesc sume serioase în acest domeniu, într-o perioadă când nu știau de unde altundeva am putea avea surse pentru investiții de asemenea anvergură. Bineînțeles se ivește și problema utilizării înțelepte a unor bani „primiți”. Dacă ar fi din surse proprii, poate ne-am gândi de multe ori mai bine cum să utilizăm și mai eficient, și până la urmă nu știu cine va face socoteala cât am dat și cât am

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

primit. Dar în faza actuală, situația este că avem resurse financiare pentru a rezolva niște probleme de bază.

Apa – o resursă strategică, un element primordial al vieții – și putem zice că județul Cluj se află în frunte în acest domeniu. Am folosit toate programele posibile pre- și postaderare, avem o sursă bogată și curată de apă potabilă, oferim servicii chiar și județului vecin, e un trend sănătos, bine ar fi să-l și păstrăm. Protecția acestor resurse de apă din toate punctele de vedere este un element cheie.

Boom-ul imobiliar dinaintea crizei a dat peste cap mediul urban. O explozie necontrolată și dăunătoare din multe puncte de vedere a distrus calitatea vieții în multe orașe. Avem o șansă ca măcar ulterior să încercăm să normalizăm situația.

În domeniul deșeurilor la un moment dat aveam faimă mondială cu depozitul din Cluj-Napoca și cu problemele sociale care se suprapuneau cu acesta. Și se pare că se rezolve cam greu. Dar din nou trebuie spus, că avem o șansă, avem un proiect care ar trebui implementat cu succes și rezultate care să se resimtă.

Intre țările membre și candidate la UE, România deține cea mai mare diversitate biogeografică și în acest domeniu nici județul Cluj nu duce lipsă. Pe teritoriul României se găsesc 5 regiuni biogeografice: continentală (cea mai comună), alpină (în țările cu zone montane), panonică (se găsește în Ungaria și țările vecine), pontică (doar în România și Bulgaria), stepică (doar în România). România, prin valoarea ridicată a biodiversității pe care o deține aduce o contribuție importantă la Rețeaua Ecologică Europeană Natura 2000. Pentru a scoate în evidență valoarea biodiversității din România menționăm doar că în țara noastră se află: - peste jumătate din suprafața Munților Carpați, cei mai extinși și mai sălbatici munți din Europa, identificați ca una dintre cele mai importante ecoregiuni la nivel global. Aici trăiește aproape jumătate din populația de carnivore mari a Europei (urs, lup, râși). În multe țări dezvoltate din UE putem observa că într-o anumită fază a dezvoltării au distrus foarte mult din patrimoniul lor natural. Apoi au început să apară consecințele și au început să aducă măsuri de protecție, măsuri de reconstrucție și au salvat ce s-a mai putut. Este oare inevitabil să trecem și noi prin faza aceasta de distrugere sau reușim să ne păstrăm această comoară. De multe ori parcă admiră mai mult străinii decât noi aceste minuni.

Strategia Europa 2020 încearcă să creioneze o cale de ieșire din criză, și această traiectorie cuprinde energiile regenerabile și toată industria care s-ar putea lega de acest domeniu. Trebuie să urmărim procesul și cu acel capital uman care ar putea să ne stea la dispoziție (dacă nu vor pleca și ei) calea este deschisă. Și de data aceasta nu pentru că așa cere UE, ci ar putea deveni un domeniu strategic. În această privință și nu numai ar putea ajuta mult niște programe operaționale și regionale foarte bine gândite pentru perioada 2014-2020.

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

7.8. Analiza SWOT - Mediu

PUNCTE TARI	JUSTIFICARE
<p>AER</p> <ul style="list-style-type: none"> - posibilitatea monitorizării și îmbunătățirea calității aerului - existența unor rețele de monitorizare care furnizează date on-line - datele privind valorile măsurate sunt la dispoziția publicului - scăderea emisiilor de poluanți atmosferici - Elaborarea Programului Integrat de Gestionare a Calității Aerului pentru aglomerarea Cluj-Napoca și municipiul Dej și realizarea măsurilor de reducere a poluării aerului înconjurător prevăzute în program 	<ul style="list-style-type: none"> - Ca și parte a Rețelei Naționale de Monitorizare a Calității Aerului s-a înființat și în județul Cluj sistemul de monitorizare cu 5 puncte de prelucrare (Cluj-Napoca, Turda, Câmpia Turzii, Gherla, Huedin, Apahida) și mai multe stații automate. Dotarea prin proiectul PHARE RO 2002/000-586.04.12.03, cu stații de monitorizare a calității aerului la nivel județean. Există metode și criterii comune de măsurare, se pot sesiza depășirile de valori limită, se pot emite avertizări, se pot identifica sursele de poluare și se pot lua măsuri de combatere. - Datele privind valorile măsurate sunt la dispoziția publicului – panouri publice la primărie sau în spațiul public. - reducerea activității economice din cauza crizei – din punct de vedere al calității aerului este un avantaj - din aceeași cauză putem vorbi și de reducerea intensității traficului rutier. - Măsuri concrete luate în cazuri unor depășiri ale valorilor limită la PM10 și NO₂ în Cluj-Napoca și Dej prin Programul Integrat de Gestionare a Calității Aerului aprobat la nivelul Consiliului Județean. - Accelerarea înnoirii parcului auto datorită programului „Rabla” (4.148 vehicule scoase din uz și tratate) - <u>Directiva 2008/50/CE</u> transpusă prin <u>Legea 104/2011</u> privind calitatea aerului înconjurător
<p>APĂ</p> <ul style="list-style-type: none"> - resurse de apă potabilă de bună calitate și cantități suficiente - extinderea și îmbunătățirea calității 	<ul style="list-style-type: none"> - turn de captare nou în Lacul Tarnița, realizat prin proiect ISPA – asigură îmbunătățirea calității apei potabile față de captarea din Lacul Gilău și cantitate suficientă pentru alimentarea orașelor: Cluj-

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

<p>serviciilor în domeniul apă/apă uzată</p> <ul style="list-style-type: none"> - creșterea capacității de implementare a proiectelor de mediu - se dezvoltă infrastructura de mediu în domeniul apă/apă uzată din județ - tratarea integrală și unitară a problemelor legat de managementul apelor - monitorizarea calității apei prin resurse proprii - identificarea surselor de poluare cu nitrați 	<p>Napoca, Gherla, Dej și zonele suburbane limitrofe</p> <ul style="list-style-type: none"> - existența operatorilor regionali – în cazul județului Cluj sunt doi operatori regionali – Compania de Apă Arieș SA pentru bazinul hidrografic al Arieșului și Compania de Apă Someș SA pentru restul teritoriului județului Cluj (și județul Sălaj) – în loc de mulți operatori cu experiență redusă, operatori mari cu expertiza necesară pentru a oferi servicii de mai bună calitate și de accesa fonduri europene - Proiectul din bazinul Someș-Tisa presupune investiții pentru îmbunătățirea procedurii de tratare a apei potabile și a distribuției acesteia, precum și colectarea apelor uzate și tratarea acestora în 8 aglomerări urbane situate în județele Cluj și Sălaj, respectiv: Cluj-Napoca, Dej, Gherla, Huedin. - Proiectul din Bazinul Arieșului presupune investiții pentru îmbunătățirea procedurii de tratare a apei potabile și a distribuției acesteia ca și pentru colectarea și epurarea apelor uzate în regiunea Turda-Câmpia Turzii, în localitățile Turda, Câmpia Turzii, Luna, Viișoara, Mihai Viteazu și Săndulești - Structuri instituționale înființate pentru managementul integrat al sectorului apă (calitate și cantitate) pe bazine hidrografice - Laborator regional de analize fizico-chimice și biologice acreditat - Monitorizarea apelor din zonele vulnerabile la poluarea cu nitrați din surse agricole - POS Mediu – condițiile accesării Fondului de Coeziune în cadrul Priorității 1. <p>Directiva Cadru Apa</p>
<p style="text-align: center;">DEȘEURI</p> <ul style="list-style-type: none"> - extinderea și îmbunătățirea calității serviciilor în domeniul managementului deșeurilor municipale - protecție mai eficientă a calității solului subsolului și a apelor subterane - utilizarea durabilă a resurselor - reducerea cantității de deșeuri depozitate 	<ul style="list-style-type: none"> - S-a aprobat proiectul major Sistem de management integrat al deșeurilor în județul Cluj în valoare de peste 70 de milioane de euro - proiectul va urma să asigure infrastructura de bază în domeniul gestionării deșeurilor în județ prin construirea unui depozit ecologic și 3 stații de transfer - în 2009 s-au închis depozitele de deșeuri din

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

<p>prin compostare</p> <ul style="list-style-type: none"> - rezolvarea parțială a problemelor deșeurilor provenite din construcții - decontaminarea unui sit cu poluare istorică - definirea liniilor strategice la toate nivelele administrative privind gestionarea deșeurilor - rezolvarea la nivel județean al problemelor privind deșeurile periculoase - Existența unui incinerator ecologic de deșeurile medicale și industriale periculoase 	<p>mediul rural</p> <ul style="list-style-type: none"> - organizarea colectării selective și refolosirii respectiv reutilizării anumitor tipuri de deșeurii - Directiva Cadru Deșeurii 2006/12/EC - Tratatul de Aderare – Capitolul 22 Mediu - implementarea proiectelor mici de gestionare a deșeurilor din cadrul programului PHARE CES 2004 în zona metropolitană Cluj-Napoca, Gherla, Câmpia Turzii, Dej, Mihai Viteazu - aprobarea proiectului „Reabilitare sitului contaminat istoric - Depozit de deșeurii periculoase Turda” UCT – Poșta Rât în valoare de 11,5 milioane de euro - Elaborarea Strategiei și a Planului National de Management a Deșeurilor, precum și a Planurilor Regionale și Județene de Gestionare a Deșeurilor
<p>RISCURI NATURALE</p> <ul style="list-style-type: none"> - posibilitatea prevenirii unor pagube cauzate de alunecări de teren – preluarea zonelor cu risc în PUG-uri - posibilitatea identificării riscurilor hidrologice 	<ul style="list-style-type: none"> - elaborarea hărților de risc pentru alunecările de teren cu valori de vulnerabilitate, de hazard și de risc - Realizarea Sistemului Integrat Informațional și de Decizie pentru managementul hidrologic de urgență
<p>SCHIMBĂRI DE CLIMĂ</p> <ul style="list-style-type: none"> - reducerea emisiilor de CO₂ și a altor gaze cu efect de seră (GEF) - avantaje economice provenite din comercializarea certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră - definirea liniilor strategice privind protecția atmosferei și schimbările climatice - înlocuirea combustibililor fosili cu biomasa, în vederea reducerii emisiilor de gaze cu efect de seră, în special a CO₂ și CH₄. 	<ul style="list-style-type: none"> - existența schemei de comercializare a certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră - au fost identificate și s-a realizat inventarul instituțiilor care intră sub incidența schemei. - Directiva 2003/87/CE - Existența unei Strategii Naționale pentru Protecția Atmosferei precum și a unui Plan și a unei Strategii Naționale privind Schimbările Climatice - Implementarea Proiectului Joint Implementation JI “Sawdust 2000” – Rumeguș 2000 pentru centrala termică de la Huedin
<p>MEDIUL URBAN</p> <p>– îmbunătățirea situației privind spațiile verzi și extinderii intravilanului</p>	<ul style="list-style-type: none"> - actualizare PUG Gherla - a fost elaborat noul PUG al municipiului Cluj Napoca, el fiind în procedura de avizare din punct de vedere al protecției mediului
<p>ARII PROTEJATE</p>	<ul style="list-style-type: none"> - existența rețelei Natura 2000 în județ

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

<ul style="list-style-type: none"> - păstrarea în stare naturală a ariilor protejate, protecția biodiversității - definirea activităților economice compatibile cu statutul de sit Natura 2000 	<ul style="list-style-type: none"> - aprobarea proiectului „Evaluarea stării de conservare a habitatelor de interes comunitar din ROSCI0017 – Căian în vederea elaborării unui management conservativ și durabil specific siturilor Natura 2000” cu Obiectivul general propus: managementul conservativ și durabil al habitatelor/speciilor de interes comunitar din ROSCI0017-Căian prin elaborarea Planului de Management specific unui sit Natura 2000, respectiv prin implicarea factorilor interesați și a comunităților locale în elaborarea și implementarea măsurilor concrete de conservare. - Directiva Habitate
<p style="text-align: center;">ZGOMOT</p> <ul style="list-style-type: none"> - definire și cuantificare clară a surselor de poluare acustică și măsurilor necesare de protecție - posibilitatea delimitării unor zone rezidențiale cu valoare redusă de poluare fonică - reducerea poluării atmosferice și fonice în orașele Cluj-Napoca, Turda, Câmpia Turzii, Gherla 	<ul style="list-style-type: none"> - s-a elaborat harta strategică de zgomot pentru Cluj-Napoca - realizarea parțială a centurii ocolitoare pentru aceste orașe - Directiva 2002/49/CE
<p style="text-align: center;">LEGISLAȚIE</p> <ul style="list-style-type: none"> - Legislația de mediu armonizată cu legislația UE 	<ul style="list-style-type: none"> - procesul de aderare la UE a presupus și preluarea acquisului comunitar și înglobarea lui în legislația națională - s-a desfășurat în două faze: „Proiectul de twinning cu țară parteneră Germania și partener secund Austria - Implementarea și aplicarea Acquis-ului pentru protecția mediului cu punct focal calitatea aerului (Faza I – în perioada: noiembrie 2005 - noiembrie 2007) - Implementarea și aplicarea Acquis-ului pentru protecția mediului cu punct focal calitatea aerului și schimbări climatice (Faza II – în perioada: decembrie 2007 - iunie 2009).
<p>PUNCTE SLABE</p>	<p>JUSTIFICARE</p>
<p style="text-align: center;">APA</p>	

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

<ul style="list-style-type: none"> - Investiții mari necesare pentru îndeplinirea cerințelor UE - Infrastructura în curs de dezvoltare în epurarea apelor uzate, în special în orașele mai mici și în mediul rural - Accesul limitat al populației la sistemele centralizate de apă și apă uzată comparativ cu țările UE dezvoltate - Probleme cu calitatea apei potabile din fântâni și evacuările de apă uzată în zona rurală - Inundații datorate viiturilor repetate și intense cât și specificului cursurilor de apă (număr mare de clădiri și infrastructuri aflate în zone inundabile, intensificarea utilizării terenurilor și creșterea valorii economice a zonelor periclitate, deficiente de concepție a unor măsuri de protecție) - Lipsa unei delimitări clare a cerințelor de calitate a apelor de suprafață prin legislația în domeniu (Legea 107/1996 cu completări ulterioare, Ordin MAPM nr 1146/2002). 	<ul style="list-style-type: none"> - Pentru îndeplinirea cerințelor de mediu din Tratatul de aderare – Capitolul 22 – Mediu e nevoie de sume mult mai mari decât cele disponibile prin fonduri europene - Investițiile s-au concentrat în orașe - Urbanizarea accelerată în perioada comunistă fără dezvoltarea infrastructurii edilitare necesară - Sisteme centralizate insuficiente pentru aprovizionarea cu apa potabila și evacuarea apelor uzate, în special în zona rurală - Lipsa seriozității privind pregătirea PUG-urilor și definirea zonelor unde să nu se emită autorizații de construire
<p style="text-align: center;">DEȘEURI</p> <ul style="list-style-type: none"> - Infrastructura slabă pentru colectarea, transportul și eliminarea deșeurilor. - Poluare accentuată în zona rurală cu deșeurii mai ales în zona văilor - Pierderea tradițiilor privind compostarea deșeurilor biodegradabile - Poluarea solului și apei subterane din cauza depozitelor neadecvate. - Colectarea deșeurilor, parțial selectivă, îngreunează recuperarea, reciclarea, re folosirea acestora. - Lipsa recunoașterii potențialului economic al utilizării deșeurilor. - Numărul redus și slaba mediatizare a existenței agenților economici care prestează activități în domeniu. 	<ul style="list-style-type: none"> - Lipsa spațiilor special amenajate pentru amplasarea containerelor, pubelelor; - inexistența unor rețele pentru preluarea deșeurilor cuprinse în legislații specifice: ulei uzat, baterii și acumulatori uzați, deșeurii de echipamente electrice și electronice, sticlă, ambalaje; - Dotarea necorespunzătoare cu utilaje a operatorilor de servicii publice de gospodărire în mediul rural ; - Inexistența stațiilor de compostare a deșeurilor vegetale; - Lipsa depozitelor ecologice pentru deșeurii menajere; - Lipsa unei strategii clare, lipsa culturii de selectare la nivelul populației. - Insuficienta promovare a instrumentelor

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

<ul style="list-style-type: none"> - Neutilizarea la capacitate a incineratorului existent de deșeuri medicale și industriale periculoase. - Insuficiente resurse financiare și umane la nivelul administrației publice a municipiilor pentru a se implica în managementul deșeurilor. - Slaba mediatizare, educare, conștientizare și motivare a populației, cu precădere a generației tinere și a agenților economici. - Dificultati în elaborarea și implementarea planurilor județene și regionale de gestionare a deșeurilor, ca urmare a lipsei unor planuri întocmite de consiliile locale și de marii producători de deșeuri. - Existența siturilor poluate istoric cauzate de activități economice intensive din trecut și depozitarea în spații necorespunzătoare a deșeurilor; - Neutilizarea la capacitate a incineratorului existent de deșeuri medicale și industriale periculoase 	<p>administrative care sa faciliteze crearea de piețe viabile a deșeurilor.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ar fi necesară o gândire regională. - imposibilitatea sau lipsa de voință în ceea ce privește angajarea forței de muncă calificate. - Lipsa interesului față de temă din cauza dorinței de a obține profit rapid și nu al caracterul educativ. - Problema generală a diferențelor prea mari dintre teorie și realitate practică. - Dezinteresul sistemului politic premergător față de anumite probleme de mediu și față de sănătatea populației.
<p style="text-align: center;">AER</p> <ul style="list-style-type: none"> - Depășiri ale limitelor admise în ceea ce privește pulberea sedimentabilă PM10 și No2 - Poluare cauzată de arderea combustibililor fosili. - Poluarea atmosferei datorată traficului auto în aglomerări și zone urbane. - Ineficiența sau inexistența sistemelor de reținere a emisiilor de noxe din sectorul industrial. - Insuficiența dotărilor și a sistemelor de auto-monitorizare a emisiilor în aer la operatorii industriali. - Absența proiectelor ISPA pentru protecția atmosferei, deși acest domeniu este eligibil conform Regulamentului nr. 1267/1999/CE - Calitatea aerului necorespunzătoare raportat la standardele de calitate în zone și 	<ul style="list-style-type: none"> - Neîndeplinirea tuturor prevederilor - Folosirea într-o proporție ridicată a combustibililor fosili în producerea de energie. - Creșterea rapidă a numărului de autovehicule pe cap de locuitor și starea lor tehnică proastă. - Lipsa de interes și/sau de fonduri necesare. - Lipsa de control eficient și legislație clară. - Lipsa de interes în domeniu. - Demersuri birocratice prea stufoase. - <u>Directiva 2008/50/CE</u> transpusă prin <u>Legea 104/2011</u> privind calitatea aerului înconjurător

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

<p>aglomerări (depășiri la indicatorii pulberi, Nox, SO₂, CO₂, alte gaze cu efect de sera, metale grele). - Neacreditarea laboratoarelor din APM – uri.</p>	
<p>PROTECȚIA NATURII</p> <ul style="list-style-type: none"> - Infrastructura insuficientă pentru conservarea biodiversității, protecția naturii și a peisajului. - Inventariere inexactă, stare de conservare necunoscută ori nepotrivită a ariilor protejate. - Planurile de management și regulamentele nu au fost încă elaborate pentru toate ariile naturale protejate și nu au fost desemnați custozi/administratori pentru toate ariile naturale protejate. - lipsa delimitării GIS a unor ariilor protejate și a cartografierii acestora. - Nu există încă un inventar complet al tuturor habitatelor naturale și speciilor de flora și fauna. - Existența unor habitate și specii aflate în pericol de dispariție. - Suprafața mare a terenurilor degradate. - Neimplicarea autorităților locale în managementul ariilor protejate. - Slaba conștientizare a populației și a agenților economici privind managementul ariilor protejate. 	<ul style="list-style-type: none"> - Multe arii protejate nu sunt date în custodie. - Lipsa personalului pentru pază, control. - Resurse financiare și umane scăzute pentru managementul ariilor naturale protejate și a ecosistemelor. - Probleme atât birocratice cât și lipsa de interes. - Lipsă de fonduri. - Lipsa măsurilor de protecție. - Din cauza defrișărilor sau practici agricole necorespunzătoare. - frica de arii protejate, percepția greșită a lor ca frână a dezvoltării economice. - Media mai puțin interesată în temă. - Strategia EU 2020 privind biodiversitatea
<p>Mediul urban</p> <p>Lipsa spațiilor verzi în mediul urban</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cluj-Napoca – 18mp - Câmpia Turzii – 17mp - Turda – 4 mp - Dej – 14 mp 	<p>Legea 313/12.10.2009 – 20 mp/locuitor</p> <ul style="list-style-type: none"> - haosul în ceea ce privește extinderea zonelor de construcție – corupție – neaplicarea legislației
OPORTUNITĂȚI	
<p>Fondurile UE alocate pentru creșterea standardelor de mediu și de viață a populației Asistența tehnică disponibilă pentru pregătirea unui portofoliu consistent de proiecte în vederea finanțării prin POS (cu suport PHARE, ISPA și bugetul de stat)</p>	

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

Dezvoltarea unor planuri de investiții pe termen lung în condițiile dezvoltării durabile
Dezvoltările strategice substanțiale (regionalizare) legate de îmbunătățirea serviciilor publice și dezvoltarea durabilă.
Programele Băncii Mondiale pentru sectorul apă în mediul rural
Dezvoltarea unei piețe viabile a deșeurilor/materiei prime rezultată din procesarea deșeurilor
Finalizarea proiectelor pilot în cazul recuperării/reciclării deșeurilor de ambalaje
Proiecte comune de implementare pentru reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră
Introducerea surselor regenerabile de energie
Colaborarea cu Ungaria pentru evaluarea calității aerului în context transfrontalier
Oportunități de afaceri pentru companiile străine
Dezvoltarea de Parteneriate Public-Public și Public-Private
Oportunități pentru investiții private și comerț
Dezvoltarea turismului ecologic.
Exploatarea economică rațională a speciilor de flora și faună
Colaborarea transfrontalieră în domeniul protecției naturii, în cadrul ecoregiunilor
Oportunitățile de training pentru AM/ OI/ Beneficiari din proiectele de asistență tehnică pe PHARE și ISPA;
Creșterea rolului beneficiarului în implementarea proiectului ("proprietatea" asupra proiectului la nivel local)
Strategia UE 2020 privind biodiversitatea prevede – obiectivul 20/20/20 – adică reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu 20% - utilizarea energiei verde într-un procent de 20% - creșterea eficienței energetice cu 20%
Existența Strategiei Uniunii Europene pentru Regiunea Dunăre – protecția mediului în regiune – a restabili și a menține calitatea apelor – a ține sub control riscurile de mediu – a păstra biodiversitatea, peisajul, calitatea aerului și solului

AMENINȚĂRI

Capacitate scăzută a beneficiarilor finali/autorități locale de a dezvolta proiecte
Neconformarea cu cerințele Directivelor UE pentru sectorul de mediu în cadrul unei absorbții scăzute a fondurilor europene din cauza procesului complex de pregătire a proiectelor, precum și a co-finanțării costisitoare
Dificultăți în susținerea costurilor de cofinanțare a proiectelor în domeniul infrastructurii de mediu, în special de către comunitățile mici și medii.
Dificultăți de natură organizatorică, politică și financiară, determinate de procesul de regionalizare
Gradul redus de asociere al comunităților rurale
Personal insuficient pregătit și experimentat pentru aplicarea cadrului legal de management al deșeurilor la nivelul autorităților administrației publice locale, în special în mediul rural
Slaba suportabilitate socială a unor bune servicii de apă/apă uzată, salubritate, termoficare
Costuri ridicate pentru conformarea cu standardele europene privind schimbul de tehnologii și folosirea BAT pentru IMA;
Insuficiente programe de finanțare pentru reducerea emisiilor de poluanți în atmosferă

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

Presiunea crescută asupra biodiversității și calității aerului în corelare cu creșterea economică;
Ineficiența investițiilor pe termen scurt și mediu pentru reducerea riscurilor de dezastre naturale care pot provoca pagube materiale și umane importante
Cooperarea diverselor instituții-organisme implicate în managementul FSC
Disponibilitatea terenurilor pentru dezvoltarea infrastructurii de mediu
Neinformarea corectă a publicului în vederea practicării turismului ecologic poate duce la distrugerea unor bogății naturale (speleoteme, monumente ale naturii etc.)
Creșterea exploatărilor, vânătorii, turismului și construcțiilor ilegale în ariile protejate;
Utilizarea neadecvată a fondurilor UE, fără luarea în considerare a posibilelor efecte asupra mediului și biodiversității, de exemplu pentru dezvoltarea infrastructurii care conduce la fragmentarea habitatelor.
Neconformarea cu cerințele Directivelor UE pentru sectorul de apă în cazul unei absorbții scăzute a fondurilor europene cauzate de procesul complex de pregătire și gestionare a proiectelor, precum și a co-finanțării costisitoare;
Întârzierea derulării proiectelor cauzate de aprobarea târzie a POS Mediu, urmată de înființarea târzie a Comitetului de Monitorizare și aprobarea criteriilor de selecție
Întârzierile în aprobarea proiectelor majore
Dificultățile ce apar în finanțarea proiectelor generatoare de venituri
Dezangajarea fondurilor în cazul unor nereguli constatate.

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

Anexe capitolul 7

Anexa 7.1. Situri contaminate, județul Cluj, 2010

Nr. Crt.	Județul	Numele proprietarului / administratorului / deținătorului sitului contaminat	Localizarea sitului contaminat	Tipul de proprietate asupra terenului	Tipul activității poluatoare	Natura sursei de poluare	Natura poluanților	Vârsta poluării	Suprafața contaminată (m ²)
1	Cluj	S.C.Nuha Trading SRL	Turda, str.22 Dec.1989,nr. 12C	proprietate privată	activitate industrială - dezafectarea construcțiilor preluate	depozitare materiale periculoase	pesticide, insecticide, minerale, fenoli, hidroxizi, carbonați, cloruri, mercur, intermediari din procesul tehnologic de fabricație	activitatea de producție pe amplasament a început în 1958	10,690

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

Nr. Crt.	Județul	Numele proprietarului / administratorului / deținătorului sitului contaminat	Localizarea sitului contaminat	Tipul de proprietate asupra terenului	Tipul activității poluatoare	Natura sursei de poluare	Natura poluanților	Vârsta poluării	Suprafața contaminată (m ²)
2	Cluj	Primăria municipiului Turda / RADP Turda	Depozit batal Arieș (între dig Arieș și dig protecție UCT)	domeniul public	activitate industrială (chimică) depozitare necontrolată	depozitare deșeuri periculoase	pesticide (intermediari din procesul tehnologic de fabricație)	activitatea de producție a lindanului a început în 1965	4,000
3	Cluj	Constructorul SCCA Cluj-Napoca-secția Turda	Depozit Constructorul SCCA	proprietate privată	activitate industrială (chimică) depozitare necontrolată	depozitare deșeuri periculoase	pesticide (intermediari din procesul tehnologic de fabricație)	1998	24,000

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

Nr. Crt.	Județul	Numele proprietarului / administratorului / deținătorului sitului contaminat	Localizarea sitului contaminat	Tipul de proprietate asupra terenului	Tipul activității poluatoare	Natura sursei de poluare	Natura poluanților	Vârsta poluării	Suprafața contaminată (m ²)
4	Cluj	Ocolul silvic Turda - Unitatea amenajistică	Depozit Pata Rât - fosta rampă de deșeuri a UCT	propr. privată a statului	activitate industrială (chimică) depozitare necontrolată	depozitare deșeuri periculoase	pesticide (intermediari din procesul tehnologic de fabricație)	1998	10,000
5	Cluj	Primăria comunei Mihai Viteazul	Depozit lângă DN 1 spre Alba Iulia	domeniul public	activitate industrială (chimică) depozitare necontrolată	depozitare deșeuri periculoase	pesticide (intermediari din procesul tehnologic de fabricație)	1998	5,000

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

Nr. Crt.	Județul	Numele proprietarului / administratorului / deținătorului sitului contaminat	Localizarea sitului contaminat	Tipul de proprietate asupra terenului	Tipul activității poluatoare	Natura sursei de poluare	Natura poluanților	Vârsta poluării	Suprafața contaminată (m ²)
6	Cluj	Primăria municipiului Turda	Malul drept Arieș - zona spatele stadionului mun. în incinta unit. Amenajistica a Ocolului silvic Turda	domeniul public	activitate industrială (chimică) depozitare necontrolată	depozitare deșeuri periculoase	pesticide (intermediari din procesul tehnologic de fabricație)	1998	
7	Cluj	Consiliul Local Cluj Napoca / SC Salprest Rampa SA /	Pata Rât - drumul Cluj Napoca - Pata km 12	domeniul public	depozit deșeuri municipale	deșeuri municipale netratate	metale grele, fenoli, azotiti, amoniu, cloruri, pesticide,	anul punerii în funcțiune -1975	160,000

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

Nr. Crt.	Județul	Numele proprietarului / administratorului / deținătorului sitului contaminat	Localizarea sitului contaminat	Tipul de proprietate asupra terenului	Tipul activității poluatoare	Natura sursei de poluare	Natura poluanților	Vârsta poluării	Suprafața contaminată (m ²)
8	Cluj	Primăria Gherla / RADP Gherla	str. Gelu fn	domeniul public	depozit deșeuri municipale	deșeuri municipale netratate	metale grele, baze, acizi,	anul punerii în funcțiune - 1982	15,000
9	Cluj	Primăria Turda / RADP Turda	str. Cheii fn	domeniul public	depozit deșeuri municipale	deșeuri municipale netratate	amoniac, săruri, hidrocarburi	anul punerii în funcțiune -1977	32,000
10	Cluj	Primăria Câmpia Turzii / RAGCL Câmpia Turzii	str. Laminoriștilor fn	domeniul public	depozit deșeuri municipale	deșeuri municipale netratate	amoniac, acizi, metale grele, hidrocarburi	anul punerii în funcțiune -1985	50,000
11	Cluj	Primăria Huedin / SC Crisul Huedin SA	extravilan Huedin, la 4-500 m de Crișul Repede	domeniul public	depozit deșeuri municipale	deșeuri municipale netratate	metale grele, săruri	anul punerii în funcțiune -1975	11,500

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

Nr. Crt.	Județul	Numele proprietarului / administratorului / deținătorului sitului contaminat	Localizarea sitului contaminat	Tipul de proprietate asupra terenului	Tipul activității poluatoare	Natura sursei de poluare	Natura poluanților	Vârsta poluării	Suprafața contaminată (m ²)
12	Cluj	S.C.Lacosin SRL Constanța, punct de lucru Dej (fosta SC Cesom Dej)	extravilan Dej, în partea de N a dep.SC Someș, în aval pe malul drept al Someșului	proprietate privată	haldă deșeuri industriale	nămoluri și deșeuri solide din proc. tehn. de fabric. a celulozei și hârtiei	metale grele	1984	
13	Cluj	SC Relcon Consulting SRL, Turda, str. N. teclu 4	incinta fostelor Uzine Chimice Turda	proprietate privată	fabrică de oxicolorură de cupru	procesul tehnologic	cianuri, Pb, Cu	punerea în funcțiune a instalației de oxicolorură de cupru 1984	

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

Nr. Crt.	Județul	Numele proprietarului / administratorului / deținătorului sitului contaminat	Localizarea sitului contaminat	Tipul de proprietate asupra terenului	Tipul activității poluatoare	Natura sursei de poluare	Natura poluanților	Vârsta poluării	Suprafața contaminată (m ²)
14	Cluj	SC MECHEL Câmpia Turzii SA, str. Laminoriștilor 145	incinta uzinelor, str. Laminoriștilor 145	proprietate privată	fabrica metalurgică	procesul tehnologic	crom, cupru, zinc, plumb	1920	125
15	Cluj	SC ARMATURA SA, Cluj Napoca, str. Gării nr 19	incinta unității	proprietate privată	prelucrări metalice, depozit de carburanți	procesul tehnologic, depozit de carburanți desființat	zinc, produse petroliere	1960	
16	Cluj	SC ELMET SA, Cluj Napoca, str. Fabricii 118	incinta unității	proprietate privată	atelier galvanizare	ape reziduale din proces	nichel	1970	5,220

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

Nr. Crt.	Județul	Numele proprietarului / administratorului / deținătorului sitului contaminat	Localizarea sitului contaminat	Tipul de proprietate asupra terenului	Tipul activității poluatoare	Natura sursei de poluare	Natura poluanților	Vârsta poluării	Suprafața contaminată (m ²)
17	Cluj	SC SOMEȘ SA Dej, Str. Bistriței 63	incinta unității, extravilan Dej, pe malul drept al Someșului (dig Someș- dig Valea Urișor)	proprietate privată	fabricarea celulozei și hârtiei	zonă regenerare săruri sodice, nămoluri și deșeuri solide din proc. tehn. de fabric. a celulozei și hârtiei	Cd, Pb, Zn, sulfați		798,094
18	Cluj	SNTFC "CFR Călători" SA - Depoul locomotive Cluj	incinta unității	proprietate de stat	alimentarea locomotivelor cu combustibil	depozit subteran de motorină și uleiuri	hidrocarburi petroliere		

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

Nr. Crt.	Județul	Numele proprietarului / administratorului / deținătorului sitului contaminat	Localizarea sitului contaminat	Tipul de proprietate asupra terenului	Tipul activității poluatoare	Natura sursei de poluare	Natura poluanților	Vârsta poluării	Suprafața contaminată (m ²)
19	Cluj	SC RUTTRANS SA	Cluj Napoca, Calea Baciului 47	proprietate privată	stație distribuție carburanți	depozitare carburanți, întreținere autovehicule și utilaje	hidrocarburi petroliere		
20	Cluj	Sc Protan SA București, sucursala Dej	Dej, str Uriului nr. 7	proprietate privată	eliminare și valorificare deșeuri animaliere	procesul de incinerare a deșeurilor	Cu, Zn, Pb, Hg,	1970	14,300
21	Cluj	SC Clujana SA	Pța 1 Mai nr. 4-5 Cluj-Napoca	proprietate privată	fabricare încălțăminte	fabricarea adezivilor, fabrică talpă artificială, depozit carburanți,	substanțe petroliere, metale grele	2000	

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

Nr. Crt.	Județul	Numele proprietarului / administratorului / deținătorului sitului contaminat	Localizarea sitului contaminat	Tipul de proprietate asupra terenului	Tipul activității poluatoare	Natura sursei de poluare	Natura poluanților	Vârsta poluării	Suprafața contaminată (m ²)
						tăbăcărie			
22	Cluj	SNP Petrom SA București - sucursala Cluj	Depozit Petrom Cluj 2, str. Mașiniștilor 167	proprietate privată	depozit carburanți, uleiuri	rezervoarele de reziduuri petroliere, separatorul de produse petroliere	produse petroliere		
23	Cluj	SC SADACHIT PRODCOM SRL	Turda, str. N. teclu 3 (incinta fostei UCT Turda)	proprietate privată	fabricare produse chimice	activitatea fostei UCT	deșeuri HCH, Hg	1965	20,000

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

Nr. Crt.	Județul	Numele proprietarului / administratorului / deținătorului sitului contaminat	Localizarea sitului contaminat	Tipul de proprietate asupra terenului	Tipul activității poluatoare	Natura sursei de poluare	Natura poluanților	Vârsta poluării	Suprafața contaminată (m ²)
24	Cluj	Spitalul orașenesc Huedin	Huedin, str. Spitalului 42	proprietate de stat	depozit carburanți, uleiuri	rezervoare de carburanți dezafectate	produse petroliere	1989	
25	Cluj	Ambulator de specialitate Huedin	Huedin, Pța Victoriei 608	proprietate de stat	depozit carburanți, uleiuri	rezervoare de carburanți dezafectate	produse petroliere	1989	
26	Cluj	SC CUG SA (lichidator SC Euroconsult SPRL Arad)	Haldă de zgură, loc. Apahida	proprietate privată	depozit deșeuri inerte	apă freatică	metale grele, cloruri		12,000
27	Cluj	SC REMARUL "16 FEBRUARIE" SA	incinta unității, Cluj-Napoca, str. T.	proprietate de stat	repararea materialului rulant	depozit de carburanți, separator de produse	produse petroliere		

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

Nr. Crt.	Județul	Numele proprietarului / administratorului / deținătorului sitului contaminat	Localizarea sitului contaminat	Tipul de proprietate asupra terenului	Tipul activității poluatoare	Natura sursei de poluare	Natura poluanților	Vârsta poluării	Suprafața contaminată (m ²)
			Vladimirescu 2-4			petroliere			

Sursa: APM Cluj

Anexa 7.2. Stadiul implementării proiectelor de gestionare a deșeurilor în județul Cluj, la nivelul anului 2010

Denumirea proiectului de investiție/adresa amplasamentului	Beneficiar	Facilități prevazute în proiectul de investiție	Stadiul actual (în operare/în curs de realizare)	Capacități	Stadiul reglementării	Stadiul de realizare a proiectului de investiție	Tip finanțare	Observații

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

SISTEM INTEGRAT DE MANAGEMENT AL DEȘEURILOR - JUDEȚUL CLUJ	ADI ECO-METROPOLI TAN Cluj (prin Consiliul Județean Cluj)	3 stații de transfer, stație de sortare, stație de compostare, depozit ecologic de deșeuri	S-a demarat licitația pentru execuția lucrărilor de investiție	Instalația de sortare – 89.000 t/an; instalația de compostare – 207.000 t/an; depozitul ecologic - celula I – 232.500 mc	ACORD DE MEDIU nr. 18 - NV6 din 12.08.2010	Proiectului i s-a aprobat contribuția financiară din partea Comisiei Europene prin Decizia CE din 10.06.2011	FEDR	Stațiile de transfer: Huedin - capacitate 11.000 t/an; Mihai Viteazu – 57.000 t/an; Gherla – 36.000 t/an
Colectarea selectivă și transport a deșeurilor menajere din municipiul Gherla și localitățile înconjurătoare	Consiliul Local Gherla	Stație de transfer	În curs de realizare	3 containere autocompactoare de 30 mc	Aviz favorabil (ștampila B) nr B-137 / 17.08.2007	În faza de derulare	PHARE CES 2004-și publici - proiecte mici	S-a depus la APM Cluj documentația cu nr. 12842 / 17.12.2008 pentru eliberarea autorizației de mediu; la data verificării pe amplasament nu erau finalizate lucrările

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

ECO Câmpia Turzii / Câmpia Turzii, str. Laminoriștilor fn	Consiliul Local Câmpia Turzii	Instalație de sortare; instalație de balotare hârtie/carton și plastic	În operare	Instalația de sortare - 250kg/h; instalația de balotare - 600 kg/h	Aviz favorabil (ștampila B) nr B-73 / 30.05.2008; Autorizația de mediu 79 / 31.03.2010	Finalizat	PHARE CES 2004-și Publici - proiecte mici	
Stație regională pentru reciclarea deșeurilor din construcții și demolări	Consiliul Local Dej	Platformă stocare temporară, hală cu stații mobile sortare cu instalație de concasare	În operare - încercări tehnologice	Cca 1.200 tone/zi (300.000 t/an)	Acord de mediu nr 15/2.10.2008; în procedură de reglementare pentru obținerea autorizației de mediu; documentație depusă la ARPM Cluj Napoca cu nr. 22175 / 11.05.2011	Finalizat	PHARE CES 2004-și Publici - proiecte mici	
Stație zonală de compost deșeuri	Asociația pentru infrastructură regională și Dezvoltare Durabilă (prin Consiliul Local Dej)	Instalație de compostare	În operare - încercări tehnologice	6.000 t/an	Acord de mediu nr 16/2.10.2008; în procedură de reglementare pentru obținerea autorizației de mediu; documentație	Finalizat	PHARE CES 2004-și Publici - proiecte mici	Haldă prelucrare, haldă compostare, haldă maturare, stație de epurare,

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

					depusă la ARPM Cluj Napoca cu nr. 22174 / 11.05.2011			cântar, platformă expediție compost
Dezvoltarea sistemului de Management integrat al deșeurilor și reabilitarea siturilor contaminate în regiunea Mihai Viteazu, incluzând stație de compostare, punct de transfer și stație de sortare	Consiliul Local Mihai Viteazu	instalația de sortare, instalație de balotare hârtie/carton și plastic	În operare - încercări tehnologice	217 tone/an	Acord de mediu nr. 23 / 17.09.2009; în procedură de reglementare pentru obținerea autorizației de mediu; documentație depusă la ARPM Cluj Napoca cu nr. 11124 / 30.11.2010; s-a efectuat vizita în teren, s-au cerut completări prin îndrumar nr. 11124 / 41.16.12.2010	Finalizat	PHARE CES 2005-și Publici -	Stația de sortare pentru deșeuri reciclabile; nu este practic o stație de transfer (celelalte tipuri de deșeuri - colectate în amestec etc. se duc direct la depozitul de gunoi); operator SC ECO 5 ARDEAL SRL

Sursa: APM Cluj

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

ANEXA 7.3. Cantitățile de deșuri reciclabile din deșeurile menajere colectate separat la sursă de către operatorii de salubritate

Localitate	Nr.de locuitori arondați serviciului de colectare selectiva	Nr. containere, capacitate pe categorie de deșuri colectate	Modul de realizare al colectării selective	Modul de gestionare al deșeurilor colectate selectiv	PET (kg)	Plastic (folie) (kg)	Hârtie / carton (kg)	Sticlă (kg)	Metal (kg)
Cluj Napoca	219.417	Pet, plastic, metal : 935 containere –1,1mc 40 containere – 750 l 30 clopote – 2,5 mc Hârtie / carton: 910 containere – 1,1 mc 20 pubele – 120 l 12pubele – 240 l 8 recipiente artizanale – 100 l 28 clopote – 2,5 mc Sticlă : 13 clopote – 2,5 mc	Operatorul de salubritate -SC Brantner Veres SA parteneriat cu Eco-Rom Ambalaje -SC Valmax Impex SRL -SC Prival Ecologic Servis SRL	PET, plastic: Greentech Buzău, SC Fala Prodcom SRL, SC Ecovalor SRL Hârtie / carton : Ecopaper Zărnești, SC Continent Impex SRL, SC Remat Cluj SA, SC Hamburger Recycling România, SC Ecovalor SRL Metal : SC Tomisa SRL	38.223	46.345	204.602	2.290	8.000

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

Localitate	Nr.de locuitori arondați serviciului de colectare selectiva	Nr. containere, capacitate pe categorie de deșuri colectate	Modul de realizare al colectării selective	Modul de gestionare al deșeurilor colectate selectiv	PET (kg)	Plastic (folie) (kg)	Hârtie / carton (kg)	Sticlă (kg)	Metal (kg)
Dej	25.491	PET : 30 containere –1,1mc Hârtie / carton : 30 containere – 1,1 mc Sticlă: 30 containere – 1,1 mc.	Operatorii de salubritate: -SC Brantner Veres SA parteneriat cu Eco-Rom Ambalaje	PET: Greentech Buzau, hârtie / carton: SC Hamburger Recycling Romania	990	0	8.400	0	0
Turda	2.800	PET : 6 containere – 4 mc ; 4 container – 1,1 mc	Operatorul de salubritate – RADP Turda	PET: SC Remat SA, SC Biti Tâmplarie, SC Recimat SRL, SC Metalcar Com SRL	698	0	0	0	0

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

Localitate	Nr.de locuitori arondați serviciului de colectare selectiva	Nr. containere, capacitate pe categorie de deșeuri colectate	Modul de realizare al colectării selective	Modul de gestionare al deșeurilor colectate selectiv	PET (kg)	Plastic (folie) (kg)	Hârtie / carton (kg)	Sticlă (kg)	Metal (kg)
Campia Turzii	9.563	PET, sticlă, metal : 38 eurocontainere – 1,1 mc Hârtie / carton : 38 eurocontainer – 1,1 mc	Operatorul de salubritate – SC Salubritate, Lucrări de Construcții și Instalații, Alte Servicii SA Câmpia Turzii	PET : Greentech SA Buzau, SC AVE CLUJ SRL, SC Replastica HDPE SRL Metal (Al) : Greentech SA Buzău Hârtie / carton : SC Hamburger Recycling România SRL Sticlă stocată temporar în vederea valorificării	134.642	237.524,3	7.723	60	4.293
Gherla	20.100	PET : 37 containere – 1,1mc Hârtie / carton : 37 containere – 1,1 mc Sticlă : 37 containere – 1,1 mc.	Operatorul de salubritate – SC ADP SA Gherla	PET, Plastic - SC Plabin Dej SRL Hârtie/carton : SC Mecson SA Dej	4.250	2.850	1.100	0	0

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

Localitate	Nr.de locuitori arondați serviciului de colectare selectiva	Nr. containere, capacitate pe categorie de deșeuri colectate	Modul de realizare al colectării selective	Modul de gestionare al deșeurilor colectate selectiv	PET (kg)	Plastic (folie) (kg)	Hârtie / carton (kg)	Sticlă (kg)	Metal (kg)
Huedin, com Sancarai	4.377	PET : 15 containere – 1,1mc Hârtie / carton : 5 containere – 1,1 mc	Operatorul de salubritate: -SC Crișul Huedin SA	PET : SC Profitabil Recycle SRL, Tg Mureș	2.300	0	0	0	0
Com. Baciú si Aghires	16.148	Plastic : 88 containere – 1,1 mc ; Hârtie / carton : 73 containere – 1,1 mc	Operatorul de salubritate: SC Comunal Eco SRL	Plastic : SC Remat SA Cluj Hârtie/carton: SC Remat SA Cluj	7.450	2.450	7.440	0	0
com. Luna si Viisoara	2.000	Plastic : 13 containere – 1,1 mc Hârtie / carton : 14 containere de 1,1 mc	Operatorul de salubritate: SC AVE Cluj SRL	Plastic: SC Industrial Mecano Hârtie/carton: SC Hamburger Recycling România SRL	0	1.800	5.400	0	0

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

Localitate	Nr.de locuitori arondați serviciului de colectare selectiva	Nr. containere, capacitate pe categorie de deșeuri colectate	Modul de realizare al colectării selective	Modul de gestionare al deșeurilor colectate selectiv	PET (kg)	Plastic (folie) (kg)	Hârtie / carton (kg)	Sticlă (kg)	Metal (kg)
com. Floresti, Gilau, Capusu Mare, Maguri Racatau	10.000	Hârtie/carton : 72 containere – 1,1 mc Plastic : 72 containere – 1,1 mc Textil : 71 containere de 1,1, mc	Operatorul de salubritate: Sc Quatro Eco Salub SRL	Hârtie/carton : SC Remat SA Cluj	0	0	3.160	0	0
com. Apahida, Chinteni, Iclod, Camaras, Borsă, Baisoara, Vultureni	13.869	PET, plastic: 10 containere – 1,1 mc 28 pubele – 0,24 mc Hârtie/carton: 10 containere – 1,1 mc 28 pubele – 0,24 mc	Operatorul de salubritate: SC Strict Prest SRL	Hârtie/carton: SC Hamburger Recycling România, Folie, PET: SC Greentech SA Buzău	695	410	10.065	0	0

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

Localitate	Nr.de locuitori arondați serviciului de colectare selectiva	Nr. containere, capacitate pe categorie de deșeuri colectate	Modul de realizare al colectării selective	Modul de gestionare al deșeurilor colectate selectiv	PET (kg)	Plastic (folie) (kg)	Hârtie / carton (kg)	Sticlă (kg)	Metal (kg)
com. Sanmartin, Fizesu-Gherlii, Recea-Cristur, Panticeu, Dabaca, Mica, Geaca, Catina, Mintiu-Gherlii, Jichisu de Jos, Chiuiesti, Cateau, Vad, Buza	0	- colectarea deșeurilor se face amestecat de la populație, - sortarea se realizează pe platforma de transfer a societății de către personalul acesteia	Operatorul de salubritate: SC Yzy Trans SRL	Sticlă, plastic: SC Professional Recycle SRL	102.000	0	0	222.000	0
TOTAL	334.988				291.248	291.379	237.825	224.350	12.293

Sursa: APM Cluj

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

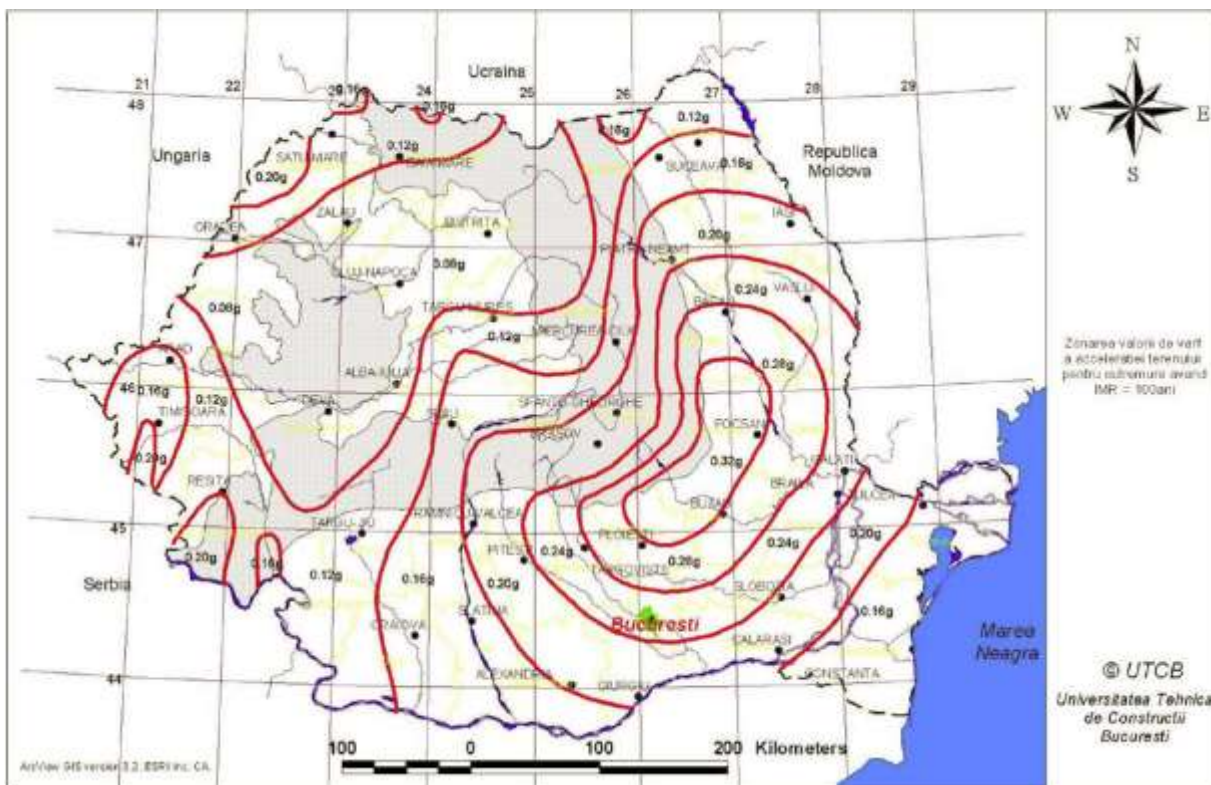

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

ANEXA 7.4. Harta seismică a României (Sursa Universitatea Tehnică București)

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

CAPITOLUL 8

CAPACITATE ADMINISTRATIVĂ

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

La nivelul competențelor legale legislația cadru privind funcționarea structurilor administrației publice locale este reglementată prin legislația primară (Legea nr.215 din 2001 a administrației publice locale prin modificările și completările ulterioare), dar și prin legislația secundară (Legea nr. 51 din 2006 a serviciilor comunitare și de utilități publice, Legea nr. 273 din 2006 privind finanțele publice locale, Legea nr. 195 din 2006 Legea-cadru a descentralizării, Legea nr. 554 din 2004 a contenciosului administrativ, Legea nr.262 din 19 iulie 2007 pentru modificarea și completarea Legii contenciosului administrativ nr. 554 din 2004, Ordonanța Guvernului nr. 2 din 2001 privind regimul juridic al contravențiilor, cu modificările și completările ulterioare, Legea nr. 351 din 2001 privind aprobarea Planului de Amenajare a teritoriului național – Secțiunea a IV-a Rețeaua de localități, Legea nr.96 din 18 martie 2003 pentru aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 53 din 2002 privind Statutul-cadru al unității administrativ-teritoriale). O serie de aspecte privind cooperarea dintre autoritățile locale sunt cuprinse, pe lângă textele normative menționate mai sus, și în Legea 246 din 2005 pentru aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 26 din 2000 cu privire la asociații și fundații, cât și în Legea nr. 315 din 2004 privind dezvoltarea regională în România.

8.1. Structurarea administrativă la nivelul județului Cluj

Activitatea structurilor administrative locale de la nivelul județului Cluj se desfășoară în conformitate cu reglementările legale menționate anterior și se structurează după cum urmează:

- la nivel județean – Consiliu Județean,
- la nivel local – Primării și Consilii locale municipale, orașenești și comunale.

La nivelul județului Cluj există un număr de cinci municipii, un oraș și 75 de comune. Împărțirea administrativă a județului, în anul 2010, este următoarea:

- cinci municipii
  - Cluj-Napoca: 307.215 locuitori
  - Câmpia Turzii: 26.386 locuitori
  - Dej: 38.277 locuitori
  - Gherla: 21.977 locuitori
  - Turda: 57.270 locuitori
- un oraș
  - Huedin: 9.700 locuitori
- 75 comune (având 420 sate)– 231.514 locuitori

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

În afara celor 420 de sate componente ale comunelor, mai există și 14 localități componente ale municipiilor și orașelor, respectiv localitățile urbane Cluj-Napoca, Câmpia Turzii, Dej, Gherla, Turda și Huedin și localitățile rurale Ocna Dejului, Peștera, Pintic, Șomcutu Mic (municipiul Dej), Băița, Hășdate, Silivaș (municipiul Gherla) și Bicălatu (orașul Huedin).

8.1.1. Consiliul Județean Cluj

Conform Legii 215/2001, administrația publică în unitățile administrativ-teritoriale se organizează și funcționează în temeiul principiilor autonomiei locale, descentralizării serviciilor publice, eligibilității autorităților administrației publice locale, legalității și al consultării cetățenilor în soluționarea problemelor locale de interes deosebit. În județul Cluj există în momentul de față un număr de 37 de consilieri județeni aleși prin vot universal, egal, direct, secret și liber exprimat, în condițiile legii.

În conformitate cu responsabilitățile legale ce îi revin, Consiliul Județean Cluj își desfășoară activitatea¹ având următoarea structură internă:

- Serviciul Relații Publice
- Serviciul Administrație Publică, ATOP
- Compartimentul Audit Intern și Corp Control
- Cabinet Președinte
- Direcția Generală Buget, Finanțe, Resurse Umane, formată din:
  - Serviciul Buget Local, Venituri
  - Serviciul Financiar-Contabil
    - Biroul Agenți Economici, Instituții Publice
  - Serviciul Resurse Umane
  - Serviciul Logistic
  - Compartiment Autoritatea Județeană de Transport
  - Unitatea de Implementare a Proiectului Managementul Integrat al Deșeurilor
- Direcția Juridică, formată din:
  - Serviciul Juridic – Contencios Administrativ

¹ în conformitate cu Regulamentul de organizare și funcționare al aparatului de specialitate al Consiliului Județean Cluj, **Anexă** la Hotărârea Consiliului Județean Cluj nr. 290/2010

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

- Compartimentul Monitorul Oficial al Județului, Arhivă
- Compartimentul Managementul Unităților de Asistență Medicală
- Direcția Arhitect Șef, formată din:
  - Serviciul Urbanism și Amenajarea Teritoriului
    - Compartimentul Mediu
  - Serviciul Autorizări și Disciplină în Construcții, GIS
- Direcția Dezvoltare și Investiții, formată din:
  - Serviciul Lucrări și Achiziții Publice
    - Unitatea de Monitorizare Servicii de Utilități Publice
  - Compartimentul Dezvoltare Locală și Regională, Turism

8.1.2. Autoritățile locale de la nivelul municipiilor, orașelor și comunelor din județul Cluj

Legea administrației publice locale (Legea nr. 215 din 2001 cu modificările și completările ulterioare) prevede existența la nivelul autorităților publice locale din comune, orașe și municipii existența consiliilor locale (reprezentând autoritatea deliberativă) și a primarilor (reprezentând autoritatea deliberativă). Consiliile locale sunt compuse din consilieri locali aleși prin vot universal, egal, direct, secret și liber exprimat, iar în ceea ce privește autoritatea executivă comunele, orașele și municipiile au câte un primar și un viceprimar iar municipiile reședință de județ au un primar și 2 viceprimari, aleși în condițiile legii.

8.1.3. Capacitatea administrativă la nivelul autorităților publice din județul Cluj

În cele ce urmează ne vom axa pe realizarea unei analize a capacității instituționale la nivelul autorităților publice locale din județul Cluj din perspectiva a trei dimensiuni:

- transparența manifestată de către reprezentanții autorităților publice de la nivel județean,
- absorbția fondurilor europene de tip post-aderare,
- asociativitatea manifestată la nivelul autorităților publice locale la nivel interjudețean.

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

În măsurarea gradului de transparență manifestată la nivelul autorităților județene am folosit ca și bază de plecare un studiu realizat de către Kvantum Research la comanda Asociației Centrul pentru Politici Publice. Studiul a fost realizat în anul 2008 și viza modul în care consilierii județeni se conformează obligativității elaborării unor rapoarte de activitate anuale, obligație prevăzută în conformitate cu legislația în vigoare. Fiind un studiu național vom face referire doar la aspectele care ne ajută în contextualizarea situației existente la nivelul județului Cluj în comparație cu alte județe. Analiza acestor rapoarte este relevantă atât din perspectiva gradului de transparență, dar și din perspectiva inițiativelor pe care aceștia le au în exercitarea atribuțiilor avute. Este important de menționat faptul că studiul face referire la perioada 2005-2008 analizând activitatea aleșilor județeni din mandatul precedent.

Tabel 8.1.1. Situația rapoartelor de activitate ale consilierilor județeni

Situația raportării	Nr. județe	Județele	%
Răspuns în termen legal, au trimis rapoarte	24	Arad, Argeș, Botoșani, Brașov, Brăila, Caraș-Severin, Călărași, Cluj, Covasna, Dâmbovița, Galați, Iași, Ilfov, Mureș, Neamț, Olt, Satu Mare, Sălaj, Sibiu, Suceava, Teleorman, Tulcea, Vâlcea, Vaslui.	58,5
Au depășit termenul legal, dar au trimis rapoarte	7	Hunedoara, Buzău, Harghita, Gorj, Alba, Mehedinți, Timiș.	17,1
Răspuns în termen legal, numai rapoarte instituționale	3	Dolj, Giurgiu, Maramureș.	7,3
Răspuns în termen legal, nu au fost depuse rapoarte	2	Bihor, Bistrița-Năsăud.	4,9
Nu au răspuns solicitării pe baza legii 544/2001	5	Bacău, Constanta, Ialomița, Prahova, Vrancea.	12,2
TOTAL	41	100,0	TOTAL

Sursa www.cenpo.ro

Pe baza acestui tabel se poate concluziona faptul că județul Cluj face parte din categoria județelor unde există un grad mai ridicat de transparență și deschidere în ceea ce privește cetățenii.

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

Instituțiile publice care adoptă o abordare transparentă și deschisă, apreciază în mod favorabil implicarea directă a cetățenilor prin organizarea de evenimente dedicate, cu scop informativ sau chiar promovând participarea cetățenilor în procese decizionale privind chestiuni cu caracter public. În acest sens, trebuie evidențiată organizarea de activități menite să implice cetățenii de către primăriile din județul Cluj, cu precădere în municipii, dar și în orașul Huedin și mai multe comune.

Legat de aspectele privind transparența instituțiilor publice remarcăm existența la nivelul Consiliului Județean Cluj a preocupărilor în acest sens. Putem aminti site-ul instituției care conține informații de actualitate, accesibile și ușor de folosit. Tot aici amintim existența unei secțiuni vizând informațiile de interes public, cât și a unui serviciu specializat în domeniul relațiilor publice. De asemenea, se evidențiază faptul că interacțiunile virtuale dintre cetățeni și autoritățile publice, care fac parte din e-guvernare, se înmulțesc constant, pe măsură ce crește și numărul serviciilor online disponibile pentru cetățeni.

Legat de ce-a doua dimensiune pe care ne-am propus să o analizăm observăm o preocupare existentă la nivelul autorităților publice locale în ceea ce privește accesarea fondurilor nerambursabile. Se constată astfel la nivelul organigramei a existenței unei structuri de tip Compartimentul de Dezvoltare Locală și Regională, care este responsabil cu elaborarea, implementarea, monitorizarea și evaluarea proiectelor.

Din datele existente la nivelul site-urilor de specialitate (paginile autorităților de management pentru diferite programe operaționale sau site-uri specializate pe acest subiect) observăm că în materie de contractare a proiectelor cu fonduri nerambursabile din surse europene situația la nivelul județului Cluj stă în felul următor:

Tabel 8.1.2. Numărul proiectelor contractate de beneficiari publici, autorități locale din județul Cluj în perioada 1 ianuarie 2007 – 31 decembrie 2010

Program operațional / Nr. proiecte contractate	Consiliul Județean Cluj	Municipiul Cluj-Napoca	Celelalte municipii și orașe	Comune	Valoare totală proiecte
Program Operațional Regional	2	4	5	2	
INTERREG IVC			1		
Mecanismul financiar SEE			1		
Program Operațional Sectorial de Mediu			2		
Program Operațional Sectorial Dezvoltarea Capacității	1			1	

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

Administrative					
Program Operațional Sectorial de Dezvoltarea Resurselor Umane			1		
Program Operațional Sectorial Creșterea Competitivității Economice		1			
Programul Național de Dezvoltare Rurală				42	

Sursa – www.fonduri-structurale.ro, www.fonduri-ue.ro, consiliile locale

Analiza acestor date trebuie privită având în vedere următoarele:

- s-au luat în calcul doar proiectele contractate de beneficiari autorități publice locale,
- nu toate tipurile de autorități publice locale pot să acceseze toate programele operaționale, nefiind eligibile pe diferitele măsuri,
- există multe proiecte în fază de precontractare,
- contractarea nu înseamnă că proiectele respective vor fi toate implementate și vor genera dezvoltare.

Luând în calcul limitările existente putem să observăm totuși câteva detalii foarte interesante:

- administrația județeană are contractate atât proiecte de tip hard (infrastructură), cât și proiecte de tip soft (în mod special investiții în resurse umane),
- administrațiile locale atât cele municipale, orașenești și comunale sunt interesate cu precădere de proiecte de tip hard,
- se observă un număr mai mare de proiecte propuse de autorități locale de tipul comunelor în detrimentul orașelor și chiar a municipiilor. Acest lucru poate fi explicat prin faptul că la nivelul ghidurilor de finanțare pentru aceste categorii urbane nu au fost alocate programe sau măsuri specifice asemenea comunelor (Măsura 322 din PNDR).

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

În privința celei de-a treia dimensiuni a analizei noastre, cea privind cooperarea între autoritățile publice locale de la nivelul județului Cluj putem consemna trei forme de colaborare existente:

- Colaborare de tip Zona Metropolitană,
- Colaborare de tip Asociații de Dezvoltare Intercomunitare,
- Colaborare de tip Asocieri Microregionale și grupuri de acțiune locală de tip Leader.

În cele ce urmează vom prezenta formele de organizare existente pentru fiecare dintre cele trei enumerate la nivelul județului Cluj.

8.2. Zona Metropolitană Cluj

În România, termenul de „zonă metropolitană” s-a folosit relativ rar înainte de anul 2000, fiind preferați termenii de „zonă periurbană”, „zonă suburbană”, „zonă de influență”, „arie de atracție”. În general, metropola era văzută ca o entitate urbană de peste 1.000.000 de locuitori², de unde ar rezulta că în România doar capitala poate fi definită astfel.

Cu toate acestea, în anul 2001 termenul de „zonă metropolitană” își face apariția în mod oficial în Legea nr. 350 din 6 iulie 2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul care, în anexa 2, definește „teritoriul metropolitan” ca fiind localizat în jurul marilor aglomerații urbane, delimitat prin studii de specialitate, în cadrul căreia se creează relații reciproce de influență în domeniul căilor de comunicație, economic, social, cultural și al infrastructurii edilitare. În anexa 1 a aceleiași legi, care enumeră categoriile de documentație de amenajare a teritoriului și urbanism, în cadrul planurilor zonale de amenajare a teritoriului este inclus și planul metropolitan sau periurban al principalelor municipii și orașe.

Mult mai concret este definită „zona metropolitană” în Planul de Amenajare a Teritoriului Național – Secțiunea a IV-a – „Rețeaua de localități”, aprobat ca Legea nr. 351 din 6 iulie 2001. În conformitate cu anexa 1 din lege, în cadrul căreia sunt definiția principalii termeni din lege, zona metropolitană este constituită prin asociere, pe bază de parteneriat voluntar, între marile centre urbane (Capitala României și municipiile de rangul I) și localitățile urbane și rurale aflate în zona imediată, la distanțe de până la 30 km, între care s-au dezvoltat relații de cooperare pe multiple planuri. Astfel, doar municipiile de rangul 0 (București) și 1 (11

² Erdeli, G., *Dicționar de Geografie Umană*, Edit. Corint, p. 193

municipii cu peste 200.000 de locuitori: Bacău, Brașov, Brăila, Cluj-Napoca, Constanța, Craiova, Galați, Iași, Oradea, Ploiești și Timișoara) pot constitui zone metropolitane.

În conformitate cu paragraful 2 al articolului 7 din lege, zonele metropolitane funcționează ca entități independente, fără personalitate juridică. Următorul paragraf menționează că zonele metropolitane pot funcționa pe un perimetru independent de limitele unităților administrativ-teritoriale, stabilit de comun acord de autoritățile administrației publice locale. În acest caz, o parte dintr-o comună (de exemplu, unul sau două sate) poate să fie inclusă în zona metropolitană, iar o altă parte (alte sate) nu. În articolul 8 al aceleiași legi, se stipulează că asociația zonei metropolitane, cu acordul consiliilor locale și cu consultarea populației în condițiile legii, în a cărei rază teritorială s-a constituit, adoptă programul de dezvoltare al zonei.

Zonele metropolitane mai sunt menționate în Ordonanța de Guvern nr. 53 din 16 august 2002 privind statutul-cadru al unității administrativ-teritoriale. Articolul 4, paragraful 3, statuează că unitățile administrativ-teritoriale din apropierea municipiului București și a celorlalte municipii de rangul 1 se pot organiza în zone metropolitane ale aceluși municipiu. Această ordonanță confirmă posibilitatea organizării unor zone metropolitane în România, dar nu aduce nimic nou în comparație cu prevederile Legii 351/2001.

În acești ani apar primele zone metropolitane din România, înființate conform legislației menționate mai sus: zona metropolitană Iași (în 2004), zona metropolitană Oradea și zona metropolitană Brașov (ambele în 2005).

Pentru zona metropolitană Cluj a existat un proiect inițial, care urma să includă o parte din comunele situate la mai puțin de 30 km de Cluj-Napoca.

Între *zona de influență*, care ține de criteriile precum cele economice, demografice, politico-administrative, comerciale, social-culturale, de recreere și *zona metropolitană*, în principiu și din punct de vedere al legislației în vigoare, delimitată administrativ prin asocierea voluntară a localităților componente, diferențele de extensiune sunt considerabile, însă cele două au un punct comun: sunt arii polarizate cu același punct central – metropola sau centrul urban.

Figura 8.2.1. Zona metropolitană și zona de influență a municipiului Cluj-Napoca (variantea inițială)

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

JUDETUL CLUJ

ZONA METROPOLITANA CLUJ-NAPOCA

comuna	populatia	suprafata (ha)
1. Apahida	8.783	10.602
2. Feleacu	3.818	6.169
3. Ciurila	1.528	7.222
4. Floresti	7.504	6.092
5. Gilau	7.857	11.682
6. Baciu	8.162	8.751
7. Chinteni	2.786	9.800
8. Cluj-Napoca	318.027	17.952
TOTAL	368.465	79.270

ZONA DE INFLUENTA A MUNICIPIULUI CLUJ-NAPOCA PERIURBANA

	populatia	suprafata (ha)
1. Aghiresu	7.173	10.579
2. Garbau	2.847	7.215
3. Sanpaul	2.560	9.322
4. Borsa	1.868	3.038
5. Bontida	4.734	6.162
6. Jucu	4.120	8.513
7. Caianu	2.573	5.511
8. Cojocna	4.399	13.863
9. Ailton	1.350	4.527
10. Tureni	2.582	7.404
11. Baisoara	2.353	11.104
12. Savadisa	4.497	5.211
13. Rasca	1.767	6.565
14. Capusu Mare	3.698	5.804
TOTAL	46.321	109.818

Acest fapt s-a adeverit prin nefuncționarea variantei inițiale de zonă metropolitană, elaborată de către Consiliul Județean Cluj pe baza concluziilor PATJ Cluj. La eșec au contribuit și o serie de interpretări greșite a conceptului de zonă metropolitană, înțeles ca și înglobare a comunelor adiacente spațiului urban.

Legea 286 din 6 iulie 2006 pentru modificarea și completarea Legii administrației publice locale nr. 215/2001, afirmă că articolul 11 al legii menționate are următorul conținut: două sau mai multe unități administrativ-teritoriale au dreptul ca, în limitele competențelor lor deliberative și executive, să coopereze și să se asocieze, în condițiile legii, formând asociații de dezvoltare intercomunitară, cu personalitate juridică, de drept privat și de utilitate publică. Asociațiile de dezvoltare intercomunitară sunt de utilitate publică, prin derogare de la prevederile Ordonanței Guvernului nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații, cu modificările ulterioare.

În paragraful următor se menționează că asociațiile de dezvoltare intercomunitară se constituie, în condițiile legii, în scopul realizării în comun a unor proiecte de dezvoltare de interes zonal sau regional ori al furnizării în comun a unor servicii publice. În continuare, se

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

precizează că zonele metropolitane și aglomerările urbane constituite cu acordul expres al consiliilor locale ale unităților administrativ-teritoriale componente au ca scop dezvoltarea infrastructurilor și a obiectivelor de interes comun. Autoritățile deliberative și executive de la nivelul fiecărei unități administrativ-teritoriale componente își păstrează autonomia locală, în condițiile legii. Este așadar implicată ideea că zonele metropolitane sunt astfel de asociații de dezvoltare inter-comunitară. Mai mult, ele sunt alcătuite din unități administrativ-teritoriale, și nu din părți ale acestora, așa cum lăsa oportunitatea Legea 351/2001. Cel mai important aspect este că aceste asociații au personalitate juridică, și nu se mai impune nicio limită cu privire la rangul municipiului care poate structura, în jurul său, o zonă metropolitană.

Noile prevederi au dat cale liberă înființării de zone metropolitane, înțelese ca asociații de dezvoltare intercomunitară. Zonele metropolitane existente (Iași, Oradea, Brașov) și-au schimbat statutul în sensul legislației recente, iar altele (Constanța, Craiova, Timișoara) au fost înființate, inclusiv în jurul unor municipii care nu au rangul 1 (Târgu Mureș).

În aceste condiții, s-a reluat demersul înființării zonei metropolitane Cluj.

Pe baza principiilor enunțate în Planul Național de Dezvoltare (PND) privind dezvoltarea spațială la nivel regional s-a trecut la elaborarea Strategiei de dezvoltare a Județului Cluj 2007-2013 și s-a adoptat opțiunea strategică a **dezvoltării teritoriale policentrice** care presupune susținerea proceselor de dezvoltare în jurul unor rețele de poli de dezvoltare. Pe baza zonelor de influență a polilor de dezvoltare identificați s-au stabilit unitățile teritoriale de planificare³ (UTP). La nivelul județului Cluj s-au identificat un număr de patru UTP-uri (zona metropolitană Cluj-Napoca, Conurbația Dej–Gherla, Conurbația Turda–Câmpia-Turzii și zona Huedin).

Figura 8.2.2. Unitățile teritoriale de planificare din județul Cluj

³ Unitățile Teritoriale de Planificare (sau microregiunile de dezvoltare) cuprind teritorii coerente din punct de vedere funcțional și geografic, care nu se suprapun în mod necesar peste teritoriul unităților administrativ teritoriale urmărind situația fluxurilor tradiționale și viabile între localități. În acest studiu s-a făcut o analiză comparată sectorială și teritorială în care s-au urmărit atât criteriile economice cât și cele spațiale și umane. Această abordare se aliniază criteriului „convergență” al Uniunii Europene care finanțează programe de dezvoltare ale unor structuri asociative comparabile cu cele din țările membre. În ierarhia NUTS aceste unități s-ar înscrie în categoria NUTS IV – deocamdată neoficială în România.

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

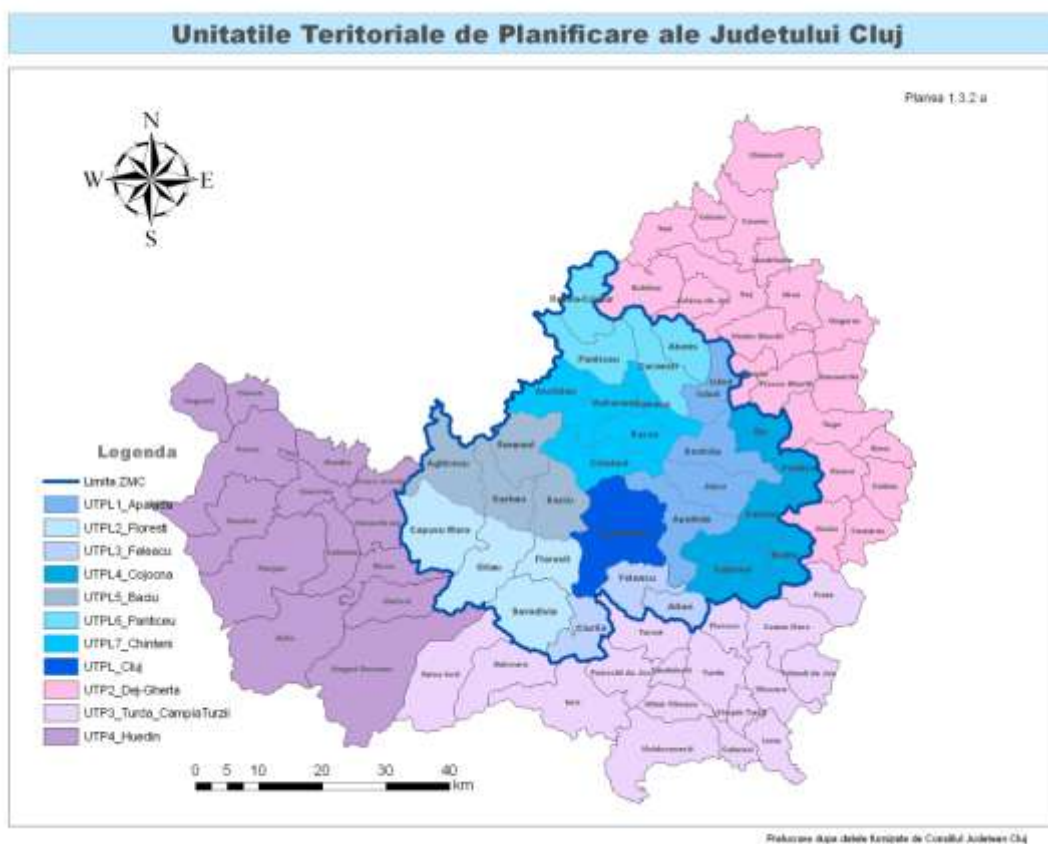
UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

UTP 1 – Zona metropolitană urbană Cluj are cea mai mare suprafață dintre cele 4 UTP, adică 217.661 kmp și cea mai numeroasă populație, respectiv 416.366 locuitori, având 5 poli de creștere: Cluj Napoca, Florești, Gilău, Apahida și Baciu.

Demersul identificării UTP-urilor a avut ca rezultat includerea în ZMCN a următoarelor unități administrative-teritoriale: Cluj-Napoca, Apahida, Cojocna, Suatu, Căianu, Jucu, Palatca, Sic, Bonțida, Dăbâca, Borșa, Chinteni, Aluniș, Cornești, Panticeu, Vultureni, Așchileu, Sânpaul, Baciu, Gârbău, Aghireșu, Căpușu Mare, Gilău, Florești, Săvădisla, Ciurila, Feleacu, Aiton, Recea Cristur (fig.).

În cadrul UTP ZMCN au fost determinate Unități Teritoriale de Planificare Locale (UTPL) fiecare dintre acestea dezvoltându-se în jurul unui pol de dezvoltare: Cluj Napoca (Zona Metropolitană Urbană), *Apahida*, Bonțida, Iclod, Jucu (UTPL 1), *Florești*, *Gilău*, Căpușu Mare, Săvădisla (UTPL 2), *Feleacu*, Ciurila, Aiton (UTPL 3), *Cojocna*, Suatu, Căianu,

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

Palatca, Sic (UTPL 4), *Baciu*, Aghireșu, Sânpaul, Gârbău (UTPL 5), *Panticeu*, Recea Cristur, Aluniș, Cornești (UTPL 6), *Chinteni*, Dăbâca, Borșa, Vultureni, Așchileu (UTPL 7).

O analiză ulterioară a scos în evidență o serie de curențe funcționale în cadrul ZMCN. O serie de localități incluse în zona metropolitană sunt de fapt profund rurale și cu o accesibilitate dificilă. Pe de altă parte localități puternic conectate au fost lăsate pe din afară. Mai mult se observă o puternică asimetrie spațială (dezvoltarea excesivă spre nord înspre Podișul Someșan) spre localități care tradițional țin de zona de atracție fie a municipiului Dej, fie a municipiului Gherla.

Tabel 8.2.1. Unități teritoriale de planificare

Denumire UTP	Localități incluse în UTP	Poli de dezvoltare propuși
Zona metropolitană Cluj	Cluj-Napoca, Apahida, Cojocna, Căianu, Jucu, Bonțida, Borșa, Chinteni, Vultureni, Sânpaul, Baciu, Gârbău, Gilău, Florești, Săvădisla, Ciurila, Feleacu, Aiton, Tureni, Petreștii de Jos	Cluj-Napoca Florești Gilău Apahida Baciu
Conurbația Dej-Gherla	Gherla, Dej, Mociu, Cămărașu, Cătina, Geaca, Buza, Țaga, Sânmărtin, Fizeșu Gherlii, Mintiu Gherlii, Unguraș, Mica, Bobâlna, Vad, Cățcău, Cășeiu, Cuzdrioara, Jichișu de Jos, Chiuești, Pălatca, Sic, Dăbâca, Aluniș, Cornești, Panticeu, Așchileu, Recea Cristur, Suatu	Dej Gherla
Conurbația Turda-Câmpia Turzii	Turda, Câmpia-Turzii, Moldovenești, Călărași, Luna, Viișoara, Tritenii de Jos, Ceanu Mare, Ploscoș, Mihai Viteazu, Săndulești, Tureni, Iara, Băișoara, Valea Ierii, Frata	Turda Câmpia Turzii
Zona Huedin	Huedin, Măguri-Răcătău, Beliș, Mărișel, Râșca, Călățele, Mărgău, Săcuieu, Sâncraiu, Mănăstireni, Izvoru Crișului, Poieni, Fildu de Jos (SJ), Negreni, Ciucea, Aghireșu, Căpușu Mare	Huedin

Sursa: Consiliul Județean Cluj

În cele din urmă, prin actul de constituire din 7 ianuarie 2009 a luat ființă Zona Metropolitană Cluj, având drept membri municipiul Cluj-Napoca și 17 comune: Aiton, Apahida, Baci, Bonțida, Borșa, Căianu, Chinteni, Ciurila, Cojocna, Feleacu, Florești, Gârbău, Gilău, Jucu, Petreștii de Jos, Tureni și Vultureni, având de asemenea ca partener Consiliul Județean Cluj. Față de varianta anticipată (tabelul de mai sus), lipsesc comunele Săvădisla și Sânpaul, care însă au aderat ulterior la Zona Metropolitană Cluj.

Zona Metropolitană Cluj are 14 proiecte propuse spre finanțare, pe baza POR – axa 1, prioritatea 1, și anume:

1. Centrul regional de excelență pentru industrii creative
2. Dezvoltare parc industrial Tetarom III
3. Parc industrial Tetarom IV
4. Modernizarea liniei de tramvai tronson Mănăștur Pța Gării
5. Modernizarea liniei de tramvai tronson Pța Gării-Bd.Muncii
6. Centru TEAM – ZMC de sprijinire a afacerilor
7. Dezvoltare Parc industrial Tetarom I
8. Modernizarea și extinderea sistemului de transport in comun în ZMC
9. Restaurare ansamblu monument istoric Parcul Simion Bărnuțiu și clădirea Casino Cluj
10. Retea de stații selfservice de închiriere de biciclete
11. Refacerea „Orașului Comoară”, modernizare căi de acces din centrul istoric
12. Case sociale integrate pentru comunitate str.Iuliu Coroianu nr.5.
13. Locuințe sociale de calitate str.Albac nr.21
14. Centrul de Recuperare și Reabilitare Neuropsihiatrică din Jucu

Figura 8.2.3. Zona metropolitană Cluj

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

Asocierea poate lua fie o formă contractuală, fie o formă instituționalizată. În ultimul caz, se va constitui o asociație sau o fundație în condițiile reglementărilor române – Ordonanța Guvernului nr. 26 din 2000 cu privire la asociații și fundații⁴, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 246 din 2005 sau a celor ale unui stat străin. În Legea nr.286/2006 pentru modificarea și completarea Legii administrației publice locale nr. 215/2001, zona metropolitană este definită ca o asociație de dezvoltare constituită pe bază de parteneriat între municipiile de rangul I și unitățile administrativ-teritoriale aflate în zona imediată, iar asociația de dezvoltare intercomunitară este definită ca o structura de cooperare cu personalitate juridică, de drept privat, înființată de unitățile administrativ-teritoriale, pentru realizarea în comun a unor proiecte de dezvoltare de interes zonal sau regional ori furnizarea în comun a unor servicii publice. Asociațiile de dezvoltare intercomunitară sunt de utilitate publică, prin derogare de la prevederile Ordonanței Guvernului nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.246/2005.

Asociațiile de dezvoltare intercomunitară se constituie, în condițiile legii, în scopul realizării în comun a unor proiecte de dezvoltare de interes zonal sau regional, ori al furnizării în comun a unor servicii publice.

În momentul de față, în România, conform informațiilor Ministerului Administrației Publice⁵, există peste 600 de parteneriate de cooperare inter-municipale. Asigurarea serviciilor publice și a celor de utilități locale reprezintă cea mai importantă parte a activităților desfășurate de către autoritățile publice locale și regionale.

În județul Cluj există peste 50 de asemenea asocieri (fără a include Zona Metropolitană Cluj), create în scopul accesării unor finanțări din fonduri europene de tip post-aderare. Tabelul ne arată că, în mai multe situații, aceste demersuri s-au bucurat de succes primind finanțare pentru proiecte, o pondere însemnată revenind celor de infrastructură din Programul Național privind Dezvoltarea Rurală, Măsura 322. Se remarcă existența a încă unui proiect finanțat din fonduri structurale al cărui beneficiar este un A.D.I. însă trebuie menționat că această structură asociativă nu este structurată la nivel intrajudețean ci la nivel regional fiind compus din consiliile județene din cele șase județe din Regiunea de Nord-Vest. Proiectul acesta este finanțat prin Programul Operațional Regional. Totodată, trebuie evidențiat faptul că există numeroase proiecte propuse spre finanțare, și că, dintr-un număr de peste 50 de asociații, mai puțin de jumătate au proiecte în derulare sau propuse spre finanțare.

⁴ Publicată în "Monitorul Oficial al României", partea I, nr. 39 din 31 ianuarie 2000, cu modificările aduse de Legea nr. 246/2005.

⁵ www.mai.gov.ro accesat 02 Septembrie 2010

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

Tabel 8.3.1. Lista proiectelor finanțate sau propuse spre finanțare din fonduri europene în județul Cluj, având beneficiari ADI-uri

Titlu proiect	A.D.I.	Județ	Valoare eligibilă proiect / statut	Sursa de finanțare
Sistem de management integrat al deșeurilor din județul Cluj	Eco-Metropolitan Cluj (județul Cluj și comunele din județul Cluj)	Cluj	Propus spre finanțare	POS Mediu Axa 2
Proiect integrat de dezvoltare rurală în cadrul ADI MĂGURA prin modernizarea DC 121 din comunele Beliș și Mărgău, prin realizarea rețelei de apă și canalizare în satul Răchițele, realizare centru social de zi în satul Răchițele, promovarea și păstrarea tradițiilor și valorilor culturale specifice în zonă	Măgura (comunele Mărgău și Beliș)	Cluj	31.192 mii RON	FEADR
Extinderea și reabilitarea sistemelor de apă și apă uzată din Regiunea Turda-Câmpia Turzii	Apa Văii Arieșului (municipiile Turda, Câmpia Turzii și șapte comune din jur)	Cluj	În curs de derulare	ISPA
Instrumente și baze de date integrate pentru Planificare Teritorială în Arealul CUA	Comunitatea Urbană Arieș (municipiile Turda, Câmpia Turzii și 14 comune din jur)	Cluj	2.311 mii RON	Mecanismul financiar SEE
Dezvoltarea capacității administrative a Comunității Urbane Arieș prin formare continuă	Comunitatea Urbană Arieș (municipiile Turda, Câmpia Turzii și 14 comune din jur)	Cluj	Propus spre finanțare	PODCA
Extinderea și reabilitarea sistemelor de apă potabilă și apă uzată din județele Cluj/Sălaj	Asociația Regională pentru Dezvoltarea Infrastructurii în Bazinul Hidrografic Someș-Tisa	Cluj/Sălaj	În curs de derulare	
Reabilitare infrastructură în comunele ADI ALA SILIANA	Ala Siliana (Florești, Vultureni, Gilău, Iara, Panticeu)	Cluj	În curs de derulare	FEADR Măsura 322
Reabilitare spații verzi în localitatea Iara	Ala Siliana (Florești, Vultureni, Gilău, Iara, Panticeu)	Cluj	Propus spre finanțare	
Dotarea și informatizarea birourilor de cadastru și urbanism respectiv informatizarea birourilor de taxe impozite și crearea de rețele interconectate și interactive pentru gestionarea serviciilor	Someș-Nadăș (Florești, Gilău, Căpușu Mare, Gârbău, Baci, Aghireșu, Sânpaul, Săvădisla)	Cluj	Propus spre finanțare	POS-CCE
Elaborarea strategiei de dezvoltare a teritoriului Someș Nadăș	Someș-Nadăș (Florești, Gilău, Căpușu Mare, Gârbău, Baci, Aghireșu, Sânpaul, Săvădisla)	Cluj	Propus spre finanțare	PODCA
Reabilitare infrastructură în comunele ADI FENES	Feneș (Florești, Săvădisla, Unguraș)	Cluj	În curs de derulare	FEADR Măsura 322
Reabilitare infrastructură în comunele din cadrul ADI Feneș, județul Cluj	Feneș (Florești, Săvădisla, Unguraș)	Cluj	Propus spre finanțare	FEADR Măsura 322
Dezvoltarea infrastructurii și serviciilor de bază precum și valorificarea patrimoniului cultural în zona Călățele Mărgău	Cornul Paltinului (Mărgău, Călățele)	Cluj	25 171 mii RON	FEADR

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

Modernizare DC 128 Bociu-Ciuleni-Calățele Construire centru de zi pentru vârstnici Bociu Reabilitare și extindere sediu Primăria Mărgău				
Rețea de alimentare cu apă și canalizare în localitățile Sântioana, Țaga, Sucutard, Geaca și Lacu din comuna Țaga	Câmpia Transilvaniei (comunele Căianu, Cămărașu, Cătina, Cojocna, Geaca, Mociu, Palatca, Suatu, Țaga)	Cluj	În curs de derulare	
Fii întreprinzător, fii creativ și curajos	Câmpia Transilvaniei (comunele Căianu, Cămărașu, Cătina, Cojocna, Geaca, Mociu, Palatca, Suatu, Țaga)	Cluj	Propus spre finanțare	POSDRU
Creșterea capacității administrative prin derularea cursurilor de formare pentru personalul administrațiilor din asociație	Câmpia Transilvaniei (comunele Căianu, Cămărașu, Cătina, Cojocna, Geaca, Mociu, Palatca, Suatu, Țaga)	Cluj	Propus spre finanțare	PODCA
Dezvoltarea și creșterea serviciilor publice electronice în comunele ADICT	Câmpia Transilvaniei (comunele Căianu, Cămărașu, Cătina, Cojocna, Geaca, Mociu, Palatca, Suatu, Țaga)	Cluj	Propus spre finanțare	POSCCE
Dezvoltarea durabilă în Câmpia Transilvaniei prin strategii viabile	Câmpia Transilvaniei (comunele Căianu, Cămărașu, Cătina, Cojocna, Geaca, Mociu, Palatca, Suatu, Țaga)	Cluj	Propus spre finanțare	
Reabilitare infrastructură ADI Sanaslău județul Cluj	Sanaslău (Florești, Ciurila)	Cluj	Propus spre finanțare	
Pietruire drum Aiton-Valea Florilor	Aiton Ploscoș	Cluj	25,2 mii RON	FEADR Măsura 322
Reabilitare infrastructură pe teritoriul ADI RESCULUM	Resculum (Poieni, Săcuieu, Săndulești, Sănmartin)	Cluj	Propus spre finanțare	FEADR Măsura 322
Modernizare drum comunal DC 121 Călățele Pădure Bălcești Beliș	Piatra Albă (Călățele, Beliș)	Cluj	În curs de derulare	
Gestionarea sistemelor de management al deșeurilor	5 Ardeal (Călărași, Mihai Viteazu, Iara, Băișoara, Moldovenesti)	Cluj	În curs de derulare	PHARE 2006
Alimentare cu apă și canalizare Modernizare drumuri locale și străzi Construire grădiniță în Cristorel	Tocaia (Așchileu, Sânpaul)	Cluj	Propus spre finanțare	
Poarta Apusenilor privind dezvoltarea și promovarea valorilor turistice și culturale în zona Cheilor Turzii	Poarta Apusenilor (Mihai Viteazu, Săndulești)	Cluj	Propus spre finanțare	POR 5.3.
Modernizare drumuri comunale în satul Gligorești și în comuna Lunca Mureșului; Modernizare drum comunal DC 67 Gligorești-Gura Arieșului; construcția Centrului de îngrijire bătrâni și colectarea și epurarea apelor uzate menajere din loc. Gligorești; rețea de canalizare menajeră și	Lunca Mureșului (Luna, Lunca Mureșului)	Cluj/ Alba	Propus spre finanțare	FEADR

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

aducțiune apă în satul Gura Arieșului					
Amenajare spații de joacă pentru copii în com. Luna și Călărași Înființarea centrului After School în loc. Luna Amenajare teren de sport în loc. Călărași Alimentare cu apă în loc. Luncani Colectare și epurare ape uzate menajere în loc. Luna, Luncani și stație de epurare Modernizare drumuri comunale în loc. Călărași și Luna. Organizare festival cultural com. Călărași și Luna	Grindu (Luna, Călărași, Chețani)	Cluj/Mureș	Propus spre finanțare		FEADR
Reabilitare infrastructură în comunele componente ADI Cheile Dumitresei	Cheile Dumitresei (Măguri-Răcătău, Gilău)	Cluj	Propus spre finanțare		FEADR Măsura 322

Trebuie evidențiat că anumite unități administrativ-teritoriale sunt implicate într-un număr relativ mare de asociații de dezvoltare intercomunitară. Un exemplu ne oferă comuna Florești, care este parte din Zona Metropolitană Cluj, din Eco Metropolitan Cluj, dar și din A.D.I.-uri de mai mică anvergură, precum Ala Siliana, Someș-Nadăș, Feneș, Sanaslău, Florești-Gilău, Gelu Voievod.

Alte comune care fac parte dintr-un număr ridicat de A.D.I-uri sunt Gilău, Mărgău, Beliș, Tureni, Mihai Viteazu, Chinteni, Luna.

8.4. Asociațiile microregionale și grupurile de acțiune locală (GAL)

Aceste forme de asociere dintre autoritățile locale au cea mai lungă „istorie” fiind preluate din tradiția sau bunele practici privind cooperarea dintre autorități locale din țări mai dezvoltate din Europa. Posibilitatea privind înființarea acestor structuri de cooperare a apărut ulterior adoptării Legii privind Dezvoltarea Regională din anul 1998. În baza acestei reglementări legale s-au creat premisele formării macroregiunilor de dezvoltare asociate create între consilii județene. Pe baza acestui model și a legislației privind organizațiile neguvernamentale se puteau crea structuri de cooperare teritorială (între autorități locale) altele decât regiunile de dezvoltare. Singura diferență care se consemna între cele două era că microregiunile de dezvoltare nu vor putea beneficia de fondurile de dezvoltare regională asemeni regiunilor de dezvoltare ci doar implicit în calitatea lor de organizații neguvernamentale. De asemenea, acestea nu aveau competențe în domeniul furnizării de servicii publice.

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

Și la nivelul județului Cluj au luat ființă astfel de asociații microregionale, precum: Huedin, Someș-Nadăș, Comunitatea Urbană Arieș, Dealurile Nordului, Văile Someșului, Câmpia Transilvaniei, Someș-Dej, Sic-Fizeș.

Figure 8.4.1. Asociațiile microregionale din județul Cluj

Sursa: Planul de Dezvoltare a județului Cluj

Începând cu anul 2006, microregiunile au devenit la rândul lor asociații de dezvoltare intercomunitară, în conformitate cu prevederile Legii 286/2006. Majoritatea s-au axat pe

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

crearea Grupurilor de Acțiune Locală (GAL), în vederea accesării de fonduri europene prin programul LEADER⁶.

În perioada de programare 2007-2013, programul LEADER nu mai există ca atare, fiind integrat în PNDR (Programul Național de Dezvoltare Rurală), și, din acest motiv, se vorbește de „axa LEADER”. Axa LEADER este finanțată prin Fondul European pentru Agricultură și Dezvoltare Rurală, în conformitate cu PNDR. Această axă are două obiective specifice, și anume:

- Promovarea potențialului endogen al teritoriilor și
- Îmbunătățirea guvernării locale.

În județul Cluj, există preocuparea creării de Grupuri de Acțiune Locală (GAL) în cadrul mai multor asociații microregionale.

Figure 8.4.2. Microregiunile „active” din județul Cluj în anul 2010

---

⁶ Programul **LEADER** (Liaison Entre Actions de Developpment de l’Economie Rurale) face parte din inițiativele comunitare ale Uniunii Europene. Această inițiativă s-a născut cu ocazia reformei Fondurilor structurale din 1989. Scopul programului LEADER este de a acorda sprijin și a încuraja locuitorii din spațiul rural în vederea evaluării oportunităților de dezvoltare pe termen lung a microregiunii. Intenția este de a sprijini realizarea unor strategii integrate, cu soluții inovative și care asigură dezvoltarea sustenabilă a regiunii prin:

- protejarea patrimoniului cultural și natural local.
- consolidarea economiei rurale care înseamnă în primul rând crearea de locuri de muncă
- îmbunătățirea capacității administrative a comunităților locale

Motorul de funcționare al programului Leader, respectiv beneficiarul acestuia, este Grupul de Acțiune Locală (denumit în continuare GAL), care reprezintă parteneriate constituite între diverși reprezentanți ai sectorului socio-economic din teritoriu și care determină direcția de dezvoltare a regiunii.

În program participă zone rurale care formează o unitate omogenă din punct de vedere istoric, economic, social, geografic, unde:

- populația este între 10.000 și 100.000, densitatea populației nu depășește 120 loc./km² și
- oamenii sunt deschiși la colaborare și vor să realizeze un nou cadru instituțional, parteneriat în vederea dezvoltării microregiunii.

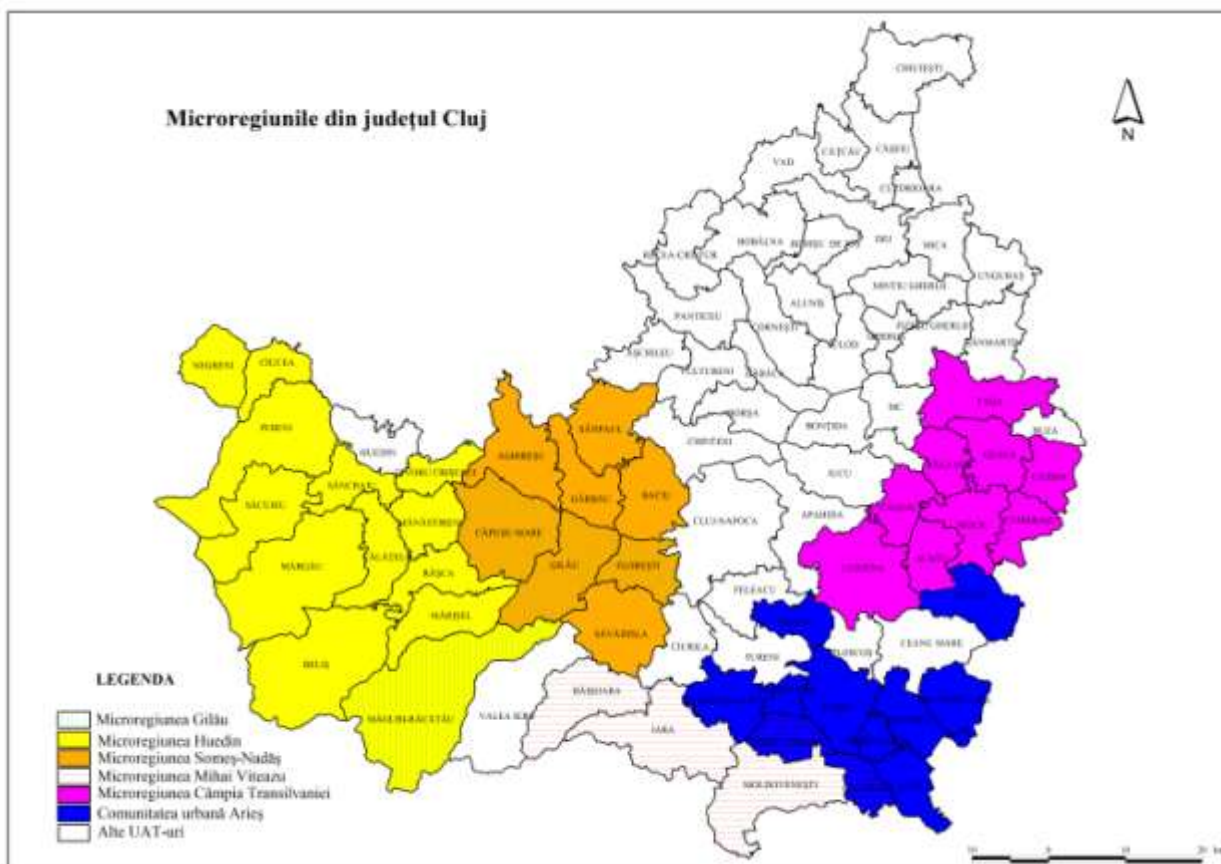
UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

Una dintre cele mai vechi microregiuni, cu activitatea deosebită în privința accesării de fonduri este **Vlădeasa-Huedin**, care are în componență 13 comune din jurul orașului Huedin, în partea de vest a județului Cluj: Negreni, Ciucea, Poieni, Săcuieu, Sâncraiu, Mărgău, Călățele, Beliş, Mănăstireni, Râșca, Izvoru Crișului, Măguri-Răcățău și Mărișel.

Asociația microregională a accesat un proiect în valoare de 22.219 mii de lei, având drept sursă de finanțare Agenția de Plăți pentru Dezvoltare Rurală și Pescuit, privind îmbunătățirea infrastructurii, respectiv a rețelei de drumuri de interes local din comunele Mănăstireni, Râșca și Călățele, și introducerea rețelei de apă și canalizare menajeră, inclusiv înființarea unei stații de epurare a apei în comuna Călățele, aflat în faza de avizare.

Un alt proiect, propus deocamdată spre finanțare prin PODCA, vizează specializarea personalului administrației publice locale din cadrul microregiunii.

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

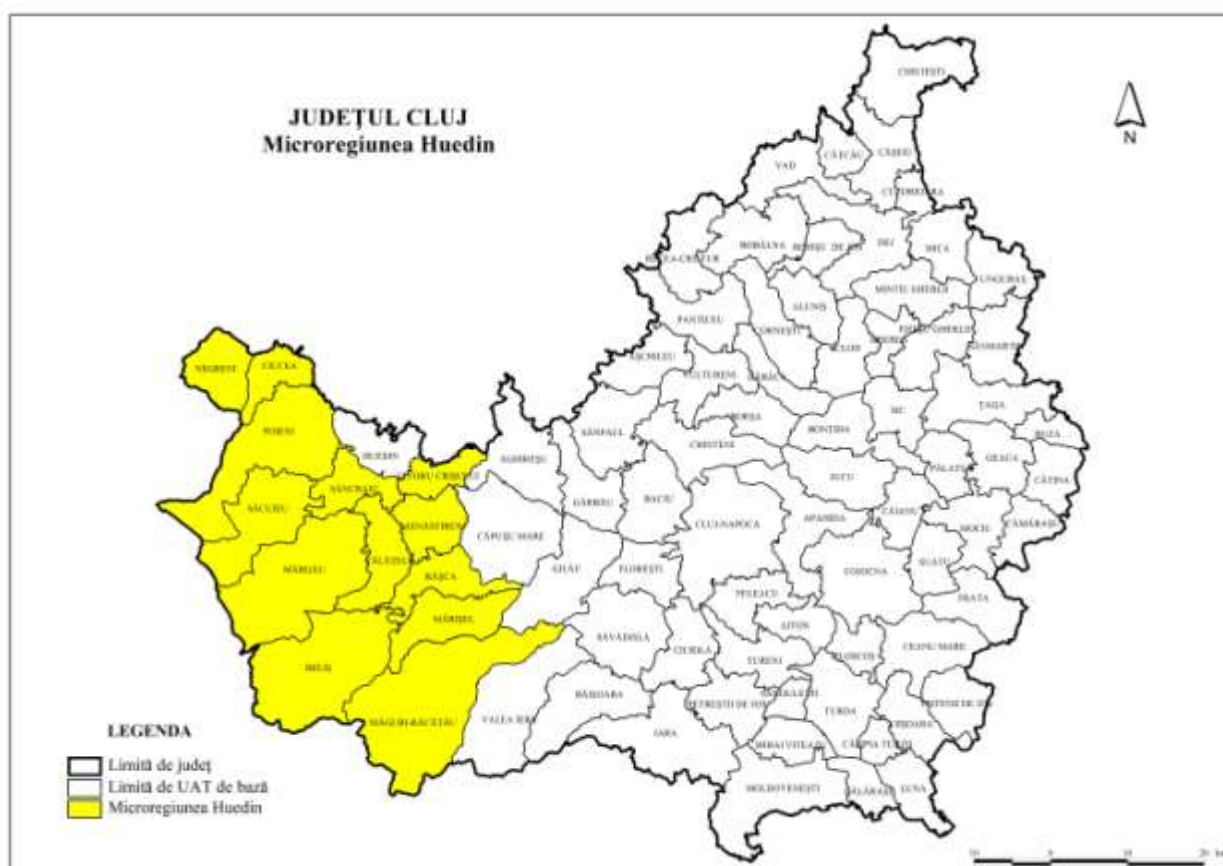
GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

Totodată, prin Hotărârea nr. 205/21.10.2009 emisă de Consiliul Județean Cluj s-a aprobat asocierea județului Cluj cu alți 40 de parteneri, reuniți de către Asociația de Dezvoltare Intercomunitară Microregiunea Vlădeasa – Huedin, pentru realizarea proiectului „Programul LEADER în Microregiunea Vlădeasa Huedin”. Acest proiect a fost depus spre finanțare în cadrul Programului Național de Dezvoltare Rurală, Axa 4 LEADER, Măsura 431.1 Construcție parteneriate public private, Faza 3 – sprijin financiar pentru pregătirea dosarelor pentru selecția GAL.

Figure 8.4.3. Microregiunea Vlădeasa-Huedin

O altă asociație microregională cu aspirații în ceea ce privește atragerea de fonduri europene, în particular prin programul LEADER, este **microregiunea Someș-Nadăș**, care cuprinde opt

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

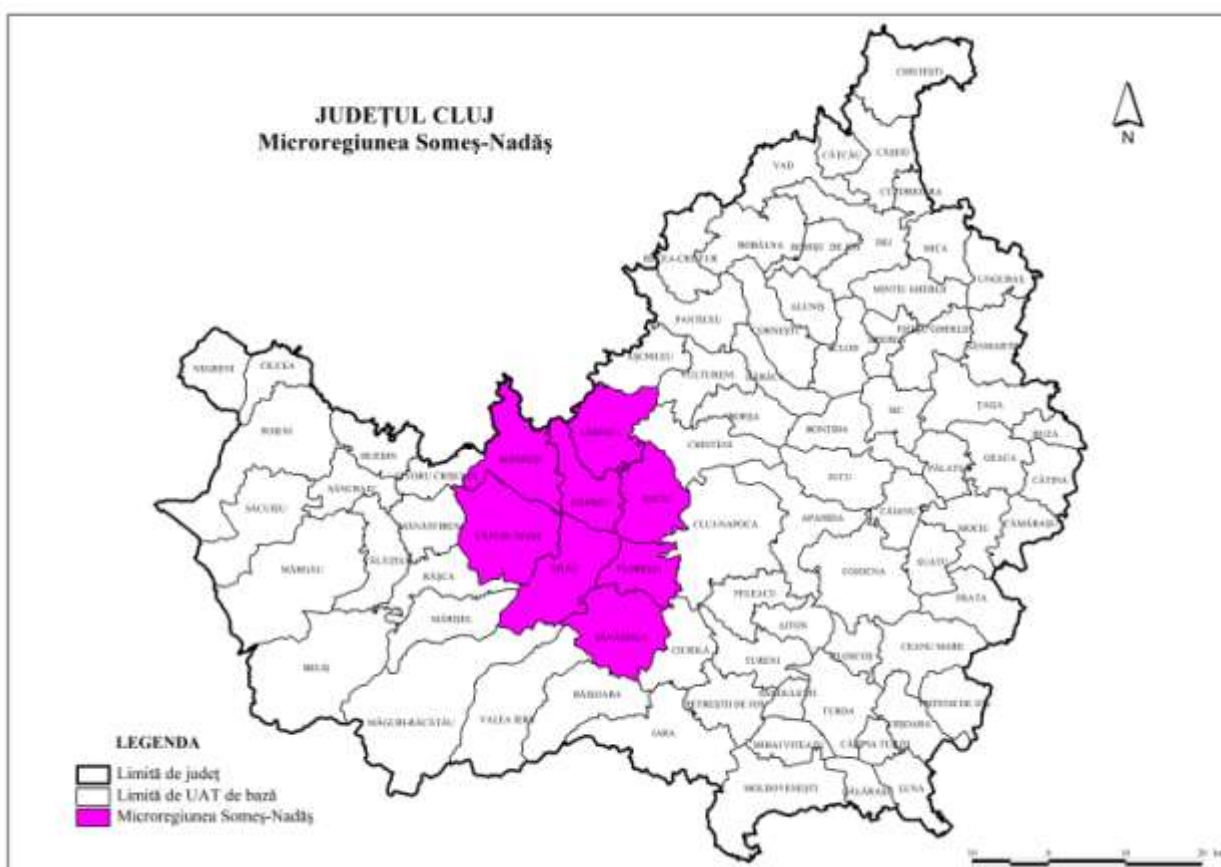

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

comune din partea central-vestică a județului Cluj: Florești, Gilău, Căpușu Mare, Gârbău, Baci, Aghireșu, Sânpaul, Săvădisla.

Scopul asociației este de sprijinire a dezvoltării localităților din zona Someș-Nadăș și reprezentarea intereselor acestora la nivel județean, regional, național și internațional, de a pregăti, promova și implementa la toate nivelurile proiecte pentru crearea, modernizarea și extinderea infrastructurii locale în zona Someș-Nadăș.

Figure 8.4.4. Microregiunea Someș-Nadăș

Deocamdată, asociația are un proiect propus spre finanțare prin POSCCE, și anume „Dotarea și informatizarea birourilor de cadastru și urbanism respectiv informatizarea birourilor de taxe impozite și crearea de rețele interconectate și interactive pentru gestionarea serviciilor”.

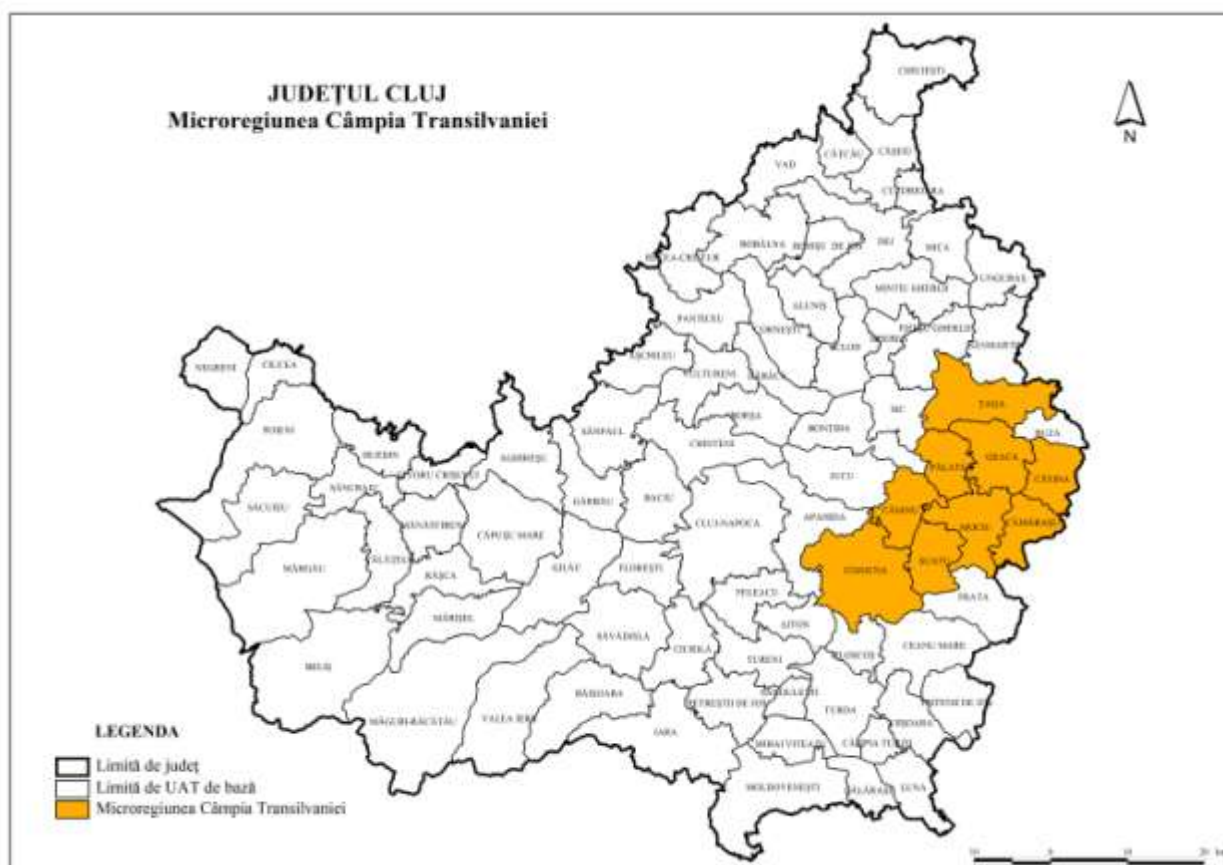

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

Asociația Microregională Câmpia Transilvaniei s-a înființat în 2007 și este formată din comunele Căianu, Cămărașu, Cătina, Cojocna, Geaca, Mociu, Palatca, Suatu și Țaga, situate în partea de est a județului Cluj, în Câmpia Transilvaniei.

În afara proiectelor aflate în derulare, respectiv propuse spre finanțare, și prezentate ca atare în tabelul aferent capitolului privind ADI, asociația microregională Câmpia Transilvaniei are în derulare un proiect prin programul LEADER, respectiv elaborarea Planului de Dezvoltare al GAL Câmpia Transilvaniei, în valoare de 314 mii lei.

Figure 8.4.5. Asociația microregională Câmpia Transilvaniei

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

Microregiunea Someș Transilvan a fost formată inițial din 13 comune din județul Cluj (Aluniș, Apahida, Bonțida, Borșa, Bobâlna, Cornești, Dăbâca, Jucu, Iclod, Mintiu Gherlii, Recea-Cristur, Sic și Vultureni) și o comună din județul Sălaj, la limita cu județul Cluj (comuna Gârbou). În total, din GAL Someș Transilvan fac parte 99 de parteneri.

Asociația a obținut sprijin financiar pentru pregătirea dosarelor pentru selecția GAL în valoare de 49000 de euro⁷ sumă identică cu cea acordată pentru microregiunea Câmpia Transilvaniei.

La aceeași fază de finanțare a participat și **grupul de acțiune „Lider” Cluj**, format din 19 comune din județul Cluj (Așchileu, Panticeu, Sânpaul, Baci, Aghireșu, Căpușu Mare, Gilău, Florești, Săvădisla, Măguri-Răcățău, Valea Ierii, Băișoara, Iara, Ciurila, Tureni, Aiton, Ploscoș, Tritenii de Jos, Luna, Viișoara), practic din toate regiunile județului, și 9 unități administrative din județul Sălaj, precum și Grupul de Acțiune Locală **Poarta Apusenilor**, format din comunele Băișoara, Valea Ierii, Ciurila, Petreștii de Jos, Tureni, Aiton, Săndulești, Mihai Viteazu, Moldovenești, Călărași, Ploscoș, Ceanu Mare, Tritenii de Jos, Frata.

După cum se poate lesne observa, unele comune participă atât în cadrul GAL „Lider”, cât și în cel denumit „Poarta Apusenilor”.

O altă asociație microregională este **Mihai Viteazu**, formată din comunele Mihai Viteazu, Iara, Băișoara, Călărași și Moldovenești, situate în partea de sud a județului Cluj.

Figure 8.4.6. Microregiunea Mihai Viteazu

⁷ Conform http://www.apdrp.ro/uploads/Docu%20FEADR/M_431.1/Sumbasura_431.1Selectate_RECTIFICAT.pdf, accesat în iunie 2011

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

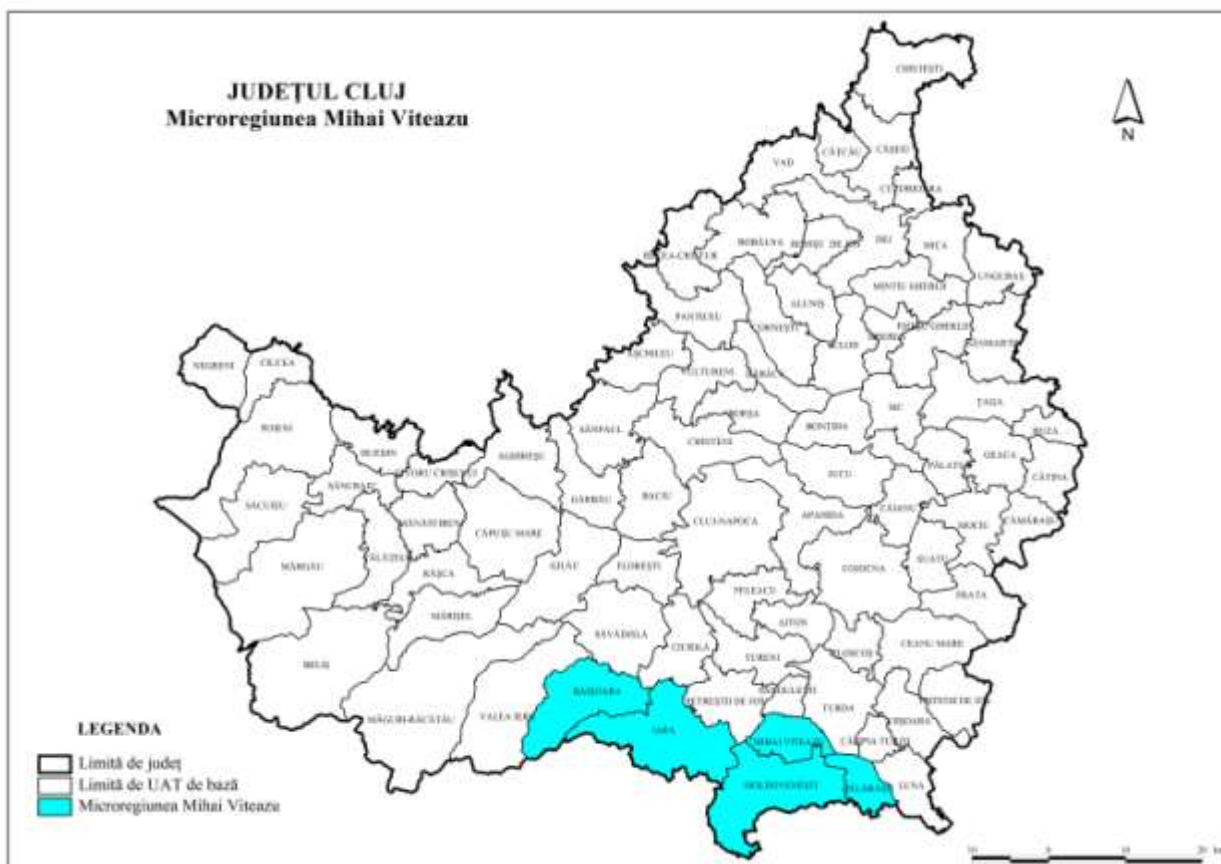
UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

Asociația microregională Mihai Viteazu a finalizat cu succes implementarea proiectului „Dezvoltarea sistemelor de management integrat al deșeurilor și reabilitarea siturilor contaminate în microregiunea Mihai Viteazu, incluzând stație de sortare și transfer al deșeurilor menajere nepericuloase valorificabile colectate selectiv și racorduri la utilități” finanțat prin PHARE Coeziune Economică și Socială 2006. Această microregiune nu este însă activă în ceea ce privește atragerea de fonduri prin programul LEADER.

În concluzie, în ultimii ani județul Cluj a cunoscut o dinamică deosebită din punctul de vedere al înființării asociațiilor de dezvoltare inter-comunitară, iar între acestea un loc aparte îl ocupă asociațiile microregionale. Deși toate vizează atragerea de fonduri, asociațiile microregionale se caracterizează printr-o mai mare coeziune geografică și teritorială, ceea ce le face mai durabile în timp, dincolo de oportunitățile de moment ale accesării anumitor fonduri prin intermediul anumitor programe.

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

Concluzii

Structurile administrative de la nivelul județului Cluj sunt reprezentate de cele 81 de primării și consilii locale, municipale (5), orașenești (1) și comunale (75).

Județul Cluj face parte din categoria județelor unde există un grad mai ridicat de transparență și deschidere în relația cu cetățenii.

De asemenea, se constată existența unei preocupări la nivelul autorităților publice locale în ceea ce privește accesarea fondurilor nerambursabile. Se observă un număr mai mare de proiecte propuse de autorități locale de tipul comunelor în detrimentul orașelor și chiar a municipiilor. Acest lucru poate fi explicat prin faptul că la nivelul ghidurilor de finanțare pentru aceste categorii urbane nu au fost alocate programe sau măsuri specifice asemenea comunelor (Măsura 322 din PNDR).

Există trei forme de colaborare între autoritățile publice locale de la nivelul județului Cluj: colaborarea în cadrul Zonei Metropolitane Cluj-Napoca, cooperarea în cadrul Asociațiilor de Dezvoltare Inter-Comunitară (ADI) și, respectiv, asociațiile micro-regionale, care tind să se constituie în Grupuri de Acțiune Locală (GAL).

Zona Metropolitană Cluj include municipiul Cluj-Napoca și 19 comune din vecinătatea acestuia, având totodată drept partener și Consiliul Județean Cluj. În momentul de față, Zona Metropolitană Cluj are 14 proiecte propuse spre finanțare.

Asociațiile de Dezvoltare Intercomunitară (ADI) sunt în număr de peste 50 la nivelul județului Cluj și au fost create preponderent în scopul accesării unor finanțări din fonduri europene de tip post-aderare. Multe dintre ADI-uri nu sunt însă active sau funcționale.

Asociațiile micro-regionale s-au înființat în special pentru accesarea unor fonduri prin axa Leader și se caracterizează printr-o mai mare coeziune geografică și teritorială, ceea ce le face mai durabile în timp.

Problemele-cheie sunt următoarele:

- Perfecționarea managementului în administrație;
- Întărirea capacităților în domeniul elaborării politicilor publice;
- Creșterea calității serviciilor furnizate populației;

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

- Creșterea gradului de transparență;
- Creșterea sustenabilității asocierilor dintre autoritățile publice locale, dincolo de oportunitatea imediată de accesare a unor fonduri;
- Creșterea capacității autorităților locale de a dirija resursele către priorități.

8.5. Analiza SWOT Capacitate administrativă

Puncte tari	Justificare
Bună expertiză în privința accesării fondurilor europene, în privința creșterii capacității administrative.	La nivelul județului Cluj, autoritățile locale au obținut finanțări nerambursabile din surse europene pentru un număr foarte mare de proiecte. Acest fapt denotă existența capacității operaționale bine dezvoltate.
Existența unei palete largi de forme asociative	La nivelul județului se constată existența a mai multor forme de asocieri între autorități locale: zona metropolitană Cluj, asociații de dezvoltare intercomunitare (peste 50) asociații microregionale și Grupuri de acțiune locală de tip Leader (7).
Interes față de procese de planificare strategică la nivel local sau județean	La nivelul județului există preocupări în privința dezvoltării planurilor strategice de dezvoltare fie că vorbim de programul Leader sau de alte inițiative ale instituțiilor publice.
Existența unor structuri de învățământ universitar de mare tradiție	Se constată existența la nivelul județului Cluj a mai multor universități de stat și private, recunoscute ca atare pe plan național și internațional. În domeniul administrației publice (corelat cu tema acestui capitol) se remarcă existența unei facultăți de profil în cadrul Universității Babeș-Bolyai.
Puncte slabe	Justificare
Lipsa de informații privind funcționarea structurilor de parteneriat	Deși există mai multe structuri asociative constituite între autoritățile locale, se observă un grad redus de transparență din partea acestora (multe nu au pagină de web) și lipsa unor date privind activitatea desfășurată (nu există rapoarte de activitate sau rapoarte anuale).

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

<p>Focusarea proiectelor de parteneriat cu scop punctual fără componentă strategică vizând dezvoltarea parteneriatului</p>	<p>La nivelul parteneriatelor existente se observă în marea lor majoritate depedența exclusivă a acestora de proiecte de finanțare europeană. De cele mai multe ori acestea nu se structurează în privința urmării unor scopuri și obiective strategice în cazul cărora este necesar parteneriatul ci se constituie pentru că parteneriatul este impus prin regulamentele privind accesarea unor finanțări.</p>
<p>Oportunități</p>	
<p>Existența unor proiecte cu finanțare europeană</p>	
<p>Accesul la programele de cooperare transfrontalieră</p>	
<p>Ofertă de programe de perfecționare continuă adresată angajaților din administrația publică</p>	
<p>Cadrul legal privind cooperarea teritorială între autorități locale</p>	
<p>Parteneriate cu autorități din alte țări ce pot fi valorificate la nivelul transferului de bune practici</p>	
<p>Existența unor structuri de parteneriat create la nivel european vizând dezvoltarea capacității administrative și de dezvoltare</p>	
<p>Existența unor exemple de bună practică privind cooperarea teritorială la nivel național</p>	
<p>Amenințări</p>	
<p>Criza economică și financiară</p>	
<p>Riscul de a apărea decalaje între diferite tipuri de autorități locale datorită accesului inegal la resurse</p>	
<p>Deciziile luate în cadrul administrației publice din România, la alte nivele decât cel județean și care pot duce la plecări masive din structurile publice sau dezinteres din partea angajaților</p>	

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

CAPITOLUL 9

ANALIZA SWOT INTEGRATĂ A JUDEȚULUI CLUJ

PUNCTE TARI

Economie	Dezvoltare urbană	Dezvoltare rurală	Turism și patrimoniu	Resurse umane	Infrastructură	Mediu	Capacitate administrativă
<p>Nivel ridicat de dezvoltare în context regional și național</p> <p>Structură economică favorabilă</p> <p>Piață mare de desfacere</p> <p>Mediul de afaceri local dezvoltat și spirit antreprenorial ridicat</p> <p>Volum important și în creștere de investiții străine directe</p> <p>Existența unor branduri ale companiilor clujene recunoscute la nivel național și european</p> <p>Creșterea volumului</p>	<p>Grad ridicat de urbanizare</p> <p>Existența unui pol de creștere, municipiul Cluj-Napoca, a zonei metropolitane Cluj-Napoca și a două conurbații (Turda-Câmpia Turzii și Gherla-Dej)</p> <p>Piață imobiliară dezvoltată – creșterea</p>	<p>Tendențe demografice favorabile</p> <p>Diversitate etnică, religioasă și etno-culturală a populației</p> <p>Grad de aglomerare scăzut al locuințelor</p> <p>Peisaj natural variat, atractiv, nepoluat</p> <p>Patrimoniu</p>	<p>Diversitatea resurselor aparținând cadrului natural (relief, hidrografice, climat, elemente biogeografice)</p> <p>Existența unui patrimoniu cultural-istoric-religios diversificat și complex</p> <p>Prezența unor așezări urbane cu centre istorice care grupează edificii</p>	<p>Creșterea ratei natalității</p> <p>Scăderea mortalității infantile în mediul urban</p> <p>Durata medie a vieții este superioară mediei naționale</p> <p>Spor migratoriu intern pozitiv</p> <p>Infrastructură bună în învățământul preuniversitar</p> <p>Cea mai extinsă și specializată rețea de licee din Transilvania</p>	<p>Starea bună a celor mai importante drumuri naționale ce deservește județul</p> <p>Aeroportul internațional Cluj-Napoca are cea mai puternică dinamică privind traficul de pasageri din întreaga țară</p> <p>Existența unei rețele dense de drumuri județene</p>	<p>Sistem de monitorizare și îmbunătățire a calității aerului și apei</p> <p>Scăderea emisiilor de poluanți atmosferici</p> <p>Resurse de apă potabilă de bună calitate și în cantități suficiente</p> <p>Extinderea și îmbunătățirea infrastructurii și serviciilor în domeniul apă/apă uzată</p> <p>Identificarea surselor de poluare cu nitrați</p> <p>Extinderea și îmbunătățirea calității serviciilor în domeniul managementului</p>	<p>Existența unei palete largi de forme asociative</p> <p>Interes față de procesul de planificare strategică la nivel local</p> <p>Expertiză bună în privința accesării de fonduri europene, în privința creșterii</p>

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

<p>exporturilor Producție industrială în creștere Înlocuirea ramurilor cu competitivitate redusă cu cele avansate de tip ITC Industria ITC este foarte bine dezvoltată Potențial ridicat de creștere în industriile mașini și echipamente, prelucrarea lemnului, materiale de construcții și industrii creative Municipiul Cluj-Napoca este un puternic centru financiar-bancar Producție importantă de cereale, legume Creșterea efectivului de ovine, caprine, familii de albine Fond forestier important Existența unor stațiuni de cercetare agricolă Sectorul public de cercetare-dezvoltare este bine</p>	<p>stocului de locuințe și a calității acestora Existența unor însemnate trenuri agricole în perimetrul urban (extravilan)</p>	<p>cultural valoros Turism rural dezvoltat Infrastructură rutieră îmbunătățită Infrastructură de utilități publice dezvoltată față de celelalte județe din regiune</p>	<p>istorice cu arhitectonică valoroasă, instituții culturale și religioase cu impact în cultura tuturor etniilor din județ Creșterea numărului de gospodării turistice rurale clasificate, integrate în circuitul turistic Dezvoltarea serviciilor de wellnes/SPA și a unor unități de restaurație selecte și/sau cu specific și diversificată a structurilor de cazare Creșterea volumului de turiști Funcționarea unor instituții de învățământ superior</p>	<p>Mare centru universitar Cel mai mare număr de calculatoare pe elev Număr mare al ofertelor de formare profesională continuă Rețea de unități sanitare bine dezvoltată în mediul urban Capacitate mare de primire a sistemului medical din județ Numărul personalului medical la 1000 de locuitori este mai mare decât la nivel național sau regional Creșterea progresivă a numărului beneficiarilor în domeniul protecției copilului Scăderea numărului</p>	<p>care acoperă toate zonele județului Municipiul Cluj-Napoca a fost eliberat de o parte semnificativă din traficul de tranzit rutier Județul Cluj ocupă o poziție importantă în rețeaua de producție și distribuție a energiei electrice Rețea extinsă de distribuție a gazelor Extinderea rețelei de distribuție a apei potabile</p>	<p>deșeurilor municipale Reducerea cantității de deșeuri depozitate prin compostare Rezolvarea, la nivel județean, a problemelor privind deșeurile periculoase Existența unui incinerator ecologic de deșeuri medicale și industriale periculoase Identificarea riscurilor hidrologice Reducerea emisiilor de CO₂ și a altor gaze cu efect de seră Îmbunătățirea situației privind spațiile verzi și extinderii intravilanului Existența rețelei Natura 2000, păstrarea în stare naturală a ariilor protejate, protecția biodiversității Definirea și identificarea clară a surselor de poluare acustică și măsurilor</p>	<p>capacității administrative Existența unor instituții de învățământ universitar cu mare tradiție, cu specializări în domeniul administrației publice și al politicilor publice</p>
---	--	--	--	---	--	--	--

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

<p>reprezentat și acoperă o gamă variată de domenii Disponibilitatea parcurilor industriale și logistice publice și private Productivitate ridicată a muncii Nivel ridicat de instruire al resurselor de muncă Rată ridicată de activitate și ocupare Rată scăzută a șomajului Pondere ridicată a populației ocupate în sectorul terțiar</p>			<p>prestigioase cu specializări în domeniul turismului</p>	<p>de copii din centrele rezidențiale Existența unei game largi de servicii pentru vârstnici și un sector ONG puternic și activ în domeniul asistenței persoanelor vârstnice</p>		<p>necesare de protecție Reducerea poluării atmosferice și fonice în orașele Cluj-Napoca, Turda, Câmpia Turzii, Gherla</p>	
--	--	--	--	--	--	--	--

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

PUNCTE SLABE							
Economie	Dezvoltare urbană	Dezvoltare rurală	Turism și patrimoniu	Resurse umane	Infrastructură	Medii	Capacitate administrativă
Nivel scăzut de dezvoltare în context european Ponderea redusă a turismului în PIB și productivitate redusă a acestui sector Concentrarea excesivă a activității economice în ZM Cluj, în defavoarea celorlalte orașe din județ și a mediului rural Scăderea producției la principalele culturi și la fructe	Scăderea accentuată a populației orașelor mici și medii din județ (dezurbanizare) Manifestarea unui puternic fenomen de sub-urbanizare Domenia absolută a municipiului Cluj-Napoca (hipertrofia sistemului urban) Expansiunea rapidă a suprafeței	Ponderea scăzută a populației tinere și ponderea ridicată a populației de peste 65 de ani Acces mai scăzut la educație decât în mediul urban Nivel redus de instruire și calificare a forței de muncă din mediul rural Rata scăzută de	Amenajarea deficitară a zonei montane îndeosebi dpdv al bazelor de cazare și dotărilor pentru sporturi de iarnă Număr redus și întreținerea defectuoasă a traseelor turistice marcate din zona montană Insuficienta amenajare și valorificarea minimală a resurselor hidrominerale cu efect terapeutic Predominanța turismului de tranzit	Accentuarea îmbătrânirii populației, în special în mediul rural Raport de dependență a vârstnicilor mai mare decât la nivel regional și național Scăderea populației școlare la nivel preuniversitar Fluctuație mare a cadrelor didactice din mediul rural Dinamica redusă a ofertei de meserii și specializări Resurse materiale lipsă sau insuficiente în spitale	Probleme importante de gestionare a volumelor de trafic rutier în municipiul Cluj-Napoca Număr redus de axe rutiere rapide (drum expres, autotradă) aflate în execuție sau în plan Acces dificil din zona urbană Cluj-Napoca la Autostrada Transilvania O mare parte din drumurile	Infrastructura în curs de dezvoltare în epurarea apelor uzate, în special în orașele mici și în mediul rural Acces limitat al populației la sistemele centralizate de apă și apă uzată, comparativ cu țările UE dezvoltate Zone cu rețele învechite de apă și apă uzată Probleme cu calitatea apei potabile din fântâni și evacuările de apă uzată în zona rurală Lipsa unor soluții finale privind managementul nămolurilor provenite de la stațiile de epurare Inundații datorate viiturilor repetate și intense cât și specificului cursurilor de apă Depășiri ale limitelor admise în ceea ce privește pulbera sedimentabilă PM10 și NO2	Lipsa de informații privind funcționarea structurilor parteneriale Focusarea proiectelor de parteneriat pe scop punctual fără componentă strategică vizând dezvoltarea acestuia

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

Dotarea deficitară cu tractoare și mașini agricole Structura excesiv fragmentată a exploatațiilor agricole Scăderea efectivelor de bovine, porcine și păsări Număr redus de produse tradiționale atestate Reprezentare slabă a parteneriatelor în domeniul agricol Dificultăți de comercializare a producției agricole a fermelor de semi-subsistență Scăderea fondului forestier	intravilane a orașelor Suprafețe verzi deficitare în intravilanul orașelor Existența unor suprafețe brownfield extinse în mediul urban	activitate și ocupare a populației Oportunități limitate de muncă în afara agriculturii Nivel scăzut al activității antreprenoriale Nivel de dezvoltare scăzut al serviciilor	în circuite organizate și cu autoturismul personal, cu o durată scurtă a sejurului și cu o eficiență economică redusă Oferta turistică actuală de nivel scăzut sub aspectul confortului și serviciilor și al ofertei pentru tineret (low-cost) Deficiențe și disfuncționalități la nivelul ofertelor, programelor și produselor turistice, a promovării acestora Acoperirea deficitară dpdv numeric cu instituții indispensabile informării și organizării	Număr insuficient de paturi pentru urgențe Lipsa unităților medicale cu paturi pentru îngrijire paleativă O parte considerabilă a aparatului medical din județ este învechită comparativ cu dotările existente în alte țări membre UE Servicii puține pentru copii la nivelul localităților rurale Serviciile de tip familial sunt subdezvoltate, în special asistența maternală, există insuficiente locuri în centre maternale Insuficiente servicii pentru tinerii proveniți din sistemul de	naționale secundare și drumurile județene sunt în stare mediocră sau proastă Viteze medii comerciale reduse ale trenurilor datorită infrastructurii feroviare degradate Inexistența unei legături feroviare convenabile între Cluj-Napoca - Zalău și Satu Mare Cursele aeriene regulate nu deservesc suficiente destinații și nu oferă legături suficiente de bune	Poluare cauzată de arderea combustibililor fosili Poluare atmosferică generată de instalațiile mari de ardere (LCP), traficului auto (în aglomerări și zonele urbane) Ineficiența sau inexistența sistemelor de reținere a emisiilor de noxe din sectorul industrial Infrastructură deficitară pentru colectarea, transportul și eliminarea deșeurilor Poluarea solului și a apelor subterane din cauza depozitelor de deșeuri neadecvate Neutilizarea la capacitate a incineratorului existent de deșeuri medicale și industriale periculoase Insuficiente resurse financiare și umane la nivelul administrației publice locale pentru a se implica în managementul deșeurilor Slaba mediatizare, educare, conștientizare și motivare a populației și agenților economici privind	
---	--	--	---	--	---	---	--

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

<p>Activitatea de CDI este deficitară la nivelul întreprinderilor Lipsa unor parcuri științifice și tehnologice, precum și a structurilor de interfață între mediul academic și cel de afaceri Productivitate redusă a muncii și volum redus de investiții ale IMMurilor Productivitate redusă a muncii în agricultură și servicii</p>			<p>activităților turistice Absența unui brand turistic al județului și susținerea deficitară a obiectivelor cu potențial de brand Stare de conservare precară a obiectivelor de patrimoniu, renovări sau intervenții neprofesioniste, inaccesibilitate și izolare și grad scăzut de promovare a acestora Nivel scăzut al cooperării între operatorii liniilor aeriene și agențiile de turism</p>	<p>protecție Insuficiente cantine sociale Insuficiente servicii rezidențiale, de zi și de îngrijire la domiciliu pentru vârstnici Insuficiente servicii pentru persoanele cu dizabilități Existența unor comunități segregate, locuitori în majoritate rromi, fără condiții minimale de igienă, locuire, acces la transport Insuficiente servicii pentru persoanele fără adăpost</p>	<p>spre alte continente Transportul public în comun este asigurat doar în trei orașe: Cluj-Napoca, Dej și Turda Reducerea parcului auto Creșterea gradului de încărcare al mijloacelor de transport în comun Grad redus de extindere a rețelei de canalizare, în mediul rural</p>	<p>deșeurile Existența siturilor poluate istoric cauzate de activități economice intensive din trecut și depozitarea în spații necorespunzătoare a deșeurilor Infrastructura insuficientă pentru conservarea biodiversității, protecția naturii și peisajului Inventarierea inexactă, starea de conservare necunoscută ori nepotrivită a ariilor protejate Lipsa delimitării GIS a unor arii protejate și a cartografierii acestora Inexistența unui inventar complet al tuturor habitatelor naturale și speciilor de floră și faună Suprafața mare a terenurilor degradate Slaba conștientizare a populației și agenților economici privind managementul ariilor protejate Lipsa spațiilor verzi în mediul urban: Cluj-Napoca, Câmpia Turzii, Turda, Dej</p>	
--	--	--	--	--	---	---	--

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

OPORTUNITĂȚI

Economie	Dezvoltare urbană	Dezvoltare rurală	Turism și patrimoniu	Resurse umane	Infrastructură	Mediu	Capacitate administrativă
<p>Poziția geografică favorabilă pentru dezvoltare economică – permite accesul rapid la piețele europene și regionale</p> <p>Potențial ridicat de producere a energiilor regenerabile – hidroenergie, biomasă – și creșterea interesului investitorilor în acest domeniu</p> <p>Existența unor importante lucrări publice de infrastructură</p> <p>Rol de centru logistic al Transilvaniei de Nord</p>	<p>Importante fonduri europene disponibile pentru investiții în domeniul infrastructurii, transportului, social și economic, pentru polul de creștere și orașele de peste 10.000 de locuitori</p> <p>Finalizarea autostrăzii Transilvania</p> <p>Finalizarea șoselelor de centură ale orașelor din județ</p> <p>Existența cadrului legal pentru a concepe și implementa</p>	<p>Existența fondurilor pentru mediul rural</p> <p>Existența finanțărilor pentru cursuri de formare și calificare pentru populația din mediul rural</p> <p>Programul LEADER și înființarea GAL-urilor oferă noi forme pentru dezvoltarea rurală</p> <p>Dezvoltarea</p>	<p>Obținerea statului de capitală culturală europeană 2020</p> <p>Oportunități de piață pentru dezvoltarea turismului de nișă și alternativ, coroborat cu un interes sporit pentru turismul din parcuri naturale, spațiul rural și obiective culturale, manifestările de factură religioasă (pelerinaje) și culturală</p> <p>Afirmarea speoturismului și turismului cinegetic</p> <p>Demararea unor programe de reconstrucție ecologică și valorificarea prin turism a unor areale afectate de alte forme de valorificare</p>	<p>Continuarea creșterii sporului natural pozitiv în mediul urban, pe fondul creșterii natalității</p> <p>Dezvoltarea intensă a zonei metropolitane</p> <p>Descentralizarea sistemului național de învățământ</p> <p>Apariția unui nou set curricular bazat pe formarea de competențe și pe educație centrată pe elev</p> <p>Reforma din învățământul universitar vizează</p>	<p>Județul Cluj dispune de o poziție geostrategică foarte bună, fiind practic punctul în care se intersectează principalele viitoare axe vest – est (Borș – Oradea – Cluj-Napoca – Târgu Mureș – Iași) și nord – sud (Halmeu – Baia Mare – Zalău – Cluj-Napoca – Brașov – București – Giurgiu) ale României.</p> <p>Aeroportul Internațional Cluj-Napoca are posibilitatea de a atrage practic tot traficul aerian din Transilvania.</p> <p>Existența, în județul</p>	<p>Fondurile UE alocate pentru creșterea standardelor de mediu și de viață a populației</p> <p>Programele Băncii Mondiale pentru sectorul apă în mediul rural</p> <p>Dezvoltarea unei piețe viabile a deșeurilor/materiei prime rezultată din procesarea deșeurilor</p> <p>Finalizarea proiectelor pilot în cazul recuperării/reciclării</p>	<p>Existența unor proiecte cu finanțare europeană</p> <p>Accesul la programele de cooperare transfrontalieră</p> <p>Ofertă de programe de perfecționare continuă adresată angajaților din administrația publică</p> <p>Cadrul legal privind cooperarea teritorială între</p>

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

<p>Creșterea importanței economiei bazate pe cunoaștere în context mondial (ITC, nano și biotehnologii, industrii creative)</p> <p>Lansarea agriculturii ecologice și creșterea cererii mondiale pentru produse ecologice, bio, naturale și tradiționale</p> <p>Dezvoltarea cooperării și susținerea formării de grupuri de producători în mediul rural</p> <p>Dezvoltarea pieței de servicii de afaceri</p> <p>Creșterea interesului populației pentru studiile universitare, postuniversitare și de formare profesională continuă</p>	<p>proiecte în parteneriat (ADI, GAL)</p> <p>Existența premiselor legale pentru impunerea unor reglementări urbanistice clare, durabile</p> <p>Existența unor programe guvernamentale care sprijină construcția de locuințe pentru tineri</p> <p>Existența unor premise obiective (valoarea terenurilor, existența fondurilor industriale pentru reconversia spațiilor brownfield, reglementări</p>	<p>parteneriatelor transfrontaliere</p> <p>Plăți directe din fonduri europene pentru agricultori</p> <p>Creșterea interesului consumatorilor pentru produse tradiționale și turism rural</p>	<p>economică (minerit, forestier, pastoral) pe fondul creșterii constante a nevoii de conservare și protejare prin turism organizat a unor resurse supuse degradării naturale și antropice</p> <p>Prezența/declararea Parcului național Apuseni care a impus o concepție unitară de amenajare-valorificare, cu dublă funcționalitate, protectivă și turistică (turism recreativ, rural și ecologic, științific și de vizitare)</p> <p>Creșterea numărului celor care consideră turismul ca o șansă a dezvoltării locale și regionale, inclusiv a promotorilor unor activități specifice în domeniu</p> <p>Accesarea unor fonduri interne și externe în</p>	<p>creșterea performanțelor științifice și inovării</p> <p>Creșterea interesului populației județului pentru extinderea rețelei de centre de formare a adulților și dezvoltarea învățământului profesional și vocațional</p> <p>Prezența furnizorilor de formare și specializare în domeniul protecției copilului</p> <p>Disponibilitatea fondurilor europene pentru investiții în servicii și infrastructură de educație, socială și sănătate</p>	<p>Cluj, a două noduri feroviare importante pentru zona de nord a țării (Cluj-Napoca - mai exact Apahida - și Dej).</p> <p>Existența proiectelor drumului expres Turda – Sebeș și a Autostrăzii Urbane Cluj-Napoca, cu continuare înspre Dej și Bistrița.</p> <p>Modernizarea liniei de tramvai și achiziția de noi vagoane, pentru a spori confortul pasagerilor și numărul acestora în municipiul Cluj-Napoca</p> <p>Construcția Hidrocentralei cu Acumulare prin Pompaj (CHEAP) Tarnița – Lăpuștești, cu o capacitate instalată de 1.000 MW</p> <p>Construcția unei noi</p>	<p>deșeurilor de ambalaje</p> <p>Proiecte comune de implementare pentru reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră</p> <p>Introducerea surselor regenerabile de energie</p> <p>Oportunități de afaceri pentru companiile străine și pentru investiții private și comerț</p> <p>Dezvoltarea turismului ecologic</p> <p>Colaborarea transfrontalieră în domeniul protecției naturii, în cadrul ecoregiunilor</p> <p>Dezvoltarea unor planuri de investiții</p>	<p>autorități locale</p> <p>Parteneriate cu autorități din alte țări ce pot fi valorificate la nivelul transferului de bune practici</p> <p>Existența unor structuri de parteneriat create la nivel european vizând dezvoltarea capacității administrative și de dezvoltare</p> <p>Existența unor exemple de bună practică privind cooperarea teritorială la</p>
---	---	--	--	--	--	--	--

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

<p>Disponibilitatea finanțării pentru cursuri de formare profesională și calificare</p> <p>Disponibilitatea fondurilor europene pentru extinderea și modernizarea IMMurilor, creșterea productivității, internaționalizare și standardizare, crearea de noi locuri de muncă</p> <p>Existența fondurilor europene și guvernamentale pentru organizarea activităților de marketing, logistică și depozitare a produselor agricole</p>	<p>urbanistice, aspecte de mediu) pentru relocarea activităților industriale în afara orașelor și reconversia funcțională a fostelor platforme industriale</p>		<p>vederea reabilitării monumentelor arhitectonice laice și religioase în vederea introducerii acestora în circuite turistice funcționale (tematice sau mixte), precum și pentru creșterea și diversificarea capacității de cazare și a dotărilor sportive, de agrement-divertisment și a serviciilor auxiliare de diferite tipuri</p> <p>Crearea unei imagini de marcă (brand) și promovarea județului ca destinație turistică</p> <p>Existența unor programe europene și guvernamentale de dezvoltare a activităților și infrastructurii turistice</p>		<p>LEA de 400 kV pe ruta Minția - Tarnița - Gădălin (pentru conectarea CHEAP Tarnița - Lăpuștești la rețeaua națională de distribuție de energie electrică), precum și închiderea inelului național de 400 kV prin construcția LEA Gădălin - Bistrița - Suceava.</p> <p>Lucrări de extindere a rețelei electrice de 110 kV, inclusiv construcția a două noi stații de transformare 110/20 kV (Someșeni și Cluj Centru 2)</p> <p>Construcția conductei de gaz Aghireș - Huedin – Aleșd</p>	<p>pe termen lung în condițiile dezvoltării durabile</p> <p>Creșterea interesului pentru asigurarea unui transport ecologic</p> <p>Întărirea sectorului ONG, mai ales în domeniul protecției mediului și a spațiilor verzi</p>	<p>nivel național</p>
---	--	--	--	--	---	--	-----------------------

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

AMENINȚĂRI

Economie	Dezvoltare urbană	Dezvoltare rurală	Turism și patrimoniu	Resurse umane	Infrastructură	Mediu	Capacitate administrativă
<p>Migrația unor sectoare industriale către locații externe, unde costurile cu forța de muncă sunt mai reduse</p> <p>Creșterea decalajului macroeconomic față de regiunea București-Ilfov</p> <p>Lipsa coeziunii și cooperării dintre diferite ramuri industriale, lipsa integrării întreprinderilor în lanțuri de producție</p> <p>Număr redus de firme inovative și existența unor importante bariere în asigurarea transferului tehnologic dintre mediul de cercetare și cel de afaceri</p> <p>Implementarea deficitară a</p>	<p>Creșterea discrepanțelor intra-județene, între municipiul Cluj-Napoca și orașele mici/mediul rural</p> <p>Creșterea disparităților între centru și periferie, urmare a concentrării investițiilor în zonele centrale</p> <p>Creșterea accentuată a</p>	<p>Capacitate scăzută a populației din mediul rural de accesare a fondurilor europene</p> <p>Închiderea unor întreprinderi și unități de producție din mediul rural din cauza recesiunii economice și relocarea unor unități de producție spre alte țări</p>	<p>Menținerea în stare latentă, ineficientă economic și social, a valorificării potențialului atractiv al județului</p> <p>Dezvoltarea altor forme de valorificare economică concurențiale (industrie, exploatarea forestieră, agricultură) cu efect negativ asupra structurii și compoziției fondului turistic</p> <p>Extinderea concurenței nelociale</p> <p>Întârzierea demarării investițiilor publice și private în amenajări</p>	<p>Tendință demografică negativă</p> <p>Accentuarea îmbătrânirii populației din mediul rural, pericolul depopulării unor sate</p> <p>Emigrația internațională a populației cu studii superioare, inclusiv a personalului sanitar</p> <p>Creșterea numărului de</p>	<p>Dezvoltarea axei rutiere Nădlac – Arad – Timișoara – Lugoj – Deva – Sibiu – Pitești – București ca alternativă la autostrada A3 Borș – Cluj-Napoca – Brașov – București</p> <p>Degradarea și mai accentuată a infrastructurii de transport feroviar</p> <p>Depășirea capacității de circulație pe din ce în ce mai multe tronsoane de drum național, inclusiv pe centura Cluj-Napoca</p> <p>Preluarea, de către aeroporturile Târgu</p>	<p>Lipsa recunoașterii potențialului economic al utilizării deșeurilor</p> <p>Existența unor zone expuse la riscuri naturale și antropice</p> <p>Neconformarea cu cerințele Directivelor UE pentru sectorul de mediu în cadrul unei absorbții scăzute a fondurilor europene din cauza procesului complex de pregătire a proiectelor, precum și a co-finanțării costisitoare</p> <p>Dificultăți în susținerea costurilor de cofinanțare a proiectelor în domeniul infrastructurii de mediu, în special de către comunitățile mici și medii.</p> <p>Gradul redus de asociere al comunităților rurale</p> <p>Personal insuficient pregătit și experimentat pentru aplicarea</p>	<p>Criza economică și financiară</p> <p>Riscul de a apărea decalaje între diferite tipuri de autorități locale datorită accesului inegal la resurse</p> <p>Deciziile luate în cadrul administrației publice din România, la alte nivele decât cel județean și care pot duce</p>

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

drepturilor de proprietate intelectuală Sub-finanțarea, publică și privată, a activității de cercetare-dezvoltare-inovare și transfer tehnologic Creșterea prețurilor inputurilor, combustibilului, forței de muncă Concurența produselor agricole și alimentare din import sau din alte regiuni ale țării Migrația forței de muncă calificate și a celor cu studii superioare către alte țări Situția neclarificată a proprietăților funciare Cadru legislativ și instituțional instabil Birocrația Capacitate limitată de absorbție a fondurilor structurale	parcului de autoturisme, care conduce la creșterea traficului în orașe și aglomerare (reducerea mobilității) Existența unei puternice presiuni antropice (imobiliare) asupra teritoriului, mai ales în zonele urbane și periurbane (afectează estetic urbană și mediul)	Constrângeri externe ale înființării unor noi afaceri în mediul rural (costuri de înființare ridicate, impozite ridicate) Răspândirea unor sisteme de valori nedorite (stiluri arhitecturale străine de peisaj, muzică, preferințe pentru produse de consum ieftine, de unică folosință)	balneare, de agrement și divertisment Lipsa de diferențiere între ofertele turistice specifice municipiului și județului în raport cu cele regăsite în oferta turistică a altor orașe sau zone turistice Proliferarea amenajărilor ad-hoc și disponerea haotică, în special în cazul reședințelor secundare (caselor de vacanță) care au condus la supraîncărcarea unor areale cu potențial natural ridicat Atractivitatea destinațiilor turistice din afara județului, turism montan și litoral	localități care rămân fără unități școlare Salarizarea slabă din sistemul preuniversitar Creșterea nivelului de sărăcie în rândul vârstnicilor, instabilitatea locurilor de muncă	Mureș, Budapesta sau Sibiu, a unei părți semnificative din traficul aerian din Transilvania. Posibilitatea degradării accentuate a axelor rutiere DN 75 Turda – Câmpeni și DN 1G Huedin – Zimbor. Exacerbarea congestiei cauzate de traficul intrametropolitan în zona municipiului Cluj-Napoca, reducerea mobilității intrametropolitane. În contextul creșterii prețului gazelor naturale, nu există niște planuri bine-definite privind surse alternative de energie.	cadrul legal de management al deșeurilor la nivelul autorităților administrației publice locale, în special în mediul rural Costuri ridicate pentru conformarea cu standardele europene privind schimbul de tehnologii și folosirea BAT pentru IMA; Presiunea crescută asupra biodiversității și calității aerului în corelare cu creșterea economică; Ineficiența investițiilor pe termen scurt și mediu pentru reducerea riscurilor de dezastru naturale Neinformarea corectă a publicului în vederea practicării turismului ecologic Creșterea exploatărilor, vânătorii, turismului și construcțiilor ilegale în ariile protejate;	la plecări masive din structurile publice sau dezinteres din partea angajaților
--	--	---	---	---	---	--	---

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

II. STRATEGIA DE DEZVOLTARE A JUDEȚULUI

II.1. Context regional, național și european

Context european

Strategia „Europa 2020” - Obiectivul general al acestei strategii este transformarea UE într-o economie inteligentă, ecologică și favorabilă incluziunii, pentru a oferi un nivel ridicat al ocupării forței de muncă, al productivității și pentru a asigura coeziunea economică, socială și teritorială. Cele trei priorități stabilite în cadrul acestei strategii sunt:

1. Creștere inteligentă – dezvoltarea unei economii bazate pe cunoaștere și inovare (cercetarea și dezvoltarea tehnologică combinată cu utilizarea eficientă a resurselor existente conduc la creșterea productivității);
2. Creștere durabilă – promovarea unei economii mai eficiente din punctul de vedere al utilizării resurselor, mai ecologice și mai competitive poate conduce pe de-o parte la furnizarea de „bunuri publice” societății (cum ar fi conservarea habitatelor, biodiversitatea și menținerea patrimoniului rural) ce pot conduce în arealele vizate la crearea de noi locuri de muncă prin extensivizarea agriculturii și aprovizionarea piețelor locale;
3. Creștere favorabilă incluziunii sociale – promovarea unei economii cu o rată ridicată a ocupării forței de muncă, care să asigure coeziunea socială și teritorială prin deblocarea potențialului economic al zonelor rurale, dezvoltarea piețelor și locurilor de muncă la nivel local, prin furnizarea de asistență în vederea restructurării agriculturii și sprijinirea veniturilor agricultorilor în vederea menținerii unei agriculturi sustenabile în întreaga Europă.

Printre țintele Strategiei Europa 2020 se numără:

- rata de ocupare a populației cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani de 75%;
- nivelul investițiilor în cercetare și dezvoltare de 3% din PIB-ul Uniunii Europene;
- obiectivul 20/20/20 în materie de energie și schimbări climatice:
  - emisiile de gaze cu efect de seră cu 20% sub nivelul înregistrat în 1990

- 20% din energia produsă să provină din surse regenerabile
- creșterea cu 20% a eficienței energetice
- rata de părăsire timpurie a școlii sub 10%
- ponderea tinerilor cu vârsta între 30-34 ani, absolvenți ai unei forme de învățământ terțiar, de cel puțin 40%
- scăderea numărului de persoane expuse sărăciei cu 20 de milioane.

În cadrul acestei strategii au fost propuse ca și instrumente de lucru 7 inițiative:

- „*O Uniune a inovării*” pentru a îmbunătăți condițiile-cadru și accesul la finanțările pentru cercetare și inovare, astfel încât să se garanteze posibilitatea transformării ideilor inovatoare în produse și servicii care creează creștere și locuri de muncă;
- „*Tineretul în mișcare*” pentru a consolida performanța sistemelor de educație și pentru a facilita intrarea tinerilor pe piața muncii;
- „*O agendă digitală pentru Europa*” pentru a accelera dezvoltarea serviciilor de internet de mare viteză și pentru a valorifica beneficiile pe care le oferă o piață digitală unică gospodăriilor și întreprinderilor;
- „*O Europă eficientă din punctul de vedere al utilizării resurselor*” pentru a permite decuplarea creșterii economice de utilizarea resurselor, pentru a sprijini trecerea la o economie cu emisii scăzute de carbon, pentru a crește utilizarea surselor regenerabile de energie, pentru a moderniza sectorul transporturilor și a promova eficiența energetică;
- „*O politică industrială adaptată erei globalizării*” pentru a îmbunătăți mediul de afaceri, în special pentru IMM-uri, și a sprijini dezvoltarea unei baze industriale solide și durabile în măsură să facă față concurenței la nivel mondial;
- „*O agendă pentru noi competențe și noi locuri de muncă*” pentru a moderniza piețele muncii și a oferi mai multă autonomie cetățenilor, prin dezvoltarea competențelor acestora pe tot parcursul vieții în vederea creșterii ratei de participare pe piața muncii și a unei mai bune corelări a cererii și a ofertei în materie de forță de muncă, inclusiv prin mobilitatea profesională;

- „Platforma europeană de combatere a sărăciei” pentru a garanta coeziunea socială și teritorială, astfel încât beneficiile creșterii și locurile de muncă să fie distribuite echitabil, iar persoanelor care se confruntă cu sărăcia și excluziunea socială să li se acorde posibilitatea de a duce o viață demnă și de a juca un rol activ în societate

De asemenea, strategia răspunde și obiectivelor tematice care se regăsesc în cadrul propunerilor de regulamente pentru perioada 2014-2020:

1. Întărirea cercetării, dezvoltării tehnologice și a inovării
2. Îmbunătățirea accesului la și a utilizării și calității tehnologiilor informațiilor și comunicării
3. Creșterea competitivității întreprinderilor mici și mijlocii
4. Sprijinirea tranziției spre o economie cu emisii scăzute de carbon în toate sectoarele
5. Promovarea adaptării la schimbările climatice și prevenirea riscurilor
6. Protejarea mediului și promovarea utilizării eficiente a resurselor
7. Promovarea transportului durabil și eliminarea blocajelor în rețelele cheie
8. Promovare ocupării și sprijinirea mobilității forței de muncă
9. Investiții în abilități, educație și învățare continuă
10. Promovarea incluziunii sociale și combaterea sărăciei
11. Îmbunătățirea capacității instituționale și eficienței în administrația publică

Conform COM(2010) 672 „Politica Agricolă Comună în perspectiva anului 2020”, PAC-ul de după 2014 ar trebui să rămână o politică comună puternică formată din doi piloni: ajutoare plătite anual tuturor agricultorilor și un instrument de sprijin dedicat obiectivelor comunitare. Dintre obiectivele strategice propuse pentru PAC, primul obiectiv (Obiectivul 1. Producția alimentară viabilă) se referă în mod expres la sectorul agricol, iar celelalte două sunt legate mai ales de dezvoltarea rurală (Obiectivul 2. Managementul durabil al resurselor naturale și Obiectivul 3. Dezvoltarea teritorială echilibrată), însă, la nivelul măsurilor nu se face o diferențiere clară între cele două domenii (agricultură și dezvoltare rurală). Obiectivul propus este generarea unei creșteri mai durabile, mai inteligente și mai favorabile incluziunii pentru Europa rurală.

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

În politicile europene se pune accent pe menținerea potențialului de producție sustenabilă de alimente în întreaga UE, pentru a garanta securitatea alimentară pe termen lung a cetățenilor europeni și pentru a contribui la satisfacerea cererii tot mai mari de alimente la nivel mondial. De asemenea, se dorește sprijinirea comunităților agricole care oferă cetățenilor europeni alimente de calitate, valoroase și diverse, produse în mod sustenabil, cu respectarea cerințelor UE referitoare la mediu, apă, sănătatea și bunăstarea animalelor, sănătatea plantelor și sănătatea publică. Se recunoaște importanța comunităților rurale agricole viabile, care creează locuri de muncă la nivel local și generează numeroase beneficii economice, sociale, de mediu și teritoriale. Trebuie îmbunătățite condițiile pentru fermele mici, deoarece în Europa structurile eterogene agricole și sistemele de producție contribuie la atractivitatea și identitatea regiunilor rurale. O reducere semnificativă a producției locale ar avea, de asemenea, consecințe în privința emisiilor de gaze cu efect de seră (GES), a peisajelor locale caracteristice, ducând totodată la opțiuni mai limitate pentru consumatori.

Cadrul Strategic pentru Amenajarea Teritoriului Uniunii Europene integrează la nivel teritorial obiectivele de coeziune și competitivitate ale Uniunii, stabilind ca obiective:

1. Amenajarea policentrică a teritoriului
2. O nouă relație urban-rural
3. Accesul egal la infrastructură și cunoaștere
4. Administrarea înțeleaptă a patrimoniului natural și cultural

Dimensiunile coeziunii teritoriale sunt, în viziunea Cadrului Strategic: regională, trans-națională și inter-regională, guvernanța – administrarea durabilă

Mai mult, *Carta Verde a Coeziunii Teritoriale (2008)* dă o perspectivă teritorială asupra coeziunii economice și sociale, prin următoarele obiective:

- diversitatea teritorială ca valoare
- coordonarea politicilor pentru zone vaste
- promovarea orașelor competitive
- abordarea excluziunii sociale
- accesul la educație, servicii medicale, energie
- concentrare: depășirea diferențelor de densitate

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

- conectarea teritoriilor: depășirea factorului distanță
- cooperare: depășirea factorului divizare

Linii directoare strategice ale Uniunii Europene (Community Strategic Guidelines) indică faptul că Politica de Coeziune are trei priorități:

- îmbunătățirea atractivității Statelor Membre, regiunilor și orașelor, prin îmbunătățirea accesibilității, asigurarea unui nivel și a unei calități adecvate a serviciilor și protejarea mediului înconjurător
- încurajarea inovării, antreprenoriatului și dezvoltarea economiei bazate pe cunoaștere, prin promovarea capacității de cercetare-inovare, inclusiv a noilor instrumente TIC
- crearea de noi locuri de muncă, mai bine plătite, prin atragerea de noi persoane în procesul de ocupare și în activități antreprenoriale, îmbunătățirea adaptabilității lucrătorilor și a firmelor și investițiile în capitalul uman

Aceleași linii directoare specifică faptul că programele care se adresează zonelor urbane pot lua diferite forme:

- acțiuni care promovează orașele ca motoare ale dezvoltării regionale, prin îmbunătățirea competitivității lor, promovarea antreprenoriatului, a inovării, dezvoltarea serviciilor, rezultând în creșterea atractivității orașelor din UE;
- acțiuni care promovează coeziunea internă a arealelor urbane, prin revitalizarea cartierelor în declin, reabilitarea mediului fizic și ambiental, reconversia sit-urilor brownfield, protejarea și valorificarea patrimoniului lor istoric și cultural;
- promovarea unei dezvoltări mai echilibrate, policentrice a Uniunii Europene, prin crearea unei rețele de orașe, la nivel național și comunitar. Dezvoltarea acestei rețele presupune măsuri care să le lege fizic (infrastructură, tehnologia informației, etc.), dar și uman (promovarea cooperării, etc.). O atenție deosebită se va acorda și relațiilor rural-urban.

În plus, un mediu urban superior calitativ contribuie la a face Europa un „loc mai atractiv pentru a lucra și investi”. Din această perspectivă, *Planurile Integrate de Dezvoltare Urbană pe termen lung* permit asigurarea coerenței tuturor acțiunilor sus-menționate și asigură limitarea impactului negativ al acestora asupra mediului înconjurător.

Comunicarea Comisiei Europene pe tema Politicii de Coeziune și a orașelor (COM(2006) – 385/13.07.2006) propune o întărire a dimensiunii urbane a politicilor UE și concentrare a

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

resurselor investite de Comisie în stimularea creșterii economice și a ocupării în mediul urban, oferind 50 de recomandări concrete pentru actorii implicați în dezvoltarea urbană, grupate în următoarele priorități:

- creșterea atractivității orașelor în ceea ce privește transportul, serviciile, calitatea mediului înconjurător și cultura;
- promovarea unei dezvoltări echilibrate a orașelor și întărirea relației lor cu mediul rural și zonele periurbane;
- stimularea rolului de poli de creștere al orașelor, prin promovarea inovării, antreprenoriatului și sprijinirea sectorului IMM;
- creșterea ocupării și reducerea disparităților dintre cartiere, pe de o parte, și grupuri sociale, pe de altă parte;
- combaterea delincvenței și a sentimentului de nesiguranță;
- îmbunătățirea guvernanței orașelor, prin implicarea tuturor actorilor interesați în procesul decizional și prin eficiența planificării;
- promovarea rețelelor de schimb de experiență și bune-practici;
- maximizarea efectului de levier al Fondurilor Structurale alocate mediului urban.

În cazul României, un obstacol major în calea unei dezvoltări durabile rămâne discrepanțele majore de dezvoltare dintre regiunile de dezvoltare, mediul urban și cel rural, zonele izolate și cele ușor accesibile, agravate de problemele de conectare a teritoriilor, pe fondul stării proaste a infrastructurii de transport.

Programul pentru rețeaua de dezvoltare urbană URBACT II are ca și obiectiv general îmbunătățirea eficacității politicilor de dezvoltare urbană integrată și durabilă în Europa în vederea implementării strategiei Lisabona-Gottenborg.

Programul ESPON 2007-2013 este un program care finanțează cercetarea teritoriului european.

Programul INTERACT 2007-2013 își propune creșterea eficienței și eficacității programelor și proiectelor de cooperare teritorială în perioada 2007-2013.

Organizația Mondială a Turismului încurajează implementarea *Codului global de etică* pentru turism, cu scopul de a asigura ca țările membre, destinațiile turistice, precum și afacerile din

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

turism să-și maximizeze efectele economice, sociale și culturale pozitive, totodată minimizând impactele negative sociale și de mediu. Principiile din acest cod, prezentate în 10 articole, trebuie cunoscute și adoptate de statele membre, de companiile de turism, precum și de diferite instituții, comunități interesate direct sau indirect în turism, după cum urmează:

1. contribuția turismului la înțelegerea reciprocă și respectul între popoare și societăți
2. turismul ca vehicul pentru împlinirea individuală și colectivă
3. turismul, factor al dezvoltării durabile
4. turismul, utilizator al moștenirii naturale a omenirii și contribuabil la îmbogățirea ei
5. turismul, activitate avantajoasă pentru comunitățile și țările gazdă
6. obligațiile participanților la actul de turism
7. dreptul la turism
8. libertatea mișcărilor turistice
9. drepturile lucrătorilor și antreprenorilor în industria turismului
10. implementarea principiilor Codului global de etică pentru turism.

În contextul implementării principiilor Codului se accentuează cooperarea dintre participanții publici și privați, care trebuie să recunoască rolul instituțiilor internaționale, printre care și OMT, apoi ai organizațiilor neguvernamentale cu competențe în dezvoltarea și promovarea turismului, protecției drepturilor omului, mediului înconjurător sau a sănătății, cu respectarea principiilor dreptului internațional.

Activitățile *Comisiei pentru Europa a OMT* sunt orientate spre asistarea statelor membre în dezvoltarea strategiilor în contextul unor piețe turbulente, utilizarea unor instrumente adresate problemelor calității și satisfacției consumatorilor, pregătirea și implementarea programelor referitoare la crearea de valori, la inovarea în tehnologii, în dezvoltarea resurselor umane și în conducere, dezvoltarea capacităților pentru oficialitățile publice, reproiectarea proceselor în sectorul public, produse noi etc.

Cadrul strategic formulat de Consiliul Mondial a Turismului și al Călătoriilor, care asigură funcționarea turismului în interesul tuturor, este publicat sub titlul *Blueprint for new tourism*, document care promovează turismul și călătoriile ca un parteneriat pentru integrarea eforturilor publice și private, având ca rezultat întâmpinarea nevoilor economiilor,

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

autorităților și comunităților locale, ale căror afaceri se bazează pe: recunoașterea turismului și călătoriilor ca o prioritate de vârf de către guverne, afaceri care echilibrează economiile cu oamenii, cultura și mediul, preocuparea comună pentru prosperitate și o creștere pe termen lung.

Propunerile pentru guverne de a facilita dezvoltarea sectorului sunt următoarele: planificare turistică pe termen lung la nivel național și regional/local; crearea unui mediu de afaceri competitiv care ocolește fiscalitatea generatoare de inflație, garantează transparența și oferă reguli de proprietate corporativă mai atractivă; asigurarea fundamentării politicii și a procesului decizional cu statistici și informații de calitate; aducerea unui nou profesionalism, finanțare și coordonare în promovare și marketing, ocupare și nevoi de perfecționare, infrastructură și politică regională/locală; dezvoltarea capitalului uman cerut de sectorul T&C (Turism și Călătorii). Guvernarea ar trebui să îndrume investițiile în resurse umane prin educație și prin apropierea autorităților cu industria, pentru a facilita planificarea dinainte pentru nevoile viitoare. O rețea online și ușor accesibilă de monitorizare a pieței poate relaționa informații de încredere despre piață cu datele despre ocupare; liberalizarea comerțului, transporturilor, comunicațiilor, ușurarea barierelor din fața călătoriilor și investițiilor; edificarea încrederii consumatorilor și investitorilor față de siguranță și securitate; promovarea diversificării produselor ce extind cererea; planificarea expansiunii turismului durabil în acord cu caracterul culturilor; investiții în progrese tehnologice pentru facilitarea dezvoltării T&C sigure și eficiente, precum sisteme de navigație cu sateliți.

O asemenea agendă permite (în opinia autorilor Blueprint for new tourism), exploatarea și suportul oportunităților într-un spectru mai larg al afacerilor T&C, dezvoltând o gamă de produse de calitate, dar totodată asigură ca fluxurile turistice să respecte patrimoniul natural și construit, ca și interesele locale.

Pentru sarcinile sectorului privat Blueprint expune următoarele: extinderea piețelor în timp ce promovează protecția resurselor naturale, a patrimoniului local și a stilurilor de viață; dezvoltarea carierelor profesionale, a educației, a relațiilor de ocupare, promovarea firmelor mai mici, creșterea conștiinței de mediu, contribuția într-o manieră proprie la reducerea distanței dintre bogați și săraci; o prestare sensibilă de produse turistice tradiționale și diversificare închipuită a produselor care reduc sezonalitatea și cresc veniturile; îmbunătățirea calității produselor și serviciilor turistice și raportului preț-calitate crescând opțiunile consumatorilor; convenirea asupra standardelor de calitate și implementarea lor la toate nivelele și în toate domeniile, inclusiv în formarea personalului; transferul abilităților din industrie și de bune practici care extind beneficiile în cerc larg și în mod eficient; măsurarea din ce în ce mai sofisticată și precisă a activității proprii ai sectorului pentru a fundamenta deciziile strategice în afaceri; comunicare mai efektivă între T&C și guvernământ, la nivel strategic și local.

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

Alături de cele prezentate pentru sectorul guvernamental și cel privat se conturează și o serie de sarcini specifice care impun o cooperare mai largă, dintre acestea putând fi reținute: cuplarea bunelor practici din dezvoltarea turismului cu politicile de afaceri regionale, transporturi, resurse umane, mediu, infrastructură și dezvoltare rurală; parteneriate public-private pentru pregătirea în comun a unor master-planuri durabile pentru destinații sau regiuni de vacanță întregi, sarcină prea pretențioasă pentru o singură companie sau autoritate de stat; crearea proceselor propulsate local pentru consultarea, participarea și beneficiile continue ale interesaiților; restructurarea administrațiilor naționale pentru turism ca parteneriate public-private; evitarea pericolelor dezvoltării excesive, neplanificate și constituirea obiectivelor politicii de mediu; dezvoltarea resurselor umane și instalarea efectivă a abilităților prin planificare și legislație care evită limitele bazate pe reședință sau alte cerințe; colaborarea în exigențele de informații pentru analiza sectorului public și formarea politicilor; muncă în comun pentru securitate cu completarea mecanismelor din sectorul privat cu acțiuni din partea autorităților; dezvoltarea încrederii în toate aspectele ale eforturilor care se întăresc reciproc.

Reformularea Strategiei Lisabona în februarie 2005 a condus la concentrarea eforturilor UE asupra găsirii soluțiilor în vederea unei creșteri economice mai puternice și mai durabile și crearea mai multor locuri de muncă de calitate. În acest context, Comisia Europeană a publicat un nou comunicat în 2006, denumită O politică înnoită de turism a UE: înainte pentru un parteneriat mai puternic pentru turismul europeană (A renewed tourism EU policy: towards a stronger partnership for European Tourism. — COM (2006) 134 final / 17.03.2006), în care s-a anunțat elaborarea unui document Agenda 21 Europeană pentru turism.

Ulterior, pe baza raportului din februarie 2007 a Grupului pentru Turism Durabil, aceeași instituție a lansat un nou comunicat denumit Agendă pentru un turism european durabil și competitiv (Agenda for a sustainable and competitive European tourism. - COM (2007) 621 final / 19.10.2007), în care s-au formulat obiectivele pentru asigurarea durabilității turismului european și provocările legate de atingerea acestui deziderat, cadrul de acțiune, principiile pentru realizarea unui turism competitiv și durabil, rolul și modul de implicare a celor interesați în sectorul turistic și al Comisiei Europene etc.

Principiile stabilite sunt: abordare integrată și holistică - luarea în seamă a tuturor impactelor turismului pe parcursul planificării dezvoltării lui; planificare pe termen lung - luarea în seamă a nevoilor generațiilor viitoare, durabilitatea dezvoltării; viteză și ritm al dezvoltării adaptate la caracterul, resursele și nevoile comunităților gazdă și destinațiilor; implicarea tuturor actorilor interesați în procesul de luare a deciziilor; utilizarea celor mai bune cunoștințe accesibile - împărțirea informațiilor referitoare la tendințele, impactele, abilitățile necesare turismului în toată Europa; minimalizarea și gestiunea riscurilor - principiile precauției, prevenirea unor efecte nedorite prin evaluare preliminară; reflectarea impactelor în costuri - principiul poluatorul plătește, prețurile trebuie să reflecte costurile reale a consumului și producției; stabilirea și respectarea unor limite privind solicitarea capacității

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

de suport a locurilor, destinațiilor de primire evitând supraaglomerarea și suprasolicitarea; a întreprinde o monitorizare continuă a dezvoltării, bazându-se pe indicatori de durabilitate și intervenție în caz de neconformare. Aceste principii sunt preluate și integrate în politica turismului a UE, Comisia stabilind rolul propriu și al celor care au interese în sectorul turistic în vederea unirii acțiunilor acestora pentru dezvoltarea turismului.

Agenda ghidează activitățile viitoare ale Comisiei în domeniul turismului și în alte domenii politice care exercită impact asupra turismului și a durabilității lui. Documentul stipulează patru aspecte importante ale rolului CE în domeniul turismului:

1. Mobilizarea actorilor pentru producerea și diseminarea cunoștințelor din domeniu
2. Promovarea destinațiilor de excelență
3. Mobilizarea instrumentelor financiare ale UE
4. Aducerea în prim-plan a durabilității și competitivității în politicile Comisiei Europene

Un alt aspect al politicii de turism la nivel european este existența și activitatea Comisiei Europene pentru Călătorii (European Travel Commission, www.etc-corporate.org), o organizație internațională în responsabilitatea căreia intră promovarea Europei ca destinație turistică pe piețele extraeuropene (America de Nord și Latină, Asia), dezvoltarea sectorului turistic pentru toate țările europene prin cooperarea în domeniul diseminării bunelor practici, a cercetării de piață și promovării turistice. Principalele obiective ale CEC sunt promovarea Europei ca o destinație turistică atractivă, sprijinirea ONT-urilor membri în schimbul de cunoștințe și încurajarea colaborărilor pe multiple planuri, dotarea partenerilor din industrie și alte domenii interesate cu materiale informative și statistici ușor accesibile despre turismul receptor din Europa.

Comitetul regiunilor (<http://cor.europa.eu>), prin Comisia pentru dezvoltare durabilă (DEVE), elaborează studii și publicații, inclusiv în domeniul turismului (ex. „Turismul durabil - factor de coeziune între regiunile europene - Sustainable Tourism as a Factor Among European Regions. CoR Studies e-6/2006, Brussels), care cuprind o serie de recomandări privind formularea politicilor de turism la diferite nivele teritoriale pe baza cerințelor de durabilitate și competitivitate.

Programul Cultura 2007-2013 este principalul instrument financiar al politicii culturale, focalizat pe valorificarea zestrei culturale comune a Europei, prin facilitarea mobilității artiștilor, actorilor și instituțiilor din domeniu. Obiectivul general al Programului este să contribuie la punerea în valoare a spațiului cultural comun bazat pe o moștenire culturală

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

similară, prin dezvoltarea cooperării culturale între operatorii culturali din statele participante la Program, cu scopul de a încuraja emergența cetățeniei europene. Obiectivele specifice ale Programului sunt următoarele:

- promovarea mobilității transnaționale a persoanelor care activează în sectorul cultural
- încurajarea circulației transnaționale a operelor și a produselor culturale și artistice
- încurajarea dialogului intercultural

Inițiativa „*Capitalele Culturale ale Europei*” este menită să valorifice și să promoveze diversitatea culturală a orașelor Europei, precum și caracteristicile lor comune, în vederea dezvoltării unei identități europene comune. Beneficiile directe ale statului de capitală europeană sunt investițiile semnificative în infrastructura urbană, regenerare, reabilitarea patrimoniului construit și atragerea unui număr semnificativ de turiști, toate cu efecte pe termen lung.

În anul 2011, Comisia Europeană a publicat *Carta Albă* intitulată „*Foaie de parcurs pentru un spațiu european unic al transporturilor – Către un sistem de transport competitiv și eficient din punct de vedere al resurselor*”. Aceasta prezintă 40 de inițiative concrete privind infrastructura și serviciile de transport de implementat în următorul deceniu. Inițiativele sunt corelate cu următoarele obiective de atins până în anul 2050:

- Eliminarea autoturismelor cu combustibili convenționali din orașe;
- Reducerea cu 40% a emisiilor din transportul maritim;
- Trecerea a 50% dintre pasagerii și mărfurile de pe relațiile interurbane de distanță medie de pe modul rutier pe modul feroviar și naval.
- Reducerea în ansamblu cu 60% a emisiilor generate de activitatea de transport.

Se poate așadar observa că, în dimensiunea europeană, la baza direcțiilor de dezvoltare a infrastructurii stau aproape exclusiv concepte legate de protecția mediului. Această abordare este probabil potrivită pentru țări cu o infrastructură de transporturi deja foarte bine dezvoltată, însă s-ar putea să fie nepotrivită pentru țări cu o infrastructură în general slabă, precum România.

În contextul *Rețelelor Trans Europene de Transport*, Agenția Executivă pentru Dezvoltarea Rețelelor Transeuropene de Transport monitorizează pregătirea și implementarea proiectelor

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

aferente celor 30 de axe prioritare definite în decizia nr. 884/2004/EC. Niciuna dintre aceste axe prioritare nu traversează însă județul Cluj sau regiunea de Nord-Vest a țării.

Inundațiile catastrofale produse în Europa în anul 2002 au determinat o reacție promptă din partea Comisiei Europene pentru Mediu, prin propunerea spre adoptare către Parlamentul European și Consiliul Uniunii Europene, în cadrul *Directivei Cadru privind Apa* (2000/60/EC), a legislației de management al riscului de inundare (12.07.2004 /COM/2004/472). Anul 2007 a adus modificări în ceea ce privește politica viitoare de gestiune a situațiilor de risc de inundare, prin adoptarea unei noi directive - *Directiva 2007/60/CE* a Parlamentului European și a Consiliului din 23 octombrie 2007 privind *evaluarea și gestionarea riscurilor la inundații*. Aceasta se va implementa în fiecare stat membru în trei etape, menite a se finaliza în 2015: etapa I – evaluarea preliminară a riscului de inundare în bazinele hidrografice și zonele litorale (până în 2011); etapa II – realizarea hărților de hazard și risc de inundare acolo unde, în urma desfășurării activităților cuprinse în etapa I, s-a descoperit existența unei probabilități ridicate de apariție a inundațiilor; etapa III – realizarea planurilor de management al riscului de inundare pentru locațiile considerate problematice, care vor include măsuri de reducere a probabilității de inundare și a posibilelor efecte negative asociate viiturilor și revărsărilor (până în 2015).

Politica de Coeziune urmărește să consolideze coeziunea economică și socială a Uniunii Europene extinse pentru promovarea dezvoltării durabile, armonioase și echilibrate a Comunității. Implementarea Politicii de Coeziune este realizată prin intermediul a trei obiective: Convergență, Competitivitate regională și ocuparea forței de muncă și *Cooperarea Teritorială Europeană*. Aceasta din urmă vizează consolidarea cooperării transfrontaliere prin inițiative comune locale și regionale, consolidarea cooperării transnaționale prin acțiuni care facilitează dezvoltarea teritorială integrată conform priorităților Comunității Europene, precum și consolidarea cooperării interregionale și a schimbului de experiență.

Obiectivul general al *Programului INTERREG IVC* este să îmbunătățească eficacitatea politicilor de dezvoltare regională în domeniile inovării, economiei cunoașterii, mediului și prevenirii riscurilor și să contribuie la modernizarea economiei și creșterea competitivității Europei.

Obiectivul general al *Programului de cooperare transnațională Sud Estul Europei* este să îmbunătățească procesul integrării teritoriale, economice și sociale și să contribuie la coeziune, stabilitate și competitivitate prin dezvoltarea de parteneriate transnaționale și acțiuni comune în domenii de importanță strategică.

Dezvoltarea capacității administrative la nivel european este un deziderat important în ceea ce privește implementarea Strategiei de la Lisabona, care propune obiective concrete legate de îmbunătățirea procesului de legiferare și a politicilor publice cu impact direct asupra

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

dezvoltării economice și creării de noi locuri de muncă. La nivel programatic și declarativ se observă o corelație directă între îmbunătățirea capacității administrative și creșterea calității vieții la nivelul cetățenilor Uniunii Europene.

Guvernarea democratică și eficientă este scopul major al tuturor încercărilor de reformă a administrației publice. Administrația publică reprezintă un domeniu vast, caracterizat de probleme și abordări diverse, dar și de teme ce prezintă o valabilitate perpetuă. Alături de imaginile "clasice" ale sistemelor administrative și ale modului lor de operare, problema inovației și reformei în domeniul administrației publice a suscitat întotdeauna o dezbateră teoretică și o preocupare practică semnificativă axată în primul rând pe compatibilitatea conceptelor de inovație și administrație publică. Deseori administrația este prezentată ca fiind imobilă prin natura sa și incapabilă, în esență, să se adapteze evoluțiilor cerute. Diversele abordări ale reformelor administrative se plasează pe o scală largă, între o percepție pozitivă și o imagine profund negativă a aparatului birocratic.

Un alt element important care trezește interes la nivel european vizează cooperarea teritorială între autoritățile locale, crearea de noi forme de organizare instituțională și de administrație cu scopul de a îmbunătăți calitatea serviciilor publice și de a întări capacitatea acestora pentru a face față concurenței.

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

Context național

La nivel național strategia Europa 2020 este implementată prin intermediul *Programelor Naționale de Reformă* (PNR). Țintele Strategiei Europa 2020 asumate de România sunt:

- rata de ocupare a populației cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani de 70%;
- nivelul investițiilor în cercetare și dezvoltare de 2% din PIB-ul României;
- obiectivul 20/20/20 în materie de energie și schimbări climatice:
  - emisiile de gaze cu efect de seră cu 20% sub nivelul înregistrat în 1900
  - 24% din energia produsă să provină din surse regenerabile
  - creșterea cu 19% a eficienței energetice
- rata de părăsire timpurie a școlii sub 11,3%
- ponderea tinerilor cu vârsta între 30-34 ani, absolvenți ai unei forme de învățământ terțiar, de cel puțin 26,7%
- scăderea numărului de persoane expuse sărăciei cu 580.000.

Poziția României la viitoare PAC este prezentată detaliat în documentul „*MEMORANDUM – Poziția preliminară a României privind Comunicarea Comisiei “PAC în perspectiva anului 2020: Cum răspundem provocărilor viitorului legat de alimentație, resurse naturale și teritorii”*”.

România susține menținerea în termeni reali a valorii sprijinului pentru agricultură în configurația celor 2 piloni complementari, trebuie să permită și valorificarea potențialului noilor state membre, precum și atingerea obiectivelor de convergență.

Referitor la *pilonul I – sistemul de plăți directe și măsurile de piață*, România salută Comunicarea Comisiei și consideră că aceasta vine în întâmpinarea problemelor economice, sociale și de mediu, cu care se confruntă agricultura și spațiul rural din Uniunea Europeană.

- Susținerea fermierilor activi va conduce la diminuarea disparităților dintre statele membre și o alocare corectă a resurselor financiare. În acest sens, este deosebit de important să reconsiderăm definirea fermierului ca „*fermier activ*”.

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

- România susține ferm ideea unei distribuiri echitabile a plăților directe între statele membre. România susține ca în viitoarea PAC să nu mai fie menținute actualele discrepanțe, în așa fel încât PAC să nu mai fie o politică cu două viteze. Procesul de phasing-in pentru România și Bulgaria trebuie să se încheie în 2014.
- România consideră oportună deschiderea arătată de Comisie pentru susținerea agriculturii la scală mică, prin introducerea unei scheme de sprijin dedicată fermelor mici, aceasta contribuind la consolidarea competitivității și menținerea vitalității zonelor rurale. În acest sens vom susține definirea unor noi criterii de eligibilitate mai simplu de gestionat și mai ușor de implementat.
- România nu consideră oportună propunerea Comisiei de introducere a unei limite superioare (plafonare) a nivelului plăților directe alocate fermelor mari. O astfel de măsură nu ar face decât să determine exploatarea mari să se divizeze în ferme mai mici, eligibile, cu efecte asupra competitivității și viabilității lor economice pe termen mediu și lung.
- România sprijină măsurile menite să creeze posibilitatea pentru tinerii fermieri să obțină un venit decent, ca o oportunitate a lor de a se implica mai mult în sectorul agricol și pentru întinerirea acestuia, având în vedere actualul context de îmbătrânire a populației active din agricultură.
- România susține menținerea instrumentelor actuale de intervenție pe piață pentru a acționa ca plasă de siguranță în situațiile de criză, precum și căutarea de noi instrumente care să permită menținerea agriculturii UE la un nivel competitiv în raport cu țările terțe; continuarea, după 2013, a programelor sectoriale (vin, apicultură, defavorizați etc.) cu un impact deosebit pentru România, precum și a ajutorului specific acordat în prezent conform art. 68 din Regulamentul nr. 73/2009.
- Comunicarea CE privind funcționarea lanțului alimentar, puterea de negociere a producătorilor agricoli, relațiile contractuale, necesitatea restructurării și consolidării sectorului de producție, transparența și funcționarea piețelor de produse agricole, vine în întâmpinarea problemelor existente și în România.

Agricultura este vizată și de *Pilonul al doilea – dezvoltarea rurală*. România propune ca agricultura să fie recunoscută ca sector comunitar strategic integrant și activ, cu impact nu doar în asigurarea / furnizarea alimentelor, ci și asupra societății, prin crearea locurilor de muncă și intensificarea activităților non-agricole în mediul rural. Dimensiunea socială a agriculturii este importantă, deoarece acest sector contribuie semnificativ la angajarea forței de muncă în zonele rurale și asigurarea unui nivel de trai echitabil fermierilor.

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

Realizarea echilibrului dintre sectorul vegetal și animal reprezintă un deziderat al agriculturii românești. Se urmărește creșterea efectivelor și îmbunătățirea raselor de animale pentru carne și lapte. Se dorește creșterea suprafețelor ocupate cu culturi furajere și proteice pentru îmbunătățirea producțiilor animaliere menite, la rândul lor, să încurajeze dezvoltarea de unități de procesare agroalimentară.

Pilonul al doilea – dezvoltarea rurală contribuie la dezvoltarea economică și socială prin dezvoltarea mediului rural, menținerea moștenirii culturale, utilizarea corectă a resurselor naturale și mai ales prin crearea locurilor de muncă în spațiul rural. În ceea ce privește acțiunile de revizuire a PAC, România susține importanța menținerii unui nivel consistent al bugetului alocat Pilonului II.

Pentru România sunt importante creșterea competitivității, managementul durabil al resurselor naturale și dezvoltarea teritorială echilibrată. Finanțarea acestora trebuie să răspundă nevoilor specifice ale statelor membre, inclusiv prin acordarea unei flexibilități mai mari.

România salută inițiativa Comisiei de a crea pentru noua perioadă de programare pachete de măsuri, prin interconectarea celor existente deja, ca răspuns la nevoile unor zone sau grupuri specifice.

România susține includerea unui pachet destinat sprijinirii micilor fermieri în vederea evitării unor fenomene prezente în România, ca depopularea, abandonul terenurilor agricole, și creșterea capacității economice a acestora în vederea furnizării de bunuri publice. Acțiunile asupra cărora trebuie să se concentreze noul pachet adresat micilor fermieri trebuie să vizeze aspecte privind:

- Mărirea sprijinului financiar acordat acestora;
- Simplificarea condițiilor de accesare a fondurilor;
- Stabilirea unor acțiuni specifice pentru promovarea produselor;
- Măsuri specifice ce vizează consilierea, consultanța, formarea profesională și creditarea acestei categorii de fermieri;
- Dezvoltarea canalelor locale de distribuție, în vederea facilitării accesului direct al consumatorilor la produsele micilor fermieri (agricultură ecologică, produse tradiționale sau locale) și sprijinirea piețelor locale;
- Stabilirea unor condiții și cerințe privind standardele minime de realizare a producției și comercializare, adaptate capacității financiare a micilor fermieri.

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

În ceea ce privește pachetul de măsuri privind gestionarea riscului, România susține continuarea și dezvoltarea măsurilor de inginerii financiare, prin instrumente de asigurare, accesul la credite, garanții, capital social ș.a., acestea reprezentând aspecte esențiale pentru creșterea competitivității sectorului agricol, având în vedere particularitățile acestui sector.

Alte măsuri considerate importante de România:

- Susținerea inovației, utilizării metodelor agricole prietenoase față de mediu, precum și a mijloacelor alternative de energie în spațiul rural, pentru a spori eficiența energetică, productivitatea și capacitatea de adaptare a agriculturii la schimbările climatice;
- Dezvoltarea spațiului rural, prin continuarea susținerii modernizării infrastructurii și a serviciilor non-agricole pentru îmbunătățirea condițiilor de trai;
- Diversificarea acțiunilor sprijinite în cadrul Axei LEADER și creșterea sprijinului financiar.

Potrivit *Planului Național de Dezvoltare 2007-2013*, obiectivul global este Reducerea cât mai rapidă a disparităților de dezvoltare socio-economică între România și statele membre ale UE. Pentru atingerea obiectivului general al Planului Național de Dezvoltare au fost stabilite 5 obiective, printre care menționăm: Creșterea productivității companiilor românești, astfel încât să se apropie de rata medie a productivității în UE și încurajarea dezvoltării durabile în conformitate cu nevoile economice și sociale ale României, □Dezvoltarea capitalului uman prin dezvoltarea unei piețe a muncii flexibile, moderne și incluzive, a cărei competitivitate crește prin oferirea oportunităților egale privind învățarea de-a lungul vieții, Dezvoltarea economiei rurale a României bazată pe cunoaștere și antreprenoriat privat, care respectă moștenirea naturală, culturală și istorică și □Accelerarea creșterii economice în acele regiuni rămase în urmă față de media UE.

Cadrul Strategic Național de Referință 2007-2013 își propune ca și obiectiv general Reducerea disparităților de dezvoltare economică și socială dintre România și statele membre ale Uniunii Europene prin generarea unei creșteri suplimentare de 15-20% a PIB până în anul 2015, iar ca obiective specifice: Dezvoltarea infrastructurii de bază la standarde europene, Creșterea competitivității pe termen lung a economiei românești, Dezvoltarea și folosirea mai eficientă a capitalului uman din România, Consolidarea unei capacități administrative eficiente și Promovarea dezvoltării teritoriale echilibrate.

În cadrul *Strategiei Naționale pentru Dezvoltare Durabilă a României pentru orizontul de timp 2020, respectiv 2030* obiectivele care privesc dezvoltarea durabilă pentru orizontul de timp 2020 vizează atingerea nivelului mediu actual al țărilor Uniunii Europene la principalii indicatori ai dezvoltării durabile. În ceea ce privește ținta de atins pentru orizontul de timp

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

2030, Strategia urmărește apropierea semnificativă a României de nivelul mediu din acel an al țărilor membre ale UE din punctul de vedere al indicatorilor dezvoltării durabile.

Obiectivul general al *Programului Operațional Regional* constă în sprijinirea unei dezvoltări economice, sociale, echilibrate teritorial și durabile a Regiunilor României, corespunzător nevoilor lor și resurselor specifice, prin concentrarea asupra polilor urbani de creștere, prin îmbunătățirea condițiilor infrastructurale și ale mediului de afaceri pentru a face din regiunile României, în special cele rămase în urmă, locuri mai atractive pentru a locui, a le vizita, a investi și a munci. Cele cinci axe prioritare stabilite în cadrul POR sunt: Sprijinirea dezvoltării durabile a orașelor - poli urbani de creștere, Îmbunătățirea infrastructurii regionale și locale de transport, Îmbunătățirea infrastructurii sociale, Sprijinirea dezvoltării mediului de afaceri regional și local, Dezvoltarea durabilă și promovarea turismului și Asistență tehnică.

Obiectivul general al *Programului Operațional Sectorial Creșterea Competitivității Economice* îl constituie creșterea productivității întreprinderilor românești pentru reducerea decalajelor față de productivitatea medie la nivelul Uniunii. Măsurile întreprinse vor genera până în 2015 o creștere medie a productivității de cca. 5,5% anual și vor permite României să atingă un nivel de aproximativ 55% din media UE. Pentru atingerea acestui obiectiv general s-au propus următoarele obiective specifice: Consolidarea și dezvoltarea durabilă a sectorului productiv; Crearea unui mediu favorabil dezvoltării durabile a întreprinderilor; Creșterea capacității de cercetare dezvoltare (C&D), stimularea cooperării între instituții de cercetare dezvoltare și inovare (CDI) și întreprinderi, precum și creșterea accesului întreprinderilor la CDI; Valorificarea potențialului tehnologiei informației și comunicațiilor și aplicarea acestuia în sectorul public (administrație) și cel privat (întreprinderi, cetățeni) și Creșterea eficienței energetice și dezvoltarea durabilă a sistemului energetic, prin promovarea surselor regenerabile de energie.

Obiectivul general al *Programului Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane* este dezvoltarea capitalului uman și creșterea competitivității, prin corelarea educației și învățării pe tot parcursul vieții cu piața muncii și asigurarea de oportunități sporite pentru participarea viitoare pe o piață a muncii modernă, flexibilă și inclusivă a 1.650.000 de persoane. În cadrul acestui program au fost stabilite următoarele obiective specifice: Promovarea calității sistemului de educație și formare profesională inițială și continuă, inclusiv a învățământului superior și a cercetării; Promovarea culturii antreprenoriale și îmbunătățirea calității și productivității muncii; Facilitarea inserției tinerilor și a șomerilor de lungă durată pe piața muncii; Dezvoltarea unei piețe a muncii moderne, flexibile și incluzive; Promovarea (re)inserției pe piața muncii a persoanelor inactive, inclusiv în zonele rurale; Îmbunătățirea serviciilor publice de ocupare și Facilitarea accesului la educație și pe piața muncii a grupurilor vulnerabile.

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

Programul Național de Reformă are ca priorități pentru această perioadă: Dezvoltarea spiritului antreprenorial al elevilor, Asigurarea accesului la educație pentru grupurile dezavantajate, Reabilitarea infrastructurii și îmbunătățirea dotărilor unităților de învățământ din mediul rural și zone dezavantajate, Elaborarea și implementarea Planului anual de acțiune pentru combaterea părăsirii timpurii a școlii, Elaborarea planurilor de școlarizare și elaborarea curriculum-ului în învățământul profesional și tehnic pe baza cerințelor pieței muncii, Formarea cadrelor didactice și a directorilor/directorilor adjuncți de unități de învățământ preuniversitar, Finalizarea informatizării sistemului de învățământ, Elaborarea strategiei de învățare pe tot parcursul vieții.

Obiectivul general al *Programului Operațional Sectorial Mediu* constă în reducerea decalajului existent între Uniunea Europeană și România cu privire la infrastructura de mediu atât din punct de vedere cantitativ, cât și calitativ. Aceasta ar trebui să se concretizeze în servicii publice eficiente, cu luarea în considerare a principiului dezvoltării durabile și a principiului „poluatorul plătește”. Ca și obiective specifice au fost definite următoarele: Îmbunătățirea calității și a accesului la infrastructura de apă și apă uzată, prin asigurarea serviciilor de alimentare cu apă și canalizare în majoritatea zonelor urbane până în 2015, Dezvoltarea sistemelor durabile de management al deșeurilor, prin îmbunătățirea managementului deșeurilor și reducerea numărului de zone poluate istoric în minimum 30 de județe până în 2015, Reducerea impactului negativ cauzat de sistemele de încălzire urbană în cele mai poluate localități până în 2015, Protecția și îmbunătățirea biodiversității și a patrimoniului natural prin sprijinirea managementului ariilor protejate, inclusiv prin implementarea rețelei Natura 2000 și Reducerea riscului de producere a dezastrelor naturale cu efect asupra populației, prin implementarea măsurilor preventive în cele mai vulnerabile zone până în 2015.

Obiectivul general al *Programului Operațional Sectorial Transport* constă în promovarea, în România, a unui sistem de transport durabil, care să permită deplasarea rapidă, eficientă și în condiții de siguranță a persoanelor și bunurilor, la servicii de un nivel corespunzător standardelor europene, la nivel național, în cadrul Europei, între și în cadrul regiunilor României. În cadrul acestui program au fost definite următoarele obiective specifice: Modernizarea și dezvoltarea axelor prioritare TEN-T, cu aplicarea măsurilor necesare pentru protecția mediului înconjurător, Modernizarea și dezvoltarea rețelelor naționale de transport, în conformitate cu principiile dezvoltării durabile, Promovarea transportului feroviar, naval și intermodal și Sprijinirea dezvoltării transportului durabil, prin minimizarea efectelor adverse ale transportului asupra mediului și îmbunătățirea siguranței traficului și a sănătății umane.

Obiectivul general al *Programului Operațional Dezvoltarea Capacității Administrative* este acela de a contribui la crearea unei administrații publice mai eficiente și mai eficace în beneficiul socio-economic al societății românești. Ca și obiective specifice se menționează: Obținerea unor îmbunătățiri structurale și de proces ale managementului ciclului de politici

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

publice și Îmbunătățirea calității și eficienței furnizării serviciilor publice, cu accentul pus pe procesul de descentralizare.

Programul Național de Dezvoltare Rurală 2007-2013 are definite patru obiective generale: Creșterea competitivității sectoarelor agro-alimentar și forestier, Îmbunătățirea mediului și spațiului rural, Încurajarea diversificării economiei rurale și îmbunătățirea calității vieții din spațiul rural și Demararea și funcționarea inițiativelor de dezvoltare locală

Strategia Guvernamentală pentru dezvoltarea sectorului IMM stabilește cinci priorități strategice/direcții de acțiune:

- îmbunătățirea accesului IMM-urilor la finanțare;
- sprijinirea dezvoltării spiritului inovator al IMM-urilor și creșterea competitivității acestora;
- simplificarea și îmbunătățirea cadrului de reglementare în domeniul IMM-urilor și al cooperăției;
- sprijinirea dezvoltării sistemului educației antreprenoriale;
- îmbunătățirea participării IMM-urilor pe Piața Internă și pe terțe piețe.

Strategia Națională de Export a României 2010-2014 stabilește o multitudine de obiective specifice:

- Susținerea la export a producătorilor care sunt asociați și exportă folosind indicațiile geografice și denumirile de origine.
- Consultanță pentru elaborarea unei strategii de susținere a formării și dezvoltării de clustere în sectoare cu potențial de creștere a exporturilor, conform Strategiei Naționale de Export 2010-2014 și a Strategiilor Regionale de Export la nivelul tuturor regiunilor de dezvoltare.
- Managementul strategiilor de branding regional.
- Dezvoltarea de centre promoționale și expoziționale interne cu grad înalt de internaționalizare și specializare la nivelul regiunilor de dezvoltare, capabile să promoveze oferta de export românească la nivelul de impact al expozițiilor internaționale.

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

- Dezvoltarea structurilor regionale în parteneriat public-privat capabile să asigure managementul strategiilor regionale de export (Consilii de export regionale) a unor centre de promovare la nivel regional.
- Susținerea sectoarelor prioritare la nivel regional.
- Dezvoltarea potențialului de export al regiunilor și a capacității acestora de ofertare la export pe piețele externe
- Dezvoltarea exporturilor bazat pe design și inovație și active intangibile
- Promovarea activă a brandurilor sectoriale pentru sectoarele exportatoare
- Prezența echilibrată a tuturor sectoarelor exportatoare în forme de susținere cu finanțare de la buget
- Dezvoltarea și alinierea exportatorilor la standarde de certificare avansate cerute de piețele externe.
- Creșterea capacității exportatorilor români de a adăuga, reține și capta valoare. Dezvoltarea de servicii și produse inovative, dar și a unei culturi a inovației în ceea ce privește organizarea și managementul în rețea;

Planul Național de Cercetare-Dezvoltare-Inovare 2007-2013 are următoarele obiective specifice:

- creșterea relevanței și impactului activităților de cercetare-dezvoltare și de stimulare a inovării în vederea satisfacerii cerințelor prioritare în plan economic și social, în perspectiva asigurării relansării și a dezvoltării durabile a economiei;
- intensificarea proceselor de inovare și transformarea lor în suport direct pentru creșterea calității și competitivității produselor și serviciilor oferite de întreprinderile românești pe piața internă și internațională;
- concentrarea competențelor și resurselor din domeniul științei și tehnologiei pentru extinderea patrimoniului științific, tehnologic și de inovare național;
- armonizarea cu cadrul legal, instituțional și procedural din Uniunea Europeană, în vederea implementării rapide și eficiente a parteneriatului pentru aderare.

Obiectivul general al *Conceptul Strategic de Dezvoltare Teritorială a României 2030 (CSDTR 2030)* este integrarea României în structurile teritoriale europene, prin:

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

- afirmarea identității regional-continentale
- dezvoltarea competitivității
- creșterea coeziunii teritoriale
- dezvoltarea teritorială durabilă

Obiectivele specifice ale CSDTR 2030 sunt:

- Racordarea teritoriului național la rețeaua europeană și inter-continentală a polilor și coridoarelor de dezvoltare
- Structurarea și dezvoltarea rețelei de localități urbane
- Stimularea solidarității funcționale urban-rural și dezvoltarea rurală adecvată diferitelor categorii de teritorii
- Consolidarea și dezvoltarea rețelei de legături inter-regionale
- Protejarea, dezvoltarea și valorificarea patrimoniului natural și cultural

În acord cu *Legea 351/2001* cu modificări și completări ulterioare, Conceptul strategic de dezvoltare teritorială România 2030 (CSDTR 2030) integrează rețeaua de localități din România în structura policentrică a UE, în conexiune cu rețeaua de poli majori în Sud-Estul Europei (potrivit clasificărilor SPESP, ESPON, PlanetCense etc.):

- Poli metropolitani *MEGA (Zone Metropolitane de Creștere Europene)* cu vocație internațională: București, Timișoara, Constanța, Cluj-Napoca, Iași - peste 300 000 de locuitori;
- Poli naționali *OPUS (Orizont Potențial Urban Strategic)* cu potențial de *Arii Funcționale Urbane* și potențial *MEGA* - peste 250 000 de locuitori;
- Poli supraregionali *OPUS (Orizont Potențial Urban Strategic)* cu potențial de *Arii Funcționale Urbane* - între 50 000 – 250 000 de locuitori;
- Poli regionali *OPUS (Orizont Potențial Urban Strategic)* cu potențial de *Arii Funcționale Urbane* - între 50 000 – 250 000 de locuitori;

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

- Poli regionali *OPUS (Orizont Potențial Urban Strategic)* cu potențial de *Arii Funcționale Urbane* și cu specificitate funcțională, de exemplu: Alba Iulia, Baia Mare, Râmnicu Vâlcea, Sibiu, Suceava, Tulcea;
- Poli subregionali - între 30 000 – 50 000 de locuitori;
- Poli locali – sub 20 000 de locuitori.

Legătura dintre dezvoltarea teritorială policentrică propusă și prioritatea de competitivitate regională și coeziune teritorială se asigură prin:

A. Rețeaua de poli majori:

- deține și exercită competențe la nivel național, transfrontalier, transnațional (rețeaua de zone metropolitane, poli competitivi);
- dezvoltă clustere economice pe baza avantajelor competitive;
- contribuie la configurarea regiunilor pentru schimbare economică;
- stimulează relația urban-rural;
- contribuie la structurarea regiunilor pentru schimbare economică;
- asigură conectarea rețelei de poli majori la nivel intern, transfrontalier și transnațional.

B. Rețeaua de poli urbani, orașe specializate:

- asigură dezvoltarea funcțiilor specializate;
- asigură valorificarea diversificată și competitivă a capitalului teritorial;
- asigură preluarea presiunilor de dezvoltare asupra polilor majori prin deconcentrarea funcțiilor la nivel teritorial;
- susține dezvoltarea structurii teritoriale a urbanizării.

Planul Național de Amenajare a Teritoriului (PATN) este suportul dezvoltării complexe și durabile inclusiv al dezvoltării regionale a teritoriului și reprezintă contribuția specifică a țării noastre la dezvoltarea spațiului european și premiza înscrierii în dinamica dezvoltării economico-sociale europene. Acesta are următoarele roluri:

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

- stabilește principiile fundamentale ce stau la baza dezvoltării și structurării rețelei de localități, criteriile de definire a localităților urbane și rurale precum și cele pe baza cărora se poate atribui statutul de municipiu sau oraș;
- ierarhizează localitățile existente pe ranguri (0 - III, pentru localitățile urbane și IV - V pentru localitățile rurale) definite ca expresie a importanței actuale și în perspectiva imediată a fiecărei localități în cadrul rețelei din punct de vedere administrativ, social, economic, cultural etc. în raport cu dimensiunile ariei de influență polarizate și cu nivelul de decizie pe care îl implică în alocarea de resurse;
- reglementează posibilitatea de promovare a acestor localități în rangurile ierarhiei funcționale, stimulându-se competitivitatea între localități, prin crearea posibilităților de trecere a unor localități de la statutul rural la cel urban, de la oraș la municipiu, precum și de la un rang inferior la unul superior, în condițiile satisfacerii indicatorilor stabiliți;
- instituie obligativitatea pentru Guvern și autoritățile publice centrale și locale de acțiune prioritar pentru crearea de dotări cu rol de servire teritorială în zonele lipsite de orașe, pentru sprijinirea și revitalizarea unor zone rurale în care s-au produs scăderi accentuate de populație în perioada 1966 - 1997 și pentru stimularea dezvoltării unor localități din zone care prezintă disfuncționalități de ordin economic, social și de mediu;
- oferă cadrul legal de înființare a zonelor metropolitane constituite prin asociere pe baza parteneriatului voluntar între marile centre urbane (capitala României și municipiile de rangul I) și localitățile urbane și rurale aflate în zona imediată la distanța de până la 30 km între care s-au dezvoltat relații de cooperare pe multiple planuri, în vederea stimulării cooperării intercomunale și a dezvoltării armonioase și echilibrate a acestor teritorii;
- legisla obligativitatea ca planurile de dezvoltare națională, regionale inclusiv cele transfrontaliere și de dezvoltare pentru integrare în spațiul european, precum și cele sectoriale să fie elaborate pe baza prevederilor secțiunilor planului de amenajare a teritoriului Național.

Chiar dacă Guvernul a adoptat (la propunerea Ministerului Dezvoltării Regionale și Turismului), *Legea turismului* în luna martie a acestui an (clarificând responsabilitățile autorităților publice centrale și ale celor locale implicate în acest domeniu, precum și unele cerințe obligatorii referitoare la calitatea serviciilor oferite turiștilor, la care se adaugă stabilirea atribuțiilor principale în elaborarea strategiilor și programelor în domeniul turismului, asigurând astfel fluența în derularea măsurilor, programelor și proiectelor de

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

dezvoltare pe termen mediu și lung în turism), România, nu deține nici în prezent o strategie națională pentru dezvoltarea turismului (legiferată ca atare prin aprobarea guvernului și a Parlamentului României) care să ofere un cadru legal și concret politicii din domeniul turismului la toate nivelurile (de la cel guvernamental până la cel al autorităților publice locale, organizațiilor neguvernamentale și actorilor privați). În absența unui asemenea document național, orice inițiativă din domeniu trebuie să se alinieze deocamdată legislației turistice în vigoare.

O serie de repere-ghid sunt furnizate în schimb prin intermediul unor studii de specialitate, precum:

- *Master Planul pentru Dezvoltarea Turismului Național al României 2007-2026*, în cadrul căruia sunt prezentate principalele obiective care contribuie la realizarea viziunii propuse în domeniul turismului pentru România, și anume, transformarea României într-o destinație turistică de calitate pe baza patrimoniului său natural și cultural care să corespundă standardelor Uniunii Europene privind furnizarea produselor și serviciilor și realizarea unei dezvoltări durabile din punct de vedere al mediului sectorului turistic într-un ritm de dezvoltare superior altor destinații turistice din Europa. Prin strategia propusă se dorește dublarea contribuției turismului la PIB și creșterea de trei ori a veniturilor din turism obținute de autoritățile locale. Pe plan investițional s-a prevăzut o creștere de cu 5% a locurilor de cazare pe perioada 2011-2016 și de 17% pe perioada 2016-2021. De asemenea, sunt prezentate modalitățile în care sunt/pot fi cuprinse într-un proces de interconexiune și interdependență toate componentele planificării turismului, incluzând proiecțiile pieței, formarea profesională, impactul economic și social, asigurarea standardelor și direcțiile de proiectare, altfel spus, demonstrarea agenției-client sau agențiilor-clienți aspectele care trebuie examinate pentru dezvoltarea unor soluții de amenajare turistică durabilă). Master Planul pentru Turismul Național al României 2007-2026 are ca țintă transformarea României într-o destinație turistică de calitate pe baza patrimoniului său natural și cultural, care să corespundă standardelor UE privind furnizarea produselor și serviciilor până în 2013. Printre obiectivele specifice ale Master Planului se numără și cele care se adresează, direct sau indirect, zonele urbane:
  - asigurarea unei dezvoltări durabile a turismului, într-o manieră în care bogățiile sale de mediu, culturale și de patrimoniu să fie în egală măsură apreciate în prezent și păstrate pentru generațiile viitoare;
  - dezvoltarea și implementarea anuală a planurilor de marketing a destinației turistice, prin colaborarea mediului public cu cel privat;
  - elaborarea permanentă de studii de piață în domeniul turismului;

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

- crearea unei rețele de centre de informare turistică;
  - realizarea unei baze de date a produselor, unităților, evenimentelor și serviciilor turistice;
  - mecanisme și subvenții pentru facilitarea investițiilor în turism;
  - dezvoltarea planurilor integrate în domeniul turismului;
  - dezvoltarea sistemului de educație prevocațională și vocațională pentru sectorul hotelier;
  - dezvoltarea stațiunilor de cercetare turistică;
  - extinderea sistemelor de marcare a obiectivelor turistice și introducerea de rute turistice tematice;
  - instruirea și pregătirea muzeelor și monumentelor naționale majore în îmbunătățirea facilităților oferite oaspeților;
  - crearea unei baze de date a evenimentelor culturale pentru a facilita promovarea artelor vizuale și auditive, în special festivaluri tradiționale și evenimente folclorice.
- O serie de studii sectoriale elaborate de către Institutul Național pentru Dezvoltare și Cercetare în Turism: *Studiu privind amenajarea turistică a peșterilor, Strategia de dezvoltare a turismului balnear, Strategia națională de dezvoltare a ecoturismului în Romania.*
- *Programul de guvernare pentru perioada 2009-2012*, cuprinde în capitolul 17 – Turism, o serie de obiective de guvernare și direcții de acțiune a căror transpunere în practică revine Ministerului Dezvoltării Regionale și Turismului. Obiective de guvernare sunt: asigurarea condițiilor pentru realizarea unui turism atractiv și competitiv la nivel internațional - prioritate strategică a dezvoltării României pe termen lung; crearea și modernizarea infrastructurii de turism pentru valorificarea resurselor naturale și creșterea calității serviciilor turistice prin parteneriat între ministere și autorități locale; conservarea și reabilitarea obiectivelor turistice care fac parte din patrimoniul cultural universal și național și modernizarea infrastructurii conexe; dezvoltarea turistică adaptată la specificul regional și la cererea de servicii turistice de masă și de nișă, la standarde calitative competitive; promovarea României ca destinație turistică prin campanii eficiente de brand și marketing turistic.

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

Direcțiile de acțiune menționate: restructurarea instituțională și înființarea unei organizații specializate pentru politica de marketing în turism; asigurarea cadrului legislativ simplificat și eficient al turismului în vederea stimulării investițiilor în domeniu și a extinderii sezonului turistic; elaborarea programului multianual de promovare a turismului românesc; aplicarea unui nou sistem de autorizare a facilităților de cazare; lansarea Programului de dezvoltare zonală a turismului, coordonat cu programele susținute de autoritățile locale; înființarea de parcuri turistice; reducerea numărului de formalități și taxe; dezvoltarea turismului rural și acordarea de facilități fiscale pentru promovarea turismului; elaborarea de planuri specifice de acțiune pentru turismul regional, pe litoralul românesc, în Delta Dunării, turismul montan etc., respectiv pentru turismul de afaceri, ecumenic, medical, balnear, cultural etc.; creșterea gradului de accesibilitate a pachetelor de servicii turistice pentru pensionari, studenți, elevi și adulți activi cu venituri modeste; dezvoltarea sistemului de învățământ vocațional turistic astfel încât să corespundă cerințelor pieței; analiza trendurilor turismului românesc și internațional în scop de îndrumare a dezvoltării politicilor din domeniu; stabilirea țințelor generale ale turismului (pe 5 sau 10 ani); elaborarea unui set de îndrumări și stimulente ale politicilor pentru atingerea țințelor stabilite; elaborarea unor noi inițiative pentru dezvoltarea turismului; aprobarea planurilor de lucru și bugetelor anuale pentru ONT; aprobarea bugetelor sau resurselor generale care sunt alocate ONT.

Strategia în domeniul Patrimoniului Cultural Național are la bază ideea că patrimoniul este un factor important pentru păstrarea identității valorilor culturale și naționale, de dezvoltare durabilă, coeziune și incluziune socială, cu atât mai mult cu cât România a devenit stat membru al Uniunii Europene. Prioritățile generale ale Ministerului Culturii și Cultelor privind Patrimoniul Cultural Național :

- Realizarea evaluării și asigurării bunurilor din patrimoniul cultural național prin Inventarierea Patrimoniului Cultural Național reprezintă fundamentul politicilor publice în domeniul patrimoniului și are drept consecințe implicite cunoașterea și creșterea gradului de protecție al patrimoniului.
- Codul Patrimoniului Cultural Național va reprezenta sinteza experienței de aproape cinci ani de aplicare a legislației privind protejarea monumentelor istorice și a siturilor arheologice, a patrimoniului cultural național mobil, patrimoniului imaterial, perioade în care legislația existentă a fost periodic modificată și completată au pus în evidență unele necorelări în definirea unor termeni, denumiri de acte sau documente pe care Ministerul Culturii și Cultelor sau instituțiile sale le emit. Corelarea Codului Patrimoniului Cultural național cu Codul Construcțiilor în domeniul protejării patrimoniului imobil (monumentelor istorice).

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

- Realizarea unui amplu program de popularizare a patrimoniului, cu accent deosebit pe categoriile înscrise în diferitele liste ale UNESCO (patrimoniul imobil și cel imaterial) și europene.

Liniile directoare la nivel național în acest domeniu ariilor protejate au fost trasate prin Strategia Națională și Planul de Acțiune pentru Conservarea Biodiversității 2010-2020 (SNPACB). Strategia de dezvoltare a județului Cluj trebuie să ia în considerare acest document strategic și să contribuie la realizarea obiectivelor trasate la nivel național.

Strategia națională ia în considerare cele mai noi documente directive la nivel european cum ar fi "Opțiunile pentru o perspectivă și un obiectiv post-2010 în materie de biodiversitate la nivelul UE" prin Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor nr. 4 final/19.01.2010. Analiza implementării Strategiei UE privind conservarea biodiversității a reliefat o serie de rezultate pozitive, dar și o serie de deficiențe.

Biodiversitatea trebuie să fie integrată în toate politicile sectoriale - planificarea exploatarea resurselor naturale, exploatarea pădurilor, planificarea dezvoltării agricole și rurale. Trebuie acordată o atenție deosebită și modulului de integrare a conservării în acțiunile de dezvoltare și integrarea problematicii biodiversității trebuie să pornească de la nivel național dar trebuie să se reflecte și la nivel județean și local.

Prin SNPACB, România își propune, pe termen mediu 2010-2020, următoarele direcții de acțiune generale:

Direcția de acțiune 1: Stoparea declinului diversității biologice reprezentată de resursele genetice, specii, ecosisteme și peisaj și refacerea sistemelor degradate până în 2020.

Direcția de acțiune 2: Integrarea politicilor privind conservarea biodiversității în toate politicile sectoriale până în 2020.

Direcția de acțiune 3: Promovarea cunoaștințelor, practicilor și metodelor inovatoare tradiționale și a tehnologiilor curate ca măsuri de sprijin pentru conservarea biodiversității ca suport al dezvoltării durabile până în 2020.

Direcția de acțiune 4: Îmbunătățirea comunicării și educării în domeniul biodiversității până în 2020.

Pentru îndeplinirea dezideratelor privind conservarea biodiversității și utilizarea durabilă a componentelor sale urmare a analizei contextului general de la nivel național și a amenințărilor la adresa biodiversității, pentru asigurarea conservării „in-situ” și „ex-situ” și

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

pentru împărțirea echitabilă a beneficiilor utilizării resurselor genetice, au fost stabilite următoarele 10 obiective strategice:

- A. Dezvoltarea cadrului legal și instituțional general
- B. Asigurarea coerenței și a managementului eficient al rețelei naționale de arii naturale protejate
- C. Asigurarea unei stări de conservare favorabilă pentru speciile protejate
- D. Utilizarea durabilă a componentelor diversității biologice
- E. Conservarea ex-situ
- F. Controlul speciilor invazive
- G. Accesul la resursele genetice și împărțirea echitabilă a beneficiilor ce decurg din utilizarea acestor resurse
- H. Susținerea și promovarea cunoștințelor, practicilor și inovațiilor tradiționale
- I. Dezvoltarea cercetării științifice și promovarea transferului de tehnologie
- J. Comunicarea, educarea și conștientizarea publicului

Deziderate de la nivel european privind administrația publică au fost traduse la nivel național prin introducerea în cadrul documentelor de strategie privind spațiul administrativ din România a unor obiective vizând procesul de descentralizare și îmbunătățire a calității serviciilor publice.

Una din principalele curențe ale administrației publice românești a constat în managementul deficitar al instituțiilor publice care a fost în principal unul politic neglijându-se importanța planificării și managementului strategic ca instrumente manageriale. Provocările perioadei următoare cu privire la reforma continuă și eficientă a administrației publice se leagă de crearea unui serviciu public mai transparent, eficient și efice, de existența unor inițiative de promovare a unei guvernări deschise și de implicarea societății civile în dezvoltarea unei strategii pentru investițiile locale în vederea creșterii economice și a creării de noi locuri de muncă. Totodată, se poate sublinia necesitatea reformării continue și eficiente a administrației publice din România ținând cont de crearea unui cadru normativ cuprinzând principiile pentru o reglementare eficientă.

În *Programul de guvernare pentru perioada 2009-2012*, la capitolul 19 privind *Reforma administrației publice*, există două obiective corelate cu aceste elemente:

- Creșterea autonomiei colectivităților locale prin transferul de noi responsabilități decizionale, precum și de resurse financiare și patrimoniale, cu respectarea principiului subsidiarității
- Creșterea calității și accesului la serviciile publice.

La nivelul realităților curente observăm că aceste intenții s-au pus în practică prin intermediul unor instrumente de politică publică de nivel mediu de implicare din partea statului prin oferirea de granturi sau subvenții care au generat o abordare foarte diversificată la nivelul activității concrete. Însă, aceste elemente au generat lipsa unei abordări unitare și o dezvoltare inegală atât la nivel național, cât și la nivel local a unor practici privind asocierea între autoritățile locale, cât și îmbunătățirea calității serviciilor publice.

Context regional

Obiectivul general al *Cadrului Regional Strategic de Dezvoltare 2007-2013 pentru Regiunea Nord-Vest (Transilvania de Nord)* este Creșterea economiei regionale prin dezvoltare policentrică și specializare funcțională pentru diminuarea disparităților intra- și inter-regionale, la nivel economic, social și de mediu și creșterea standardului de viață regional. În cadrul acestui document de referință la nivel regional au fost definite cinci obiective specifice: Creșterea atractivității regiunii prin îmbunătățirea competitivității activităților inovatoare în scopul obținerii unor produse cu valoare adăugată ridicată, Creșterea accesibilității regiunii prin îmbunătățirea infrastructurilor regionale, ca suport pentru susținerea activităților economice și sociale din polii de dezvoltare ai regiunii, Dezvoltarea resurselor umane pentru creșterea gradului de ocupare pe piața muncii, prin modernizarea învățământului, dezvoltarea de abilități antreprenoriale și promovarea educației adulților și a formării continue, Promovarea dezvoltării durabile și diversificarea activităților din mediul rural și Asistență tehnică.

Documentul de programare pe competitivitate economică 2007-2013 Regiunea Transilvania de Nord are definite cinci obiective specifice: Infrastructura de sprijinirea a afacerilor specifică regiunii, Sprijinirea inițiativelor antreprenoriale: start-up-uri și microîntreprinderi, servicii de sprijinire a afacerilor, Sprijin pentru investiții productive și pregătirea pentru concurența pe piață a întreprinderilor, în special a IMM-urilor, asigurarea accesului la credit și finanțare a acestora, precum și sprijinirea antreprenoriatului, Dezvoltarea cercetării în parteneriat între universități/institute de cercetare-dezvoltare-inovare și întreprinderi

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

(industrie), în vederea obținerii de rezultate aplicabile, investiții în infrastructura de CDI și asigurarea accesului întreprinderilor, în special IMM-uri la activitățile de CDI, Susținerea utilizării tehnologiei informației și comunicațiilor pentru sectoarele privat și public.

Documentul Regional de Programare Dezvoltarea Resurselor Umane Transilvania de Nord 2007-2013 are ca obiectiv general Dezvoltarea resurselor umane pentru creșterea gradului de ocupare pe piața muncii, prin modernizarea învățământului, dezvoltarea de abilități antreprenoriale și promovarea educației adulților și a formării continue și ca și obiective specifice: Dezvoltarea educației și formării profesionale în sprijinul creșterii ocupării forței de muncă și creșterii competitivității economice, Corelarea învățării pe tot parcursul vieții cu piața muncii, Creșterea adaptabilității forței de muncă și a companiilor pentru a răspunde nevoilor pieței muncii și pentru asigurarea competitivității economice, Promovarea incluziunii sociale și Creșterea capacității administrative.

Document Regional Sectorial de Programare pentru Dezvoltarea Turismului în Regiunea Nord-Vest 2007-2013 și-a propus ca și obiectiv general Creșterea competitivității sectorului turistic prin modernizarea și dezvoltarea infrastructurii și serviciilor turistice, inclusiv investiții în crearea de noi atracții turistice, iar obiectivele specifice sunt: Conservarea patrimoniului natural, istoric și cultural din regiune, reabilitarea zonelor cu potențial turistic, Modernizarea și dezvoltarea infrastructurii turistice, Susținerea mediului de afaceri prin îmbunătățirea serviciilor turistice și a facilităților suport furnizate și dezvoltarea promovării turistice, Promovarea de branduri turistice ale regiunii și Dezvoltarea turismului de nișă

Documentul de Programare în Domeniul Transporturilor – Transilvania de Nord 2007-2013 are ca și obiectiv general Securizarea conectării regiunii la coridoarele de transport europene, dezvoltarea echilibrată a modalităților de transport și asigurarea intermodalității, susținut de patru obiective specifice: Asigurarea dreptului la mobilitate (Asigurarea unor legături funcționale între poli de dezvoltare), Refacerea echilibrului între diferite modalități de transport și dezvoltarea intermodalității, Combaterea congestiei în centrele de influență din regiune pentru asigurarea dezvoltării teritoriale și Îmbunătățirea securității drumurilor și a calității aerului

Documentul de Programare Regional în Domeniul Mediului Regiunea Nord-Vest Transilvania de Nord 2007-2013 are ca și obiectiv general Dezvoltarea durabilă a regiunii Nord-Vest, iar obiectivele specifice se referă la: Îmbunătățirea accesului la infrastructura de apă, prin asigurarea serviciilor de alimentare cu apă și canalizare pentru localitățile cu peste 2000 loc. până în 2018, Ameliorarea calității solului, prin îmbunătățirea managementului deșeurilor și reducerea numărului de zone poluate istoric până în 2015, Reducerea impactului negativ cauzat de centralele municipale de termoficare vechi în cele mai poluate localități până în 2015, Protecția și îmbunătățirea biodiversității și a patrimoniului natural prin sprijinirea managementului ariilor protejate, inclusiv prin implementarea rețelei Natura 2000

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

și Reducerea riscului la dezastre naturale, prin implementarea măsurilor preventive în cele mai vulnerabile zone până în 2015.

Planul Regional de Acțiune pentru Ocuparea Forței de Muncă și Incluziune Socială PRAO 2009-2013 Regiunea Nord-Vest are ca obiectiv general Creșterea investițiilor în capitalul uman al regiunii Nord-Vest, pentru asigurarea unei forțe de muncă bine instruite, cu un nivel de calificare ridicat, competitivă și dinamică, bine adaptată la o piață a muncii flexibilă și incluzivă, susținută de parteneriate eficiente

Planul Regional de Acțiune pentru Învățământul profesional și Tehnic PRAI 2009-2013 Regiunea Nord-Vest și-a propus ca obiectiv general Creșterea calității educației și formării continue prin TVET și dezvoltarea produselor educaționale pentru adulți.

Strategia Regională de Inovare pentru Transilvania de Nord stabilește ca și obiective strategice de dezvoltare pe termen mediu și lung (2020):

- Racordarea Regiunii la fluxurile internaționale de mărfuri, turiști, investiții, informații și valori culturale.
- Creșterea investițiilor în capitalul uman și social al Regiunii, în vederea asigurării suportului pentru o dezvoltare durabilă.
- Creșterea eficienței economiei rurale, conservând totodată calitatea mediului și patrimoniul etnofolcloric extrem de bogat al Regiunii.
- Transformarea centrelor urbane în spații de influență - prin valorificarea potențialului cultural specific - și de atracție regională și trans-regională - prin dezvoltarea unui mediu propice de afaceri.
- Obiectivele și prioritățile Planului de Dezvoltare Regională Nord Vest 2007-2013 au fost discutate și dezvoltate de către parteneri, asigurându-se astfel suportul informațional și corelarea cu starea de fapt .

Planul Integrat de Dezvoltare Urbană a Polului de Creștere Cluj-Napoca stabilește o serie de obiective strategice din care menționăm: Dezvoltarea și modernizarea urbanistică a ZM Cluj, creșterea mobilității și dezvoltarea durabilă, Creșterea competitivității economice a ZM Cluj, Dezvoltarea serviciilor cu specific social în vederea creșterii calității vieții locuitorilor din ZM Cluj și regiunea Nord-Vest.

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

II.2. Viziune

Județul Cluj va fi în 2050 cea de-a doua regiune din România, după București-Ilfov, din perspectiva dezvoltării, și cel mai important pol economic, medical și educațional în teritoriul delimitat de principalele capitale central și est-europene: București și Budapesta. Cu o economie modernă și competitivă, bazată pe oportunitățile culturale și științifice, Clujul va oferi locuitorilor săi un standard de viață înalt, în armonie cu mediul înconjurător și încurajând spiritul civic.

Direcții strategice

Ca și principale direcții strategice pentru județul Cluj au fost identificate următoarele:

1. **Cluj – centru economic modern și competitiv** (IT&C, tehnologii de vârf, industrii creative, energii regenerabile, agricultură ecologică și produse tradiționale)

capabil să intre în competiție cu alte regiuni din România, din ECE și din lume, care oferă un climat favorabil atragerii de investiții străine și dezvoltării mediului de afaceri local, precum și activităților industriale și comerciale

Numeroșii investitori din domeniul *IT&C* au creat mii de locuri de muncă pentru tinerii absolvenți cu studii superioare în domeniu, ca și pentru cercetători și dezvoltatori. Clujul anului 2020 va fi unul al tehnologiilor moderne, în care accesul la Internet va fi nelimitat și ultimele tehnologii media vor fi accesibile locuitorilor și mediului de afaceri

2. **Cluj – pol științific și educațional**

ce stimulează inovarea, prin concentrarea unui important capital uman. Clujul este principalul centru universitar din Transilvania, cu investiții semnificative în infrastructura de educație superioară și cercetare, iar cercetătorii de aici își vor lega cariera profesională de dezvoltarea județului. Zecile de mii de proaspeți absolvenți de la universitățile clujene, români și străini, educați la cele mai înalte standarde internaționale, au decis să rămână în Cluj și aceștia constituie cheia dezvoltării în următorul deceniu

3. **Cluj – pol medical**

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

Serviciile medicale de înaltă clasă și învățământul medical sunt o marcă distinctivă a județului. Numeroasele clinici publice și private moderne, existența unor nuclee de cercetare solide și a unei universități de medicină și farmacie în plină ascensiune, tot mai atractivă pentru tineri din întreaga lume, fac din Cluj un pol medical de importanță europeană

4. Cluj – centru turistic și cultural

Moștenirea culturală și istorică a Clujului este una foarte bogată, întregind competitivitatea și identitatea cosmopolită a județului. Clujeni, de diferite naționalități, au păstrat această moștenire cu mândrie de-a lungul timpurilor și sunt dornici să o împărtășească cu ceilalți. Acest potențial deosebit trebuie menținut și valorificat, astfel încât județul să devină un pol de atracție pentru turiști români și străini, dar și pentru oameni de afaceri, artiști sau cercetători, în general pentru toți cei creativi.

Clujul devine un pol pentru *industriile culturale și creative*, centre media, culturale și recreative, festivaluri, etc. sprijinind dezvoltarea economică a județului și crearea de noi locuri de muncă pentru persoanele înalt-calificate. Investițiile în infrastructura de sprijinire a afacerilor din domeniu (centre culturale, centre de afaceri, spații expoziționale, etc.), în organizarea de evenimente culturale, reuniuni, conferințe, etc. va contribui la dezvoltarea turismului și a infrastructurii hoteliere

5. Cluj – centru al Transilvaniei, ușor accesibil și cu o infrastructură modernă

Județul Cluj va oferi *soluții moderne de transport* cetățenilor săi și celor care îl tranzitează. Pe lângă conectarea clujenilor, turiștilor și firmelor din județ la rețelele majore de transport din țară și din Europa, o atenție deosebită se va acorda transportului în comun (mai ales în zonele urbane) care trebuie să fie perceput de locuitori ca metoda de transport cea mai eficientă. Proiectele de infrastructură de transport sunt vitale pentru asigurarea prosperității județului.

Județul Cluj al viitorului este unul al *infrastructurii moderne*, asigurând coeziunea dintre clujeni, indiferent de vârstă, nivel de trai, naționalitate, sex sau religie. Centre speciale de sprijin pentru persoanele vârstnice, diferite facilități de interes comun, parcuri, spații sportive și de recreere, infrastructură educațională modernă, etc. – toate acestea se subscriu acestui obiectiv.

6. Cluj-Napoca – metropolă europeană

Prezența în județ a celei mai importante metropole din România după București și statutul acesteia de capitală neoficială a Transilvaniei, va întări funcția administrativă Clujului la nivelul întregii regiuni. Dezvoltarea județului, deși mai echilibrată teritorial, se va axa pe *Zona Metropolitană Cluj-Napoca*, parte a rețelei europene de metropole și principala

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

aglomerare urbană din teritoriul delimitat de capitalele Budapesta și București, aflate la distanță egală de Cluj.

7. Cluj – județ verde

Poziția sa geografică, la poalele unei splendide zone montane, bine împădurite, investițiile în infrastructura de protecție a mediului și angajamentul cetățenilor îi oferă Clujului statutul de **regiune prietenoasă cu mediul**, în comparație cu alte zone din țară. Pe lângă calitatea aerului și a apei, infrastructura sportivă și de agrement modernă oferă locuitorilor și turiștilor/sportivilor un cadru perfect pentru relaxare.

8. Cluj – județul cu servicii publice de cea mai bună calitate

Misiunea autorităților publice locale din Județul Cluj este de a integra eforturile clujenilor și de a transpune viziunea de dezvoltare a județului în realitate, prin adoptarea unui sistem de management bazat pe un **parteneriat real cu cetățenii și mediul de afaceri din județ**. Scopul final este acela de a utiliza la maxim potențialul de care dispune județul, ținând cont de nevoile reale ale acestor beneficiari finali.

Viziunea de dezvoltare a Clujului pune în centrul său clujenii și **participarea civică** a acestora. Asigurarea unui standard înalt de viață se poate realiza doar în condițiile existenței unei comunități civice puternice, deschise către inovare și diversitate și care să nu compromită echilibrul spațial, ecologic, economic și social al județului. În acest fel dezvoltarea va fi continuă și durabilă. Clujeni au un puternic simț al apartenenței la comunitate și se vor implica permanent în dezbateri legate de viitorul județului lor, monitorizând acțiunile și rezultatele autorităților locale

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

II.3. Obiective strategice, obiective specifice, priorități, măsuri, direcții de acțiune

OBIECTIV GENERAL

DEZVOLTAREA ȘI PROMOVAREA JUDEȚULUI CLUJ CA O DESTINAȚIE ATRACTIVĂ PENTRU INVESTITORI, TURIȘTI ȘI LOCUITORI, BAZATĂ PE O ECONOMIE COMPETITIVĂ ȘI SUSTENABILĂ, O INFRASTRUCTURĂ MODERNĂ ȘI SERVICII DE ÎNALTĂ CALITATE, ACCESIBILE TUTUROR, CU O VIAȚĂ CULTURALĂ ȘI ȘTIINȚIFICĂ DINAMICĂ, SPRIJINITĂ DE O FORȚĂ DE MUNCĂ ÎNALT CALIFICATĂ ȘI DE CETĂȚENI RESPONSABILI

Obiectiv specific 1.

Creșterea competitivității economiei județului Cluj, prin valorificarea resurselor de muncă și a spiritului antreprenorial din județ, susținerea inovării și furnizarea de servicii de afaceri adaptate la nevoile întreprinderilor cu profil agricol, industrial și de servicii

Prioritate 1. Creșterea competitivității și atractivității județului prin îmbunătățirea mediului de afaceri și susținerea IMM-urilor

Justificare

Analiza situației existente a indicat faptul că județul Cluj are o economie foarte bine dezvoltată, în context național, susținută de sectorul serviciilor și o industrie modernă, dominată de companii multinaționale. Cu toate acestea, principalii indicatori macro-economici (PIB, productivitatea muncii, nivelul de salarizare, etc.) sunt la jumătatea mediei UE-27.

Județul Cluj are o serie de avantaje competitive în domeniul agricol: deține 153.637 hectare de pășuni, respectiv 85.636 hectare de fânețe, favorabile dezvoltării unui puternic sector zootehnic (anul 2010); în județ existau, în anul 2010, 353.536 ovine, județul ocupând locul 3, la nivel național din perspectiva numărului de capete, cu premise favorabile pentru dezvoltarea industriei agroalimentare; condiții naturale prielnice și tradiție în cultivarea secarei, legumelor și a sfecele de zahăr, Clujul plasându-se în topul primelor 10 județene din țară la suprafața cultivată și/sau producția acestor culturi.

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

Numărul de exploatații agricole este foarte mare în județul Cluj (96.986 în anul 2010), iar mărimea medie a unei exploatații este 3,52 ha. Marea majoritate a exploatațiilor agricole din județul Cluj (98,92%) sunt exploatații individuale și 63,3% utilizează mai puțin de 2 ha de teren agricol. În județ nu se găsește nici un grup de producători recunoscut. În cazul fermelor de semisubzistență, o mare parte din producția agricolă se consumă în familie; aceste ferme nu au capacitatea de a comercializa în mod eficient producția, astfel obțin venituri scăzute în urma vânzării a produselor agricole. Numărul produselor tradiționale atestate este foarte mic în comparație cu celelalte județe din Regiunea Nord-Vest. Interesul pentru produsele ecologice, naturale și tradiționale crește și au apărut mai multe inițiative pentru promovarea agriculturii și a produselor agricole locale.

Industria județului este dominată de sectoare cu valoare adăugată ridicată (IT&C) și a înregistrat o dinamică remarcabilă în ultimii 3 ani, însă este dependentă de un număr foarte redus de firme mari, preponderent cu capital majoritar de stat. Pe fondul creșterii salariilor și a concurenței externe, multe dintre ramurile industriale tradiționale ale județului (industrie ușoară – confecții, încălțăminte; materiale de construcție, etc.), mai ales cele bazate pe lohn, și-au restrâns activitatea semnificativ în ultimii 5 ani.

Județul Cluj înregistrează una dintre cele mai ridicate rate ale antreprenoriatului din țară, economia județului fiind susținută, în mare parte, de companiile cu capital local. Sectorul serviciilor este bine-dezvoltat și susținut de piața mare de desfacere a județului (700.000 de consumatori), dar și de rolul de centru logistic al Transilvaniei de Nord, aflat la intersecția unor importante trasee comerciale.

Clujul este un pol de atracție al investițiilor străine directe, mai ales în sectoarele cu valoare adăugată ridicată, care necesită forță de muncă înalt calificată (IT&C, servicii financiare, outsourcing, etc.). Cluj-Napoca este una dintre destinațiile europene cele mai atractive pentru relocarea firmelor din domeniul serviciilor IT, fiind un important centru universitar, cu forță de muncă calificată în domeniu, la salarii competitive. Printre marii investitori străini din județ se numără companii multinaționale precum Nokia, Emerson, Friesland, Genpact, Office Depot, etc.

Industria IT, creative și culturale sunt sectoare care au contribuție tot mai importantă în economia județului (peste 70% din PIB) și au fost mai puțin vulnerabile la criza economică, ceea ce explică dinamica pozitivă a economiei județului din ultimii 3 ani.

Cea mai mare parte a producției industriale a județului este destinată exporturilor, care s-au triplat în ultimii 5 ani, însă balanța comercială a județului rămâne negativă, Clujul fiind o poartă importantă de intrare a mărfurilor din import, prin proximitatea față de Europa Centrală.

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

Județul Cluj are un potențial turistic ridicat: peisaj natural variat, atractiv și nepoluat, situri NATURA 2000, numeroase biserici de lemn, castele, vestigii istorice și monumente, zonele etnografice diferențiate. În pofida existenței acestui potențial, valorificarea acestuia este, pe ansamblul județului, cu mult sub cota de eficiență dorită de promotorii turismului (autorități, agenți economici, ONG-uri), aportul sectorului turistic în economia globală a județului plasându-se în jurul valorii de 1%. Concentrarea cea mai ridicată a obiectivelor de patrimoniu, precum și a activităților cu impact turistic și a dotărilor care deservește domeniul turistic caracterizând centrele urbane (Cluj-Napoca, Turda, Gherla, Dej), care se detașează prin situri (centrele istorice) cu edificii istorice cu arhitectonică valoroasă și instituții culturale și religioase cu mare impact în cultura tuturor etniilor din județ (română, maghiară, armeană).

Municipiul Cluj-Napoca, grație ofertei sale turistice diversificate și complementare, deține statutul de pol turistic de prim rang pe plan județean, regional și național, fiind recunoscut prin multiculturalism și ansamblul arhitectonic urban aparte, infrastructura turistică diversificată, care poate satisface o cerere din ce în ce mai exigentă și sofisticată, activitățile și evenimentele găzduite etc.

Pe piața turistică clujeană regăsim un număr important agenții de turism (172), care pun la dispoziția turiștilor diverse programe turistice în țară și străinătate, multe dintre acestea oferind și servicii de ticketing pentru cele mai importante companii de transport aerian. Sectorul unităților de alimentație publică – restaurație relevă o prezență relativ consistentă, atât ca număr (660 de unități autorizate), cât și ca tipologie (foarte diversificată), municipiul Cluj-Napoca deținând detașat prima poziție în raport cu toate celelalte localități din județ la nivelul tuturor categoriilor evidențiate (multe dintre acestea regăsindu-se, ca tip, exclusiv pe raza reședinței de județ). Sectorul de agrement-divertisment este, de asemenea, slab dezvoltat cantitativ și puțin diversificat, fiind reprezentat de doar câteva produse clasice destinate fie sezonului estival (ștranduri și piscine), fie hibernal (pârțiile de schi de la Băișoara, Dângău – com. Căpuș, Feleac și Mărișel – în perspectivă). Produsele neclasice (gen parcuri tematice, festivaluri tematice, drumuri tematice, reuniunile de afaceri și congrese etc.) sunt într-o postură și mai puțin favorabilă.

Târgurile și expozițiile organizate în județul Cluj relevă o prezență destul de activă numeric și din punct de vedere al profilului acestora (34 de astfel de manifestări, cu o tematică diversificată), însă peisajul evenimential clujean este monopolizat exclusiv de municipiul reședință de județ (prin Expo Transilvania). În privința festivalurilor și evenimentelor culturale tot municipiului Cluj-Napoca îi revine, de departe, rolul polarizator, aici organizându-se majoritatea absolută a acestora.

Oferta structurilor de cazare a Județului Cluj este dimensionată și relativ diversificată tipologic (cumulând aproape 7.000 de locuri de cazare în 2010), între care se înscriu multe baze moderne, funcționale și cu un confort competitiv. Județul Cluj deține 26,6% din

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

capacitatea totală de cazare existentă la nivelul Regiunii Nord-Vest, pondere care poziționează județul pe locul secund pe plan regional (depășind cu valori variabile, mergând până la de 2,5 ori, capacitatea de cazare a majorității județelor din regiunea Nord-Vest, cu excepția Bihorului) și pe locul 9 în ierarhia națională. Se remarcă o distribuție diferențiată la nivelul mediilor de locuire, mediul urban concentrând 39,6% din total, din care o pondere de 76,13% revine municipiului Cluj-Napoca (67), celelalte orașe fiind plasate la mare distanță în această ierarhie (Gherla cu 10 unități, Turda cu 4, Dej și Câmpia Turzii cu câte 3, topul fiind închis de Huedin cu o singură unitate). Cea mai mare parte din capacitatea de cazare în funcțiune se regăsește în hoteluri (53,85%), urmată la mare distanță de categoria cabane turistice (10,71%), pensiuni agroturistice (6,8%) și vile turistice (4,56%) și moteluri (2,19%), în timp ce la nivel național hotelurile dețin peste 66% din capacitatea în funcțiune, fiind urmate de pensiunile turistice și cele agroturistice.

Volumul de turiști atrași de județul Cluj este unul important la scară regională și națională, deținând 34,48% din turiștii înregistrați în Regiunea Nord-Vest (în condițiile în care deține doar 26,66% din capacitatea de cazare a regiunii), în timp ce sosirile turistice reprezintă 3,99% din totalul celor înregistrate în România (în 2010). La nivelul anului 2010, unitățile de cazare din județul Cluj au înregistrat (conform datelor INS) un număr de 242.374 de sosiri ale turiștilor, în scădere semnificativă (cu peste 38%) în comparație cu anul 2007 (391.914), anul de maxim aflux turistic la nivelul județului din intervalul de referință 2005-2010. În intervalul 2005-2008, indicele de ocupare a locurilor de cazare din județ s-a situat sub mediile regionale și naționale (însă la diferențe mai reduse), iar durata medie a sejurului a înregistrat în intervalul 2005-2010 o valoare mai scăzută decât cea înregistrată la nivel regional și național (datorată mai ales ponderii reduse a turismului balnear în oferta turistică a județului).

Chiar dacă ultima perioadă relevă creșterea gradului de conștientizare a necesității promovării ofertei turistice și o creștere a interesului manifestat pe această direcție din partea instituțiilor publice, agenților economici privați, ONG-urilor etc., promovarea ofertei turistice este încă redusă (la toate nivelurile), există prea puține rețele de informare și promovare a turismului, centre și puncte de informare, panouri de informare, materiale promoționale etc. De asemenea, lipsește un „brand” turistic de „forță” al județului, iar obiectivele cu potențial de brand „beneficiază” de o susținere deficitară sau chiar o lipsă de promovare.

Analiza situației existente a indicat faptul că IMM din județ se confruntă cu o serie de dificultăți care le afectează competitivitatea pe piața internă și pe cele externe: productivitatea scăzută a forței de muncă, nivelul scăzut al investițiilor, interesul scăzut pentru inovare, cooperarea deficitară cu furnizorii de cercetare și de servicii de afaceri, etc. Analiza SWOT a identificat multe oportunități pentru dezvoltarea sectorului IMM, de exemplu finanțările nerambursabile pentru investiții în noi tehnologii, inovare, resurse umane, etc. O parte din aceste obstacole pot fi depășite cu ajutorul unor consultanți de afaceri profesioniști, care să ofere servicii profesionale, la standarde de calitate corespunzătoare.

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

Ancheta în rândul populației a pus în evidență faptul că locuitorii Clujului consideră că agricultura are cele mai mari șanse să contribuie la dezvoltarea economică a județului, concomitent cu atragerea de investiții străine și sprijinirea afacerilor dezvoltate de oamenii de afaceri din județ. Peste 40% dintre clujeni consideră că statutul de mare centru universitar este principalul punct forte al județului, iar migrația forței de muncă înalt calificate în străinătate este percepută ca principala amenințare (28,5% din total). În ceea ce privește prioritățile de investiții, în viziunea clujenilor, cele mai importante sunt cele care contribuie la creșterea numărului de locuri de muncă.

Forța de muncă din județ este una calificată, cu o pondere ridicată a persoanelor cu studii medii și superioare, în comparație cu media națională, ceea ce reprezintă un important avantaj competitiv. Rata de activitate și ocupare a forței de muncă este una ridicată, pe fondul unui șomaj foarte scăzut (cca 4%) și a ofertei bogate de locuri de muncă, mai ales în sectorul serviciilor, unde lucrează jumătate din forța de muncă a județului.

Județul are un număr ridicat de parcuri industriale și logistice, publice și private, cu un grad de ocupare relativ ridicat, companiile cu capital străin fiind principalii clienți. Cu toate acestea însă, lipsesc structurile de sprijinire a afacerilor de genul parcurilor științifice și tehnologice.

Măsura 1.1. Creșterea competitivității întreprinderilor cu profil industrial și de servicii din județul Cluj și dezvoltarea durabilă a antreprenoriatului

Scop

Măsura își propune să contribuie la creșterea competitivității întreprinderilor din județ, prin consolidarea și modernizarea sectorului productiv, prin sprijinirea sectorului terțiar și dezvoltarea infrastructurii-suport de afaceri pentru atragerea investițiilor și susținerea mediului de afaceri din județ

Descriere

Această măsură va sprijini:

- crearea de noi unități de producție, extinderea și diversificarea celor existente, schimbări în procesul de producție în vederea lansării de noi produse, achiziția de bunuri intangibile, mai ales în sectoarele productive cu potențial ridicat de creștere la nivelul județului (IT&C, mașini și echipamente, prelucrarea lemnului, materiale de construcții și industrii creative)

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

- dezvoltarea IMM-urilor din județ, cu prioritate a microîntreprinderilor, active în sfera serviciilor, care utilizează resurse umane înalt-calificate din județ. Vor fi vizate investiții în achiziția de echipamente pentru prestarea de servicii, construirea, extinderea și modernizarea spațiilor utilizate în activitatea, cumpărarea de noi tehnologii și implementarea de soluții TIC.
- cooperarea între întreprinderi (pe întreg lanțul de furnizare), universități, centre de cercetare, administrația publică și diverși catalizatori (firme de consultanță, furnizori de servicii de formare profesională continuă, bănci și instituții de creditare, etc.), pentru facilitarea transferului tehnologic dinspre mediul de cercetare către cel de afaceri, creșterea accesibilității pe piețele externe,
- derularea de diferite proiecte în parteneriat (promovare, formare profesională, standardizare, lobby, etc.) și realizarea de investiții în parteneriate public-private.
- identificarea potențialelor clustere, înființarea acestora, programe de diseminare și informare, schimb de bune practici, activități de mentoring și coaching; transfer de know-how, dezvoltarea capacității administrative și managementul acestora, programe de diseminare și informare, schimbul de bune practici, activități de mentoring și coaching; transfer de know-how și măsurile de internaționalizare ale clusterelor existente și emergente din județ.
- dezvoltarea unei rețele de sprijinire a afacerilor (incubatoare de afaceri, centre de afaceri, parcuri industriale și logistice, centre expoziționale, parcuri științifice și tehnologice, etc.) care să găzduiască întreprinderile (în special, cele mici și mijlocii) din ramurile cu potențial ridicat de creștere (IT&C, mașini și echipamente, prelucrarea lemnului, materiale de construcții și industrii creative), dar și să ofere servicii de afaceri acestor firme (consultanță, organizare de târguri și expoziții, formare profesională, transfer tehnologic, etc.).
- protejarea proprietății intelectuale și dezvoltarea mărcilor locale, acțiuni privind standardizarea produselor (implementarea și certificarea sistemelor de management al calității, implementarea și certificarea sistemelor de management de mediu, certificarea voluntară și etichetarea ecologică a produselor și serviciilor).
- acțiuni care să promoveze resursele și atu-urile de care dispune județul Cluj în rândul investitorilor străini, dar și a oamenilor de afaceri români, punerea la dispoziția acestora a informațiilor relevante cu privire la oferta locală, elaborarea de studii și rapoarte, acțiuni de reclamă și publicitate, organizarea de misiuni economice, participarea la evenimente interne și externe adresate investitorilor, precum și crearea și popularizarea unui portal web cu toate informațiile relevante pentru un potențial

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

investitor în județ și organizarea unor evenimente de promovare a oportunităților de finanțare și investiții.

Măsura 1.2. Creșterea competitivității activităților economice din sectorul agricol - cu accent pe zootehnie, horticultură și plante energetice, acvacultură - îmbunătățirea condițiilor pentru fermele mici și diversificarea economiei rurale

Scop

Creșterea valorii adăugate a producției agricole locale, organizarea colectării produselor agricole și crearea facilităților de depozitare și valorificare și creșterea numărului IMM-urilor rurale active în domenii neagricole pentru asigurarea unor venituri rezonabile pentru fermieri

Descriere

Această măsură sprijină:

- înființarea de unități de procesare agroalimentară, îmbunătățirea dotării tehnice a unităților de procesare existente, dezvoltarea tehnologiilor sustenabile de procesare și marketingul produselor;
- colectarea produselor agricole și crearea facilităților comune de depozitare și valorificare, dotate cu utilaje specializate, și dezvoltarea piețelor și târgurilor locale,
- restructurarea și consolidarea sectorului de producție agricolă prin concentrarea terenurilor agricole pentru constituirea dimensiunii optime (viabile) a exploatațiilor agricole, care produc o cantitate suficientă de produse cu o calitate omogenă.
- finanțarea studiilor care să stabilească ce culturi pot avea randamente mai ridicate pentru diferite zone.
- informarea micilor fermieri interesați, subvenționarea micilor fermieri care utilizează metode de cultivare tradiționale și ecologice, precum și facilitarea creării și funcționării unor rețele de comercializare a produselor ecologice.
- stimularea înființării grupurilor de producători și creșterea rolului organizațiilor interprofesionale în negocieri.
- Înființarea de centre de consultanță și consiliere, care să ofere micilor fermieri servicii gratuite sau la prețuri accesibile.

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

- informarea, consilierea și formarea producătorilor agricoli cu privire la cerințele și standardele UE (referitoare la mediu, apă, sănătatea și bunăstarea animalelor, sănătatea plantelor și sănătatea publică), susținerea proiectelor care au ca scop trecerea la sisteme de producție conforme cu cerințele UE și respectării acestor cerințe de către toți producătorii agricoli.
- sprijinirea producătorilor locali în vederea certificării produselor tradiționale, crearea unor branduri-umbrelă, precum și organizarea și participarea la evenimente expoziționale organizate la nivel local, național și internațional, pentru promovarea produselor agricole și alimentare ecologice certificate înregistrate în județ, realizarea unui portal de comerț exterior al județului.
- sprijinirea exploatațiilor agricole care înființează pescării.
- construirea și modernizarea drumurilor agricole, cât și lucrările de îmbunătățiri funciare care vizează diminuarea riscului incidentelor fenomenelor naturale periculoase asupra producției agricole și pădurii (sisteme de irigații, lucrări de apărare împotriva inundațiilor, lucrări de corectare a torenților etc.).
- creșterea suprafețelor drumurilor forestiere și modernizarea acestora conform Măsurii 125B
- creșterea suprafețelor de păduri prin Măsura 221 "Prima împădurire a terenurilor agricole" și împădurirea terenurilor degradate din Fondul de mediu
- stimularea înființării întreprinderilor și dezvoltarea celor existente în vederea reducerii gradului de dependență față de agricultură a comunităților rurale și încurajarea investițiilor care generează activități multiple și venituri alternative (beneficii fiscale sau investiții directe în IMM-uri, furnizare de informații – consiliere, consultanță, formare, garanții în vederea facilitării accesului lor la credite bancare și finanțări etc.)

Măsura 1.3. Integrarea turismului din județul Cluj în sistemul turistic regional, național și european, prin crearea unei oferte turistice complexe, complementare și competitive, capabilă să motiveze și să genereze fluxuri turistice convergente și să satisfacă o cerere diversificată.

Scop

Creșterea atractivității județului, reducerea sezonalității și prelungirea duratei de sejur prin diversificarea ofertei de servicii turistice pentru a oferi alternative viabile pentru petrecerea

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

timpului liber, dezvoltarea diferitelor tipuri de agrement practicabile atât în aer liber (outdoor), cât și cele de interior (indoor), activități de natură sportivă, culturală sau agremental-recreativă, atragerea de noi segmente interesate de practicarea acestor forme de turism.

Descriere

În cadrul acestei măsuri se dorește:

- identificarea și promovarea obiectivelor, locațiilor, arealelor și zonelor naturale și antropice cu potențial turistic ridicat și includerea acestora în circuitul turistic național și internațional prin intermediul unor campanii de conștientizare a publicului larg despre existența și valoarea obiectivelor naturale vizate;
- amenajarea unor destinații ecoturistice și elaborarea planurilor de dezvoltare și management a acestora; amenajarea corespunzătoare a ariilor naturale protejate, asigurarea accesibilității acestora în mod organizat; conceperea și oferirea unor programe complexe ecoturistice (colaborare cu agențiile de turism și unitățile de servicii); organizarea unor acțiuni de conștientizare a populației față de ocrotirea mediului și respectarea naturii; organizarea unor tabere pentru tineret pentru formarea conștiinței și atitudinii proecologice; editarea și promovarea unui ghid ecoturistic al județului; promovarea unei mărci a județului care să sintetizeze specificul ecoturistic al zonei montane; identificarea și amenajarea unor trasee ecoturistice ale rezervațiilor naturale și mediatizarea acestora;
- extinderea și amenajarea adecvată a domeniului schiabil existent (amenajări de pârtii, baze de cazare și transport pe cablu, dotări de agrement-divertisment apres-schi, echipamente pentru producerea zăpezii artificiale și iluminat nocturn, asigurarea asistenței medicale de prim ajutor, centre de închiriere a echipamentului sportiv, cursuri de inițiere, skipass); identificarea și realizarea unor trasee de schi tură/cicloturism în arealele corespunzătoare pentru acesta;
- amenajarea și includerea unor peșteri în circuitele turistice destinate publicului larg; amenajarea/reamenajarea și marcarea/remarcarea traseelor montane și de alpinism, pentru facilitarea turismului pietonal (de drumeție) și alpinismului, inclusiv identificarea locurilor/platformelor de regrupare și odihnă, refugii montane, adăposturi, asigurarea ghizilor, sprijinirea activității Serviciului Public de Salvamont din județ etc.;

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

- dezvoltarea unor forme de turism specializate prin conceperea unor produse turistice diversificate și glisarea acestora spre zone de "nișă" pentru grupuri de potențiali turiști bine localizați și identificați (segmente-țintă), încercând să răspundă unor hobby-uri diverse (ex. vânătoare, pescuit, degustări de vinuri, gastronomie, motocros, cicloturism, parapantă, deltaplan, cățărări, scufundări, sporturilor nautice de tip rafting/canoe, sporturi extreme, bricolaje, minigolf, echitație, observare / filmare / fotografiere etc.); editarea și promovarea unui ghid turistic activ al județului cu prezentarea tuturor posibilităților de practicare a turismului activ;
- identificarea și protecția resurselor hidrominerale în vederea valorificării prin intermediul turismului balnear și de agrement (reabilitarea și modernizarea stațiunilor balneoclimaterice, dotarea cu aparatură de profil performantă, lărgirea ofertei creșterea gamei de servicii pentru înfrumusețare destinate clientelei turistice feminine).
- clarificarea situației juridice a monumentelor istorice cu prioritate a celor noua monumente aflate în stare gravă, ce necesită intervenții de urgență, și care nu au proprietar, concesionarea, stabilizarea și consolidarea acestor clădiri; realizarea unei baze de date cu evidența la zi a stării fizice a monumentelor; demararea proiectelor de stabilizare și consolidare a ruinelor și a clădirilor aflate într-un stadiu avansat de degradare (studii de fezabilitate, documentații pentru obținerea autorizației de construire, proiecte tehnice); proiecte de reconversie funcțională, restaurare sau amenajare turistică a monumentelor abandonate; conceperea și amenajarea traseelor turistice intrajudețene și urbane, semnalizarea acestor obiective și promovarea lor prin pachete turistice, pe paginile web ale autorităților locale sau ale instituțiilor cultural-atractive); broșuri și pliante, amenajarea punctelor de odihnă/ recreere pe parcursul traseului;
- susținerea – prin expertiză, proiecte și măsuri concrete – a candidaturii municipiului Cluj-Napoca și a programului „Inițiativa Cluj 2020” în vederea obținerii titlului de capitală culturală europeană în anul 2020;
- dezvoltarea unor pachete turistice pentru vizitarea caselor memoriale, muzeelor, galeriilor de artă, muzeelor etnografice sau de altă factură, galeriilor de artă, centrelor de artă tradițională dezvoltarea calității serviciilor oferite de muzee, expoziții organizate prin metode interactive, prezentare și în limbi străine;
- revigorarea tradițiilor culturale, religioase, folclorice și includerea lor în circuitul turistic; organizarea de tabere folclorice și de artă (inclusiv internaționale) care au la bază păstrarea tradițiilor populare și activitățile meșteșugărești, precum și prezentarea produselor locale; organizarea unor evenimente mediatice prilejuite de sărbătorile

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

tradiționale; asigurarea coordonării în timp și spațiu a manifestărilor și festivalurilor culturale (evitarea suprapunerilor); organizarea unor evenimente culturale axate pe tradiții și obiceiuri; editarea unui calendar de evenimente (anual) al județului, în care sunt introduse toate evenimentele de gen cultural, istoric, de artă, folclorice, de muzică, de dans, religioase etc. cu rol de informare și promovare; acțiuni de promovare a localităților care sunt cunoscute prin prisma unor oameni celebri ca puncte de atracție.

- transformarea unor stațiuni turistice de interes local în stațiuni de interes național; amenajarea și atestarea unor stațiuni ca și stațiuni de interes local; echiparea și amenajarea corespunzătoare a cabanelor turistice în spațiile montane cu potențial ridicat, amenajarea zonelor pentru practicarea sporturilor de iarnă, construirea și/sau dezvoltarea structurilor de primire aferente categoriilor de 3, 4 și 5 stele în centrele urbane și în stațiunile turistice existente sau propuse (mai ales hoteluri și vile și în ponderi mai mici în pensiuni și campinguri); extinderea și diversificarea rețelei actuale de unități de restaurație cu unități de categorie superioară cu specific local, național sau vânătorească, care să ofere o componentă gastronomică cu specific regional și local și să includă și o evocare a patrimoniului cultural culinar; dezvoltarea structurilor turistice de agrement și culturale (cum ar fi amenajarea unor teatre de vară, amfiteatre în aer liber pentru spectacole, concerte, diferite alte evenimente); extinderea dotărilor și serviciilor suplimentare menite a diversifica oferta fiecărei locații în urma unor studii de prospectare turistică și prognoză/previziune; stimularea intrării în circuitul turistic a mai multor zeci de gospodării rurale și coagularea unor asocieri familiale care pot conduce la formarea unei rețele de turism rural performante, afiliată la nivel provincial, național și chiar internațional; ridicarea calității infrastructurii de cazare la nivelul pensiunilor turistice rurale existente și viitoare (la nivelul de minimum 3 stele) pentru a permite derularea unei activități turistice la un nivel calitativ și cantitativ aliniat standardelor europene; elaborarea planurilor concrete de amenajare turistică specifică fiecărei locații în parte.
- crearea de atracții turistice pentru sezonul de iarnă, crearea unor zone atractive pentru turismul rural (gastronomie, tradiții, port); dezvoltarea de circuite tematice omologate și valorificarea drumurilor tematice; realizarea unui sistem de coordonare și informare turistică la nivelul județului (asociație public-privată); realizarea unui Masterplan în domeniul turismului la nivelul județului, realizarea unei baze de date statistice cu indicatori actualizați în domeniul turismului; desfășurarea unor campanii de informare a locuitorilor asupra avantajelor, dar și a constrângerilor pe care le presupune aderarea la rețeaua de turism rural; formarea unor persoane care să-și asume rolul de promotori (animatori locali care să se ocupe de informarea populației) și care să facă demersurile necesare pentru omologarea gospodăriilor și să mențină colaborarea cu forurile

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

superioare; realizarea parteneriatelor între localitățile cu potențial turistic și colaborarea continuă între aceste comunități cu scopul de a oferi o paletă largă de programe și de a evita eventualele suprapunerile în programele oferite; sprijinirea localităților cu scopul de a identifica elementele de unicitate și originalitate (în obiceiuri, tradiții, activități meșteșugărești tradiționale și artizanale, activități tradiționale țărănești, activități în grup, activități tradiționale de factură gastronomică etc.); editarea unui ghid de turism al județului în care apare fiecare localitate cu oferta ei unică și pachetele de programe oferite, evenimentele cele mai importante ale localității respective; organizarea unor circuite itinerante generale sau tematice, în colaborare cu agențiile de turism, cu diverse instituții și organizații; organizarea unor târguri de forță de muncă, capabile să atragă profesioniști la nivelul tuturor serviciilor, asigurându-le în același timp un statut și o remunerație pe măsura prestației solicitate de la aceștia; realizarea unui sistem de standardizare și verificare permanentă a calității serviciilor turistice la nivelul de echipare și la nivelul prestației către turiști și a corectitudinii față de partenerii de afaceri.

- definirea și promovarea asiduă a unui brand al județului (și, unde este cazul, a unor branduri locale specifice) și crearea de activități pentru susținerea lor; definirea conținutului/tematicii ofertelor turistice specifice județului și fiecărei locații/obiectiv care înmagazinează un astfel de potențial din care să reiasă caracteristica de bază local-regională a brandului; inventarierea elementelor de patrimoniu din județ și selectarea celor care vor fi promovate cu prioritate; elaborarea de materiale de promovare atractive, dinamice, unitare și de calitate (tematice sau diversificate) cu descrierea tuturor componentelor sistemului turistic (cazare, alimentație, agrement-divertisment, hartă cu localizarea în teritoriu a acestora, posibilitățile de acces etc.); diseminarea materialelor de promovare prin centre/birouri de informare turistică din județ sau din afară, din țară și străinătate; promovare on-line și crearea de legături între site-urile de internet existente, monitorizarea procesului de promovare, crearea de puncte și centre de informare turistică și/sau info-chioșcuri plasate în locurile de interes turistic și semnalizarea lor corespunzătoare; inițierea și derularea unor campanii tematice de comunicare, participarea la târguri de turism naționale și internaționale; activități de promovare în mass-media; organizarea și promovarea unor activități diverse (ex. demonstrații ale meșteșugarilor, expoziții ale artiștilor locali, lansări de carte, prelegeri pe teme diverse etc.); stimularea și reglementarea vânzării de suveniruri; introducerea de monitoare de informare turistică în gări, autogări, aeroport; crearea unei baze de date cu toate evenimentele existente și realizarea unei pagini web dedicate turismului din județ; implicarea mai puternică a instituțiilor din turism în promovarea produselor și serviciilor turistice de la nivelul județului și participarea la târguri naționale și internaționale de turism.

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

Prioritatea 2. Întărirea competitivității și a productivității economiei județene prin încurajarea inovării precum și difuzarea societății digitale în mediul urban și rural

Justificare

Analiza situației existente a indicat faptul că municipiul Cluj-Napoca este cel de-al doilea centru universitar al țării și se caracterizează printr-un spirit antreprenorial ridicat. Pe de altă parte, forța de muncă din județ este una calificată, cu o pondere ridicată a persoanelor cu studii medii și superioare, în comparație cu media națională, ceea ce reprezintă un important avantaj competitiv. În pofida acestui context favorabil, ponderea firmelor inovative este una scăzută, iar transferul de cunoștințe și tehnologie dintre mediul academic și cel de afaceri este sporadică.

Cheltuielile de cercetare-dezvoltare din județ, deși peste media națională, au avut o dinamică modestă, fiind mult sub ținta de 3% din PIB stabilită prin Strategia Lisabona și întărită prin Strategia Europa 2020. Proiectele comune de cercetare, care să plece de la nevoile reale ale mediului de afaceri, vor contribui la crearea de noi locuri de muncă, la transferarea rezultatelor cercetării către mediul de afaceri și chiar la apariția unor poli de excelență în jurul unor anumite produse sau procese inovative.

Analiza SWOT a indicat faptul că industria ITC este un sector care are o contribuție tot mai importantă în economia județului (peste 50% din PIB) și care a fost mai puțin vulnerabilă la criza economică, ceea ce explică dinamica pozitivă a economiei județului din ultimii 3 ani. De altfel, o bună parte din investițiile străine care s-au realizat în județ în ultimii 5 ani sunt în sfera echipamentelor de telecomunicații și a serviciilor informatice (outsourcing).

Aproximativ 90% din firmele din județ sunt micro-întreprinderi, care nu dispun de resurse financiare sau umane pentru a-și dezvolta de departamente de marketing sau management care să le permită eficientizarea activității lor și accesul pe piețele externe. În acest context, soluțiile informatice de management și comerț online poate fi soluție de eficientizare a consumului de resurse, a costurilor de operare, de economisire a resurselor și de acces pe piețele externe

Accesul populației și mediului de afaceri la serviciile de internet și telecomunicații este vitală pentru dezvoltarea mediului de business și pentru creșterea nivelului de trai, după cum indică

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

și Strategia 2020 a U.E. Furnizarea serviciilor de internet este deficitară mai ales în mediul rural, izolat, unde și rata antreprenoriatului este foarte scăzută, iar cea a șomajului mult superioară mediului urban.

Ancheta sociologică indică faptul că cetățenii văd existența unui important pol de învățământ superior și cercetare ca fiind principal avantaj competitiv al orașului, dar nu conștientizează importanța investițiilor în inovare, ceea ce indică lipsa unei culturi a inovării, valabile și în rândul antreprenorilor.

Majoritatea respondenților sunt satisfăcuți cu serviciile de internet și telecomunicații pe care le achiziționează de la operatorii de profil, dar consideră necesare investițiile în extinderea acestora, ceea ce indică unele deficiențe ale acoperirii acestora, mai ales în zonele rurale sau izolate (de ex. montane), unde investițiile private în extinderea rețelei nu sunt rentabile din cauza numărului mic de potențiali abonați.

Măsura 2.1. Dezvoltarea capacității de cercetare-dezvoltare-inovare din județ, facilitarea transferului tehnologic, de cunoștințe și inovării și extinderea accesului populației și mediului de afaceri la rețeaua broadband de mare viteză

Scop

Valorificarea spiritului antreprenorial, prin înființarea de afaceri care să faciliteze transferul rezultatelor din cercetare către mediul privat, dezvoltarea, extinderea și modernizarea capacităților de cercetare-dezvoltare-inovare din județ și susținerea utilizării tehnologiei informației în sectorul public și privat

Descriere

Prin această măsură se va acorda sprijin pentru:

- activități de inovare a start-up-urilor și spin-off-urilor noi, cu prioritate din mediul urban, care valorifică rezultatele cercetării din mediul universitar și academici
- implementarea unor tehnologii și metode de producție noi care să contribuie la scăderea costurilor unitare de producție și la îmbunătățirea calității produselor agricole; inițiativa de tehnologizare și inovare în procesul de producție agricolă și se vor sprijini proiectele de cercetare aplicative în acest domeniu.

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

- proiecte care să conducă la creșterea eficienței activității de C-D a universităților și a institutelor de C-D, prin dotarea lor cu cele mai moderne echipamente, instrumente, software, care să contribuie la dezvoltarea infrastructurii C-D existente sau la dezvoltarea de noi infrastructuri (laboratoare, centre de excelență), creșterea nivelului de informare, diseminare și asistență în activitatea C-D, dezvoltarea parteneriatului internațional în C-D (în special în plan european) și dezvoltarea de domenii de cercetare cu potențial ridicat pe plan intern și internațional (TIC, bio și nano-tehnologii, materiale noi, medicină, chimie, energii regenerabile, agricultură, industrii creative, etc.).
- dezvoltarea tehnologică bazată pe cercetări industriale și pre-competitive, în vederea realizării și testării de noi produse, tehnologii și servicii.
- implementarea de sisteme informatice integrate, aplicații electronice de management al afacerilor, soluții de comerț electronic, etc. la nivelul întreprinderilor din județ.
- conectarea la broadband, precum și consolidarea infrastructurii TIC (în special în zonele de eșec ale pieței – zone rurale - dezavantajate din punct de vedere al accesului la mijloacele moderne de comunicații), pentru facilitarea accesului public la aceasta, la un preț acceptabil, și stimularea furnizării serviciilor de telecomunicații.

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

Obiectiv specific 2. Creșterea accesibilității județului și asigurarea unei infrastructuri de utilități, educaționale, de sănătate și sociale moderne, ca bază a dezvoltării economice și sociale

Prioritatea 3. Îmbunătățirea dotării infrastructurale a județului în vederea creșterii accesibilității și asigurării unei calități mai bune a vieții

Justificare

Acest obiectiv este justificat în contextul consolidării rolului zonei urbane Cluj-Napoca de lider al Transilvaniei, ținând cont de faptul că marea majoritate a punctelor slabe și amenințărilor identificate în analiza SWOT pe domeniul infrastructurii au de-a face cu infrastructura interurbană de transport. De asemenea, în analiza situației existente s-au prezentat consecințele stării nesatisfăcătoare (sau absenței) acestui tip de infrastructură, dintre care amintim creșterea semnificativă (cu până la 64%) a duratelor de transport pe calea ferată în ultimii 21 de ani sau o eficiență scăzută a tranzitului rutier între unele dintre perechile posibile din cele șapte direcții majore de călătorie ce converg în zona Cluj-Napoca.

Lipsa infrastructurii fizice în mediul rural prezintă un obstacol în calea creșterii economice și a nivelului de ocupare, totuși, infrastructura dezvoltată nu este o condiție suficientă pentru garantarea acestora. În ultimul deceniu infrastructura rurală din județul Cluj s-a îmbunătățit, dar sunt foarte mari diferențe între localitățile rurale. Infrastructura poate influența performanța economiei rurale prin extinderea ariei de folosință a resurselor existente (muncă, capital etc.), atragerea de resurse adiționale, creșterea productivității, apropierea piețelor urbane și facilitarea navetei la locurile de muncă urbane. Acest obiectiv este justificat prin aportul său la creșterea calității vieții locuitorilor județului. Obiectivul se referă la dezvoltarea punctuală a altor tipuri de infrastructură, iar proiectele aferente acestui obiectiv specific vor avea în principal un impact puternic la nivel local.

Această prioritate abordează unul dintre principalele puncte slabe identificate în analiza SWOT, care reflectă accesul redus al comunităților la infrastructura de apă și apă uzată, calitatea necorespunzătoare a apei potabile și lipsa facilităților de canalizare și epurare a apelor uzate în anumite zone (mai ales rurale). În județul Cluj în domeniul managementului apei există cel mai mare operator regional, care și-a extins activitatea și pe teritoriul județului Sălaj. Avem coloana vertebrală bine dezvoltată a acestor servicii, care prin extindere mai ales în zona rurală ar putea deservi la standarde înalte de calitate serviciile de apă/apă uzată.

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

Măsura 3.1. Asigurarea conectării județului la fluxurile de călători și mărfuri prin intermediul unei infrastructuri de transport moderne și asigurarea echilibrului între diferite modalități de transport

Scop

Transformarea județului Cluj și a municipiului Cluj-Napoca într-un centru important în rețeaua rutieră rapidă regională și națională, creșterea mobilității și îmbunătățirea accesibilității județului, prin asigurarea echilibrului între diferite modalități de transport.

Descriere

Măsura implică:

- construcția de autostrăzi sau drumuri rapide ce pot fi ulterior transformate în autostrăzi înspre cele patru direcții de trafic importante: înspre vest și nordvest, respectiv Autostrada Transilvania înspre Zalău; înspre nordest, respectiv o autostradă pe relația Cluj-Napoca – Gherla – Dej – Bistrița, cu o posibilă continuare înspre Vatra Dornei și Suceava; înspre est și sudest, respectiv Autostrada Transilvania înspre Târgu Mureș; înspre sud, respectiv un drum expres cu profil de autostradă pe relația Turda – Alba Iulia – Sebeș (punct de intersecție cu autostrada Nădlac – București).
- reabilitarea sau modernizarea următoarelor cinci drumuri naționale: *DN 16* Apahida – Reghin reprezintă o importantă cale de acces înspre estul țării; *DN 1R* Huedin – Beliș – Poiana Horea – Albac (fost DJ 108) are potențialul de a se dezvolta într-o importantă axă turistică a județului; *DN 75* Turda – Câmpeni – Ștei ar ajuta de asemenea în principal la dezvoltarea turismului în zona munților Apuseni; *DN 18B*, Cășeu – Târgu Lăpuș necesită lucrări de modernizare pe porțiunea Chiuiești – Rohia; *DN 1G*, Huedin – Zimbor, important pentru accesibilitate orașului Huedin (în special în viitor, odată cu realizarea Autostrăzii Transilvania).
- modernizarea sau reabilitarea unor drumuri județene și comunale, selectate în funcție de importanță pentru asigurarea accesului facil (rapid) la destinațiile economice și turistice reprezentative; realizarea infrastructurii de acces care facilitează și stimulează investițiile, inclusiv în turism (vizează acele căi de comunicație create special pentru a permite investițiilor să ajungă în spațiile de maxim interes); realizarea interconectării componentelor ofertei turistice (locații, baze turistice, obiective turistice etc.) prin edificarea unor căi de comunicație care să faciliteze accesul între principalele puncte de interes turistic, permițând totodată realizarea unor itinerarii turistice; realizarea

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

drumurilor rutiere care asigură derularea actului turistic propriu-zis (vizează căile de comunicație specializate pe turism, care facilitează accesul spre anumite puncte sau constituindu-se ca elemente de atractivitate de sine stătătoare).

- sprijinirea utilizării mijloacelor de transport în comun și a vehiculelor cu emisie redusă, sprijinirea deplasării pe bicicletă prin extinderea pistelor de bicicletă și sprijinirea utilizării tehnologiilor verzi.
- realizarea de noi căi rutiere rapide, extinderea capacității drumurilor existente nefiind o soluție practică, realizarea rețelei de autostrăzi urbane a zonei Cluj-Napoca, dar și construcția de noi puncte de acces pe Autostrada Transilvania.
- modernizarea și extinderea sistemelor existente cât și implementarea unora noi: extinderea rețelei de troleibuz în Cluj-Napoca; echiparea și electrificarea căii ferate Nădășel – Apahida (eventual până la Dej) pentru funcționarea unui tren urban; construcția unei platforme Park&Ride în zona nodului de autostradă Nădășel – eventual realizarea unei parcări extinse, supravegheată video, aferentă unui centru de servicii de pe autostradă și cu acces pedestru rapid la trenul urban; realizarea celor mai importante linii ce vor face parte dintr-un sistem de transport public complet separat de restul traficului: o rețea de tren suspendat cu monoșină, coborât în subteran în zona centrală.
- reparația capitală a căilor ferate ce converg în municipiul Cluj-Napoca, în mod specific a tronsoanelor Cluj-Napoca – Dej, Cluj-Napoca – Oradea și Apahida – Teiuș, precum și reabilitarea și amenajarea specială a unor tronsoane de calea ferată cu funcție turistică.
- modernizarea și dezvoltarea infrastructurii de transport aerian și a echipamentelor asociate aeroportului internațional Cluj-Napoca (situat pe rețeaua TEN-T) la standarde europene.
- crearea unor centre logistice pentru conexiuni inter-modale; platforme de mărfuri multi-modale; proiecte intermodale care să ducă la creșterea accesibilității la zonele și stațiunile turistice sau cele cu potențial turistic.

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

Măsura 3.2. Dezvoltarea altor infrastructuri critice pentru județ: rețele de utilități, infrastructura de educație, sănătate și socială

Scop

Creșterea numărului de localități și de locuitori care se bucură de infrastructură locală modernă și de calitate.

Descriere

În cadrul acestei măsuri se au în vedere activități de:

- reabilitare, modernizare sau construcție de noi infrastructuri de utilități de importanță locală (alimentare cu apă, canalizare și epurare a apelor uzate, colectare, canalizare și evacuarea apelor pluviale, producția, transportul, distribuția și furnizarea de energie termică în sistem centralizat, salubritatea localităților, iluminatul public)
- reconstrucție, extindere, consolidare de clădiri; îmbunătățirea sistemelor de încălzire centrală și facilități sanitare; dotarea cu echipamente și utilități speciale pentru elevi cu dizabilități; achiziționarea de mijloace de transport a elevilor; dotarea cu echipamente, inclusiv IT, a școlilor.
- reabilitare, modernizare și dotare cu echipamente de specialitate a spitalelor, a secțiilor de urgență și a centrelor de permanență.
- reabilitare, modernizare și dotare cu echipamente a centrelor sociale și rezidențiale.

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

Obiectiv specific 3. Dezvoltarea resurselor umane ca suport al dezvoltării economice și sociale, prin creșterea calității învățământului și promovarea educației pentru adulți, creșterea gradului de ocupare pe piața muncii și asigurarea incluziunii sociale

Prioritatea 4. Dezvoltarea capitalului uman prin îmbunătățirea sistemelor educaționale și de formare

Justificare

Calitatea forței de muncă într-un județ depinde foarte mult de ponderea populației cu nivel de școlarizare medie și superioară. Astfel, în rândul populației de 10 ani și peste, în județul Cluj ponderea populației cu studii superioare, de 10,2%, este mult peste media națională de 7,1%; similar, și cea a populației absolvente de liceu, de 25,9%, este peste de media națională de 21,4%. În consecință, ponderea populației mai puțin calificată, care are doar studii la nivel gimnazial și primar este sub nivel național. Astfel județul Cluj are o populație mai calificată, mai educată față de media națională și regională, dar mai puțin calificată, cel puțin la nivel superior/terțiar, decât media UE cu cel puțin 5 procente (vezi: http://ec.europa.eu/education/lifelong-learning-policy/doc/report08/emploi_en.pdf).

În anul școlar 2010-11, conform datelor ISJ, la nivelul județului au fost 448 unități școlare, din care 218 cu personalitate juridică, 139 în mediul urban și 79 în mediul rural (cu 10% mai puțin ca în anul precedent, din cauza restructurării datorate scăderii efectivelor de elevi), la care sunt arondate 230 unități școlare, 66 în urban și 164 în rural (tot cu cca 10% mai puțin față de anul precedent).

Din populația rurală de 10 ani și peste a județului Cluj 1,8% a absolvit instituție de învățământ superior, 1,3% postliceal și de maiștri, 11,4% liceal, 16,2% profesional și de ucenici, 33,9% gimnazial, 28,1% învățământ primar și 7,2% fără școală absolvită; 0,1% cu școala absolvită nedeclarată. Doar 2% din populația rurală în vârstă de muncă a absolvit învățământul superior și 17,3% învățământul liceal. Ponderea populației rurale ocupată în agricultură este ridicată (42,43%), față de 22,48% în industrie, 5,91% în construcții, 16,84% în diferite servicii și 11,27% în servicii publice (administrație, învățământ, sănătate, asistență socială). (Recensământ 2002)

Specializările cu cele mai multe unități de formare a adulților sunt în domeniul serviciilor (specializările de formator, lucrător în comerț, manager de proiect, agent pază și ordine, bucătar, frizer-coafor-manichiurist-pedichiurist, ospătar (chelner), vanzător în unități de alimentație, inspector, referent resurse umane, cu peste 10 unități de formare). Totuși

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

dinamica ofertei serviciilor nu este în concordanță deplină cu dinamica și cererea dinspre domeniul pieței forței de muncă.

Măsura 4.1. Creșterea calității actului educațional și facilitarea accesului la educație și formare, într-o rețea școlară diversificată, beneficiind de serviciile unor cadre didactice performante.

Scop

Asigurarea de resurse umane stabile și de calitate

Descriere

Această măsură sprijină:

- inițierea de activități de prevenire a părăsirii timpurii a școlii, a abandonului școlar
- adaptarea planurilor de învățământ, întreprinderea unor programe de învățare, creație, sport și agrement, informarea părinților și implicarea lor în programele școlare.
- motivarea cadrelor didactice (oferire de cazare, formare profesională, burse etc.) pentru a rămâne în sistem
- îmbunătățirea facilităților de transport, programe pentru conștientizarea importanței educației în rândul elevilor și a părinților și printr-un sistem de burse oferite elevilor din familii cu posibilități materiale reduse.
- dezvoltarea și diversificarea oportunităților educaționale de reintegrare în sistemul educațional a tinerilor și adulților care nu au absolvit 8 clase și susținerea unor programe educaționale de tip „A doua șansă”;
- introducerea de noi profiluri în sfera învățământului profesional, vocațional și liceal tehnic, care să deservească nevoile economiei actuale și cu potențial viitor, în conformitate cu perspectivele de dezvoltare din județ și din Uniunea Europeană, și facilitare accesului tinerilor din medii sociale dezavantajate la educație de calitate la toate nivelele; creșterea ofertelor educaționale la nivelul învățământului profesional, vocațional și liceal tehnic în limbile minorităților naționale, crearea unor Grupuri Școlare cu predare în limba maghiară, pentru acoperirea necesităților din județ, mai ales din mediul rural și din orașele mai mici.

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

- facilitarea incluziunii copiilor rromi în instituții școlare profesionale, în limba pe care o stăpânesc cel mai bine.
- susținerea elevilor din mediul rural care frecventează licee sau școli profesionale din alte localități
- dezvoltare unor programe de dezvoltare profesională și oferirea de stimulente cadrelor didactice indiferent de mediul de rezidență și limba de predare.
- dezvoltarea serviciilor și a resurselor umane în instituțiile de învățământ superior și de cercetare, în vederea creșterii performanțelor științifice și a inovării, (dezvoltarea infrastructurii, atât a aparaturii de cercetare, didactice cât și cea a resurselor umane).
- creșterea ofertei de educație a adulților, eficientizarea și profesionalizarea programelor de formare a adulților, corelarea mai eficientă cu cerințelor pieței forței de muncă, formarea profesională pentru adulții fără loc de muncă din mediul rural, în meserii căutate pe piața forței de muncă.

Prioritatea 5. Îmbunătățirea participării pe piața forței de muncă și combaterea excluziunii sociale

Justificare

Tendențele de ocupare a forței de muncă din județ se caracterizează printr-o pondere ridicată a populației rurale ocupată în agricultură. În mediul rural ponderea salariaților este scăzută (9,74% din totalul populației în anul 2009), deoarece cea mai mare parte a populației ocupate lucrează în agricultură fără contract de muncă. În marea majoritate (84%) a comunelor din județul Cluj în anul 2009 au fost mai puțin de 10 salariați pe 100 de locuitori, ceea ce are implicații atât asupra nivelului și stabilitatea veniturilor, cât și asupra sustenabilității sistemului de sănătate și de pensii.

În județul Cluj ca și în alte județe din România, o parte însemnată a populației, între 10-20% poate fi caracterizată de sărăcie extremă. Populația afectată de sărăcia extremă aparține, în parte însemnată, comunităților de rromi, deprivate, care se confruntă cu probleme cumulate: nivel de instruire mult sub medie, mulți analfabeți, sărăcie extremă și șomaj. Prin programe de intervenție socială situația lor din anumite puncte de vedere s-a mai îmbunătățit (dobândire de

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

acte de identitate, diminuarea abandonului școlar, inserarea parțială pe piața muncii, după caz).

Județul Cluj deține un procent de 3,22% din totalul persoanelor cu dizabilități existente la nivel național, ocupând poziția 6 în rândul județelor din țară, conform datelor oferite de către Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap și locul 1 la nivelul regiunii de dezvoltare Nord-Vest. Conform aceleiași surse, procentajul se menține la aceleași nivel și în ceea ce privește ponderea persoanelor cu dizabilități în totalul populației județului cu o valoare de 3.20%. În ceea ce privește gradele de handicap, la nivelul județului exista la finele anului 2010 un număr de 8178 de persoane încadrate în gradul de handicap grav, iar în gradul de handicap mediu, un număr de 2731 de persoane.

În ceea ce privește încadrarea în muncă a persoanelor cu dizabilități, județul Cluj se plasează pe locul 13 la nivel național, cu un număr de 1120 de persoane încadrate în muncă.

Procesul accelerat de îmbătrânire a populației care se manifestă la nivelul întregii țări este prezent și la nivelul județului Cluj. La nivelul anului 2010, populația vârstnică din județul Cluj însuma 161436 persoane pensionate. Din anul 2005 până în 2010 se poate observa o creștere progresivă a numărului de pensionari, cifra modificându-se în timp de la 152973 de persoane la 161436. Județul Cluj ocupă locul 4 la nivelul întregii țări în ceea ce privește valoarea pensiei medii, reprezentând contravaloarea sumei de 798 RON. Acesta ocupă un loc fruntaș și în ceea ce privește numărul pensionarilor la nivel de țară, ocupând locul același loc 4.

Analizând datele statistice ale DGASPC din domeniul protecției copilului putem constata rezultate pozitive atât la nivelul prevenirii cât și la nivelul intervenției în domeniu. Numărul de copii aflați în sistemul de protecție (publică sau privată) în anii 2006 – 2010 a avut o tendință constant crescătoare începând cu anul 2008, diferența între anii 2010 și 2006 fiind destul de mare: 792 copii. Reducerea intrării copiilor în sistemul de protecție specială nu ar fi posibilă fără dezvoltarea serviciilor de prevenire a separării copiilor de părinți. La nivelul anului 2010 numărul total de copii/părinți care au beneficiat de servicii de prevenire (consiliere în scopul prevenirii separării copilului de familie, monitorizare etc.) a fost de 979 (413 cazuri vechi, 520 cazuri noi în cadrul DGASPC, 25 cazuri vechi, 21 cazuri noi din partea furnizorilor privați de servicii și primăriilor), cel mai mare număr din anii 2006-2010.

În privința centrelor de zi județul Cluj se situează între județele cu cei mai mulți copii care beneficiază de serviciile acestor servicii, și cu un raport mare a furnizorilor din sectorul privat.

În ceea ce privește numărul asistenților maternali profesioniști, conform statisticilor MMSSF Clujul a avut la data de 31 decembrie 2010 148 asistenți maternali profesioniști – printre cele mai puține din țară (Iași-ul de exemplu are 850, Vaslui 1408, Timiș 607). Conform aceluiași surse măsura plasamentului la rude până la gradul 4 a fost instituită pentru 338 de copii, iar la

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

alte familii/persoane pentru 70 de copii, ambele cifre fiind destul de mici în comparație cu alte județe. În general putem să spunem că serviciile de tip familial nu sunt suficient de bine dezvoltate în județul Cluj, numărul de beneficiari al acestui tip de servicii fiind mai mic decât în majoritatea județelor, și cam la același nivel cu județele Ilfov și Ialomița.

Rata sporului natural în județ este negativă, urmând tendințele la nivel național după anul 1990, ajungând negativă în 1992; numărul nașterilor ce revin unei femei de vârstă fertilă (TFR) este foarte redus în perioada 2005-2009, sub 1,5, mult sub cifra de reproducere simplă de 2,1.

Analizând valorile duratei medii a vieții, pe sexe și medii, putem constata că județul Cluj are valori superioare celor la nivel național sau regional, atât pentru bărbați cât și pentru femei, în mediul urban dar și în mediul rural. La nivel județean, în anul 2009 populația în total are o durată medie de viață de 74,5 ani, cu peste un an mai mare decât media națională, și cu 1,7 ani mai mare decât locuitorii regiunii Nord-Vest în general. Femeile au o durată medie a vieții de 78,3 ani în Cluj, cu 1,2 ani mai mare ca în România, și cu aproape 2 ani mai mare ca în regiunea Nord-Vest în general, dar cu 4 ani sub media UE din 2007, iar bărbații trăiesc în medie 70,8 ani în Cluj, tot cu cca. 1,2 ani peste nivelul național și cu 1,5 ani peste media regională, și cu peste 5 ani sub media UE din 2007.

Efectivul personalului sanitar din județ a crescut în ansamblul lui din 2005 până la anul 2009, însă situația nu este satisfăcătoare nici în prezent, întrucât numărul lor a fost foarte scăzut, iar situația diferă de la o categorie la alta. Numărul medicilor, fără stomatologi, a crescut de la 3082 la 3457, din care 525 sunt medici de familie, al stomatologilor de la 608 la 677, însă a scăzut numărul personalului mediu și auxiliar (acesta este un fenomen național): numărul asistenților a ajuns de la 5229 la 4894, în timp ce numărul de moașe a scăzut aproape la jumătate. Infermierii și alți auxiliari au crescut de la 2576 în 2005 la 3098 în 2009.

În ceea ce privește gradul de îmbătrânire, situația demografică a mediului rural al județului Cluj cunoaște o deteriorare continuă din punct de vedere a structurii pe vârste, acesta fiind vizibil mai îmbătrânit decât mediul rural național sau regional. Pe fondul structurii pe vârste puternic îmbătrânite în mediul rural, județul Cluj prezintă un raport de dependență a vârstnicilor mai ridicat decât la nivel național sau regional.

Conform anchetei de populație, respondenții care au beneficiat de serviciile evocate în această întrebare, au evaluat gradul de mulțumire față de serviciile sociale și de sănătate din județ pe o scală de la „1” = foarte mulțumit(ă) la „4” – „deloc mulțumit(ă)”. Am constatat cea mai mare mulțumire în cazul „serviciului de ambulanță și SMURD” (1,98) și respectiv în cazul „cabinetelor stomatologice” (2,14) ambele având valori foarte apropiate de „2” ceea ce semnifică „mulțumit(ă)”, urmate de Cabinetele medicilor de familie (2,36), cantinele sociale (2,46) și centrele de zi pentru copii și adulți (2,50), care, prin scorurile înregistrate, pot fi

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

clasificate în categoria „mai degrabă mulțumit”, în timp ce azilele pentru bătrâni (2,55), ambulatoriu (2,58) și spitalele din județ (2,60) pot fi incluse în categoria „mai degrabă nemulțumit.

Măsura 5.1. Promovarea ocupării și creșterea mobilității forței de muncă pentru a răspunde nevoilor reale de pe piața muncii

Scop

Creșterea gradului de ocupare a populației județului și a mobilității persoanelor pe piața muncii, creșterea nivelului cunoștințelor, însușirea aptitudinilor și competențelor dobândite după absolvirea unităților de învățământ

Descriere

Realizarea acestei măsuri poate fi concretizată prin:

- asigurarea accesului efectiv la serviciile de angajare, formare profesională a tuturor celor care doresc să devină economic activi, crearea de locuri de muncă prin relansarea economică prin atragerea investitorilor la nivelul județului Cluj și stimularea activităților economice pe cont propriu ca și a întreprinderilor nou înființate,
- promovarea unor măsuri speciale în vederea oferirii de oportunități ocupaționale grupurilor defavorizate: rromi, persoane cu dizabilități, femei, tineri fără experiență în câmpul muncii, șomeri peste 45 ani, șomeri de lungă durată
- acordarea de facilități fiscale (reduceri de taxe și impozite), acoperirea costurilor de formare profesională a angajaților, acoperirea parțială a costurilor salariale etc. pentru IMM-urile din mediul rural care creează noi locuri de muncă
- furnizare de informații și mediere, crearea de infrastructură (drum de acces, dacă este cazul), concesionare de terenuri, facilități fiscale etc. pentru unitățile economice mari care se stabilesc în mediul rural
- acțiuni de diversificare a ofertei educaționale în domeniile cerute pe piața muncii, din sistemul universitar și preuniversitar, precum și din sistemul de formare continuă, dezvoltarea de programe de învățare bazate pe muncă, adaptarea sistemului de formare la cerințele de standard european și întemeierea unor noi structuri de formare, în afara sistemului educațional și de formare instituționalizat, formarea de parteneriate între școli și mediul de afaceri, dezvoltarea de instrumente și servicii integrate de informare,

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

orientare, consiliere și dezvoltare personală de calitate, actualizarea curriculei (activităților de predare-învățare) prin adaptarea acesteia la nevoile și cerințele actuale din domeniile de interes pentru județ, în conformitate cu cerințele pieței forței de muncă, și acordarea unei importanțe ridicate pregătirii practice a elevilor și studenților, respectiv cursanților.

- consilierea și asistarea absolvenților învățământului mediu, respectiv universitar în vederea realizării tranziției de la mediul educațional la viața profesională, consilierea și asistarea persoanelor din mediul rural dar și urban în vederea dezvoltării unei afaceri proprii și promovarea culturii antreprenoriale, realizarea de programe de formare profesională și cursuri de calificare/recalificare pentru dezvoltarea cunoștințelor și abilităților, atestate prin certificate recunoscute la nivel național, în rândul șomerilor de lungă durată, precum și a altor categorii de persoane vulnerabile pe piața muncii: persoane rrom, femei, femei care depășesc vârsta de 50 de ani, îmbunătățirea serviciilor de formare/calificare a forței de muncă prin perfecționarea specialiștilor implicați în educația adulților, realizarea unor proiecte transnaționale în vederea facilitării schimbului de bune practici în domeniul educației adulților
- extinderea serviciilor de creșă și de grădinițe cu program prelungit, introducerea programelor de tip after school pentru a permite femeilor care au născut să se reîntoarcă pe piața muncii după 1-3 ani, sau mai repede.
- îmbunătățirea evidenței populației, urmărirea mai eficientă a migrației de orice fel

Măsura 5.2. Reducerea sărăciei și promovarea incluziunii sociale

Scop

Scăderea populației aflate în situații de sărăcie extremă și îmbunătățirea condițiilor de locuire și îmbunătățirea și diversificarea formelor de suport pentru persoanele cu dizabilități și facilitarea accesului grupurilor dezavantajate (persoane cu dizabilități, vârstnici, victime ale violenței domestice, victime ale traficului de persoane, a exploatării sexuale, foști criminali, femei, minorități etnice) pe piața forței de muncă

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

Descriere

Măsura se poate realiza prin următoarele acțiuni:

- asigurarea sustenabilității financiare a sistemului venitului minim garantat și a funcționării sale normale, identificarea și soluționarea cazurilor de lipsă a identității legale (lipsa actelor de identitate),
- construirea unei rețele de locuințe de necesitate/ temporare pentru persoanele fără locuință sau care trăiesc în condiții de mizerie, suport pentru familiile sărace supraîndatorate la plata întreținerii locuinței, pentru familiile îndatorate băncilor, identificarea locuințelor care prezintă condiții inumane/ degradante/ nesănătoase și lansarea unor programe de sprijinire a construirii unor locuințe sociale, deschiderea unor cantine sociale, asigurarea transportului în comun pentru comunități marginalizate, asigurarea minimului necesar pentru o viață decentă pentru familiile aflate în sărăcie extremă (îmbrăcăminte, alimente de bază, apă, gaz, etc.).
- monitorizarea implementării strategiei guvernamentale privind populația de romi, reabilitarea din punctul de vedere al condițiilor de locuire, serviciilor sociale și oportunităților ocupaționale a zonelor locuite de romi, suport pentru afirmarea culturală a romilor și pozitivarea imaginii lor colective.
- inițierea unor cursuri de reprofilare a șomerilor pe termen lung, inițierea unor programe destinate persoanelor cu dizabilități ușoare, grupurilor etnice minoritare, asigurarea de servicii specializate la domiciliu sau în centre de zi, dezvoltarea rețelelor de locuințe protejate pentru persoane semidependente, dezvoltarea rețelelor de centre de zi și rezidențiale în sistem privat, îmbunătățirea condițiilor în centrele rezidențiale pentru persoanele cu handicap grav, asigurarea condițiilor normale de viață și a unor servicii la nivelul standardelor de calitate, crearea unor facilități rezidențiale în orașele județului, pentru a asigura îngrijirea acestora aproape de comunitatea din care fac parte, asigurarea continuității îngrijirii pentru copii și adulți cu dizabilități, dezvoltarea și îmbunătățirea facilităților pentru persoane cu dizabilități în infrastructura publică pentru integrarea în viața normală a comunității, dezvoltarea de cabinete de asistență socială în cadrul spitalelor și întărirea colaborării asistentului social cu medicul de familie, orientarea serviciilor de îngrijire primară spre modelul social de abordare a pacientului, facilitarea accesului persoanelor vârstnice, indiferent de mediul de rezidență, la serviciile sociale și de sănătate, dezvoltarea serviciilor de îngrijire la domiciliu și a altor servicii alternative de tipul: centre de zi, cluburi, locuințe protejate, adăposturi, centre de reabilitare, servicii de tip respite, dezvoltarea serviciilor de îngrijiri de lungă durată pentru persoanele vârstnice dependente, dezvoltarea serviciilor paliative, crearea de locuințe protejate pentru vârstnicii

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

semidependenți, susținerea implicării vârstnicilor în activități de voluntariat, mentorat, activități recreative, culturale, sportive, crearea unor echipe locale interdisciplinare pentru a coordona și eficientiza intervenția în situațiile de violență domestică, crearea unor fonduri de urgență pentru victimele violenței, dezvoltarea de noi servicii: servicii hot-line, centre de criză, adăposturi și centre de consiliere pentru victime și servicii pentru abuzatori, îmbunătățirea cooperării cu organismele publice din țările care atrag traficul cu persoane pentru a identifica infracțiunile, dar și a descuraja exploatarea sexuală a persoanelor traficate, dezvoltarea și îmbunătățirea serviciilor de asistență socială/ terapie și reinserție socială a victimelor traficului cu persoane, programe de prevenire a consumului de droguri și de recuperare a persoanelor dependente de droguri, programe de prevenire a criminalității adresate în mod special copiilor și tinerilor, dezvoltarea serviciilor suport pentru victime și de reintegrare socială și supraveghere a delicvenților, lărgirea oportunităților de pregătire și calificare a deținuților, prevenirea și sancționarea tuturor formelor de hărțuire sexuală la locul de muncă, a formelor de violență în familie și societate împotriva femeii, de traficare și exploatare sexuală.

- creșterea capacității autorităților administrației publice locale în asumarea problematicii copiilor din punct de vedere financiar, al profesionalizării resurselor umane și dezvoltării serviciilor în funcție de nevoile specifice identificate; înființarea de noi centre de zi și alte servicii de prevenire a separării copilului de părinți, servicii de sprijin ale familiilor, înființarea de noi servicii rezidențiale pe model familial, înființarea de centre maternale, consiliere și școli ale părinților și alte servicii pentru sprijinirea părinților, reglementarea aspectelor care țin de finanțarea sistemului de prevenire a separării copilului de familie și sistemului de protecție a copilului, asigurarea mai multor apartamente și apartamente protejate pentru tineri, dezvoltarea și diversificarea serviciilor suport: consiliere vocațională, programe pentru dezvoltarea abilităților pentru viață, dezvoltarea activităților de prevenire a delicvenței juvenile, programe de prevenire antitrafic, antidrog, programe comunitare de supervizare și reinserție socială a tinerilor delicvenți, introducerea în cadrul programelor școlare a unor ore de pregătire juridică (cultură legislativă).

Măsura 5.3. Asigurarea unor servicii medicale de înaltă clasă

Scop

Îmbunătățirea eficienței serviciilor medicale, creșterea speranței de viață și a prelungirii duratei vieții active

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

Descriere

Măsura se poate realiza prin:

- îmbunătățirea calității serviciilor medicale,
- modernizarea infrastructurii, a aparaturii policlinicilor publice și a spitalelor, asigurarea medicamentelor de bază pentru pacienți, accesul la serviciile medicale de bază în toate localitățile județului.
- asigurarea resurselor umane de calitate și suficiente pentru unitățile medicale
- instruirea și familiarizarea populației privind modul de viață sănătos, alimentația sănătoasă, cât și prevenirea îmbolnăvirilor cronice.

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

Obiectiv specific 4. Asigurarea unei creșteri durabile prin promovarea unei economii mai eficiente, mai ecologice și mai competitive din punctul de vedere al utilizării resurselor și a politicii energetice.

Prioritatea 6. Protejarea mediului și promovarea dezvoltării durabile

Justificare

În județul Cluj degradarea solurilor este mai ales o consecință a producerii și depozitării reziduurilor rezultate din activități industriale sau menajere sau a folosirii substanțelor chimice în practica agricolă: însă, conform datelor furnizate de Agenția pentru Protecția Mediului nu există, în perimetrul județului, afectări ale stării solului pe arealele semnificative. Un risc major este reprezentat de un sit amplasat în județul Turda, contaminat de hexaclor Ciclohexan care, în momentul de față, este obiectul unei proiect finanțat de POS Mediu (11,5 MEuro).

Activitățile antropice sunt sursa principală de poluare a aerului, care pot fi grupate în 3 categorii: activitățile industriale, traficul auto și activitățile urbane. Mai în detaliu, activitatea industrială cea mai poluantă este concentrată în 4 areale, amplasate în municipiile Cluj-Napoca, Dej, Turda și Câmpia Turzii. Dinamica emisiilor de gaze cu efect acidifiant, care erau foarte scăzute în anii 2000-2003, a înregistrat un trend crescător în anii 2004 - 2006, apoi ușor descrescător în ultimii ani. Emisiile de dioxid de sulf (SO_2), foarte ridicate până în 2006, au scăzut substanțial în anii următori (-96,9%). Similară a fost dinamica emisiilor oxizilor de azot (NO_x) - care au ajuns la un maxim de 3.137 tone în 2006, înregistrând un -21,5% în 2006-2010. Amoniacul (NH_3), rezultat în cea mai mare parte din activități agricole, prezintă un trend variabil: vârful emisiilor a fost în 2009 (6.597 tone), cantitatea fiind în scădere ușoară în 2010 (-15,7 față de 2009, și +9% față de 2006). Cu toate acestea, precipitațiile atmosferice, monitorizate în județ, în 16 puncte de prelevare, au înregistrat un grad de aciditate optim.

Activitățile industriale reprezintă responsabilul principal al emisiilor de metale grele în atmosferă. Inventarul de emisii pentru 2010 a detectat 265 tone de metale grele, din care 2,75% mercur, 2,03% cadmiu, 14,05% cupru, 10,66% nichel, 0,62% arsenic și 64,95% zinc. Cantitatea emisă de plumb, 30,7 kg în 2010, a scăzut cu 75,7% față de anul precedent.

Monitorizarea calității apelor subterane a evidențiat depășiri la indicatorii NO^2 în mai multe zone ale județului. Depășirea indicatorilor CCOMn (privind regimul de oxigen) și de concentrare bacteriologică s-a înregistrat, însă doar temporar, în corespondență cu fenomenele

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

de inundație. Calitatea apelor este variabilă: apele din bazinul Someșului precum și al Crișurilor se încadrează în cea mai mare parte în categoriile de calitate I și II, pe când bazinul râului Arieș se încadrează în categoria „degradat”.

Pentru a acționa în domeniul utilizării eficiente a energiei și creșterii gradului de utilizare a energiilor regenerabile, este necesară punerea în aplicare a angajamentelor noastre referitoare la reducerea emisiilor într-un mod care să maximizeze beneficiile și să minimizeze costurile, inclusiv prin difuzarea soluțiilor inovatoare în plan tehnologic. Punctul forte al județului adică „existența unui puternic centru universitar” ar putea contribui în mod efectiv la realizarea acestor obiective. În plus, ar trebui să vizăm decuplarea creșterii de consumul de energie și să devenim o economie mai eficientă din punctul de vedere al utilizării resurselor. Aceasta nu numai că va oferi un avantaj competitiv, dar va și reduce dependența acesteia de resursele de materii prime și de produse de bază provenite din exterior.

Alături de schimbările climatice, pierderea biodiversității reprezintă cea mai gravă amenințare la adresa mediului. Ar fi nevoie de măsuri care să permită disocierea creșterii economice de impactul negativ asupra mediului. Strategia la nivelul județean este important să se alăture eforturilor făcute la nivel european și național.

Gestionarea deșeurilor menajere se face centralizat, dar fără să fie disponibile rampe de gunoi ecologice autorizate; 6 regii de salubritate deservesc aproximativ 98,75% din populație. În prezent gunoaiile sunt depozitate în 3 rampe funcționale de deșeuri menajere urbane, care urmează să fie închise treptat în timp ce alte trei depozite funcționează pe baza avizelor de închidere, pe când 80 de gropi de gunoi din mediul rural au fost închise (79 și ecologizate) în 2009. Pentru viitor, reorganizarea sistemului județean de gestionare a deșeurilor prevede crearea unui centru de Management Integrat la Cluj-Napoca, precum și 3 stații de transfer (Gherla, Huedin și Mihai Viteazu): proiectul va fi finanțat prin POS Mediu. Mai mult, în vederea modernizării și îmbunătățirii infrastructurilor în domeniul deșeurilor se află în derulare un număr de 10 proiecte, beneficiarii fiind consiliile locale din diferite localități. Există în județ mai multe societăți autorizate pentru tratarea deșeurilor periculoase produse de către sectorul industrial în condiții de protecție adecvată a mediului: o societate de eliminare prin incinerare, 3 societăți care se ocupă cu colectarea deșeurilor periculoase în vederea eliminării/tratării, precum și alți agenți economici autorizați în legătură cu tipologii specifice de deșeuri. Cele 22.826 tone de deșeuri colectate au fost în cea mai mare parte incinerate (9.520 tone) sau stocate, cantități mai mici fiind tratate sau valorificate/reciclate. La fel, există operatori specializați pentru tratarea deșeurilor industriale nepericuloase, cum ar fi anvelopele uzate (4316 tone colectate în 2010, în totalitate valorificate prin reciclare sau incinerare), deșeurilor de lemn (32.358 tone colectate în 2010, din care 88% valorificate energetic), precum și a nămolurilor provenite din epurarea apelor (44.674 tone, din care 99% eliminate prin depozitele de deșeuri).

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

Conform datelor obținute de la ARPM Cluj-Napoca în prezent suprafața ariilor naturale protejate în județul Cluj luând în considerare ariile protejate de interes național, ariile speciale de conservare și ariile de protecție specială avifaunistică este de 114.408 ha ceea ce reprezintă 17,15% din suprafața județului. Putem să spunem că am ajuns media europeană având în vedere că Rețeaua Natura 2000 acoperă aproximativ 17% din teritoriul UE. Este deci o suprafață semnificativă și are o importanță majoră trasarea unor direcții prioritare în ceea ce privește strategia privind gestionarea acestor arii protejate.

Localitățile județului se caracterizează prin grade diferite de vulnerabilitate la riscurile de mediu: reiese clar că, pe când riscul în zonele montane este mic și foarte mic, în Câmpia Transilvaniei, Dealurile Clujului și Dejului riscul crește spre mediu (36 de comune, 2 municipii), mare (14 de comune, 2 municipii) și foarte mare (1 comună).

România a semnat Protocolul de la Kyoto în 1999, astfel angajându-se să reducă emisiile de gaze cu efect de seră cu 8% până pe 2012. În momentul de față, în calitate de Stat Membru al Uniunii Europene, România urmărește țintele stabilite prin strategia Europa 2020, și anume reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu 19% până 2020. La nivelul județului, emisiile de gaze cu efect de seră în 2009 au însumat 557.988 tone de dioxid de carbon (CO₂), 162.483 tone de protoxid de azot (N₂O), precum și 254.729 tone de metan (CH₄).

Măsura 6.1. Combaterea schimbărilor climatice și consolidarea capacității de rezistență a economiei în fața riscurilor climatice, precum și capacitatea de prevenire a dezastrelor și de reacție la acestea.

Scop

Creșterea capacității comunității de a rezista și de a răspunde rapid la riscuri și dezastre naturale

Descriere

Această măsură va sprijini:

- prevenirea riscului, Este nevoie de o abordare proactivă în vederea protejării locuințelor, bunurilor, resurselor naturale, precum și activităților economice în zonele cu un potențial de risc ridicat.
- pregătirea profesională în domeniu și echiparea adecvată pentru a reduce cât mai mult timpul necesar intervenției și eficiența lor.

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

- realizarea cu prioritate a căilor de circulație corespunzătoare la nivelul județului. Înființarea de noi baze logistice de intervenție în situații de urgență în zonele montane, greu accesibile și în cele din imediata vecinătate a municipiului Cluj-Napoca, corelat cu noile rute de trafic greu
- amenajarea de poligoane de pregătire pentru fiecare municipiu/oraș în domeniul situațiilor de urgență ce va servi la pregătirea membrii serviciilor profesionale și voluntare implicate în intervenția în situații de urgență
- asigurarea mijloacelor și materialelor necesare susținerii unei activități cu caracter permanent de informare a populației din mediul rural asupra riscurilor și a modului de acțiune în situații de urgență

Măsura 6.2. Sprijinirea utilizării energiilor regenerabile și a creșterii eficienței utilizării energiei

Scop

Reducerea consumului de energie și înființarea sistemelor de obținere a energiei electrice din surse regenerabile: parc fotovoltaic, centrale solare, eoliene, energie din biogaz și altele.

Descriere

Această măsură are în vedere:

- utilizarea energiei apei, soarelui, vântului, energiei geotermale, biogazelor șamd.
- găsirea unor metode de încurajare și motivare a proprietarilor pentru îmbunătățirea eficienței energetice și reducerea impactului negativ asupra mediului

Măsura 6.3. Protecția și îmbunătățirea biodiversității și a patrimoniului natural și promovarea unei utilizări eficiente a resurselor

Scop

Dezvoltarea sistemului de colectare selectivă, facilitarea reutilizării și refolosirii deșeurilor, precum și inventarierea, conservarea și refacerea ecosistemelor

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

Descriere

Această măsură vizează:

- dezvoltarea sistemelor durabile de management al deșeurilor prin îmbunătățirea managementului deșeurilor (colectarea selectivă, re folosirea și reutilizarea deșeurilor) și reducerea numărului de zone poluate istoric.
- accelerarea eforturilor de conservare a naturii și reducerea presiunilor ecologice asupra biodiversității și ecosistemelor
- în județul Cluj se pune din ce în ce mai mare accent păstrarea tradițiilor din toate domeniile atât din punct de vedere cultural cât și economic. Această tendință trebuie susținută pentru că are un aport benefic și în domeniul protecției biodiversității,
- trebuie duse la bun sfârșit proiectele majore și mici care vor contribui la păstrarea ariilor protejate, la un management corespunzător al acestor arii,
- realizarea unui sistem complex, pentru managementul mediului și difuzare publică a informațiilor privind mediul
- educația ecologică și conștientizarea publicului trebuie sprijinită la toate nivelele,
- trebuie crescut nivelul de expertiză în domeniul protecției mediului și în mod special în domeniul biodiversității.

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

Obiectiv specific 5. Asigurarea unei dezvoltări teritoriale echilibrate, coerente și armonioase, sub aspectul activităților economice și sociale

Prioritatea 8. Promovarea coeziunii teritoriale

Justificare

Analiza situației existente a indicat faptul că Județul Cluj are un grad de urbanizare foarte ridicat în comparație cu media națională. Peste 2/3 din populația județului trăiește în cele 6 orașe din județ, iar aproape jumătate dintre locuitorii județului trăiesc în Municipiul Cluj-Napoca, al doilea ca populație din România, după Municipiul București, unul dintre cei 8 poli de creștere din România. Cu toate acestea, populația din mediul rural s-a aflat într-o continuă creștere în ultimii 5 ani, pe fondul remigrației urban-rural.

Aria de polarizare a Municipiului Cluj-Napoca depășește limitele zonei metropolitane a orașului, aceasta fiind una de tip extra-județean și susținută de statutul de mare centru universitar. În fapt, Municipiul Cluj-Napoca are o influență extra-județeană ce cuprinde o bună parte din Transilvania, aria sa de influență fiind în concurență cu cea a Timișoarei și Brașovului. Cu toate acestea, analiza situației existente a indicat faptul că Clujul este relativ izolat față de principalele coridoare pan-europene de transport, ceea ce face dificilă integrarea sa în rețeaua națională, regională și europeană de metropole și afirmarea ca pol de creștere. Pe de altă parte, orașul nu dispune de o infrastructură de sprijinire a afacerilor și inovării (lipsa unui parc științific și tehnologic, de structuri de interfață între mediul de afaceri și cel academic), respectiv socială corespunzătoare pentru o metropolă secundară.

În județ există Zona Metropolitană Cluj-Napoca, formată din oraș și un număr de 18 comune, care concentrează peste 55% din populația județului, precum și două conurbații – Gherla-Dej, respectiv Turda-Câmpia Turzii, care reunesc în total 20% din locuitorii județului. Prin urmare, 3/4 din clujeni trăiesc în orașe sau în zonele lor periurbane. Prezența acestor arii de polarizare a fost identificată ca punct tare în analiza SWOT, creând premisele pentru o dezvoltare policentrică a județului. De asemenea, analiza SWOT a relevat că unul dintre punctele tari ale județului este faptul că reședința acestuia – municipiul Cluj-Napoca – este un pol național de creștere, alături de alte 7 orașe importante din țară. Acest statut are ca beneficii imediat disponibilitatea unor finanțări nerambursabile suplimentare de aproximativ 80 mil. Euro pe perioada de programare 2007-2013. În vederea accesării acestor fonduri, în anul 2008 a fost constituită Asociația de Dezvoltare Intercomunitară „Zona Metropolitană Cluj”, care cuprinde orașul și un număr de 18 comune din proximitatea acestuia.

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

Analiza SWOT a indicat ca și punct slab faptul că, exceptând municipiul Cluj-Napoca, celelalte 5 orașe din județ nu îndeplinesc condițiile impuse de lege pentru rangul (municipiu/oraș) în care sunt încadrate, cele mai mari probleme fiind cele legate de calitatea infrastructurii de transport, utilități și servicii publice, a suprafeței de spații verzi, a calității locuirii, dar și de numărul tot mai mic de locuitori.

În ultimii 5 ani, în județul Cluj, s-au construit peste 20.000 noi locuințe, dintre care 2/3 în mediul rural, mai ales în comunele din zona metropolitană a municipiului reședință de județ. Această realitate este, de altfel, confirmată de ancheta populației, care indică faptul că, în doar 5 ani, un sfert dintre respondenți și-au schimbat locuința. Prin urmare, în jurul Municipiului Cluj-Napoca ne confruntăm cu un proces accentuat de suburbanizare, concretizat într-o creștere rapidă a numărului de locuințe permanente sau secundare și a populației, pe o rază de până la 20-25 km de oraș. Ancheta populației a indicat faptul că peste 27% dintre respondenți utilizează mijloacele de transport în comun pentru a se deplasa între localitățile din județ, cei mai mulți din mediul rural către cel urban, aceste servicii fiind percepute ca relativ satisfăcătoare. Cu toate acestea, doar 32,4% dintre locuitorii județului care se deplasează către orașe pentru cumpărături sau pentru a beneficia de diferite servicii folosesc mijloacele de transport în comun, în timp ce 52% preferă să se deplaseze cu autoturismul proprietate personală, ceea ce indică deficiențe în asigurarea transportului în comun.

Ancheta în rândul populației a indicat faptul că cetățenii din județ nu sunt mulțumiți de infrastructura de transport din județ, mai ales de calitatea străzilor și de lipsa locurilor de parcare. Prioritățile cetățenilor în termeni de investiții publice sunt extinderea și modernizarea rețelelor de alimentare cu apă și canalizare, precum și a sistemului de colectare a deșeurilor. De asemenea, ancheta a relevat faptul că cei mai mulți cetățeni din județ sunt nevoiți să se deplaseze către Cluj-Napoca pentru a beneficia de serviciile de care au nevoie. De remarcat e și faptul că un sfert dintre clujeni și-au schimbat locuința în ultimii 5 ani, din care jumătate în interiorul aceleiași localități, cel mai probabil de la bloc la casă.

Pentru promovarea orașelor ca motoare ale dezvoltării județului, se impune creșterea atractivității lor în ceea ce privește transportul, serviciile, calitatea mediului înconjurător și cultura

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

Măsura 7.1. Asigurarea coeziunii interne a orașelor și întărirea coeziunii orașelor cu mediul rural și zonele periurbane din județul Cluj

Scop:

Creșterea calității vieții și crearea de noi locuri de muncă prin promovarea coeziunii interne a orașelor, regenerarea zonelor urbane degradate și întărirea coeziunii dintre orașe și zonele periurbane

Descriere:

Această măsură va sprijini:

- reabilitarea siturilor industriale abandonate și pregătirea lor pentru noi activități, cu prioritate cele care au potențial de creare de noi locuri de muncă (parcuri industriale, centre de afaceri, noi capacități de producție, etc.). Vor fi vizate cu prioritate siturile din intravilanul orașelor, care au un impact negativ asupra funcției rezidențiale și esteticii urbane.
- acțiuni de reabilitare a infrastructurii din zonele urbane degradate existente în orașele județului, care se confruntă cu probleme complexe de ordin social, economic și de mediu. Printre activitățile sprijinite propriu-zise se numără: reabilitarea infrastructurii de transport (străzi, alei, parcuri, trasee pietonale și pentru bicicliști, scuaruri, linii și stații de transport în comun, etc.), de mediu (puncte de colectare deșeuri; extindere, modernizare și dotare spații verzi; reabilitarea termică a blocurilor de locuințe; reconversia unor terenuri poluate sau neutilizate; extindere și modernizare de rețele de utilități, etc.), sociale (sisteme de creștere a siguranței și prevenire a criminalității, infrastructură pentru servicii sociale)
- investițiile din zonele periurbane ale orașelor, cu prioritate în Zona Metropolitană Cluj, unde au apărut noi cartiere rezidențiale (Florești, Baci, Apahida, etc.), cu peste 10.000 de locuințe noi și o creștere semnificativă a numărului de locuitori. Investițiile se vor concentra pe următoarele direcții: extinderea transportului în comun (extinderea liniilor și amenajarea/modernizarea stațiilor), modernizarea infrastructurii de transport (străzi, drumuri de acces, alei, trotuare, piste de biciclete, parcuri), mediu (extinderea rețelelor de alimentare cu energie electrică, gaze, alimentare cu apă, canalizare, spații verzi), înființare de spații pentru recreere și joacă, dar și infrastructură educațională, de sănătate și socială (înființare/extindere/modernizare unități de învățământ, centre after-school, centre sociale, cabinete medicale, etc.).

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

Măsura 7.2. Dezvoltarea locală (la nivel de Unități Teritoriale de Planificare)

Scop

Dezvoltarea comunităților locale

Descriere

Măsura vizează implementarea planurilor integrate de dezvoltare locală sub responsabilitatea comunităților și a proiectelor propuse în strategiile de GALuri și ADIuri

Măsura 7.3. Întărirea rolului de pol de creștere al Municipiului Cluj-Napoca și integrarea acestuia în rețeaua națională și europeană de metropole

Scop

Transformarea municipiului Cluj-Napoca într-o metropolă europeană

Descriere

În vederea realizării acestei priorități se vor avea în vedere obiectivele și măsurile cuprinse în Planul Integrat de Dezvoltare Urbană (Dezvoltarea și modernizarea urbanistică a ZM Cluj, creșterea mobilității și dezvoltarea durabilă, Creșterea competitivității economice a ZM Cluj, Dezvoltarea serviciilor cu specific social în vederea creșterii calității vieții locuitorilor din ZM Cluj) și criteriile (atunci când se vor face publice în regulamentele europene) pentru includerea municipiului în rețeaua de 300 de orașe susținute la nivel european, precum și cele privind candidatura municipiului la titlul de Capitală europeană culturală

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

Obiectiv specific 6. Îmbunătățirea accesibilității și calității serviciilor publice furnizate prin dezvoltarea unei administrații publice locale și județene moderne, cu un management bazat pe parteneriat real cu cetățenii și mediul de afaceri din județ

Prioritatea 8. Creșterea capacității administrative precum și a calității serviciilor publice

Justificare

O abordare centrată pe managementul strategic și pe măsurarea și evaluarea performanțelor determină îmbunătățirea mecanismelor de consultare în dezvoltarea politicilor publice. După cum reliefează analiza situației existente, în structura organizațională de la nivelul Consiliului Județean Cluj lipsesc unități cu competențe care vizează urmărirea procesului de politici publice. O astfel de unitate este însă necesară pentru o abordare de management orientat spre rezultate.

Continua schimbare și dezvoltare a societății, dinamica de ansamblu a acesteia, determină o constantă adaptare a sistemelor și structurilor administrative la nevoile societății. Acest obiectiv vizează dezvoltarea capacității de analiză prin valorificarea expertizei existente la nivel local, cât și prin introducerea unor elemente specifice de e-guvernare. Dezvoltarea serviciilor de e-guvernare va sprijini implementarea diferitelor aplicații, care vor fi folosite de diverși utilizatori, în special din mediul de afaceri. Analiza situației existente reliefează lipsa unor structuri cu competențe specifice în acest domeniu în structura organizatorică a Consiliului Județean Cluj, în vreme ce în Cluj-Napoca există structuri de învățământ superior de mare tradiție, a căror expertiză din acest domeniu ar putea valorificată în vederea dezvoltării serviciilor de e-guvernare, dar și de altă natură.

O trăsătură fundamentală a procesului de reformă administrativă vizează creșterea gradului de cooperare dintre autoritățile publice, atât la nivel intrajudețean, cât și interjudețean. În ultimii ani s-au creat o serie de instrumente de politică publică prin intermediul cărora se dorește stimularea cooperării autorităților locale în vederea creșterii nivelului de satisfacție a cetățenilor și îmbunătățirea calității și eficienței furnizării serviciilor publice. Acest obiectiv strategic vizează dezvoltarea capacității de colaborare dintre autoritățile publice din județul Cluj.

Analiza situației existente reliefează existența mai multor forme de asociere intrajudețene la nivelul județului Cluj - Zona Metropolitană Cluj-Napoca, ADI-uri, asociații micro-regionale și GAL-uri. Din analiza activităților desfășurate de aceste structuri, reiese că acestea se preocupă

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

În principal de promovarea în comun a unor proiecte propuse spre finanțare și pe accesarea de fonduri europene.

În prezent, doar o parte din documentațiile de urbanism și amenajare a teritoriului impuse de legea 350/2001 sunt în curs de elaborare. Planul de Amenajare a Teritoriului Județean are durată de valabilitate expirată, lipsesc planurile de amenajare ale teritoriilor periurbane sau ale celor cu potențial turistic, iar o bună parte din localitățile rurale nu dispun de Planuri Urbanistice Generale. Prin urmare, amenajarea teritoriului județean se face doar parțial în condiții de reglementare corespunzătoare.

Din ancheta realizată cu privire la capacitatea administrativă în rândul populației din județul Cluj, se constată că doar 45% dintre respondenți au cunoștință despre cel puțin un proiect pe care autoritățile publice locale îl dezvoltă la nivelul localității lor de proveniență. Natura întrebării, care sugerează un răspuns „corect” (ca la școală) de tip „da”, face ca procentul real al celor care sunt la curent cu proiectele derulate de autoritățile locale să fie, în realitate, și mai mic. În cadrul aceleiași anchete, doar 12% dintre respondenți au declarat că au fost consultați cu privire la diferitele proiecte pe care autoritățile publice intenționează să le implementeze în comunitatea de care aparțin. Este evident că gradul de informare și de implicare a populației în procesul de planificare strategică este unul redus.

Măsura 8.1. Ameliorarea ciclului de politici publice și creșterea gradului de inovare la nivelul administrației județului Cluj

Scop

Îmbunătățirea procesului participativ de elaborare a strategiilor de dezvoltare locală, ameliorarea gradului de transparență la nivelul autorităților publice și simplificarea procedurilor administrative

Descriere

Această măsură vizează:

- îmbunătățirea cunoștințelor cu privire la procesul de politici publice și conștientizarea importanței ciclului de politici publice în rândul angajaților din administrația publică locală din județul Cluj.

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

- dezvoltarea unor instrumente care să genereze o eficientizare a procesului de politici publice prin crearea unor structuri de sprijin pentru analiza, dezvoltarea și implementarea de politici publice la nivelul județului Cluj.
- înființarea și dezvoltarea unei structuri de sprijin care să ofere asistență pentru procesul de planificare strategică, la nivel local și județean
- elaborarea și actualizarea (pentru cele care au durată de valabilitate expirată) de documentații de urbanism și amenajarea teritoriului, la nivel județean, microregional și local. Vor fi vizate cu prioritate următoarele documentații: Planul de Amenajare a Teritoriului Județean, Planurile Urbanistice Generale ale municipiilor, orașelor și comunelor, Planuri de amenajare a teritoriului zonal periurban și interurban, Planuri de amenajare a teritoriului microregional (de ex. Munții Apuseni, Valea Arieșului, Culoarul Someșului, Câmpia Transilvaniei, etc.). De asemenea, toate documentațiile de planificare teritoriale vor fi transpuse în sistem digital (GIS), astfel încât să fie accesibile unei game cât mai largi de utilizatori.
- derularea unor procese de tip cantitativ – respectiv prezența unor elemente de transparență instituțională și individuală, dar și ameliorarea calitativă a gradului de transparență. Se are în vedere extinderea nivelului de transparență – prin intervenții la nivel individual (cât mai multe persoane din structurile administrative) și organizațional (autoritățile publice să ofere informații cât mai multe și diversificate).
- aplicarea unor soluții informatice care să vină în întâmpinarea dorințelor cetățenilor de a fi mai bine informați, de a putea recurge la plata online a contribuțiilor, de a simplifica anumite proceduri administrative. Se dorește implementarea, la nivelul județului Cluj, a unui număr cât mai mare de soluții de tip e-guvernare, în contextul creșterii constante a accesibilității populației la internet și a utilizării acestuia în scopul economisirii de timp, efort și resurse financiare pentru accesarea anumitor informații sau pentru rezolvarea unor probleme.
- implementarea sistemelor de management al calității, dezvoltarea procedurilor și instrumentelor de monitorizare și evaluare și formarea profesională continuă a personalului din administrația publică locală

Măsura 8.2. Întărirea relațiilor de cooperare dintre autoritățile publice la nivel județean și local

Scop

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

Stimularea cooperării dintre autoritățile publice din județul Cluj, ameliorarea competențelor funcționarilor publici și creșterea gradului de inovare prin implementarea de soluții inovatoare

Descriere

Măsura vizează:

- crearea unor exemple durabile de bună practică
- dezvoltarea unor structuri menite să sprijine dezvoltarea socio-economică a unor arii bine determinate geografic.
- dezvoltarea unor instrumente care să genereze o sustenabilitate mai ridicată a structurilor asociative
- dezvoltarea unor module de cursuri de perfecționare (vizând cadrul juridic privind cooperarea, managementul proiectelor, parteneriatul public-privat), adresate funcționarilor publici cu competențe în domeniul cooperării inter-instituționale sau care sunt implicați în activitatea structurilor de tip ADI, atât din cadrul Consiliului Județean Cluj, cât și din cadrul primăriilor și consiliilor locale din județul Cluj.
- stabilirea și dezvoltarea unor relații de parteneriat cu universități și centre de cercetare, în special a celor cu activitate relevantă pentru domeniul administrativ, și implementarea produselor și tehnologiilor realizate de aceste unități de cercetare-inovare care se dovedesc a fi relevante pentru activitatea desfășurată de autoritățile locale din județul Cluj.

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

II.4. Coerența și conformitatea cu politicile naționale și europene

Pornind de la justificarea strategiei și a obiectivelor adoptate și ținând cont de orientările strategice comunitare, naționale și regionale pentru perioada de programare în curs 2007-2013, dar și de prioritățile în discuție pentru următoarea perioadă de programare 2014-2020, s-a realizat un tabel sintetic care prezintă coerența strategiei propuse pentru județul Cluj până în 2020, cu politicile și strategiile de la nivel european, național și ale regiunii de dezvoltare Nord-Vest.

Strategii europene	Strategii naționale	Strategii regionale ale regiunii de dezvoltare Nord-Vest	Strategia județului Cluj
<p>Strategia EUROPA 2020: obiectivul general Transformarea UE într-o economie inteligentă, ecologică și favorabilă incluziunii, pentru a oferi un nivel ridicat al ocupării forței de muncă, al productivității și pentru a asigura coeziunea economică, socială și teritorială.</p> <p>„O Uniune a inovării” pentru a îmbunătăți condițiile-cadru și</p>	<p>Planul Național de Dezvoltare 2007-2013: prioritatea 1. Creșterea competitivității economice și dezvoltarea economiei bazate pe cunoaștere și prioritatea 5. Dezvoltarea economiei rurale și creșterea productivității în sectorul agricol</p> <p>Cadrul Strategic Național de Referință 2007-2013: prioritatea 1. Creșterea competitivității pe termen lung a economiei românești și prioritatea 5.</p>	<p>Cadru Regional Strategic de Dezvoltare 2007-2013 pentru Regiunea Nord-Vest (Transilvania de Nord): obiectivul 1. Creșterea atractivității regiunii prin îmbunătățirea competitivității activităților inovatoare în scopul obținerii unor produse cu valoare adăugată ridicată și</p>	<p><i>Creșterea competitivității economiei județului Cluj, prin valorificarea resurselor de muncă și a spiritului antreprenorial din județ, susținerea inovării și furnizarea de servicii de afaceri</i></p>

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

<p>accesul la finanțările pentru cercetare și inovare, astfel încât să se garanteze posibilitatea transformării ideilor inovatoare în produse și servicii care creează creștere și locuri de muncă;</p> <p>„O agendă digitală pentru Europa” pentru a accelera dezvoltarea serviciilor de internet de mare viteză și pentru a valorifica beneficiile pe care le oferă o piață digitală unică gospodăriilor și întreprinderilor;</p> <p>„O politică industrială adaptată erei globalizării” pentru a îmbunătăți mediul de afaceri, în special pentru IMM-uri, și a sprijini dezvoltarea unei baze industriale solide și durabile în măsură să facă față concurenței la nivel mondial;</p>	<p>Promovarea dezvoltării teritoriale echilibrate</p> <p>Conceptul Strategic de Dezvoltare Teritorială România 2030: obiectivul 3. Structurarea și dezvoltarea echilibrată a rețelei de localități urbane și obiectivul 8. Creșterea competitivității teritoriale</p> <p>Programul Național de Dezvoltare Rurală 2007-2013: obiectivul general 1. Creșterea competitivității sectoarelor agro-alimentar și forestier, obiectivul general 2. Îmbunătățirea mediului și spațiului rural și obiectivul general 3. Încurajarea diversificării economiei rurale și îmbunătățirea calității vieții din spațiul rural</p> <p>Programul Operațional Sectorial Creșterea Competitivității Economice 2007-2013: obiectivul general Creșterea productivității întreprinderilor</p>	<p>obiectivul 4. Promovarea dezvoltării durabile și diversificarea activităților din mediul rural</p> <p>Documentul de programare pe competitivitate economică 2007-2013 Regiunea Transilvania de Nord</p> <p>Document Regional Sectorial de Programare pentru Dezvoltarea Turismului în Regiunea Nord-Vest 2007-2013: obiectiv general Creșterea competitivității sectorului turistic prin modernizarea și dezvoltarea infrastructurii și serviciilor turistice, inclusiv investiții în crearea de noi atracții turistice</p>	<p><i>adaptate la nevoile întreprinderilor cu profil agricol, industrial și de servicii</i></p>
--	---	--	---

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

<p>COM(2010) 672 Politica Agricolă Comună: obiectivele strategice 1. Producția alimentară viabilă, 2. Managementul durabil al resurselor naturale și 3. Dezvoltarea teritorială echilibrată</p>	<p>românești, în conformitate cu principiile dezvoltării durabile și reducerea decalajelor comparative cu productivitatea medie a UE</p> <p>Programul Operațional Regional 2007-2013: axa prioritară 1. Sprijinirea dezvoltării durabile a orașelor – poli urbani de creștere și axa prioritară 4. Consolidarea mediului de afaceri regional și local și obiectivul specific 5. Creșterea contribuției turismului la dezvoltarea Regiunilor.</p> <p>Master Planului pentru Dezvoltarea Turismului din România 2007-2026: obiectivul general Transformarea României într-o destinație turistică de calitate pe baza patrimoniului său natural și cultural care să corespundă standardelor Uniunii Europene privind</p>		
---	---	--	--

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

	furnizarea produselor și serviciilor și realizarea unei dezvoltări durabile din punct de vedere al mediului sectorului turistic într-un ritm de dezvoltare superior altor destinații turistice din Europa		
Strategia EUROPA 2020: obiectivul general Transformarea UE într-o economie inteligentă, ecologică și favorabilă incluziunii, pentru a oferi un nivel ridicat al ocupării forței de muncă, al productivității și pentru a asigura coeziunea economică, socială și teritorială.	Planul Național de Dezvoltare 2007-2013: prioritatea 2. Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii de transport Programul Operațional Sectorial Transporturi 2007-2013: obiectivul general promovarea, în România a unui sistem de transport durabil, care să permită deplasarea rapidă, eficientă și în condiții de siguranță a persoanelor și bunurilor, la servicii de un nivel corespunzător standardelor europene, la nivel național, în cadrul Europei, între și în cadrul regiunilor României. Programul Operațional Sectorial	Cadru Regional Strategic de Dezvoltare 2007-2013 pentru Regiunea Nord-Vest (Transilvania de Nord): obiectivul 2. Creșterea accesibilității regiunii prin îmbunătățirea infrastructurilor regionale, ca suport pentru susținerea activităților economice și sociale din poli de dezvoltare ai regiunii Documentul de Programare în Domeniul Transporturilor	Creșterea accesibilității județului și asigurarea unei infrastructuri de utilități, educaționale, de sănătate și sociale moderne, ca bază a dezvoltării economice și sociale

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

	Creșterea Competitivității economice 2007-2013: obiectivul specific 2. Crearea unui mediu favorabil dezvoltării durabile a întreprinderilor și obiectivul specific 4. Valorificarea potențialului tehnologiei informației și comunicațiilor și aplicarea acestuia în sectorul public (administrație) și cel privat (întreprinderi, cetățeni)	– Transilvania de Nord 2007-2013: obiectivul general Securizarea conectării regiunii la coridoarele de transport europene, dezvoltarea echilibrată a modalităților de transport și asigurarea intermodalității Document Regional Sectorial de Programare pentru Dezvoltarea Turismului în Regiunea Nord-Vest 2007-2013: obiectiv 2 Modernizarea și dezvoltarea infrastructurii turistice	
Strategia EUROPA 2020: obiectivul general Transformarea UE într-o economie inteligentă, ecologică și favorabilă incluziunii, pentru a oferi un nivel ridicat al ocupării forței de muncă, al	Planul Național de Dezvoltare 2007-2013: prioritatea 4. Dezvoltarea resurselor umane, promovarea ocupării și a incluziunii sociale și întărirea capacității administrative și prioritatea 6. Diminuarea disparităților de	Cadru Regional Strategic de Dezvoltare 2007-2013 pentru Regiunea Nord-Vest (Transilvania de Nord): obiectivul 3. Dezvoltarea resurselor umane pentru	<i>Dezvoltarea resurselor umane ca suport al dezvoltării economice și sociale, prin creșterea calității învățământului și</i>

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

<p>productivității și pentru a asigura coeziunea economică, socială și teritorială.</p> <p>„Tineretul în mișcare” pentru a consolida performanța sistemelor de educație și pentru a facilita intrarea tinerilor pe piața muncii;</p> <p>„O agendă pentru noi competențe și noi locuri de muncă” pentru a moderniza piețele muncii și a oferi mai multă autonomie cetățenilor, prin dezvoltarea competențelor acestora pe tot parcursul vieții în vederea creșterii ratei de participare pe piața muncii și a unei mai bune corelări a cererii și a ofertei în materie de forță de muncă, inclusiv prin mobilitatea profesională;</p> <p>„Platforma europeană de combatere a sărăciei” pentru a garanta coeziunea socială și</p>	<p>dezvoltare între regiunile țării</p> <p>Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013: obiectivul general dezvoltarea capitalului uman și creșterea competitivității, prin corelarea educației și învățării pe tot parcursul vieții cu piața muncii și asigurarea de oportunități sporite pentru participarea viitoare pe o piață a muncii modernă, flexibilă și inclusivă a 1.650.000 de persoane</p>	<p>creșterea gradului de ocupare pe piața muncii, prin modernizarea învățământului, dezvoltarea de abilități antreprenoriale și promovarea educației adulților și a formării continue și 4. Promovarea dezvoltării durabile și diversificarea activităților din mediul rural</p> <p>Document Regional De Programare Dezvoltarea Resurselor Umane Transilvania de Nord 2007-2013: obiectivul general Dezvoltarea resurselor umane pentru creșterea gradului de ocupare pe piața muncii, prin modernizarea învățământului, dezvoltarea de abilități antreprenoriale și</p>	<p><i>promovarea educației pentru adulți, creșterea gradului de ocupare pe piața muncii și asigurarea incluziunii sociale</i></p>
---	--	--	--

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

<p>teritorială, astfel încât beneficiile creșterii și locurile de muncă să fie distribuite echitabil, iar persoanelor care se confruntă cu sărăcia și excluziunea socială să li se acorde posibilitatea de a duce o viață demnă și de a juca un rol activ în societate.</p>		<p>promovarea educației adulților și a formării continue</p> <p>Planul Regional de Acțiune pentru Ocuparea Forței de Muncă și Incluziune Socială PRAO 2009-2013 Regiunea Nord-Vest: obiectiv general Creșterea investițiilor în capitalul uman al regiunii Nord-Vest, pentru asigurarea unei forțe de muncă bine instruite, cu un nivel de calificare ridicat, competitivă și dinamică, bine adaptată la o piață a muncii flexibilă și incluzivă, susținută de parteneriate eficiente</p> <p>Planul Regional de Acțiune pentru Învățământul profesional și Tehnic PRAI</p>	
---	--	--	--

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

		2009-2013 Regiunea Nord-Vest: Creșterea calității educației și formării continue prin TVET și dezvoltarea produselor educaționale pentru adulți	
<p>Strategia EUROPA 2020: obiectivul general Transformarea UE într-o economie inteligentă, ecologică și favorabilă incluziunii, pentru a oferi un nivel ridicat al ocupării forței de muncă, al productivității și pentru a asigura coeziunea economică, socială și teritorială.</p> <p>„O Europă eficientă din punctul de vedere al utilizării resurselor” pentru a permite decuplarea creșterii economice de utilizarea resurselor, pentru a sprijini trecerea la o economie cu emisii scăzute de</p>	<p>Planul Național de Dezvoltare 2007-2013: prioritatea 1. Creșterea competitivității economice și dezvoltarea economiei bazate pe cunoaștere și prioritatea 3. Protejarea și îmbunătățirea calității mediului</p> <p>Programul Operațional Sectorial Creșterea Competitivității Economice 2007-2013: obiectivul specific 5. Creșterea eficienței energetice și dezvoltarea durabilă a sistemului energetic, prin promovarea surselor regenerabile de energie</p> <p>Programul Operațional Sectorial Mediu 2007-2013: obiectivul general reducerea</p>	<p>Cadru Regional Strategic de Dezvoltare 2007-2013 pentru Regiunea Nord-Vest (Transilvania de Nord): obiectivul 1. Creșterea atractivității regiunii prin îmbunătățirea competitivității activităților inovatoare în scopul obținerii unor produse cu valoare adăugată ridicată și obiectivul 2. Creșterea accesibilității regiunii prin îmbunătățirea infrastructurilor regionale, ca suport pentru susținerea</p>	<p><i>Asigurarea unei creșteri durabile prin promovarea unei economii mai eficiente, mai ecologice și mai competitive din punctul de vedere al utilizării resurselor și a politicii energetice</i></p>

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

<p>carbon, pentru a crește utilizarea surselor regenerabile de energie, pentru a moderniza sectorul transporturilor și a promova eficiența energetică</p> <p>Directiva 2007/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 octombrie 2007 privind evaluarea și gestionarea riscurilor la inundații</p>	<p>decalajului existent între Uniunea Europeană și România cu privire la infrastructura de mediu atât din punct de vedere cantitativ, cât și calitativ</p> <p>Strategia Națională de Prevenire a Situațiilor de Urgență</p> <p>Regulamentul privind prevenirea și gestionarea situațiilor de urgență specifice riscului de cutremure și/sau alunecări de teren</p> <p>Strategia de management al riscului la inundații</p>	<p>activităților economice și sociale din polii de dezvoltare ai regiunii</p> <p>Documentul de Programare Regional în Domeniul Mediului Regiunea Nord-Vest Transilvania de Nord 2007-2013: obiectiv general Dezvoltarea durabilă a regiunii Nord-Vest</p>	
<p>Obiectivele din Cadrul Strategic pentru Amenajarea Teritoriului Uniunii Europene: 1. Amenajarea policentrică a teritoriului, 2. O nouă relație urban-rural, 3. Accesul egal la infrastructură și cunoaștere, 4. Administrarea înțeleaptă a</p>	<p>Cadrul Strategic Național de Referință 2007-2013: obiectiv general Reducerea disparităților de dezvoltare economică și socială dintre România și statele membre ale Uniunii Europene prin generarea unei creșteri suplimentare de 15-20% a PIB până în anul 2015,</p>	<p>Cadrul Regional Strategic de Dezvoltare 2007-2013 pentru Regiunea Nord-Vest (Transilvania de Nord): Obiectivul general Creșterea economiei regionale prin dezvoltare policentrică și</p>	<p><i>Asigurarea unei dezvoltări teritoriale echilibrate, coerente și armonioase, sub aspectul activităților economice și sociale</i></p>

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

<p>patrimoniului natural și cultural</p> <p>Carta Verde a Coeziunii Teritoriale (2008) prin următoarele obiective: diversitatea teritorială ca valoare, coordonarea politicilor pentru zone vaste, promovarea orașelor competitive, abordarea excluziunii sociale, accesul la educație, servicii medicale, energie, concentrare: depășirea diferențelor de densitate, conectarea teritoriilor: depășirea factorului distanță, cooperare: depășirea factorului divizare</p> <p>Comunicarea Comisiei Europene pe tema Politicii de Coeziune și a orașelor (COM(2006) – 385/13.07.2006) propune o întărire a dimensiunii urbane a politicilor UE și concentrare a resurselor</p>	<p>obiectiv specific: promovarea unei dezvoltării teritoriale echilibrate</p> <p>Programului Operațional Regional: obiectiv general Sprijinirea unei dezvoltări economice, sociale, echilibrate teritorial și durabile a Regiunilor României, corespunzător nevoilor lor și resurselor specifice, prin concentrarea asupra polilor urbani de creștere, prin îmbunătățirea condițiilor infrastructurale și ale mediului de afaceri pentru a face din regiunile României, în special cele rămase în urmă, locuri mai atractive pentru a locui, a le vizita, a investi și a munci și</p> <p>Obiectivele specifice: Creșterea rolului economic și social al centrelor urbane, prin adoptarea unei abordări policentrice, în vederea stimulării unei</p>	<p>specializare funcțională pentru diminuarea disparităților intra- și inter-regionale, la nivel economic, social și de mediu și creșterea standardului de viață regional și</p> <p>Obiectivul specific Creșterea accesibilității regiunii prin îmbunătățirea infrastructurilor regionale, ca suport pentru susținerea activităților economice și sociale din polii de dezvoltare ai regiunii.</p>	
---	---	--	--

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

<p>investite de Comisie în stimularea creșterii economice și a ocupării în mediul urban</p> <p>Programul pentru rețeaua de dezvoltare urbană URBACT II are ca și obiectiv general îmbunătățirea eficacității politicilor de dezvoltare urbană integrată și durabilă în Europa</p>	<p>dezvoltări mai echilibrate a Regiunilor, Îmbunătățirea accesibilității Regiunilor și în particular a accesibilității centrelor urbane și a legăturilor cu zonele înconjurătoare, Creșterea calității infrastructurii sociale a Regiunilor, Creșterea competitivității Regiunilor ca locații pentru afaceri și Creșterea contribuției turismului la dezvoltarea Regiunilor</p> <p>Conceptul Strategic de Dezvoltare Teritorială a României 2030 (CSDTR 2030): Obiectivul general: Integrarea României în structurile teritoriale europene, prin: afirmarea identității regional-continentale, dezvoltarea competitivității, creșterea coeziunii teritoriale și dezvoltarea teritorială durabilă și Obiectivele specifice: Racordarea teritoriului național la</p>		
---	---	--	--

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

	rețeaua europeană și inter-continentală a polilor și coridoarelor de dezvoltare, Structurarea și dezvoltarea rețelei de localități urbane, Stimularea solidarității funcționale urban-rural și dezvoltarea rurală adecvată diferitelor categorii de teritorii, Consolidarea și dezvoltarea rețelei de legături inter-regionale, Protejarea, dezvoltarea și valorificarea patrimoniului natural și cultural		
Strategia EUROPA 2020: obiectivul general Transformarea UE într-o economie inteligentă, ecologică și favorabilă incluziunii, pentru a oferi un nivel ridicat al ocupării forței de muncă, al productivității și pentru a asigura coeziunea economică, socială și teritorială.	Planul Național de Dezvoltare 2007-2013: prioritatea 4. Dezvoltarea resurselor umane, promovarea ocupării și a incluziunii sociale și întărirea capacității administrative și prioritatea 5. Dezvoltarea economiei rurale și creșterea productivității sectorului agricol Cadrul Strategic Național de Referință 2007-2013: prioritatea 4. Consolidarea	Cadru Regional Strategic de Dezvoltare 2007-2013 pentru Regiunea Nord-Vest (Transilvania de Nord): obiectivul 3. obiectivul 4. Promovarea dezvoltării durabile și diversificarea activităților din mediul rural și obiectivul 5. Asistență tehnică Document Regional De	<i>Îmbunătățirea accesibilității și calității serviciilor publice furnizate prin dezvoltarea unei administrații publice locale și județene moderne, cu un management bazat pe parteneriat real cu cetățenii și mediul de</i>

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

	<p>unei capacități administrative eficiente</p> <p>Conceptul Strategic de Dezvoltare Teritorială România 2030: obiectivul 4. Afirmarea solidarității urban-rural</p> <p>Programul Național de Dezvoltare Rurală 2007-2013: obiectivul general 4. Demararea și funcționarea inițiativelor de dezvoltare locală</p> <p>Programul Operațional Dezvoltarea Capacității Administrative 2007-2013: obiectivul general Crearea unei administrații publice mai eficiente și mai eficace în beneficiul socio-economic al societății românești</p> <p>Axa Asistență tehnică din toate programele operaționale</p>	<p>Programare Dezvoltarea Resurselor Umane Transilvania de Nord 2007-2013: obiectivul 5. Creșterea capacității administrative</p> <p>Planul Regional de Acțiune pentru Ocuparea Forței de Muncă și Incluziune Socială PRAO 2009-2013 Regiunea Nord-Vest: prioritatea 4. Dezvoltarea parteneriatelor la nivel comunitar și prioritatea 6. Asistență tehnică</p>	<p><i>afaceri din județ</i></p>
--	---	--	---------------------------------

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

III. PORTOFOLIUL DE PROIECTE PRIORITIZATE LA NIVELUL JUDEȚULUI CLUJ

Portofoliul de proiecte al județului este constituit atât din proiecte care se află în stadiul de idee de proiect, cât și din proiecte aflate în diferite faze de pregătire (pre-fezabilitate, fezabilitate, proiect tehnic etc.). Discuțiile cu partenerii au vizat atât proiecte sectoriale cât și proiecte integrate complexe (de ex. în domeniul regenerării urbane sau turismului) inițiate de sectorul public sau sectorul privat, sau, eventual, ca intenții de parteneriat public-privat.

Proiectele au fost inventariate cu ajutorul unui format standard, precizând titlul proiectului, principalele activități, promotorii proiectului, buget estimat și posibile surse de finanțare. Lista de proiecte acoperă toate domeniile analizate. Proiectele cu impact la nivel local au fost cuprinse în documentul elaborat în paralel cu Strategia de dezvoltare a județului Cluj și anume, Ghidul administrației publice locale.

Consistența portofoliului de proiecte a fost evaluată prin compararea cu analiza socio-economică și strategia. De asemenea, s-a realizat corelarea propunerilor de proiecte propuse de parteneri, astfel încât să se elimine eventualele suprapuneri și să se identifice posibile proiecte integrate complexe, cu impact la nivel județean sau chiar regional.

Criteriile utilizate pentru ierarhizarea proiectelor au avut în vedere obiectivele strategice, complexitatea și impactul potențial, elementele de politici financiare și de investiții și informațiile disponibile.

Portofoliul de proiecte prioritare pentru perioada de programare 2014-2020 la nivelul județului Cluj

Nr.	Titlul Proiectului	Aplicantul	Suma Proiectului (Euro)
1	Reabilitarea drumurilor județene din județul Cluj	Consiliul Județean Cluj	Bugetul urmează a fi determinat
2	Construirea unui spital regional de urgență	Consiliul Județean Cluj	25.000.000
3	Prelungire stradă Eremia Grigorescu – Autostrada Transilvania	Consiliul Județean Cluj	Bugetul urmează a fi determinat

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

4	Realizare acces la autostrada „Transilvania” Cluj-Napoca - Ciurila	Consiliul Județean Cluj	Bugetul urmează a fi determinat
5	Reabilitarea și modernizarea și dotarea serviciilor medicale din Cluj Napoca	Consiliul Județean Cluj	600.000
6	Liceul pentru Deficienți de Vedere	Consiliul Județean Cluj	6.500.000
7	Pol de competitivitate	Consiliul Județean Cluj	Bugetul urmează a fi determinat
8	Parc Industrial Dej	Consiliul Județean Cluj	5.500.000
9	Sistem informatic de management al documentelor și arhivare electronică pentru Consiliul Județean Cluj	Consiliul Județean Cluj	5.000.000
10	Restaurarea, refuncționalizarea clădirii Muzeului de Artă	Consiliul Județean Cluj	8.746.678
11	Reabilitarea stațiunilor Someșeni, Băița, Sic	Consiliul Județean Cluj	Bugetul urmează a fi determinat
12	Reabilitarea liniei de cale ferată îngustă pe Valea Arieșului - Mocanița	Consiliul Județean Cluj	Bugetul urmează a fi determinat
13	Complex piață mixtă (cu structuri de vânzare produse agroalimentare cu amanuntul și en-gros) și spații de cazare pentru comercianți și producători	Consiliul Județean Cluj	4.990.000
14	Îmbunătățirea gradului de protecție a mediului și creșterea eficienței energetice prin implementarea la Centru Agro Transilvania Cluj a unui sistem pentru producerea biogazului	Consiliul Județean Cluj	1.950.000
15	Creșterea gradului de protecție a mediului și creșterea eficienței energetice prin implementarea la Centrul Agro Transilvania Cluj a unui sistem pentru producerea energiei electrice cu panouri solare fotovoltaice	Consiliul Județean Cluj	2.315.000
16	Creșterea competitivității produselor agroalimentare autohtone pe piețele UE prin certificarea acestora la standarde ecologice conforme UE	Consiliul Județean Cluj	185.000
17	Modernizarea spațiilor de depozitare ale Centrului Agro Transilvania Cluj prin implementarea noilor tehnologii de depozitare în atmosferă controlată a produselor agroalimentare	Consiliul Județean Cluj	1.715.000
18	Reabilitarea, modernizarea și echiparea Centrului de Recuperare și reabilitare Neuropsihiatrică Gherla	Consiliul Județean Cluj	880.000
19	Reabilitarea, modernizarea, echiparea și extinderea Centrului pentru Persoane Vârstnice Recea- Cristur	Consiliul Județean Cluj	614.000
20	Tehnici moderne de furnizare a serviciilor către cetățeni	Consiliul Județean Cluj	231.750
21	Consolidarea, modernizarea, extinderea și dotarea cladirilor școlilor speciale: spații de învățământ, spații de cazare, cantine, diferite facilități pentru acces și activități didactice	Consiliul Județean Cluj	5.400.000

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

22	Civilizația tradițională rurală - componentă esențială a turismului cultural	Consiliul Județean Cluj	42.500
23	Crearea unei baze de date privind potențialul turistic al spațiului rural aparținând județului Cluj și punerea acesteia la dispoziția Centrului de Informare și Promovare Turistică a Județului Cluj	Consiliul Județean Cluj	Bugetul urmează a fi determinat
24	Harta etnoculturală a județului Cluj	Consiliul Județean Cluj	75.000
25	Strategii pentru cultură și competitivitate în județul Cluj	Consiliul Județean Cluj	Bugetul urmează a fi determinat
26	Îmbunătățirea calității și eficienței furnizării serviciilor publice în cadrul Consiliului Județean Cluj	Consiliul Județean Cluj	Bugetul urmează a fi determinat
27	Realizarea unor drumuri culturale (de ex. Drumul bisericilor din lemn/medievale din Cluj, drumul castelelor și cetăților din Cluj)	Consiliul Județean Cluj	Bugetul urmează a fi determinat
28	Înființarea centrelor de promovare a meșteșugurilor tradiționale	Consiliul Județean Cluj	Bugetul urmează a fi determinat
29	Actualizare PATJ, Realizare studii sectoriale	Consiliul Județean Cluj	Bugetul urmează a fi determinat
30	Reactualizarea studiului zonelor de risc natural și antropoc din județul Cluj	Consiliul Județean Cluj	Bugetul urmează a fi determinat
31	Reabilitarea centrului istoric baroc Gherla	Consiliul Județean Cluj și Consiliul local Gherla	2.863.000
32	Valorificarea zonei lacurilor naturale din Câmpia Transilvaniei (Lacul Știucilor, Suatu, Geaca, Cătina, Țaga – județul Cluj)	Consiliul Județean Cluj Consiliile locale Țaga, Geaca, Cătina, Fizeșu Gherlii, Suatu	3.500.000
33	Centrul cultural eco-etnografic Beliș – Fântânele (parc eco-etnografic viu)	Consiliul Județean Cluj, Muzeul Etnografic al Transilvaniei, Consiliile Locale Râșca și Beliș	3.500.000
34	Centrul expozițional regional	Consiliul Județean Cluj și Camera de Comerț și Industrie Cluj	4.963.000
35	Restaurarea castelului Râscuri, Cluj – valorificarea patrimoniului istoric, cultural și natural	Consiliul Județean Cluj și consiliul Local Bonțida	3.177.000
36	Stațiune turistică Valea Drăganului – Munții Apuseni	Consiliul Județean Cluj și Consiliul Local Poieni	4.800.000
37	Cetatea Bologa, județul Cluj – renovare/refuncționalizare ca centru cultural/muzeu	Consiliul Județean Cluj și Consiliul Local Poieni	2.000.000
38	Sistem integrat zonal/baze de date pentru gestionarea teritoriului (GIS)	Consiliul Județean Cluj, Consilii Locale	4.000.000
39	Transport rapid de persoane est-vest-zona metropolitană Cluj	Consiliul Județean Cluj, Consiliile Locale Gilău, Apahida, Jucu	4.650.000

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

40	Dezvoltarea speo- turismului în Munții Apuseni	Consiliul Județean Cluj, Consiliile Locale și Administrația Parcului Natural „Munții Apuseni”	2.500.000
41	Parc Industrial Câmpia Turzii	Consiliul Județean Cluj, Consiliul Local Câmpia Turzii	7.500.000
42	Reabilitarea zonelor industriale Dej	Consiliul Județean Cluj, Consiliul Local Dej	8.000.000
43	Reabilitarea zonelor industriale Turda	Consiliul Județean Cluj, Consiliul Local Turda	15.000.000
44	Stațiune turistică Vlădeasa, comuna Săcuieu	Consiliul Județean Cluj și Consiliul Local Săcuieu	2.686.000
45	Dezvoltarea domeniului schiabil -Stațiunea Băișoara	Consiliul Local Băișoara	Bugetul urmează a fi determinat
46	Modernizarea salinei Ocna Dej	Consiliul Local Dej	Bugetul urmează a fi determinat
47	Reabilitarea Liceului Teoretic Petru Maior, Gherla	Consiliul Local Gherla	1.476.000
48	Educație, informare și conștientizare publică pentru ariile protejate Făgetul Clujului, Cariera Corabia, Dealul cu fluturi, Pădurea Ciucașului	Direcția Silvica Cluj-Napoca	17.500
49	Modernizare străzi în municipiul Dej	Primăria Dej	14.200.000
50	Centru European de Sport și Agrement	Primăria Dej	3.100.000
51	Reabilitarea centrului istoric Dej	Primăria Dej	7.500.000
52	BALNEOTERAPIE	Primăria Dej	3.100.000
53	Dezvoltarea, extinderea și modernizarea Aeroportului Internațional Cluj-Napoca (terminal cargo)	Aeroportul Internațional Cluj- Napoca	10.000.000
54	Reabilitare / modernizare drumuri comunale în județul Cluj	Consilii locale din județul Cluj	Bugetul urmează a fi determinat
55	Crearea și dezvoltarea serviciilor de bază pentru populația rurală	Consilii locale din județul Cluj	Bugetul urmează a fi determinat
56	Crearea și dezvoltarea infrastructurii fizice de bază în mediul rural	Consilii locale din județul Cluj	Bugetul urmează a fi determinat

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

IV. CRITERII DE EVALUARE ȘI MONITORIZARE A IMPLEMENTĂRII STRATEGIEI

Pentru a se asigura posibilitatea monitorizării implementării strategiei și a realizării unor evaluări ulterioare, au fost identificați un set de indicatori de rezultat, realizări și impact pe priorități. În stabilirea acestor indicatori au fost utilizate documentele realizate de Comisia Europeană pentru a oferi ghidare în ceea ce privește sistemele de monitorizare și evaluare a programelor și proiectelor, astfel încât progresul viitor al strategiei să poată fi măsurat. Ca și principali responsabili pentru monitorizarea implementării strategiei sunt comitetul de automonitorizare al proiectului, cu rol de coordonare, și membrii structurilor partenariale formate în cadrul procesului de elaborare a Strategiei de dezvoltare a județului Cluj pentru perioada 2014-2020: membrii Comitetului de planificare județeană și a grupurilor de lucru sectoriale.

OBIECTIVE, PRIORITĂȚI, MĂSURI	INDICATORI DE MONITORIZARE
Obiectiv specific 1. Creșterea competitivității economiei județului Cluj, prin valorificarea resurselor de muncă și a spiritului antreprenorial din județ, susținerea inovării și furnizarea de servicii de afaceri adaptate la nevoile întreprinderilor cu profil agricol, industrial și de servicii	
<i>Prioritate 1. Creșterea competitivității și atractivității județului prin îmbunătățirea mediului de afaceri și susținerea IMM-urilor</i>	
<u>Măsura 1.1. Creșterea competitivității întreprinderilor cu profil industrial și de servicii din județul Cluj și dezvoltarea durabilă a antreprenoriatului</u>	Ponderea contribuției firmelor din industrie și servicii la cifra de afaceri a județului Numărul de salariați în industrie Numărul de salariați în servicii Număr de locuri de muncă nou create, pe medii de rezidență Număr de firme active în industrie și servicii la nivelul județului Creșterea numărului de firme în servicii, excepție comerțul în total firme la nivelul județului Număr de firme din mediul rural care derulează alte activități decât cele agricole Nr. birouri de marketing înființate Nr. de start-up-uri înființate în domeniul serviciilor, consultanță-marketing

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

	<p>Număr de parcuri industriale realizate Nr de locuri de muncă nou create în parcuri sau în structuri de sprijinire a afacerilor Număr de centre tehnologice, de inovare, de afaceri realizate Număr de firme găzduite în structuri de sprijinire a afacerilor Număr de clustere funcționale Număr de IMM sprijinite Număr de evenimente de promovare organizate</p>
<p><u>Măsura 1.2. Creșterea competitivității activităților economice din sectorul agricol - cu accent pe zootehnie, horticultură și plante energetice, acvacultură - îmbunătățirea condițiilor pentru fermele mici și diversificarea economiei rurale</u></p>	<p>Producția agricolă (cantitatea de produse) Valoarea producției agricole (pe sectoare) Ponderea cifrei de afaceri a firmelor din sectorul agricol Ponderea formelor asociative în total suprafață agricolă Fermieri cu terenuri viabile ca mărime dpdv economic Total suprafață cultivată Nr. efective de animale (pe specii) Ponderea suprafețelor ocupate de păduri în total suprafață agricolă Număr persoane juridice înregistrate cu activitate economică în agricultură, silvicultură Număr de exploatații agricole modernizate Nr. de utilaje și tehnologii noi achiziționate Centru de excelență în domeniul industriei alimentare realizat Nr de ferme ecologice dezvoltate Nr de produse ecologice în total producție agricolă Nr. de participări la evenimente, târguri de produse tradiționale Nr. de evenimente organizate pentru promovarea produselor tradiționale Grad de modernizare a drumurilor agricole și forestiere Nr de km de drumuri agricole și forestiere realizate Nr centre de colectare și depozitare a produselor agricole realizate Nr de centre de prelucrare a produselor agricole realizate</p>

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

	Nr. centre de prezentare și desfacere a produselor agricole realizate
<u>Măsura 1.3. Integrarea turismului din județul Cluj în sistemul turistic regional, național și european, prin crearea unei oferte turistice complexe, complementare și competitive, capabilă să motiveze și să genereze fluxuri turistice convergente și să satisfacă o cerere diversificată.</u>	<p>Nr. obiective turistice reabilite și conservate</p> <p>Nr. circuite turistice create</p> <p>Nr de proiecte care au ca scop dezvoltarea industriei turistice din județ</p> <p>Nr de locuri de muncă nou create în turism</p> <p>Nr de trasee turistice intrajudețene realizate</p> <p>Nr de trasee urbane realizate</p> <p>Număr obiective turistice incluse în circuite</p> <p>Nr. de participări la evenimente, târguri de turism</p> <p>Nr. de evenimente turistice organizate</p> <p>Nr. de centre de informare turistică create</p> <p>Nr. baze de tratament balneo-fiziologic dezvoltate</p>
<i>Prioritatea 2. Întărirea competitivității și a productivității economiei județene prin încurajarea inovării precum și difuzarea societății digitale în mediul urban și rural</i>	
<u>Măsura 2.1. Dezvoltarea capacității de cercetare-dezvoltare-inovare din județ, facilitarea transferului tehnologic, de cunoștințe și inovării și extinderea accesului populației și mediului de afaceri la rețeaua broadband de mare viteză</u>	<p>Creșterea numărului de salariați în cercetare-dezvoltare – nr. de locuri de muncă nou create în cercetare</p> <p>Număr de start-up-uri și spin-off-uri formate</p> <p>Nr. conexiuni broadband</p> <p>Nr de utilizatori noi de ITC</p>
Obiectiv specific 2. Creșterea accesibilității județului și asigurarea unei infrastructuri de utilități, educaționale, de sănătate și sociale moderne, ca bază a dezvoltării economice și sociale	
<i>Prioritatea 3. Îmbunătățirea dotării infrastructurale a județului în vederea creșterii accesibilității și asigurării unei calități mai bune a vieții</i>	
<u>Măsura 3.1. Asigurarea conectării județului la fluxurile de călători și mărfuri prin intermediul unei infrastructuri de transport moderne și asigurarea echilibrului între diferite modalități de transport</u>	<p>Km de autostradă construiți</p> <p>Km de drum rapid construiți</p> <p>Km de drum național modernizați</p> <p>Km de drum național reabilitați</p> <p>Km de drum județean modernizat sau reabilitat</p> <p>Km de drum comunal modernizat sau reabilitat</p> <p>Km de cale ferată (traseu) reabilitați prin RK</p> <p>Km de rețea de cale ferată electrificată</p> <p>Valoarea în Euro / an a timpului economisit datorită șoselelor noi/drumuri modernizate sau reconstruite</p> <p>Valoarea în Euro / an a timpului economisit datorită căilor ferate reabilite</p>

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

	<p>Valoarea în Euro/an aferentă reducerii întârzierii/anulării curselor aeriene cauzate de ceață datorită implementării unui sistem ILS mai performant Valoarea în Euro/an a câștigurilor economice aduse de dezvoltarea facilităților logistice Nr. de pasageri/an ce utilizează trenul urban Km de rețea de troilebuz nou construită Km piste pentru bicicliști realizate.</p>
<p><u>Măsura 3.2. Dezvoltarea altor infrastructuri critice pentru județ: rețele de utilități, infrastructura de educație, sănătate și socială</u></p>	<p>Nr km de rețea de apă și apă uzată reabilitați Nr km de rețea de apă și apă uzată construiți Nr km de rețea de canalizare reabilitați Nr km de rețea de canalizare construiți Nr de gospodării racordate la rețeaua de apă % gospodării racordate la rețeaua de apă Nr. de gospodării racordate la rețeaua de canalizare % gospodării racordate la rețeaua de canalizare Creșterea numărului de localități rurale racordate la rețeaua de apă și canalizare Nr de stații de epurare construite Nr. km rețea de alimentare cu apă a localitățile rurale Nr. km rețea de canalizare în mediul rural Nr de echipamente medicale performante achiziționate de spitalele din județ Nr. de școli și grădinițe reabilite, extinse, construite, pe medii de rezidență Nr de centre afterschool construite, pe medii de rezidență Nr de întreprinderi sociale și ateliere protejate pentru categoriile defavorizate înființate Nr de locuri în adăposturi pentru victimele violenței în familie înființate Nr de persoane adăpostite Nr de centre de asistență destinate agresorilor familiari înființate Nr de persoane asistate Nr de locuințe sociale construite Nr de tineri care locuiesc în locuințele sociale Nr de stadioane, săli de sport, baze sportive construite, reabilite, modernizate Nr de așezăminte culturale din mediul rural reabilite,</p>

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

	modernizate și dotate
Obiectiv specific 3. Dezvoltarea resurselor umane ca suport al dezvoltării economice și sociale, prin creșterea calității învățământului și promovarea educației pentru adulți, creșterea gradului de ocupare pe piața muncii și asigurarea incluziunii sociale	
<i>Prioritatea 4. Dezvoltarea capitalului uman prin îmbunătățirea sistemelor educaționale și de formare</i>	
<u>Măsura 4.1. Creșterea calității actului educațional și facilitarea accesului la educație și formare, într-o rețea școlară diversificată, beneficiind de serviciile unor cadre didactice performante.</u>	<p>Rata de abandon școlar, pe grupe de vârste și ciclu școlar</p> <p>Rata de abandon școlar în rândul persoanelor de etnie rromă</p> <p>Nr de campanii de promovare a continuării școlii</p> <p>Nr. de elevi din ciclul gimnazial și liceal, respectiv nr. de studenți proveniți din mediul rural care beneficiază de burse sociale</p> <p>Ponderea studenților din mediul rural</p> <p>Ponderea elevilor din mediul rural înscriși în licee raportați la cei din mediul urban</p> <p>Nr. de adulți care își completează studiile până la absolvirea învățământului obligatoriu, pe medii de rezidență</p> <p>Număr de locuri oferite pentru formare continuă</p> <p>Număr de persoane care se înscriu în programe de formare</p> <p>Număr de noi module de formare incluse în ofertă de formatorii locali</p> <p>Program de licență specializat în industriile specifice zonei</p>
<i>Prioritatea 5. Îmbunătățirea participării pe piața forței de muncă și combaterea excluziunii sociale</i>	
<u>Măsura 5.1. Promovarea ocupării și creșterea mobilității forței de muncă pentru a răspunde nevoilor reale de pe piața muncii</u>	<p>Centru de instruire în domeniul tehnic înființat</p> <p>Centru de instruire pentru resursele umane din domeniul turismului creat</p> <p>Centru de instruire în domeniul agricol înființat</p> <p>Număr de cursuri de formare profesională oferite în domeniul agricol</p> <p>Nr. participanți la cursuri în domeniul agricol</p> <p>Număr de cursuri de calificare în domeniul agriculturii ecologice</p> <p>Nr. de participanți la cursuri în domeniul agriculturii ecologice</p>

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

	<p>Nr de cursuri de formare profesională în domeniul energiilor regenerabile realizate Nr de participanți la cursuri în domeniul energiilor regenerabile Nr centre de formare pentru persoanele de etnie rromă Nr de persoane de etnie rromă formare în cadrul centrului Rata emigrației/Spor migratoriu Nr de emigranți întorși în județ</p>
<u>Măsura 5.2. Reducerea sărăciei și promovarea incluziunii sociale</u>	<p>Nr. de persoane cu acte de stare civilă Plan de acțiune privind incluziunea minorității rromilor elaborat, implementat și monitorizat Nr. de persoane în vârstă îngrijite (la domiciliu sau în centre de asistență) Nr de persoane consiliate juridic gratuit Nr de tineri care părăsesc instituțiile de ocrotire socială asistați pentru integrare pe piața muncii</p>
<u>Măsura 5.3. Asigurarea unor servicii medicale de înaltă clasă</u>	<p>Nr. planuri de acțiune pentru dezvoltarea de servicii integrate socio-medicale în mediul rural Nr de persoane înscrise la un medic de familie Rata mortalității infantile Rata specifică de mortalitate pe grupe de vârstă, sub 65 de ani Nr de programe de perfecționare profesională în domeniul medico-sanitar și managementul serviciilor de sănătate Nr de persoane participante la programe de perfecționare în domeniul medico-sanitar Durata medie de viață Nr de îmbolnăviri</p>
Obiectiv specific 4. Asigurarea unei creșteri durabile prin promovarea unei economii mai eficiente, mai ecologice și mai competitive din punctul de vedere al utilizării resurselor și a politicii energetice.	
<i>Prioritatea 6. Protecția mediului și promovarea dezvoltării durabile</i>	
<u>Măsura 6.1. Combaterea schimbărilor climatice și consolidarea capacității de rezistență a economiei în fața riscurilor climatice, precum și capacitatea de prevenire a dezastrelor și de reacție</u>	<p>Nr. lucrări de protecție pentru inundații realizate Nr. lucrări de stabilizare a alunecărilor de teren realizate</p>

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

<u>la acestea.</u>	
<u>Măsura 6.2. Sprijinirea utilizării energiilor regenerabile și a creșterii eficienței utilizării energiei</u>	<p>Număr de campanii de conștientizare și informare privind utilizarea resurselor energetice regenerabile</p> <p>Număr de proiecte privind resursele regenerabile depuse pentru finanțare</p> <p>Numărul de proiecte ce au ca scop creșterea sau îmbunătățirea producției, respectiv a capacității de transport a energiei regenerabile</p> <p>Energie produsă prin surse de energie regenerabile-cantitativ</p> <p>Nr de unități care utilizează surse de energie regenerabilă</p> <p>Nr de unități reabilitate termic</p> <p>Număr de unități de producere a energiei eoliene</p> <p>Număr de unități de producere a energiei solare</p> <p>Nr de panouri solare</p> <p>Număr de unități de producere a biomasei</p> <p>Număr de operatori economici care utilizează resursele regenerabile</p> <p>Nr zone cu potențial energetic identificate</p> <p>Capacitate suplimentară de producție a energiei regenerabile (MW)</p>
<u>Măsura 6.3. Protecția și îmbunătățirea biodiversității și a patrimoniului natural și promovarea unei utilizări eficiente a resurselor</u>	<p>Nr centre de colectare selectivă a deșeurilor realizate</p> <p>Nr de facilități pentru valorificarea materială și energetică a deșeurilor realizate</p> <p>Creșterea ponderii spațiilor verzi</p> <p>Creșterea numărului de localități cu proiecte de reconstrucție ecologică forestieră</p> <p>Suprafața de teren împădurită (ha)</p> <p>Sistem de gestionare a deșeurilor în mediul rural realizat</p> <p>Cadru de management și administrare a ariilor protejate dezvoltat</p> <p>Mecanisme de control inter-instituționale ale ariilor protejate realizate</p>
Obiectiv specific 5. Asigurarea unei dezvoltări teritoriale echilibrate, coerente și armonioase, sub aspectul activităților economice și sociale	
<i>Prioritatea 7. Promovarea coeziunii teritoriale</i>	
<u>Măsura 7.1. Asigurarea coeziunii interne a orașelor și întărirea</u>	<p>Nr de situri industriale poluate cu funcțiuni noi</p> <p>Nr de cartiere în declin revitalizate</p>

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

<u>coeziunii orașelor cu mediul rural și zonele periurbane din județul Cluj</u>	Nr noi rezidențiale cu infrastructură dezvoltată
<u>Măsura 7.2. Dezvoltarea locală (la nivel de Unități Teritoriale de Planificare)</u>	Nr de planuri de dezvoltare locală elaborate Nr. de proiecte identificate în planurile de dezvoltare locală implementate
<u>Măsura 7.3. Întărirea rolului de pol de creștere al Municipiului Cluj-Napoca și integrarea acestuia în rețeaua națională și europeană de metropole</u>	Nr de proiecte din PIDU implementate Nr de proiecte pentru Cluj-Napoca Capitală Culturală Europeană implementate Nr de proiecte din PUG implementate
Obiectiv specific 6. Îmbunătățirea accesibilității și calității serviciilor publice furnizate prin dezvoltarea unei administrații publice locale și județene moderne, cu un management bazat pe parteneriat real cu cetățenii și mediul de afaceri din județ	
<i>Prioritatea 8. Creșterea capacității administrative precum și a calității serviciilor publice</i>	
<u>Măsura 8.1. Ameliorarea ciclului de politici publice și creșterea gradului de inovare la nivelul administrației județului Cluj</u>	Proiecte de dezvoltare implementate la nivel de UAT Resurse umane interne la nivel local pentru management de proiect Număr strategii locale, microregionale elaborate/actualizate Departamente de management de proiect Funcționari publici specializați în accesarea fondurilor structurale Curs de formare manageri financiari la nivelul APLurilor PATJ actualizat Sistem integrat de e-administrație implementat Sistem integrat de e-sănătate implementat Nr de funcționari publici formați Nr rapoarte de activitate a instituțiilor
<u>Măsura 8.2. Întărirea relațiilor de cooperare dintre autoritățile publice la nivel județean și local</u>	Număr de întâlniri de lucru între firmele din industrie și servicii și administrația publică din județ Nr de GAL-uri, ADI-uri create și susținute Număr proiecte comune încheiate pentru dezvoltare și cooperare Număr proiecte elaborate/implementate în PPP Nr parteneriate cu universități și centre de cercetare

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

V. MODALITĂȚI DE IMPLEMENTARE A STRATEGIEI – PLAN DE ACȚIUNE

În cadrul acestei activități s-a elaborat un plan de acțiune pentru realizarea obiectivelor și dispoziții de implementare a planului, crearea unui cadru în care acest plan se poate realiza. Sunt sugerate activități care ar trebui întreprinse pe termen scurt, mediu și lung pentru a se asigura implementarea cu succes a strategiei, prin realizarea proiectelor prioritare stabilite și astfel atingerea obiectivelor stabilite, menționând instituțiile responsabile, calendarul activităților și resursele alocate. Estimarea financiară se va face pe baza bugetelor estimative propuse pentru proiectele prioritare și a informațiilor privind costurile estimative primite de la instituțiile responsabile pentru implementarea strategiei.

Acțiuni de întreprins pe termen scurt (2012-2013)

Acțiuni	Responsabili
Aprobarea strategiei în cadrul Consiliului Județean Cluj și a Asociațiilor de Dezvoltare Intercomunitară din județ, prin adoptarea de hotărâri în acest sens	Consiliul Județean Cluj Asociații de Dezvoltare Intercomunitară
Suținerea și finalizarea proiectelor aflate în implementare în actuala perioadă de programare	Beneficiarii proiectelor aflate în derulare
Elaborare documentațiilor tehnico-economice aferente proiectelor propuse a fi realizate în următoarea perioadă de programare (identificare terenuri/clădiri, pregătire documente care să ateste regimul juridic al terenurilor, studii de fezabilitate-fezabilitate, studii de impact, planuri de afaceri, documentații urbanistice, etc.)	Consiliul Județean Cluj Consilii locale Instituții de cercetare și învățământ Alte instituțiile relevante în domeniul analizat prin studiu (ex. ISJ, AJOFM, APM, DSP etc.) Mediul de afaceri Firme de consultanță Parteneri din alte județe din România sau din alte țări
Identificarea, analizarea și selectarea surselor de finanțare pentru proiectele propuse spre implementare în următoarea perioadă de programare (parteneriate public-privat, credite, alte resurse financiare	Beneficiarii proiectelor propuse a fi realizate

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

externe, finanțări din fonduri europene, fonduri de la bugetele de stat și local, etc.)	
Promovarea județului ca destinație de afaceri, în vederea atragerii de investiții și a creșterii gradului de ocupare a infrastructurilor de sprijinire a afacerilor existente sau în curs de realizare (parcuri industriale, logistice, centre și incubatoare de afaceri, spații expoziționale, etc.)	Consiliul Județean Cluj Consilii locale Camera de Comerț și Industrie Cluj Asociații patronale Administratorii structurilor de sprijinire a afacerilor
Elaborarea sau actualizarea strategiilor de dezvoltare locală pentru toate UATurile din județ astfel încât să fie acoperită perioada de timp până în 2020 și corelarea acestora cu strategia de la nivel județean	Consilii locale Microregiuni Asociații de Dezvoltare Intercomunitară Grupuri de acțiune locală Firme de consultanță
Actualizarea documentațiilor de amenajare a teritoriului și urbanism, cu prioritate a Planului de Amenajare a Teritoriului Județului Cluj	Consiliul Județean Cluj Consilii locale Firme de consultanță
Identificarea partenerilor publici și privați pentru dezvoltarea și implementarea proiectelor prioritare	Consiliul Județean Cluj Beneficiarii proiectelor prioritare
Realizarea de acorduri de parteneriate între CJ Cluj, APL-uri și parteneri din mediul universitar, de cercetare și mediul de afaceri pentru realizarea proiectelor din portofoliul de proiecte prioritare	Consiliul Județean Cluj Consilii locale Mediul de afaceri Instituții de învățământ și de cercetare
Identificarea și informarea potențialilor beneficiari asupra surselor de finanțare complementare existente pentru creșterea gradului de absorbție al fondurilor europene	Consiliul Județean Cluj Consilii locale
Planificarea multianuală a bugetului având în vedere resursele necesare pentru implementarea proiectelor prioritare și stabilirea graficului de derulare/implementare a strategiei (inclusiv în bugetul multianual a investițiilor propuse ca fiind prioritare în vederea pregătirii lor)	Consiliul Județean Cluj Consilii locale
Pregătirea cadrului instituțional și a resurselor umane pentru implementarea cu succes a proiectelor prioritare	Consiliul Județean Cluj Consilii locale

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

Acțiuni de întreprins pe termen mediu (2014-2017)

Acțiuni	Responsabili
Continuarea activităților pe termen scurt care nu au fost finalizate (acțiunile noi și diferite față de cele anterioare)	Aceeași responsabili ca și pe termen scurt
Realizarea de parteneriate public private pentru dezvoltarea proiectelor mari de infrastructura de la nivelul județului	Consiliul Județean Cluj Consilii locale Mediul de afaceri
Facilitarea implementării proiectelor prioritare (concesionare terenuri, facilitare construcții, facilități pentru capacități de producție, reducerea/înlăturarea barierelor administrative, etc.)	Consiliul Județean Cluj Consilii locale
Promovarea și sprijinirea inițiativelor private în domeniile prioritare și complementare proiectelor prioritare	Consiliul Județean Cluj Consilii locale
Implementarea proiectelor prioritare (realizare achiziții publice, executare lucrări, etc.)	Beneficiarii proiectelor
Promovarea rezultatelor proiectelor la nivel național și internațional (materiale promoționale, participare la manifestări internaționale, site-uri, etc.)	Consiliul Județean Cluj împreună cu responsabili de proiecte
Monitorizarea stadiului implementării proiectelor din portofoliul de proiecte prioritare și realizarea unor rapoarte de progres	Consiliul Județean Cluj Consilii locale Structurile partenoriale formate la nivelul județului pentru planificare strategică (CPJ, grupuri de lucru sectoriale)
Evaluarea intermediară a strategiei	Consiliul Județean Cluj Evaluator independent

Acțiuni de întreprins pe termen lung (2018-2020)

Acțiuni	Responsabili
Continuarea activităților pe termen mediu care nu au fost finalizate (acțiunile noi și diferite față de cele anterioare)	Aceeași responsabili ca și pe termen mediu
Revizuirea strategiei pe baza evaluării și luarea de măsuri corective dacă e cazul	Consiliul Județean Cluj
Finalizarea implementării proiectelor prioritare	Beneficiarii proiectelor
Promovarea rezultatelor proiectelor la nivel național și internațional	Consiliul Județean Cluj împreună cu responsabili de proiecte
Promovarea și sprijinirea inițiativelor în domeniile prioritare și complementare proiectelor prioritare	Consiliul Județean Cluj Consilii locale

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

<p>Pregătirea strategiei de dezvoltare a județului Cluj pentru următoarea perioadă de programare (2020-2027)</p>	<p>Consiliul Județean Cluj Structurile partenoriale formate la nivelul județului pentru planificare strategică (CPJ, grupuri de lucru sectoriale)</p>
--	---

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

VI. RAPORT EVALUARE EX-ANTE

SUMAR EXECUTIV

Obiectivul general al procesului de evaluare ex-ante a fost acela de a contribui la finalizarea proiectului: "Elaborarea strategiei de dezvoltare a Județului Cluj pentru perioada 2014-2020", componenta 3 Evaluarea ex-ante, pentru a îmbunătăți procesul de luare a deciziilor în ceea ce privește intervențiile publice asumate de către Consiliul Județean Cluj.

Obiectivele specifice au fost stabilite ca și subiect al evaluării, astfel:

Obiectivul specific 1

Revizuirea analizei pe componenta situației existente

Obiectivul specific 2

Revizuirea componentei strategiei de dezvoltare

Obiectivul specific 3

Evaluarea ex-ante a portofoliului de proiecte

Evaluarea ex-ante s-a desfășurat în perioada 1.8.2011-11.1.2012. Expertul a elaborat 3 rapoarte intermediare, care stau la baza acestui raport final. Rapoartele au privit conținutul documentelor strategice, cu comentariile de la fiecare capitol în parte. În plus, au fost formulate sugestii și recomandări și s-a urmărit procesarea lor în variantele finale ale documentelor avute în vedere. Evaluatorul ex-ante a pregătit și o sinteză a analizei situației existente.

Principalele constatări sunt următoarele:

- 1. Analiza socio-economică și de mediu și analiza SWOT.** Analiza socio-economică și de mediu a situației existente în județul Cluj, realizată de către IRCETT în 2011, este cuprinzătoare, bazându-se atât pe date statistice din surse oficiale cât și pe informații calitative. Domeniile în care a fost articulată analiza socio-economică și de mediu au fost următoarele: economie, dezvoltare urbană, dezvoltare rurală, turism și patrimoniu, resurse umane, infrastructură, mediu, capacitate administrativă. Analiza SWOT este susținută atât prin date statistice cât și prin rezultatele anchetei realizate în rândul populației județului Cluj.
- 2. Piețe competitive.** Munca în parteneriat a permis identificarea unei piețe de referință (învățământ superior și cercetare; turismul cultural; turismul de afaceri și organizarea de evenimente; investițiile străine; mediul de afaceri local; industriile

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

creative și IT&C; serviciile medicale) piețe pe care Județul Cluj deține o poziție concurențială solidă și premise bune de dezvoltare până în anul 2020.

3. Coerența externă. Evaluatorul ex-ante a analizat coerența strategiei și a obiectivelor adoptate cu orientările strategice comunitare, naționale și regionale pentru perioada de programare în curs 2007-2013, dar și cu prioritățile în discuție la nivelele mai sus menționate, pentru următoarea perioadă de programare 2014-2020. Strategia propusă pentru județul Cluj până în 2020 este pe deplin coerentă cu cele 11 obiective tematice ale politicii de coeziune a Uniunii Europene 2014-2020. În ceea ce privește coerența cu politicile naționale, se observă ca majoritatea strategiilor naționale au fost elaborate având ca orizont de timp anul 2013, și nu sunt încă actualizate. Documentele de nivel național care s-au considerat cu precădere pentru analiza ex-ante sunt: Programul național de reformă din 2011; Programul de Convergență 2011-2014 (29.04.2011). De asemenea, strategia regională pentru Regiunea Nord Vest nu este în întregime actualizată la perioada 2014-2020, însă s-au analizat strategiile sectoriale relevante. Trebuie subliniat că, exceptând strategiile europene pentru care a fost publicată și o propunere bugetară, pentru strategiile naționale și regionale nu este disponibilă nicio estimare a resurselor naționale care vor fi disponibile pentru implementarea priorităților care vor fi stabilite pentru 2014-2020.

4. Relevanța și coerența internă. Relevanța și coerența internă a documentului strategic final sunt asigurate de corespondența între probleme identificate, obiectivul general, obiectivele specifice, prioritățile, măsurile, și investițiile (proiectele) propuse, după cum urmează:

Obiectiv general	Dezvoltarea și promovarea județului Cluj ca o destinație atractivă pentru investitori, turiști și locuitori, bazată pe o economie competitivă și sustenabilă, o infrastructură modernă și servicii de înaltă calitate, accesibile tuturor, cu o viață culturală și științifică dinamică, sprijinită de o forță de muncă înalt calificată și de cetățeni responsabili.
Obiectiv specific 1 Creșterea competitivității economiei județului Cluj, prin valorificarea resurselor de muncă și a spiritului antreprenorial din județ, susținerea inovării și furnizarea de servicii de afaceri adaptate la nevoile	<p>Prioritate 1. <i>Creșterea competitivității și atractivității județului prin îmbunătățirea mediului de afaceri și susținerea IMM-urilor</i></p> <p>Prioritatea 2. <i>Întărirea competitivității și a productivității economiei județene prin încurajarea inovării precum</i></p>

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

întreprinderilor cu profil agricol, industrial și de servicii	<i>și difuzarea societății digitale în mediul urban și rural</i>
Obiectiv specific 2 Creșterea accesibilității județului și asigurarea unei infrastructuri de utilități, educaționale, de sănătate și sociale moderne, ca bază a dezvoltării economice și sociale	Prioritatea 3. <i>Îmbunătățirea dotării infrastructurale a județului în vederea creșterii accesibilității și asigurării unei calități mai bune a vieții</i>
Obiectiv specific 3 Dezvoltarea resurselor umane ca suport al dezvoltării economice și sociale, prin creșterea calității învățământului și promovarea educației pentru adulți, creșterea gradului de ocupare pe piața muncii și asigurarea incluziunii sociale	Prioritatea 4. <i>Dezvoltarea capitalului uman prin îmbunătățirea sistemelor educaționale și de formare</i> Prioritatea 5. <i>Îmbunătățirea participării pe piața forței de muncă și combaterea excluziunii sociale</i>
Obiectiv specific 4 Asigurarea unei creșteri durabile prin promovarea unei economii mai eficiente, mai ecologice și mai competitive din punctul de vedere al utilizării resurselor și a politicii energetice.	Prioritatea 6. <i>Protejarea mediului și promovarea dezvoltării durabile</i>
Obiectiv specific 5 Asigurarea unei dezvoltări teritoriale echilibrate, coerente și armonioase, sub aspectul activităților economice și sociale	Prioritatea 7. <i>Promovarea coeziunii teritoriale</i>
Obiectiv specific 6 Îmbunătățirea accesibilității și calității serviciilor publice furnizate prin dezvoltarea unei administrații publice locale și județene moderne, cu un management bazat pe parteneriat real cu cetățenii și mediul de afaceri din județ	Prioritatea 8. <i>Creșterea capacității administrative precum și a calității serviciilor publice</i>

Obiectivul general, obiectivele specifice, prioritățile și măsurile sunt corect identificate față de problemelor/nevoilor analizate. Însă, documentul strategic mai trebuie îmbunătățit pentru a asigura ca portofoliul de proiecte prioritare să răspundă pe deplin nevoilor identificate în cadrul analizei socio-economice și de mediu.

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

5. Portofoliul de proiecte prioritare până în 2020. Portofoliul de proiecte al județului, constituit atât din proiecte care se află în stadiul de idee de proiect, cât și din proiecte aflate în diferite faze de pregătire, cuprinde atât proiecte sectoriale cât și proiecte integrate complexe (de ex. în domeniul regenerării urbane sau turismului) **cu impact regional** inițiate de sectorul public sau de sectorul privat, sau, eventual, ca intenții de parteneriat public-privat. Lista de proiecte acoperă toate domeniile analizate. Proiectele cu impact la nivel local au fost cuprinse într-un document elaborat în paralel cu Strategia de dezvoltare a județului Cluj. Consistența portofoliului de proiecte a fost evaluată prin compararea cu analiza socio-economică și cu strategia. De asemenea, s-a realizat corelarea propunerilor de proiecte propuse de parteneri, astfel încât să se elimine eventualele suprapuneri și să se identifice posibile proiecte integrate complexe, cu impact la nivel județean sau chiar regional. Criteriile utilizate pentru ierarhizarea proiectelor au avut în vedere obiectivele strategice, complexitatea și impactul potențial, elementele de politici financiare și de investiții și informațiile disponibile.

În momentul de față, portofoliul de proiecte cuprinde atât „Proiecte individuale” cât și „Tipologii indicative de operațiuni”, a se vedea de exemplu proiectul 33 „Centrul cultural eco-etnografic Beliș – Fântânele (parc eco-etnografic viu)”, care este un proiect individual, și proiectul 56 “Crearea și dezvoltarea infrastructurii fizice de bază în mediul rural” care definește o categorie de operațiuni. Natura inițiativelor incluse în cele 56 de proiecte este destul de eterogenă, cuprinzând proiectele care prin dimensiunea lor nu pot fi considerate strategice și în consecință nu ar trebui să fie menționate în lista de proiecte prioritare (a se vedea de exemplu proiectul 48 cu bugetul de 17.500 euro).

Gradul de maturitate a proiectelor este încă relativ scăzut, ceea ce nu permite de a elabora concluzii privind fezabilitatea și sustenabilitatea măsurilor propuse și impactul preconizat al măsurilor asupra comunității din județ.

METODOLOGIE

Metodologia are la baza manualul pentru evaluarea dezvoltării socio - economice, elaborat de către Institutul Tavistock, în colaborare cu GHK și IRS în decembrie 2003, precum și Liniile Directoare asupra Metodelor de Evaluare: evaluarea ex-ante, elaborate de către Comisia Europeană în august 2006.

Metodologia ține seama atât de cerințele beneficiarului, cât și de timpul alocat acestui proces. Evaluarea s-a realizat asupra conținutului Strategiei de dezvoltare a Județului Cluj 2014-2020, analiza și recomandările Consultantului făcând referire la cele 6 priorități cuprinse în acest document. În acest proces au fost implicați factorii interesați.

Pe parcursul evaluării au fost avute în vedere mai multe criterii, în conformitate cu cerințele din

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

Caietul de Sarcini:

- Relevanța strategiei față de problemele identificate cu ajutorul stakeholder-ilor și față de obiectivele propuse;
- Coerența strategiei față de politici, strategii și orientările strategice comunitare, naționale și regionale relevante (coerența externă);
- Corespondența între obiectivul general, obiectivele specifice, prioritățile identificate, măsurile, și investițiile (proiectele) propuse (coerența internă);
- Fezabilitatea și sustenabilitatea măsurilor propuse și impactul preconizat al măsurilor asupra comunității din județ.

Pe parcursul realizării strategiei au fost utilizate următoarele instrumente: analiza datelor statistice și secundare, ateliere de lucru cu factorii interesați, anchete de teren, consultări cu actorii locali, feed-back de la factorii interesați.

PRINCIPALELE CONSTATĂRI

1.Poziția geografică oferă județului un avantaj competitiv deosebit, având în vedere faptul că județul Cluj se află relativ în apropierea granițelor cu Ungaria și Ucraina, precum și într-o zonă de convergență a mai multor culoare de dezvoltare: Coridorul Oradea-Cluj-Brașov-București, care va lega coridoarele paneuropene 5 și 9, permițând conectarea României cu axele de comunicații din Europa Centrală; Coridorul Suceava-Cluj, principală axă de comunicație est-vest din țară, precum și mai multe axe tradiționale de comunicație către centrul țării.

Județul Cluj va avea în viitor o poziție relativ periferică dacă se consideră configurația coridoarelor paneuropene: din acest motiv finalizarea autostrăzii „Transilvania”, acum în construcție, va fi crucială în vederea menținerii rolului de pol de dezvoltare la nivel național și european, asigurând legăturile cu rețeaua TEN-T.

Municipiului Cluj are un efect de polarizare puternic: concentrează 66,8% din populația județului, exercitând efecte negative asupra dezvoltării celorlalte centre urbane din județ.

2.Analiza relațiilor urban-rural subliniază un amplu proces de suburbanizare mai ales în jurul municipiului Cluj-Napoca, care înglobează și procesul de re-emigrare urban-rural, al populației din păturile sociale de jos. Aceste persoane, care au migrat din mediul rural înainte de 1989 și au fost ocupate în industrie, iar după 1989 au fost disponibilizate, au preferat să se întoarcă la sate, unde practică o agricultură de subzistență. Componenta de re-emigrare urban-rural este preponderentă în cazul orașelor medii și mici, cum este Turda, Câmpia Turzii, Dej, Gherla, cu o economie preponderent industrială și care au înregistrat o puternică emigrație în ultimele două decenii. În cazul municipiului Cluj-Napoca, cele două componente se îmbină, construindu-se, în zonele rurale învecinate cu orașul, atât cartiere somptuoase de vile (de ex.

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

în zona Făget, Câmpenești, Florești), cât și blocuri cu confort redus (Florești și Apahida), pentru persoane cu venituri scăzute.

3. Procentul de vârstnici a județului este ridicat și este mai mare decât în regiune și în țară. Îmbătrânirea populației se leagă, pe de o parte, de faptul, în sine pozitiv, că durata medie a vieții este destul de ridicată (74,52 ani, față de 73,33 în România și 72,82 în regiune) și, pe de altă parte, de dinamica puțin favorabilă: în perioada 2002-2009 sporul natural a crescut progresiv de la -4,5‰ în 2002 până -1,3‰ în 2009, dar fiind mai mic decât în România în ansamblu până în 2008. Este de remarcat oricum, că în județ există diferențe enorme între localități: în Cluj-Napoca, precum și în cele 8 dintre 75 de comune (Florești, Negreni, Baci, Apahida, Bontida, Săcuieu, Luna) există un spor natural pozitiv în 2009, pe când în 4 comune se înregistrează un spor natural negativ de peste -20‰). **Datele de prognoză privind creșterea populației conturează un cadru destul de nefavorabil**, caracterizat de descreșterea a populației tinere și în vârstă de muncă și, în același timp, de creșterea populației vârstnică, fie în mediul rural fie în mediul urban, rata de dependență ridicându-se până 50% în 2015. Fenomenului migrației internaționale este sub-estimat în datele statistice disponibile care înregistrează fluxuri migratorii mult mai mici decât cele care se conturează, de exemplu, pe baza datelor Eurostat, așadar nepermițându-se o analiză corectă. Mai veritabil este cadrul privind migrația internă, care arată un flux migratoriu pozitiv (+9484 persoane în 2005-2009) astfel confirmând atractivitatea județului.

4. Economia regională este caracterizată de un trend pozitiv de creștere în linie cu tendința regională și națională, însă indică un dinamism mai scăzut decât precum în județe cu o dezvoltare similară, cum ar fi Ilfov și Timiș. În ceea ce privește contribuția la formarea PIB-ului, județul Cluj se clasifică pe locul IV în țară (împreună cu județul Constanța) fiind, în același timp, clasificat pe primul loc în regiunea Nord Vest. În anul 2008, PIB-ul pe cap de locuitor la paritatea puterii de cumpărare era cu 20 de puncte procentuale peste media națională și cu 35,6% mai mult decât la nivel regional. Confruntarea cu datele UE arată totuși ca PIB-ul județean pe cap de locuitor se afla, în 2008, doar la 56% din media UE27.

Analiza sectorială confirmă faptul că economia județului se bazează în special pe servicii și industrie care, în 2008, contribuiau cu 58,3% și, respectiv, cu 23,7% la formarea VAB-ului, sectorul agricol fiind în declin. Analiza de trend pentru perioada 2000-2008 remarcă modificările structurale care au avut loc în economia județului: contribuția sectorului agricol la VAB-ul județean s-a înjumătățit (de la 9,3% la 4,6%) pe când VAB-ul general în industrie și în sectorul terțiar s-au redus ușor (-1,5% și, respectiv, -1,2%). Ponderea în creștere a sectorului construcțiilor (+7,5%) este rezultatul boom-ului imobiliar de după 2005. **Productivitatea muncii** este peste media regională pentru toate sectoarele productive cu excepția agriculturii, însă comparația cu datele la nivel național scoate în evidență un cadru

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

mai puțin favorabil pentru productivitatea muncii, aceasta fiind peste medie doar în sectorul construcțiilor.

5.Sectorul agricol este relativ slab reprezentat în județ și este într-o fază de declin. Mai multe sunt cauzele care limitează performanța sectorului: condițiile naturale nu sunt prielnice unei agriculturi performante, fărâmițarea proprietății agricole, ponderea populației ocupate în agricultură este redusă – sub media regională și națională - și în descreștere.

Declinul care caracterizează agricultura județeană este confirmat de evoluția modului de folosință a fondului funciar, care indică renunțarea la cultivarea terenurilor, terenuri în repaus și cu suprafața fânețelor fiind în creștere.

Analiza sectorului zootehnic, care reprezintă 44% din producția agricolă totală a județului, arată o re-orientare de la creșterea bovinelor și porcinelor către categoriile de animale mai ușor de întreținut cum ar fi caprine și ovine. Numărul de capete bovine rămâne totuși ridicat, județul fiind pe locul 5 în țară.

Dacă tendința sectorului, analizat în termen de cantități produse este în general negativă, sunt de remarcat inițiative care au un efect pozitiv pentru calitatea producției, cum ar fi înregistrarea operatorilor economici care practică agricultura ecologică și atestarea produselor tradiționale.

Fragmentarea terenurilor agricole este, în județul Cluj precum și în restul țării, obstacolul principal în dezvoltarea sectorului agricol. Suprafața medie a exploatării agricole este de 3,52 ha, ușor peste media națională (2010) dar foarte departe de dimensiunile minimale care permit practicarea unei agriculturii rentabile. Exploatării agricole individuale reprezintă aproape 99% din totalul exploatărilor agricole și dețin aproape 60% din suprafața agricolă având o suprafață medie de 2,7ha (2,1ha la nivel național). Pe de alta parte, fermele înființate ca societăți comerciale cu capital majoritar privat care operează în județ au o dimensiune mai redusă decât la nivelul național: 54 ha în medie față de 201 ha.

Pădurile ocupă aproximativ un sfert din fondul funciar, suprafața fiind totuși în scădere datorită exploatării iraționale și nesustenabile a fondului forestier precum și ineficiența combaterii defrișărilor ilegale.

6.În anul 2009 existau în județul Cluj 2925 unități active în **domeniul industrial**, cu 46.000 de angajați. În intervalul 2007-2009 cifra de afaceri a sectorului a crescut de 2,4 ori în termeni nominali, depășind creșterea la nivel național. În același timp, structura sectorului a devenit mai competitivă, înlocuind ramuri cu valoare adăugată scăzută de tip "lohn" (textile, confecții, încălțăminte, etc.) cu ramuri de profil competitiv mai ridicat (IT). Industria de echipamente ITC este principala ramură industrială: industria respectivă generează 42% din cifra de afaceri totală din industrie la nivelul județului și angajează doar 5% din forța de muncă salariată, dovedind o productivitate a muncii de 8 ori mai mare decât media sectorului industrial. Industria alimentară este o ramură industrială de tradiție, mai multe fiind brand-urile cunoscute la nivel național; industria alimentară menține o poziție proeminentă în județ

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

atestându-se pe locul 2 pentru cifra de afaceri, și chiar prima pentru numărul de angajați. Industria energetică se poziționează pe locul 3 în perspectiva cifrei de afaceri, județul Cluj ocupând un rol cheie în Sistemul Energetic Național. Alte ramuri relevante sunt industria construcțiilor metalice și industria de produse din minerale nemetalice care au fost profund afectate de criza globală, fiind strâns legate de sectorul construcțiilor. Ramurile industriale de tradiție, cum ar fi industria textilă, au o pondere tot mai redusă în producția industrială din județ. De remarcat faptul că anumite ramuri industriale se concentrează în localități specifice din județ: producția de mobilier este localizată la Gherla, industria metalurgică în Câmpia Turzii unde se află combinatul de Industria Sârmei (Grupul Mechel); industria celulozei și a hârtiei în orașul Dej.

Explozivă a fost creșterea **sectorului construcțiilor** care, în perioadă 2000-2009, a dublat contribuția la VAB-ul județean (de la 6,5% până 13%). Cele 3773 firme active în domeniul construcțiilor sunt în mare parte microîntreprinderi: de remarcat totuși că au sediul în județ și unele dintre cele mai mari firme de profil din România.

În cadrul **sectorului terțiar**, sub-sectorul comerțului contribuie în mod remarcabil la economia locală generând, cu 8345 firme active, 36% din cifra de afaceri a județului (2009). Activitățile comerciale în județul Cluj sunt fără îndoială cele mai dinamice din Regiunea de dezvoltare Nord Vest, fiind concentrate mai ales în Cluj-Napoca: operează în regiune principali operatori din marea distribuție, operatori activi în România. Dinamica sectorului, în creștere până în anul 2008 a cunoscut o inevitabilă scădere în 2009, strâns legată cu diminuarea puterii de cumpărare a populației din cauza crizei economice. 1212 unități economice sunt active în domeniul hoteluri și restaurante, cu 7.050 salariați și o cifră de afaceri de 454.201 mii de lei (2009). Performanța sectorului hotelier a fost grav afectată de scăderea fluxului de turism de business, principala nișă din județ.

Foarte dinamice sunt sub-sectoarele de **intermedieri financiară și asigurări**, Cluj-Napoca fiind cel de al doilea centru ca importanță financiară din România. Poziția favorabilă a județului Cluj, care este un pol logistic important precum și o mare piață de desfacere, a fost determinantă în dezvoltarea sub-sectorului serviciilor de transport în care activează 2.139 firme (2009) și mai mult de 17.000 salariați.

Activitatea de **cercetare-dezvoltare** este printre cele mai intense din țară, și este concentrată în jurul universităților și instituțiilor de cercetare existente în Cluj-Napoca. În domeniu activează și 44 firme din mediul privat. Cu toate că ponderea cheltuielilor de C&D exprimate procentual din PIB nu depășesc 0,8% - peste nivelul regional fiind însă departe de ținta de 2% stabilită de către noua strategie Europa 2020 - județul Cluj este pe locul 3 în țară pentru numărul de mărci înregistrate precum și pe locul 4 pentru numărul de brevete. Cu 99,8 salariați în C&D la fiecare 10.000 de locuitori, județul dublează media națională și aproape triplează media regională. Remarcabilă este și dezvoltarea firmelor care oferă servicii TIC precum și servicii profesionale, științifice și tehnice.

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

7. Județul Cluj este caracterizat de un **mediu entrepreneurial** viu și dinamic; densitatea întreprinderilor (38 la 1000 de locuitori) depășește în mod semnificativ fie media regională (28,2) fie cea națională (25,2). Întreprinderile județene sunt concentrate mai ales în Cluj-Napoca (68,7% din total), urmată de Turda (5,8%) și Dej (4,6%). Mediul rural concentrează doar 14,9% din întreprinderile județene (18,9/1000 de locuitori) localizate mai ales în localitățile apropiate de Cluj-Napoca, cum ar fi Florești (73,4 într./1000 locuitori, mai mult decât Cluj-Napoca!), Apahida, Gilău și Baci. În perioada 2005-2009 majoritatea întreprinderilor activau în comerț (31%), în tranzacții imobiliare și servicii, în construcții, în transporturi precum și în sectorul industrial. În ciuda crizei, în anul 2009 întreprinderile din sectorul construcțiilor și a transporturilor au crescut ca număr, pe când firmele active în comerț, tranzacții imobiliare și industrie au înregistrat o scădere importantă. În ceea ce privește dimensiunile, 91% din unitățile active sunt de dimensiuni micro, urmate de întreprinderi mici (8%), mijlocii și mari (1%).

Infrastructura de afaceri județeană cuprinde 4 parcuri industriale în proprietate publică – 3 în Cluj Napoca și 1 la Dej cu o suprafață totală de 239 ha, la care se adaugă o serie de parcuri industriale și logistice în proprietate privată. După suprafața parcurilor, Cluj este al treilea județ din țară. Parcurile existente cuprind și incubatoare de afaceri; pe de altă parte nu există în județ nici un parc științific și tehnologic.

Poziționat pe locul 1 în regiune și pe locul 9 în țară pentru **investițiile străine**, județul Cluj se bucură de un număr remarcabil de societăți cu participare străină care cuprind numeroase filiale ale companiilor multinaționale. Investițiile au continuat să crească chiar și în anul 2009, când operau în județ 6.569 societăți cu participare străină (+6,1% față de 2008 și +54% față de 2005).

Județul Cluj se plasează pe locul 4 în România – după București, Argeș și Timiș – cu o pondere în totalul exportului țării de 6,4% (2011). **Volumul exporturilor FOB** - 2379 Meuro în 2011 – a crescut în mod semnificativ în ultimii ani (+62,8% față de 2010, +240% față de 2008). Atât import-urile cât și export-urile sunt foarte concentrate pe anumite grupuri de mărfuri: "Mașini și aparate electrice" însumează trei pătrimi din exporturi precum și 63,2% din importuri.

8. Cu aproximativ 459.500 de persoane⁸, județul Cluj se află pe primul loc la nivel regional, și pe locul 6 la nivel național, din perspectiva **resurselor de muncă** disponibile. Ultimele date disponibile privind nivelul de instruire a **forței de muncă**, colectate prin Recensamentul din 2002, arată ca 8% aveau studii superioare (față de 5,1% la nivel național), 28% aveau studii liceale și 43% aveau doar studii primare sau gimnaziale. În privința ratei de activitate și ratei de ocupare a forței de muncă, județul Cluj înregistra în 2009 o rată de activitate de 75,2% și o **rată de ocupare de 70,5%**, clasându-se astfel pe locul 5, respectiv 4, în România. **De remarcat faptul că, deja în 2007, Cluj a atins ținta de ocupare de 70%, stabilită de**

⁸ A se vedea recomandarea 1.

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

Agenda Lisabona și confirmată de Strategia Europa 2020 ca țintă pentru România. Mai puțin pozitive sunt datele dezagregate pe gen: în 2009 rata ocupării bărbaților era cu 13,2 puncte procentuale mai mare decât rata de ocupare a femeilor. Diferența între sexe în anul 2005 era doar de 3,4 puncte procentuale: creșterea acesteia se leagă de reorientarea economiei județene către activități cu forță de muncă preponderent masculină (construcții, transporturi, ITC). Structura populației ocupate a județului este tipică unei economii cu caracter post-industrial, orientată către servicii: sectorul terțiar atrage 49,4% din totalul forței de muncă, pe când sectorul industrial, cu 20,9% se situează sub media națională și regională. Destul de scăzută este ponderea populației ocupată în agricultură, care se atestază la 22,2% din totalul populației ocupate vis-a-vis de 28,7% înregistrat la nivel național. Dacă sunt considerați doar salariații, structura ocupării se modifică simțitor: doar 1% din angajați lucrează în agricultură, concentrațiile mai mari fiind în sectorul terțiar (64%) și în industrie (27%). Locurile de muncă sunt localizate mai ales în zonele urbane ale județului: doar 12% din angajați lucrează în zone rurale, cei mai mulți în comunele apropiate de Cluj-Napoca – Florești, Apahida, Jucu, Săvădisla și Baci. Performanța economiei județene se reflectă printr-o **rată de șomaj foarte scăzută – 3,7% în 2011** – Cluj fiind pe locul 4 în rândul județelor cu cel mai mic șomaj din țară (după București, Timiș și Ilfov).

9. Patrimoniul bogat de resurse naturale și culturale de care se bucură Județul Cluj este un element puternic pentru dezvoltarea **turismului**. Prin poziția sa centrală în cadrul Transilvaniei, Județul Cluj se situează pe două regiuni geografice cu potențial turistic ridicat: Munții Apuseni și Depresiunea colinară a Transilvaniei. Peste 25% din teritoriul județean este acoperită de arealul montan al Munților Apuseni (Munții Trascăului, Masivul Gilău-Muntele Mare, Munții Vlădeasa și o mică parte a Munților Plopiș). Extinderea zonelor montane constituie baza pentru dezvoltarea turismului recreativ montan, inclusiv turismul pentru sporturi de iarnă, alpinismul și turismul de drumeție. Investiții substanțiale sunt însă necesare în vederea amenajării zonelor de munte prin crearea de trasee și parcursuri la un standard adecvat în termeni de accesibilitate și siguranță precum și prin diversificarea ofertei de pârtii de schi, în momentul de față foarte limitată. Mai mult, prezența unor 160 de cavități subterane, care cuprind obiectivele de mare interes și frumusețe (cum ar fi peștera Humpleu – a doua ca lungime în România - precum și peștera Altarului – considerată cea mai frumoasă cavitate subterană din Europa) oferă un cadru favorabil pentru dezvoltarea speleoturismului.

Turismul balnear este strâns legat de existența de izvoare minerale, de mai multe lacuri sărate precum și de prezența de namoluri sapropelice cu caracter terapeutic. Pe de altă parte, existența unui climat montan cu atribute curative, precum și unor cavități, cum ar fi Salina Turda, unde climatul subteran are un rol curativ pentru bolile respiratorii, favorizează dezvoltarea turismului climateric. Prezența de râuri cu maluri împădurite, de 16 lacuri de acumulare de diferite dimensiuni, de păduri cu un bogat fond cinegetic, a mai multor arii protejate inclusiv Parcul Natural al Munților Apuseni (6.200 ha) contribuie la crearea unui

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

context peisagistic deosebit, având un rol major pentru atragerea turiștilor, precum și pentru promovarea anumitor segmente de nișă – turismul cinegetic și de agrement pișcicol.

Patrimoniul cultural construit este foarte bogat: lista monumentelor istorice pentru județ cuprinde 1.381 de obiective, dintre care 366 de interes național. Monumentele cu caracter istoric cuprind 691 situri arheologice – preistorice, din epoca romană precum și din evul mediu – cetățile în piatră și castelele, la care se adaugă casele memoriale, muzee și grupuri statuare. Remarcabil este și numărul obiectivelor religioase care cuprind 84 biserici de lemn, biserici de zid de culte diverse precum și mănăstiri. O mare concentrare a obiectelor de patrimoniu caracterizează Cluj-Napoca: centrul istoric, care ocupă un perimetru foarte extins al orașului vechi, a conservat vestigiile medievale, din perioada barocă precum și din epoca modernă.

Viața culturală a județului este intensă este. Festivalul Internațional de Film Transilvania precum Transilvania Jazz Festival sunt doar evenimentele mai cunoscute dintr-o serie de festivale cu caracter muzical, cinematografic, teatral, de poezie care animă Cluj-Napoca și alte orașe județene. Târgurile populare, sărbătorile, festivalele și manifestările folclorice se petrec în mai multe localități rurale, reprezentând prilejuri importante pentru păstrarea tradițiilor și obiceiurilor dar și pentru stimularea turismului rural.

Oferta turistică a județului, în termeni de număr de unități de cazare, prezintă în 2005-2010 o dinamică ascendentă, de la o cotă minimă de 181 unități până la un maxim de 224, atins în 2009, ultimul an al intervalului înregistrând o mică scădere cu 2 unități. Cele 222 structuri de cazare în funcțiune în 2010 cuprindeau 48 hoteluri, 113 pensiuni agrituristice, 29 pensiuni turistice, 88 dintre ele fiind în mediul urban (67 în Cluj Napoca, unde sunt amplasate 32 din cele 48 hoteluri existente). Majoritatea structurilor de cazare oferă un nivel de confort mediu, sau scăzut: doar 23% se clasifică a fi de 4 sau de 5 stele. Capacitatea de cazare existentă în anul 2010 era de 6.960 locuri, 26,6% din capacitatea totală de cazare la nivel regional, pe locul 2 după Bihor. În mod firesc cele mai multe locuri de cazare revin hotelurilor (52,61%) urmate de cabane turistice (10,9%) și pensiuni agrituristice (7,19%). Din perspectivă teritorială, aproape 60% dintre locurile de cazare sunt localizate în mediul urban, din care aproape 50% în Cluj-Napoca. Sosirile turistice în județ au fost 242.374 în 2010, -38% față de anul 2007, scăderea fiind în mod firesc legată de criza economică și de efectele sale. Descreșteri abrupte s-au înregistrat în toate tipurile de structuri de cazare, cu excepția hotelurilor, unde sosirile au crescut cu 8,9%. Scăderea a fost mai accentuată în mediul rural, pe când mediul urban și-a menținut atractivitatea - mai degrabă pentru persoane sosite pentru alte motive decât agrementul. De remarcat faptul că, dacă în perioada 2005-2008 turiștii care au vizitat județul erau preponderent români, după 2009 prezența turiștilor străini a crescut semnificativ (+14,6% în 2009-2010) pe când afluxul turiștilor din România s-a redus puternic (-42,2% în 2008-2010). Destinațiile preferate au fost în 2010 Cluj-Napoca (76% din totalul sosirilor), urmată de Turda (3,87%) și Sâncraiu (2,3%). Faza de criză traversată de turismul județean începând cu anul 2009, se reflectă în indicii de utilizare a capacității în funcțiune care de la 25% în 2005 a ajuns la 31,5% în 2008, înjumătățindu-se apoi în 2010 (16,5%).

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

Decalajul față de indicii de utilizare a locurilor de cazare la nivel regional și național, deja negativ în 2008, s-a mărit în 2009 și 2010, punând în evidență un trend al pieței turistice județene destul de critic, mai negativ decât în regiune sau în România. În climatul dificil din ultimii ani, de remarcat sunt demersurile municipiului Cluj-Napoca pentru promovarea turismului, care cuprind portalul de informare-promovare www.visitcluj.ro, precum și crearea, în parteneriat cu alte instituții ale orașului, a Asociației pentru promovarea și dezvoltarea turismului clujean, înființată în 2011.

10. Procesele de deurbanizare (1989-2002), reurbanizare (din 2002) și succesiv de suburbanizare (2005-2006, mai ales în jurul municipiului Cluj-Napoca) care au caracterizat anii de după revoluție au introdus modificări importante în configurația localităților urbane din județ.

Din punct de vedere al **dezvoltării teritoriale**, în momentul de față se pot identifica în județ 3 categorii de centre de polarizare. Cluj-Napoca este un puternic pol de atracție (centru polarizator de rang I): aria sa de influență cuprinde partea centrală și sud-estică a regiunii Nord-Vest precum și partea de nord-est a regiunii Centru, așa cum este dovedit de ratele ridicate de navetism precum și de fenomenele de migrație la nivel intra și extra-județean. După rolul său de catalizator al dezvoltării, municipiul a fost clasificat drept pol de creștere prin HG nr.988/2008 fiind beneficiar potențial, în această calitate, de alocările remarcabile de fonduri europene, în cadrul POR 2007-2013.

Începând cu anul 2005, municipiul a fost afectat de fenomenul de suburbanizare, populația mutându-se în comune apropiate de oraș – în primă fază în comunele vecine, și apoi în cele aflate într-o rază de 15-25 de km, mai îndepărtate dar care totuși permit navetismul. Remigrarea urban-rural privește, pe de o parte, componenta mai bogată a populației și pe de altă parte, păturile sociale mai joase. Dezvoltarea unitară a zonei de influență a municipiului este promovată prin înființarea, în 2008, a Zonei Metropolitane Cluj-Napoca (17 comune și 380.000 locuitori) pentru care s-a elaborat un document unitar de planificare strategică.

Există de altfel 2 centre polarizatoare de rang II, respectiv conurbația Turda-Câmpia Turzii, și conurbația Dej-Gherla, care deservește 7-10 comune, această influență răspândindu-se în mod moderat și în județele învecinate. Orașul Huedin, clasificat ca centru polarizator de rang III, are influență exclusiv locală.

Din punct de vedere teritorial, **activitățile economice** în județ, sunt localizate prevalent în mediul urban. Terțiarul este sectorul economic principal în Cluj-Napoca și Huedin, pe când Dej, Gherla și Câmpia Turzii mențin un profil industrial puțin diversificat sau chiar mono-industrial, cu efecte negative asupra nivelului de trai al populației.

Mediul rural din județul Cluj este format din 75 comune și 240 sate. Doar 33,58% din populație trăiește în mediul rural, teritoriul acoperit de localitățile rurale reprezentând 92% din suprafața totală a județului. Tendințele demografice care caracterizează mediul rural sunt puțin favorabile: în perioada 2002-2010 populația a crescut doar în localități periurbane, dar în restul teritoriului a stagnat sau chiar a scăzut. Mai mult, structura demografică este

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

caracterizată de îmbătrânirea progresivă a populației: ponderea tinerilor (0-14) scade iar numărul persoanelor cu vârste de peste 65 crește progresiv, rata de dependență fiind în scădere dar mult mai ridicată decât în mediul urban (54,74% față de 34,19% în mediul urban în 2010). Conform prognozelor, ponderea populației în vârstă de muncă va crește în viitorul apropiat, perspectivele pe termen lung fiind totuși mai pesimiste.

Nivelul de instruire al populației rurale este în general mai scăzut decât în mediul urban - 1,81% au absolvit învățământ superior, pe când 34,23% au studii medii, 28,44% doar învățământ primar și 3,51% sunt fără studii. Dacă agricultura și silvicultura pot fi considerate pilonii principali ai economiei rurale, un rol important este deținut și de industrie, inclusiv industria extractivă. Este și de reamintit că unei marile investiții străine - cum ar fi fabrica (fost) Nokia dar și altele - sunt localizate în zona rurală.

Alt sector cheie pentru economia rurală județeană este turismul rural. Sectorul serviciilor cunoaște o dezvoltare încă limitată, mai ales în localități puțin populate unde cererea serviciilor este prea mică: în momentul de față în multe comune sunt disponibile doar servicii de bază cum ar fi educația, sănătatea, comerțul și alimentația publică, iar în perspectivă sectorul serviciilor este văzut ca o oportunitate pentru mediul rural, în vederea creării locurilor de muncă noi.

Ponderea salariaților este deosebit de redusă, fiindcă majoritatea populației ocupate lucrează în agricultură fără să aibă un contract de muncă. Ponderea șomerilor înregistrați este mai ridicată decât în mediul urban, însă variabilă, fiind semnificativ mai mare în iarnă.

Condițiile de trai în mediul agricol au beneficiat, în ultimul deceniu, de dezvoltarea infrastructurii rurale, diferențe mari existând de la o localitate la alta. Îmbunătățirile privesc lungimea și starea drumurilor dar și lungimea rețelei de distribuție a gazelor (+60% în 2005-2009), lungimea simplă a conductelor de apă și de canalizare (+14% și, respectiv, +33% în 2005-2009).

11. Județul Cluj este caracterizat de o infrastructură de **transport rutier** complexă. Cele 4 drumuri europene care strabat teritoriul cuprind: E60, cu orientare vest-est, care asigură legăturile cu Oradea-Budapesta, precum și cu București – Constanța; E81, orientat pe axa nord-vest/sud-est, care conectează județul cu Zalău-Satu Mare pe de o parte, și București pe de altă parte; o mică porțiune a E58 care urmărește traseul Viena-Bratislava-Baia Mare-Suceava-Chișinau-Odesa-Rostov pe Don, precum și E576 care leagă magistralele E58 și E60. Drumurile naționale, deși parțial reabilitate, se află în ansamblu într-o stare medie sau mai puțin bună, precum și drumuri județene care acoperă toate zonele județului, fiind însă în parte nemodernizate. **Rețeaua feroviară** se compune din 2 magistrale (300 Oradea- Brașov-București și 400 Brașov-Dej-Satu Mare, legate de linia 401 Apahida-Dej) cu o lungime totală de 200 km. Duratele de deplasare sunt destul de ridicate din cauza infrastructurii degradate care impun o viteză medie de sub 60km/h.

Investițiile planificate în domeniul transporturilor cuprind între altele construirea **autostrăzii Transilvania** care va asigura legăturile cu autostrăzile din Ungaria, precum și cu centrul și

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

sud-estul României. Primul tronson realizat dintre Gilău și Câmpia Turzii (52km) a avut efecte benefice și asupra traficului care afectează orașul reședință de județ, care va fi ulterior redus la momentul deschiderii centurii Apahida-Vâlcele. Nu este clar când autostrada va fi finalizată nefiind demarate, în momentul de față, lucrări pe alte tronsoane. La fel, este planificată construirea unei căi ferate de mare viteză Budapesta-București pentru care, însă, traseul nu este încă specificat.

Infrastructura de **transport aerian** cuprinde un aeroport internațional la Cluj-Napoca, inaugurat în 1969 și renovat în 2009. Aeroportul de la Cluj este în prezent pe locul 3 în România: traficul a depășit, în 2010, un milion de pasageri, de 11 ori mai mulți decât în 2001. Oferta de zboruri este variată și amplă, dar încă lipsesc legături directe către marile aeroporturi europene – Londra Heathrow, Paris Charles De Gaulle și Amsterdam – precum și spre alte continente.

Serviciile de transport în comun public operează, în momentul de față, în Cluj-Napoca (tramvai, troleibuz și autobuz), Turda și Dej (doar autobuz). Dinamica din ultimii 5 ani a fost caracterizată de scăderea parcului de vehicule (-29,6%) și în același timp de creșterea numărului de pasageri (+33,3%), evidențiind o mai mare eficiență în utilizarea mijloacelor de transport disponibile.

Infrastructura pentru distribuția gazelor deservea, în 2008, 28 de localități, lungimea simplă a conductelor fiind dublă față de anul 1989. Interesant de observat este trendul consumului, care a scăzut cu 67,4% în total (cu 34% pentru uz casnic). Cauzele mai probabile par să fie reducerea activității industriale, precum și o izolare termică mai bună a locuințelor. Noi proiecte de extindere și modernizare a rețelei existente sunt planificate, cu toate că trendul negativ al consumului ar putea pune semne de întrebare privind viabilitatea și oportunitatea unor viitoare investiții.

Un trend asemănător a caracterizat **distribuția de apă potabilă** în anii 1989-2008: față de o infrastructură care s-a extins progresiv (+35%), consumul de apă a scăzut cu 45% (-18% pentru uz casnic). Lungimea simplă a **rețelei de canalizare** a crescut cu +27%, deservind în 2008 32 de localități.

12. Bogată este tradiția orașelor din județul Cluj în **domeniul educației**, prima dintre ele fiind Cluj-Napoca, unul dintre cele mai vechi centre de învățământ și culturale din Transilvania. Și astăzi, județul Cluj deține un rol de primat în nordul României: învățământul are o ofertă variată și o structură bine echilibrată, cu efecte pozitive pe nivelul calificării populației, mai educată față de media regiunii precum și față de media țării. Mai în detaliu, 25,9% din populație a absolvit studii liceale – peste media națională de 21,4% - și 10,2% au studii superioare, mult peste media națională (7,1%) fiind cu 5 puncte procentuale sub media UE27. Cu toate că evoluția este diferită pentru diferite nivele de învățământ, în perioada 2000-2009 populația școlară din sistemul preuniversitar în ansamblu s-a diminuat cu 20,6%, scăderile înregistrându-se fie în mediul urban fie în zonele rurale; în direcție opusă s-a orientat

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

dinamica studenților înscriși în învățământul superior care au crescut cu circa 20% în aceeași perioadă.

Sistemul de învățământ preșcolar și preuniversitar cuprindea, în anul școlar 2010-2011, 448 unități școlare, din care 218 cu personalitate juridică: deosebit de mare este numărul de licee – 61 – cel mai mare după București, care subliniază caracterul de centru cultural și educațional al Clujului, inclusiv la nivel preuniversitar. Investițiile făcute în mai multe orașe și comune au contribuit la îmbunătățirea nivelului calitativ și dotarea structurilor școlare, inclusiv disponibilitatea de calculatoare (4,7 elevi/PC față de 12,3 la nivel național!) și de alte mijloace educaționale cum ar fi laboratoare și terenuri de sport. Și numărul de elevi pe cadrul didactic este mai scăzut decât la nivel național – 13,6 față de 15,5 – situația fiind totuși mai puțin favorabilă în mediul rural. Rata de abandon școlar a fost de 15,9% în 2008; chiar fiind în scădere față de 2001, este încă departe de media UE de 14,9%, precum și de ținta de 11,3% stabilită pentru România prin strategia Europa 2020.

După 1989 sistemul universitar clujean a trăit o fază de dezvoltare, în concordanță cu politica educațională națională, ajungând de la 6 la 10 instituții și de la 15 la 50 de facultăți. Formidabilă (+239%!) a fost dinamica studenților – de la 17.758 în 1989/1990 până la 60.371 în 2009/2010. 43 din cele 50 de facultăți sunt concentrate în Cluj-Napoca unde își are sediul, între altele, Universitatea Babeș-Bolyai – cea mai mare din România după numărul de studenți.

Remarcabilă este oferta județeană de **formare profesională continuă**. În 2011, există 669 programe de formare autorizate CNFPA în județ, pentru 281 de ocupații și specializări diverse: cu aceste valori Clujul este pe primul loc în țară după București, urmată, la scurtă distanță, de județ Timiș. Rata de participare la formare profesională se atestă la 1,5% în 2008 (date disponibile doar la nivel regional) în creștere, iar încă departe de media UE27 de 9,5%.

Serviciile de asistență socială la nivel județean cuprind inițiative pentru protecția copilului și a mamelor, pentru șomerii precum și pentru vârstnici. Serviciile sunt furnizate de Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului (DGASPC), de consiliul județean, de primărie precum și de furnizori privați de servicii, rolul și contribuția acestora nefiind totuși monitorizat în mod adecvat.

În anii 2006-2010 numărul de copii aflați în sistemul de protecție a cunoscut o dinamică constant crescătoare. Progresiv mai amplă este și gama serviciilor oferite care cuprind servicii de prevenire, asistență prin centrele de zi, precum și servicii de tip familial, ultima categorie fiind însă slab dezvoltată și cu personal insuficient față de nevoi. Serviciile de tip rezidențial sunt oferite unei game diversificate de beneficiari, inclusiv copii cu handicap, copiii străzii, și copiii neglijați: în general sunt necesare investiții în vederea restructurării centrelor existente, precum și pentru a crea mai multe locuri, de exemplu pentru tineri peste 16 ani care provin din sistemul de protecție.

Serviciile de asistență pentru vârstnici cuprindeau, în 2010, 6 centre de zi, 11 centre de îngrijire și 13 cămine, locurile fiind totuși insuficiente în special pentru vârstnicii cu venituri

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

scăzute. Investiții în acest sens sunt de considerat ca fiind strict necesare, având în vedere mărirea progresivă a segmentului de populație peste 65 de ani.

Cu 3,22% din totalul persoanelor cu dizabilități din România, județul Cluj ocupă poziția 6 în rândul județelor, alunecând însă în poziția 13 atunci când este vorba de încadrarea lor în muncă. Doar 1,3% din totalul persoanelor cu dizabilități este instituționalizat.

Inadecvată se pare a fi și abordarea adoptată în ceea ce privește asistarea șomerilor: în 2008-2010, cheltuielile pentru indemnizare au crescut de 5 ori pe când alocările pentru recalificarea profesională, crucială în vederea sprijinirii accesului șomerilor pe piața muncii, au primit sume de 4 ori mai mici.

Oferta de **servicii sanitare** a județului Cluj este relativ bogată, fiind în funcțiune 26 de spitale, 431 cabinete medicale de specialitate, 360 cabinete speciale de familie, la care se adaugă 360 cabinete stomatologice și 146 laboratoare de tehnică dentară. Indicatorii de calitate conturează un cadru destul de pozitiv, județul Cluj fiind între primele județe la nivel național și chiar primul în regiunea Nord-Vest. Cu 5 medici/1000 de locuitori (2009) județul Cluj dublează media la nivelul țării (2,34 medici/1000 loc.); mai mic este decalajul în ceea ce privește asistenții sanitari (7,09/1000 loc, față de 6,03 la nivel național) efectivele lor fiind în scădere în 2005-2009 pentru toate categoriile, cu excepția personalului auxiliar. Peste medie este și disponibilitate de paturi, 10 la o mie de locuitori, față de 7 în România (2009). În ciuda investițiilor importante care s-au făcut în perioada 2000-2010 și care au adus îmbunătățiri în echipamentul spitalelor și policlinicilor, o parte considerabilă a aparatului județean este învechită, mai ales față de dotările din alte state membre UE, determinând mulți clujeni să treacă granița pentru ca să beneficieze de servicii medicale mai bune. Mai mult, fenomenul național de emigrare a personalului sanitar calificat spre alte state UE care a caracterizat ultimul deceniu afectează și județul Cluj.

Județul este unul din cele mai importante din România în privința **vieții culturale și artistice**, municipiul Cluj-Napoca fiind o adevărată cetate culturală și acumulând un prestigiu internațional. Infrastructura culturală cuprindea în 2009, 394 de biblioteci, 24 de muzee (din care 17 în Cluj-Napoca), 8 instituții de spectacol (din care 7 în Cluj-Napoca) și 8 cinematografe. Indicatorii de evaluare arată că județul, în ceea ce privește activitățile culturale, este situat peste media națională și regională fie pentru numărul de instituții de cultură, fie pentru disponibilitatea de locuri. Singura excepție este numărul de biblioteci/10.000 locuitori, sub media regională (57,1 față de 66,8), compensat totuși de un număr de volume existente pe locuitor mult mai ridicat (15,2 în județ față de 9,1 în regiune și 8,2 la nivel național).

13.În județul Cluj **degradarea solurilor** este mai ales o consecință a producerii și depozitării reziduurilor rezultate din activități industriale sau menajere sau a folosirii substanțelor chimice în practica agricolă: însă, conform datele furnizate de Agenția pentru Protecția Mediului nu există, în perimetrul județului, afectări ale stării solului pe arealele semnificative.

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

Un risc major este reprezentat de un sit amplasat în județul Turda, contaminat de aproximativ 15.000 tone de heclaclor Ciclohexan care, în momentul de față, este obiectul unei proiect finanțat de POS Mediu (11,5 MEuro).

Activitățile antropice sunt sursa principală de **poluare a aerului**, care pot fi grupate în 3 categorii: activitățile industriale, traficul auto și activitățile urbane. Mai în detaliu activitatea industrială cea mai poluantă este concentrată în 4 areale, amplasate în municipiile Cluj-Napoca, Dej, Turda și Câmpia Turzii. Dinamica emisiilor de gaze cu efect acidifiant, care erau foarte scăzute în anii 2000-2003, a înregistrat un trend crescător în anii 2004 - 2006, apoi ușor descrescător în ultimii ani. Emisiile de dioxid de sulf (SO_2), foarte ridicate până în 2006 au scăzut substanțial în anii următori (-96,9%). Similară a fost dinamica emisiilor oxizilor de azot (NO_x) - care au ajuns la un maxim de 3.137 tone în 2006, înregistrând un -21,5% în 2006-2010. Amoniacul (NH_3), rezultat în cea mai mare parte în activități agricole, prezintă un trend variabil: vârful emisiilor a fost în 2009 (6.597 tone), cantitatea fiind în scădere ușoară în 2010 (-15,7 față de 2009, și +9% față de 2006). Cu toate acestea, precipitațiile atmosferice, monitorizate în județ în 16 puncte de prelevare, au înregistrat un grad de aciditate optim.

Activitățile industriale reprezintă responsabilul principal al emisiilor de metale grele în atmosferă. Inventarul de emisii pentru 2010 a detectat 265 tone de metale grele, din care 2,75% mercur, 2,03% cadmiu, 14,05% cupru, 10,66% nichel, 0,62% arsenic și 64,95% zinc. Cantitatea emisă de plumb, 30,7 kg în 2010, a scăzut cu 75,7% față de anul precedent.

Monitorizarea calității **apelor** subterane a evidențiat depășiri la indicatorii NO^2 în mai multe zone ale județului. Depășirea indicatorilor CCOMn (privind regimul de oxigen) și de concentrare bacteriologică s-a înregistrat, însă doar temporar, în corespondență cu fenomenele de inundație. Calitatea apelor este variabilă: apele din bazinul Someșului precum și al Crișurilor se încadrează în cea mai mare parte în categoriile de calitate I și II, pe când bazinul râului Arieș se încadrează în categoria „degradat”.

Gestionarea deșeurilor menajere se face centralizat, dar fără să fie disponibile rampe de gunoi ecologice autorizate; 6 regii de salubritate deserveșc aproximativ 70% din populație. În prezent gunoaiile sunt depozitate în 6 rampe de deșeuri menajere urbane, care urmează să fie închise treptat, pe când 80 de gropi de gunoi din mediul rural au fost închise (79 și ecologizate) în 2009. Pentru viitor, reorganizarea sistemului județean de gestionare a deșeurilor prevede crearea unui centru de Management Integrat la Cluj-Napoca, precum și 3 stații de transfer (Gherla, Huedin și Mihai Viteazu): proiectul va fi finanțat prin POS Mediu. Mai mult, în vederea modernizării și îmbunătățirii infrastructurilor în domeniul deșeurilor se află în derulare un număr de 10 proiecte, beneficiarii fiind consiliile locale din diferite localități. Există în județ mai multe societăți autorizate pentru tratarea deșeurilor periculoase produse de către sectorului industrial în condiții de protecție adecvată a mediului: o societate de eliminare pentru incinerare, 3 societăți care se ocupă cu colectarea deșeurilor **periculoase** în vederea eliminării/tratării, precum și alți agenți economici autorizați în legătură cu tipologii specifice de deșeuri. Cele 22.826 tone de deșeuri colectate au fost în cea mai mare incinerate

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

(9.520 tone) sau stocate, cantități mai mici fiind tratate sau valorificate/reciclate. La fel, există operatori specializați pentru tratarea deșeurilor industriale nepericuloase, cum ar fi anvelopele uzate (4316 tone colectate în 2010 în totalitate valorificate prin reciclarea sau incinerarea), deșeurilor de lemn (32.358 tone colectate în 2010, din care 88% valorificate energetic), precum și a nămolurilor provenite de la epurarea apelor (44.674 tone din care 99% eliminate prin depozitele de deșeuri).

Ariile protejate a județului Cluj acoperă 17,5% din teritoriu, atestându-se **sub media pe țară**: varietatea florei și faunei, destul de bogată, este amenințată de procesul de despădurire care a determinat restrângerea arealului forestier. Localitățile județului se caracterizează prin grade diferite de vulnerabilitate la riscurile de mediu: reiese clar că, pe când riscul în zonele montane este mic și foarte mic, în Câmpia Transilvaniei, Dealurile Clujului și Dejului riscul crește spre mediu (36 de comune, 2 municipii), mare (14 de comune, 2 municipii) și foarte mare (1 comună).

România a semnat Protocolul de la Kyoto în 1999, astfel angajându-se să reducă emisiile de gaze cu efect de seră cu 8% până pe 2012. În momentul de față, în calitate de Stat Membru al Uniunii Europene, România urmărește țintele stabilite prin strategia Europa 2020, și anume reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu 19% până 2020. La nivelul județului, emisiile de gaze cu efect de seră în 2009 au însumat 557.988 tone de dioxid de carbon (CO₂), 162.483 tone de protoxid de azot (N₂O), precum și 254.729 tone de metan (CH₄).

14. Entitățile administrative la nivelul județului Cluj cuprind Consiliul Județean Cluj, precum și 80 de autorități locale la nivelul municipiilor, orașelor și comunelor din județ. Capacitatea instituțională la nivelul autorităților publice se poate analiza în legătură cu trei parametri principali: transparența, atitudinea față de fondurile UE, gradul de asociativitate.

Promptitudinea Consiliului Județean Cluj în furnizarea rapoartelor privind activitățile desfășurate către cetățeni, precum și existența unui website al instituției cu mai multe informații de calitate, accesibil și ușor de folosit, dovedește **atitudinea transparentă** și deschiderea către cetățeni.

Numărul de proiecte contractate de autoritățile locale din județul Cluj în cadrul fondurilor comunitare în perioada 2007-2010 este de 63. Acest fapt subliniază existența abilităților necesare **accesării fondurilor UE** precum și, mai în general, interesul și atitudinea pozitivă față de oportunitățile oferite în cadrul programelor operaționale co-finanțate de către UE. Pe de altă parte, absența datelor privind alte județe nu permite efectuarea unei analize comparative, necesară în vederea formulării unei opinii privind performanța instituțiilor județene în acest domeniu.

Destul de active în declanșarea inițiativelor de **cooperare interinstituțională**, autoritățile publice ale județului Cluj s-au angajat în mai multe forme de colaborare, care cuprind:

- Zona Metropolitană Cluj, înființată în anul 2009 sub forma Asociației de Dezvoltare Comunitară cuprinzând 19 comune și municipiul Cluj-Napoca

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

- Peste 50 de asociații de dezvoltare intracomunitară intra și inter-județene, create în scopul accesării fondurilor
- 8 Asociații micro regionale
- 2 Grupuri de Acțiune Locală, de tip Leader.

RECOMANDARI

In ceea ce privește analiza socio-economică și de mediu. Recomandarea 1) Analiza ar trebui actualizată pentru a ține seama de rezultatele reîncensământului populației și al locuințelor 2011. Recomandarea 2) Programarea integrată este o cerință pentru dezvoltarea teritorială în cadrul noilor regulamente pentru Fondurile Structurale, care vor fi o sursă de finanțare importantă pentru implementarea strategiei de dezvoltare a județului Cluj în perioada 2014-2020. Regulamentul general (proiect) art. 87(2)(c)(iv) cere identificarea zonelor în care va fi pusă în aplicare dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității. În această privință, proiectul prioritar 29 "Actualizare PATJ, Realizare studii sectoriale" ar trebui să fie lansat la timp și cu un caiet de sarcini care să cuprindă identificarea "zonelor în care va fi pusă în aplicare dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității" (sintagmă de citit în sensul specificat în Regulamentul general UE (proiect) pentru Fondurile Structurale 2014-2020). Mai mult, în această privință proiectul 29 ar trebui corelat cu proiectul 38 "Sistem integrat zonal/baze de date pentru gestionarea teritoriului (GIS)".

In ceea ce privește piețele competitive. Județul Cluj rămâne în continuare atractiv pentru investițiile străine, după cum este demonstrat de cele mai recente investiții străine (Bosch, De Longhi) care au permis de a readresa deficitul de locuri de muncă, dar și problemele de imagine, create prin plecarea Nokia. Recomandarea 3) Promovarea județului ca destinație de afaceri, în vederea atragerii de investiții și a creșterii gradului de ocupare a infrastructurilor de sprijinire a afacerilor existente sau în curs de realizare (parcuri industriale, logistice, centre și incubatoare de afaceri, spații expoziționale, etc.), trebuie să rămână o prioritate atât pe termen scurt, cât și pe termen mediu și lung.

In ceea ce privește coerența externă. După cum a fost remarcat de către evaluatorul ex-ante în raportul intermediar 2, majoritatea strategiilor sectoriale de nivel național au fost elaborate având ca orizont de timp anul 2013, și nu sunt încă actualizate. Pentru strategiile naționale și regionale nu este disponibilă nicio estimare a resurselor naționale care vor fi disponibile pentru implementarea priorităților care vor fi stabilite pentru 2014-2020. Recomandarea 4) În consecință, este recomandat ca Strategia de Dezvoltare a Județului Cluj pentru perioada 2014-

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

2020 să fie în continuare actualizată, în special pentru a putea corela planurile de investiții cu resursele care vor putea fi efectiv accesate de către inițiatorii proiectelor prioritare.

În ceea ce privește coerența internă. Recomandarea 5) Având în vedere că, potrivit analizei socio-economice, rata de ocupare în județul Cluj este destul de ridicată (peste 70%), însă o cantitate însemnată ale acestor locuri de muncă încă este reprezentată de persoanele ocupate în agricultura de subsistență, obiectivul specific 3, și, respectiv, prioritatea 5, ar trebui ușor reformulate pentru a ținti și calitatea locurilor de muncă în județ (adica locuri de muncă mai bine plătite).

<p>Obiectiv specific 3 Dezvoltarea resurselor umane ca suport al dezvoltării economice și sociale, prin creșterea calității învățământului și promovarea educației pentru adulți, <u>creșterea gradului de ocupare pe piața muncii</u> și asigurarea incluziunii sociale</p>	<p>Prioritatea 5. <i>Îmbunătățirea <u>participării pe piața forței de muncă</u> și combaterea excluziunii sociale</i></p>
---	--

În ceea ce privește portofoliul de proiecte prioritare până în 2020. Recomandarea 6) Portofoliul de proiecte trebuie dezvoltat în continuare pentru o mai bună prioritizare a intervențiilor efectiv strategice, cu impact potențial ridicat pe plan economic-social și de mediu. Mai mult, portofoliul ar trebui să țintească: i) obiectivele unei dezvoltări teritoriale echilibrate, prin scheme integrate pentru dezvoltare teritorială de tip ITI (urban) așa după cum sunt acestea prevăzute în proiectul Regulamentului General pentru Fondurile Structurale, art. 99, precum și prin scheme integrate pentru și dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității; ii) obiectivele privind energia verde și eficiența energetică (se remarcă că localitățile din județ nu au planuri specifice pentru obiectivele de mediu 20-20-20).

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

VII. PARTENERIAT ȘI CONSULTARE PUBLICĂ

Strategia de dezvoltare a județului Cluj pentru perioada 2014-2020, reprezintă instrumentul prin care județul Cluj își promovează prioritățile în domeniul economic și social. Această Strategie a fost elaborată într-un larg parteneriat județean, în cadrul proiectului "Elaborarea Strategiei de Dezvoltare a Județului Cluj pentru perioada 2014-2020 – Cod SMIS 12836", finanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional „Dezvoltarea Capacității Administrative” (PO DCA) 2007-2013, axa prioritară 1 - "Îmbunătățiri de structură și proces ale managementului ciclului de politici publice", domeniu major de intervenție 1.1 "Îmbunătățirea procesului de luare a deciziilor la nivel politico-administrativ", operațiunea "Strategii de dezvoltare locală".

Strategia a fost elaborată prin cooperarea permanentă și efortul comun al echipei de implementare a proiectului și echipa de implementare din partea consultantului - consorțiului IRCETT SA și UBB, Cluj-Napoca:

- Echipa de implementare a proiectului: „**Elaborarea Strategiei de Dezvoltare a Județului Cluj pentru perioada 2014-2020**”, Cod SMIS: 12836, este formată din angajați ai Consiliului Județean Cluj:

<i>Numele și prenumele</i>	<i>Funcția în cadrul proiectului</i>
Rațiu Mariana	Manager proiect
Urdea Diana	Asistent manager
Tare Mirela	Responsabil financiar
Iliescu Ștefan – Eduard	Responsabil juridic
Veiss Sorina-Dana	Responsabil IT
Furcovici Daniela Georgeta	Responsabil tehnic
Tripon Mihaela	Responsabil tehnic
Gogonea Rodica	Responsabil tehnic
Gherasim Judith	Responsabil tehnic
Inoan Mihai	Responsabil tehnic

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

- Echipa consultantului

<i>Numele Expertului</i>	<i>Poziția în Proiect</i>
Sanda CĂTANĂ	Manager
Ștefana VARVARI	Coordonator Executiv
Joszef BENEDEK	Director de proiect – UBB
Marius CRISTEA	Asistent de proiect
Attila DARABOS	Experți mediu
Valer VERES - Imola ANTAL, Mihaela HARAGUS, Maria STOLERU, Cristinela FABIAN	Expert resurse umane
Ioana DRAGOȘ – Marius CRISTEA	Expert economie
Mihai GRECU	Expert infrastructură
Reka HORVATH, Raularian RUSU	Expert administrație publică
Kinga KEREKES	Experți dezvoltare rurală
Ștefan DEZSI	Expert turism
Adriana MATEI, Anca VIRGINAȘ	Expert patrimoniu
Radu COCEAN / Antoniu COȘIER	Lectori
Ciprian MOLDOVAN	Expert GIS
Valeria VALERI	Evaluator ex-ante

Principalele etape parcurse și activități derulate în procesul de elaborare a strategiei de dezvoltare au fost:

Etapa 1. Faza de început – pregătirea implementării proiectului

Activitatea 1.1. Întâlnire de lansare - Agrearea metodologiei și planului de lucru

Activitatea 1.2. Identificarea documentelor existente și culegerea de date statistice și informații calitative

Activitatea 1.3. Stabilirea structurii parteneriale

Etapa 2. Implementarea proiectului

Componenta 1 – Organizarea instruirilor și atelierelor de lucru/ Workshop-urilor – dezvoltarea capacității instituționale și profesionale

Activitatea 2.1.1. Organizarea sesiunilor de instruire în domeniul planificării strategice

Activitatea 2.1.2. Organizarea atelierelor de lucru/ Workshop-urilor pentru elaborarea strategiei de dezvoltare

Componenta 2 – Elaborarea strategiei de dezvoltare a județului Cluj pentru perioada 2014-2020

Activitatea 2.2.1. Realizarea anchetei sociologice în rândul populației din județul Cluj

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

Activitatea 2.2.2. Elaborarea documentului integrat, variantă în lucru, privind strategice de dezvoltare a județului Cluj pentru perioada 2014-2020

Activitatea 2.2.3. Realizarea planului de acțiune pentru implementarea strategiei de dezvoltare a județului Cluj

Componenta 3 – Evaluarea ex-ante

Activitatea 2.3.1. Realizarea evaluării ex-ante

Activitatea 2.3.2. Elaborarea raportului de evaluare ex-ante – concluzii și recomandări

Componenta 4 – Consultare publică și aprobarea Strategiei de dezvoltare a județului Cluj pentru perioada 2014-2020

Activitatea 2.4.1. Organizarea întâlnirilor de consultare publică

Activitatea 2.4.2. Revizuirea Strategiei de dezvoltare a județului Cluj pe baza observațiilor primite în cadrul consultărilor publice și a recomandărilor din cadrul raportului de evaluare ex-ante

Activitatea 2.4.3. Aprobarea documentului final privind Strategia de dezvoltare a județului Cluj pentru perioada 2014-2020 prin hotărâre de consiliu

Etapa 3. Elaborarea Ghidului Administrației Publice Locale

Activitatea 3.1. Elaborarea Ghidului Administrației Publice Locale

Activitatea 3.2. Multiplicarea Ghidului Administrației Publice Locale

Etapa 4. Asigurarea comunicării și monitorizării în cadrul proiectului

Activitatea 4.1. Asigurarea comunicării în cadrul proiectului

Activitatea 4.2. Asigurarea calității proiectului

Activitatea 4.3. Asigurarea monitorizării proiectului - raportare

Procesul consultativ

Pentru a asigura un cadru de consultare cât mai larg au fost constituite, chiar de la începutul proiectului, un grup inter-instituțional, multi-disciplinar și multi-sectorial numit **Comitet de planificare județean**, iar după stabilirea domeniilor de intervenție strategică au fost constituite **Grupuri de lucru sectoriale** pe fiecare din aceste domenii, grupuri care au avut și rol consultativ pe parcursul implementării proiectului. Astfel, pe lângă reprezentanți ai administrației publice locale și ai instituțiilor publice relevante, în elaborarea strategiei au fost implicați și reprezentanți ai sectorului privat și chiar ai cetățenilor județului.

Comitetului de Planificare Județean a fost creat pentru a se asigura sustenabilitatea procesului de planificare prin implicarea tuturor factorilor interesați. În această abordare, pe baza parteneriatului inter-instituțional, se crează premisele implementării cu succes a Strategiei. Comitetul de planificare județean este o structură cu rol consultativ, coordonată de președintele Consiliului Județean Cluj și având ca membrii reprezentanți ai comunității,

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

persoane de conducere din instituții și organisme reprezentative ale județului Cluj. Membrii CPJ au ca și atribuții următoarele: Examinează analizele privind situația existentă în județul Cluj, precum și concluziile acestora privind problemele majore identificate la nivel județean (inclusiv analiza SWOT); Formulează recomandări și propuneri asupra conținutului acestora; Examinează strategia de dezvoltare și formulează observații; Formulează propuneri de proiecte prioritare, examinează și formulează recomandări și propuneri privind portofoliul de proiecte prioritare la nivelul județului; Examinează și formulează propuneri privind planul de acțiune propus pentru implementarea strategiei; Dezvoltă proiectele din lista de proiecte prioritare.

Grupurile de lucru sectoriale au un rol executiv, fiind formate din experți pe domeniul vizat. Au fost create următoarele grupuri de lucru: Economie, Dezvoltare teritorială, agricultură și dezvoltare rurală, Turism și patrimoniu, Infrastructură, Resurse umane, Mediu, și Capacitate administrativă. Membrii acestor grupuri de lucru au ca și atribuții următoarele: contribuie cu inputuri la elaborarea documentelor (date, informații calitative); contribuie la realizarea analizelor SWOT și identificarea domeniilor de intervenție strategică; contribuie la stabilirea obiectivelor și priorităților; contribuie la identificarea proiectelor prioritare din portofoliu și stabilirea criteriilor de ierarhizare; fac observații pe documentele elaborate și promovează proiectul la nivel local, respectiv în rețelele parteneriale proprii.

În perioada de implementare a Strategiei de dezvoltare, membrii structurilor parteneriale vor avea un rol activ în promovarea priorităților de dezvoltare, identificarea unor surse de finanțare, dezvoltarea și implementarea proiectelor prioritare propuse în strategie, monitorizarea progresului în implementarea strategiei și identificarea unor soluții corective dacă e necesar.

Pe parcursul procesului de elaborare a strategiei de dezvoltare, partenerii din structurile parteneriale formate au fost consultați asupra următoarelor aspecte: probleme majore (în cadrul analizei SWOT), obiectivele și prioritățile strategice și portofoliul de proiecte.

Legătura cu partenerii din cadrul proiectului, în afara întâlnirilor de lucru (care s-au derulat în perioada mai 2011 – octombrie 2010), s-a menținut permanent prin intermediul e-mailului.

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Administrației și Internelor

Inovație în administrație
Programul Operațional
"Dezvoltarea Capacității
Administrative"

Pentru a asigura o diseminare cât mai extinsă a rezultatelor proiectului, documentele intermediare și finale au fost postate pe pagina de web a proiectului (www.strategiacluž.ro), pentru a putea fi accesate de un public cât mai larg și a se oferi posibilitatea transmiterii de observații și propuneri către echipa de proiect. De asemenea, pentru identificarea problemelor principale de dezvoltare dar și a unor posibile soluții s-a utilizat și un forum de discuții pe domenii sectoriale, dar și pe strategia de dezvoltare la nivelul județului: www.proro.org

Dezbateri publice

Procesul de consultare a fost un element esențial al acestui proiect în care analiza și strategia au fost validate de către partenerii relevanți și reprezentativi alături de Comitetul de planificare, dar și de la comunitățile locale mai greu de abordat, în special în zonele rurale unde comunicarea web nu este la fel de eficientă ca în zonele urbane.

Astfel, în perioada 5 - 12 decembrie 2011, în cadrul proiectului au fost organizate o serie de cinci consultări publice pe tema strategiei de dezvoltare a județului Cluj, ocazie cu care cei prezenți au avut posibilitatea de a-și expune opiniile cu privire la acest document, în vederea inserării ideilor fezabile propuse de participanți în documentul final. Dezbaterile au vizat publicul din aria de influență a centrelor urbane din județ, dezbaterile având loc în Turda, Dej, Gherla, Huedin și Cluj-Napoca. Înainte de desfășurarea dezbaterilor publice, publicul larg a fost anunțat prin intermediul mass-mediei locale cu privire la organizarea acestor dezbateri, documentul cadru elaborat putând fi consultat pe site-ul proiectului. Prezentarea a evidențiat viziunea, obiectivele și prioritățile, precum și proiectele prioritare propuse, urmărind creșterea consensului de la nivel local cu privire la viziunea, obiectivele și prioritățile strategice și la portofoliul de proiecte prioritare. Opiniile și propunerile participanților la consultarea publică au fost centralizate și integrate în documentația finală.

CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ